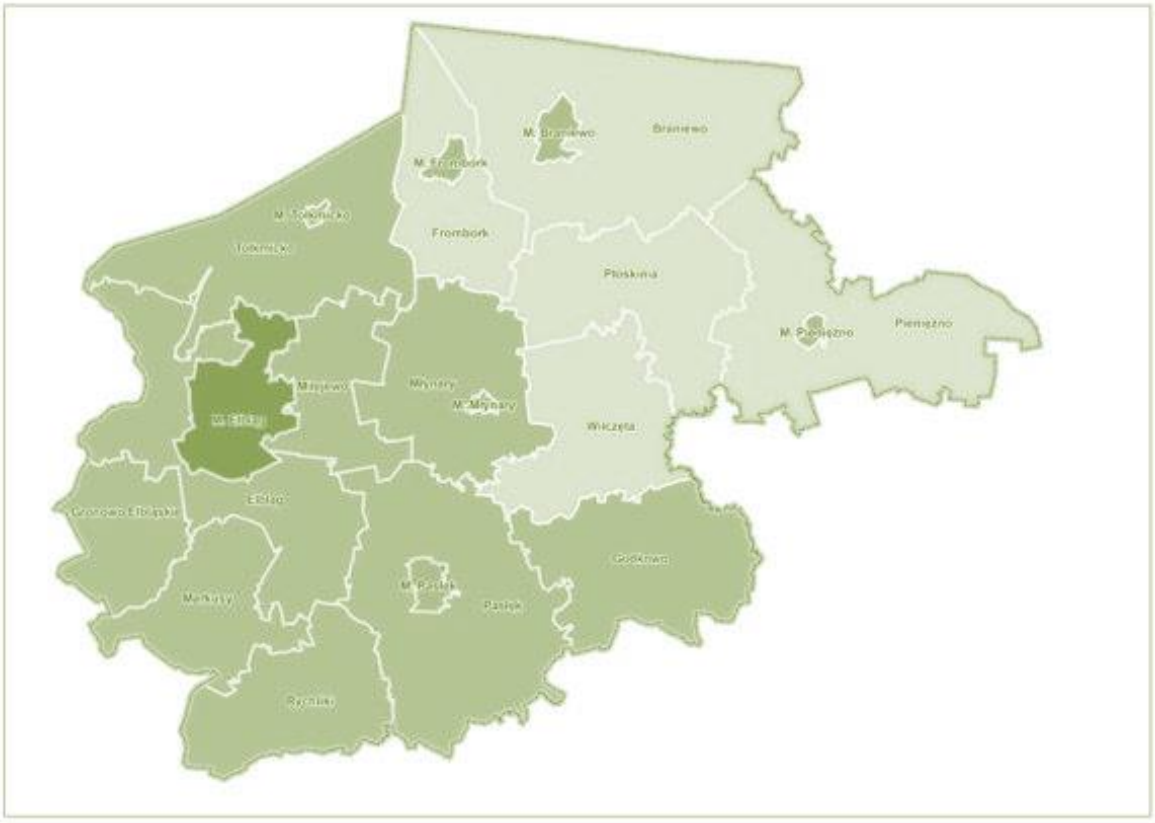
POMOC TECHNICZNA
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

Elbląski Obszar Funkcjonalny

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI FUNDUSZ ROZWOJU REGIONALNEGO

Załącznik Nr 1
do Uchwały Nr 2/2019
Komitetu Sterującego Związku ZIT
z dnia 30 stycznia 2019 r.

STRATEGIA ROZWOJU ELBLĄSKIEGO OBSZARU FUNKCJONALNEGO / ZINTEGROWANYCH INWESTYCJI TERYTORIALNYCH

GEOPROFIT

Elbląg, 2019 r.

SPIS TREŚCI

WPROWADZENIE 6

1. ZASIĘG GEOGRAFICZNY ELBLĄSKIEGO OBSZARU FUNKCJONALNEGO (EOF) 9

1.1. PODSTAWA PRAWNA STRATEGII 9
1.2. DELIMITACJA EOF 12
1.3. OBSZAR REALIZACJI ZINTEGROWANYCH INWESTYCJI TTERYTORIALNYCH (ZIT) 13

2. DIAGNOZA ELBLĄSKIEGO OBSZARU FUNKCJONALNEGO 14

2.1. TRANSPORT I KOMUNIKACJA 14
2.1.1. Dostępność transportowa 14
2.1.2. Infrastruktura telekomunikacyjna 20
ŚRODOWISKO PRZYRODNICZE 22
2.1.3. Potencjał i stan środowiska przyrodniczego 22
2.1.4. Infrastruktura ochrony środowiska 24
2.2. GOSPODARKA 26
2.2.1. Przedsiębiorczość i rynek pracy 26
2.2.2. Innowacyjność gospodarki 27
2.2.3. Turystyka 32
2.3. WIEDZA I ZAUFANIE 35
2.3.1. Kapitał ludzki 35
ul. J.A Komeńskiego 35 38
2.3.2. Aktywność społeczna 54
2.4. WIZERUNEK 57
2.4.1. Promocja turystyczna 57
2.4.2. Promocja gospodarcza 58
2.4.3. Rewitalizacja przestrzeni publicznych 59

3. PROGNOZA TRENDÓW ROZWOJOWYCH 62

3.1. TRANSPORT I KOMUNIKACJA 62
3.2. ŚRODOWISKO PRZYRODNICZE 63
3.3. GOSPODARKA 64
3.4. WIEDZA I ZAUFANIE 65
3.5. WIZERUNEK 66

4. GOSPODARKA EOF A SPECJALIZACJE REGIONALNE 67

5. ANALIZA SWOT 72

6. CELE ROZWOJOWE 76

7. PROJEKTY W RAMACH EOF 81

7.1. PROJEKTY I TYPY PRZEDSIĘWZIĘĆ 81
CEL STRATEGICZNY 1: STWORZENIE WYSOKIEJ JAKOŚCI SYSTEMU TRANSPORTU I KOMUNIKACJI 84
Priorytet 1.1. Modernizacja i rozbudowa infrastruktury komunikacji drogowej, szynowej, lotniczej i wodnej 84
Priorytet 1.2. Zapewnienie powszechnego dostępu do internetu i podnoszenie kompetencji cyfrowych 91
Priorytet 1.3. Zintegrowane zarządzanie ruchem z wykorzystaniem ICT 92
Priorytet 1.4. Stworzenie systemu ścieżek i szlaków rowerowych 92
CEL STRATEGICZNY 2: WZROST JAKOŚCI INFRASTRUKTURY OCHRONY ŚRODOWISKA I WIEDZY NA TEMAT ZAGROŻEŃ 93
Priorytet 2.1. Rozbudowa infrastruktury wodnej, kanalizacyjnej i gazowej 93

Priorytet 2.2 Integracja zarządzania w ochronie środowiska oraz Monitoring środowiska i przeciwdziałanie zagrożeniom 94
Priorytet 2.3. Wdrażanie nowoczesnych technologii w energetyce 95
Priorytet 2.4 Monitoring środowiska i przeciwdziałanie zagrożeniom 97
Priorytet 2.5. Edukacja proekologiczna 98
CEL STRATEGICZNY 3: WZROST DOBROBYTU POPRZEZ WYKORZYSTANIE WIEDZY I NOWOCZESNYCH TECHNOLOGII 98
Priorytet 3.1. Rozwój nowoczesnych technologii w zarządzaniu publicznym i usługach dla przedsiębiorstw 98
Priorytet 3.2. Wykorzystanie potencjału inteligentnych specjalizacji regionalnych dla rozwoju EOF 99
Priorytet 3.3. Zintegrowane zarządzanie w sektorze turystyki i rozwój komplementarnych produktów turystycznych 100
CEL STRATEGICZNY 4: WZROST AKTYWNOŚCI I INTEGRACJI SPOŁECZNEJ 101
Priorytet 4.1. Tworzenie warunków dla wysokiej aktywności społecznej 101
Priorytet 4.2. Wzrost jakości usług edukacyjnych, szkoleniowych i medycznych 103
Priorytet 4.3. Podniesienie bezpieczeństwa publicznego 107
Priorytet 4.4. Integracja społeczna i rozwój poprzez sport i kulturę 108
CEL STRATEGICZNY 5: BUDOWA WSPÓLNEGO WIZERUNKU EOF 109
Priorytet 5.1. Promocja turystyczna 109
Priorytet 5.2. Przygotowanie terenów inwestycyjnych i promocja gospodarcza 110
Priorytet 5.3. Rewitalizacja i uporządkowanie przestrzeni publicznych 111
7.2. ANALIZA WYBORU NAJISTOTNIEJSZYCH INWESTYCJI DLA ROZWOJU GOSPODARCZEGO ELBLĄSKIEGO OBSZARU FUNKCJONALNEGO 114

8. ZINTEGROWANE INWESTYCJE TERYTORIALNE 124

8.1. PODSTAWA PRAWNA 124
8.2. TERYTORIALNY WYMIAR WSPARCIA 126
8.2.1. ZAŁOŻENIA DELIMITACJI 126
8.2.2. TYPY OBSZARÓW WSPARCIA 127
8.2.3. STREFY KONCENTRACJI PROJEKTÓW 127

9. ZASADY I TRYB WYBORU PROJEKTÓW PRZEWIDZIANYCH DO REALIZACJI W FORMULE ZIT 129

9.1. OBSZARY WSPARCIA W RAMACH ZIT ORAZ OGÓLNE ZASADY INTEGRACJI INTERWENCJI W ODNIESIENIU DO ŚRODKÓW EFS I EFRR 130
9.1.1. WSPIERANIE EFEKTYWNOŚCI ENERGETYCZNEJ ORAZ PROMOWANIE STRATEGII NISKOEMISYJNYCH 131
9.1.2. ROZWÓJ ZRÓWNOWAŻONEGO, SPRAWNEGO TRANSPORTU ŁĄCZĄCEGO MIASTO I JEGO OBSZAR FUNKCJONALNY 134
9.1.3. PRZYWRACANIE FUNKCJI SPOŁECZNO-GOSPODARCZYCH ZDEGRADOWANYCH OBSZARÓW MIEJSKIEGO OBSZARU FUNKCJONALNEGO 136
9.1.4. WZMACNIANIE ROZWOJU FUNKCJI SYMBOLICZNYCH BUDUJĄCYCH MIĘDZYNARODOWY CHARAKTER I PONADREGIONALNĄ RANGĘ MIEJSKIEGO OBSZARU FUNKCJONALNEGO ORAZ POPRAWA DOSTĘPU I JAKOŚCI USŁUG PUBLICZNYCH W CAŁYM OBSZARZE FUNKCJONALNYM 139
9.2. KRYTERIA STRATEGICZNE I SZCZEGÓŁOWE WYBORU PRZEDSIĘWZIĘĆ WG OBSZARÓW WSPARCIA W EOF 148
9.3. WPŁYW PLANOWANYCH PRZEDSIĘWZIĘĆ NA OSIĄGANIE ZAKŁADANYCH WSKAŹNIKÓW RPO WIM 2014-2020 152
9.4. STRATEGICZNE PROJEKTY O CHARAKTERZE KOMPLEMENTARNYM MOŻLIWE DO REALIZACJI W FORMULE POZA ZIT 159

10. MATRYCA LOGICZNA STRATEGII INWESTYCYJNEJ ZIT EOF W RAMACH RPO WIM 2014-2020 165

11. PLAN FINANSOWY ZINTEGROWANYCH INWESTYCJI TERYTORIALNYCH 172

12. ZGODNOŚĆ STRATEGII ROZWOJU ELBLĄSKIEGO OBSZARU FUNKCJONALNEGO/ZINTEGROWANYCH INWESTYCJI TERYTORIALNYCH Z KRAJOWYMI I UNIJNYMI DOKUMENTAMI STRATEGICZNYMI I PLANISTYCZNYMI 173

13. SYSTEM WDRAŻANIA I MONITOROWANIA STRATEGII ROZWOJU ELBLĄSKIEGO OBSZARU FUNKCJONALNEGO /ZINTEGROWANYCH INWESTYCJI TERYTORIALNYCH 178

13.1. WDRAŻANIE STRATEGII 178
13.2. MONITORING I AKTUALIZACJA STRATEGII ROZWOJU ELBLĄSKIEGO OBSZARU FUNKCJONALNEGO/ ZINTEGROWANYCH INWESTYCJI TERYTORIALNYCH 182

14. STRATEGICZNA OCENA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO 184

ZAŁĄCZNIK NR 1 RAPORT Z KONSULTACJI SPOŁECZNYCH STRATEGII ROZWOJU ELBLĄSKIEGO OBSZARU FUNKCJONALNEGO/ZINTEGROWANYCH INWESTYCJI TERYTORIALNYCH

ZAŁĄCZNIK NR 2 PODSUMOWANIE DO STRATEGII ROZWOJU ELBLĄSKIEGO OBSZARU FUNKCJONALNEGO/ZINTEGROWANYCH INWESTYCJI TERYTORIALNYCH

WYKAZ STOSOWANYCH SKRÓTÓW

Skrót	Rozwinięcie
B+R	badania i rozwój
EOF	Elbląski Obszar Funkcjonalny
GUS	Główny Urząd Statystyczny
IOB	instytucje otoczenia biznesu
RPO WiM 2014-2020	Regionalny Program Operacyjny Województwa Warmińsko-Mazurskiego na lata 2014-2020
IZ RPO	Instytucja Zarządzająca Regionalnym Programem Operacyjnym Województwa Warmińsko-Mazurskiego na lata 2014-2020
KPZK	Koncepcja Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030
KSRR	Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2010-2020. Regiony, miasta, obszary wiejskie
MOF	Miejski Obszar Funkcjonalny
MIR	Ministerstwo Infrastruktury i Rozwoju
OSI	Obszar strategicznej interwencji
OZE	odnawialne źródła energii
PO PW	Program Operacyjny Polska Wschodnia
PGN	Plan Gospodarki Niskoemisyjnej
PGR	Państwowe Gospodarstwo Rolne
PKB	Produkt Krajowy Brutto
SRK	Strategia Rozwoju Kraju 2020 (nazywana średniookresową Strategią Rozwoju Kraju)
SSE	Specjalna Strefa Ekonomiczna
UE	Unia Europejska
W-M	Warmińsko-mazurskie
W-MARR	Warmińsko-Mazurska Agencja Rozwoju Regionalnego
ZIT	Zintegrowane Inwestycje Terytorialne

WPROWADZENIE

Według zapisów opracowanego przez Ministerstwo Infrastruktury i Rozwoju dokumentu Zasady realizacji Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych w Polsce podstawowym warunkiem realizacji Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych (ZIT) jest posiadanie dokumentu strategicznego określającego cele, kierunki rozwoju, zasady współpracy oraz najważniejsze działania i przedsięwzięcia do realizacji z punktu widzenia danego ośrodka miejskiego. W województwie warmińsko-mazurskim projekty w formule ZIT będą realizowane w miejskim obszarze funkcjonalnym Olsztyna, Elbląga i Ełku. W związku z tym należało opracować Strategię Elbląskiego Obszaru Funkcjonalnego, której komponent Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych jest integralną częścią.

W celu zapewnienie jak najlepszej jakości strategii, już na najwcześniejszym etapie prac mających na celu opracowanie dokumentu, starano się zaangażować w proces budowania strategii zarówno partnerów w postaci administracji samorządów terytorialnych Elbląskiego Obszaru Funkcjonalnego, jak i partnerów społecznych, gospodarczych i naukowych.

Temat budowy „Strategii Rozwoju Elbląskiego Obszaru Funkcjonalnego/Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych" pojawił się już w grudniu 2012 roku, podczas specjalnie w tym celu zorganizowanego spotkania Zespołu ds. opracowania „Strategii rozwoju Elbląga 2020+", w którym uczestniczyli przedstawiciele władz samorządowych, środowiska przedsiębiorców, organizacji pozarządowych, instytucji publicznych, edukacji i uczelni wyższych, kultury i sportu, jak również samorządów terytorialnych z obszaru powiatów elbląskiego i braniewskiego. Tematyka działań na rzecz rozwoju Elbląskiego Obszaru Funkcjonalnego pojawiła się również na kolejnych siedmiu spotkaniach ww. Zespołu, czego odzwierciedleniem jest umieszczenie w „Strategii rozwoju Elbląga 2020+" celu strategicznego nr 4. Integracja Elbląskiego Obszaru Funkcjonalnego. Wnioski płynące ze spotkań ww. Zespołu, jak i konsultacji społecznych dokumentu „Strategii rozwoju Elbląga 2020+" były uwzględniane w trwających równolegle pracach nad „Strategią Rozwoju Elbląskiego Obszaru Funkcjonalnego/Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych".

28 stycznia 2013 roku podpisano list intencyjny ws. współpracy w ramach projektu „Przygotowanie dokumentów strategicznych dla Elbląsko-Braniewskiego Obszaru Funkcjonalnego", angażując w ten sposób formalnie partnerów samorządowych w opracowywanie dokumentu.

Od lutego 2013 roku trwały konsultacje z poszczególnymi partnerami w ramach spotkań przedstawicieli poszczególnych samorządów, zakończyły się one podpisaniem 11 lipca 2013 roku porozumienia na rzecz utworzenia Elbląskiego Obszaru Funkcjonalnego uczestników życia społeczno-gospodarczego EOF tj. jednostek samorządu terytorialnego, organizacji pozarządowych, instytucji otoczenia biznesu, instytucji publicznych, edukacji i uczelni wyższych, kultury i sportu. Poprzez szereg spotkań, jak również bieżącą współpracę partnerzy mieli wpływ na kształt i treść dokumentu. Dzięki współpracy poszczególnych partnerów ze środowiskami, z których się wywodzili udało się pozyskać szeroki, obejmujący różnorodne branże i dziedziny życia społeczno-gospodarczego, zakres informacji na temat potrzeb i potencjału w zakresie projektów, które powinny zostać zrealizowane w ramach współpracy na rzecz rozwoju Elbląskiego Obszaru Funkcjonalnego.

Ogółem od 01 sierpnia 2013 roku do 25 czerwca 2015 roku odbyło się 10 spotkań, które poświęcone były poszczególnym obszarom i etapom tworzenia strategii. Ponadto przeprowadzono 2 tury konsultacji publicznych. Efektem prac jest niniejszy dokument „Strategia Rozwoju Elbląskiego Obszaru Funkcjonalnego/Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych" wraz z Prognozą oddziaływania na środowisko.

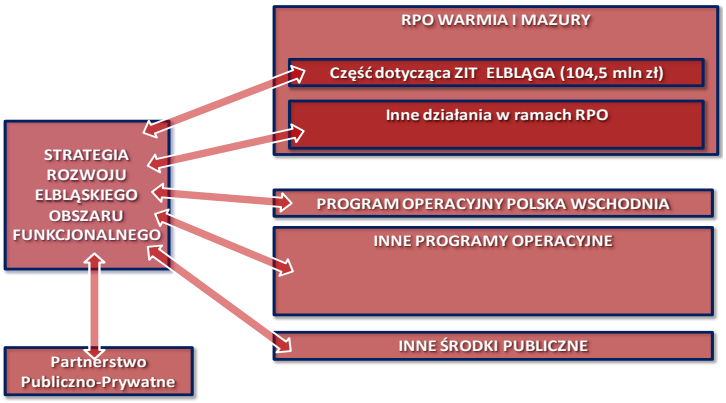
Podpisane zostało porozumienie, które ugruntowane było wcześniejszą współpracą i przyczyniło się do wzrostu zainteresowania problemami miast i gmin w szerszym – nie tylko dotyczącym jednej gminy – kontekście.

Dokument jest odpowiedzią na wyzwania, jakie niesie ze sobą nowa perspektywa finansowa Unii Europejskiej na lata 2014-2020. Programowanie rozwoju przyjmuje coraz wyraźniej charakter terytorialny, skoncentrowany na zagadnieniach, problemach, ale również wskazujący potrzebę współpracy wielu instytucji i organizacji w celu realizacji zamierzeń rozwojowych.

Podjęcie działań, które w perspektywie 2020 r. mają zapewnić większą spójność przestrzenną elbląskiego obszaru funkcjonalnego oraz przyczynić się do wzrostu gospodarczego, rozwoju infrastruktury, poprawy komunikacji, polepszenia usług społecznych, a co się z tym wiąże, poprawy jakości życia mieszkańców całego miejskiego obszaru funkcjonalnego.

Strategia powinna ułatwić realizację ważnych przedsięwzięć na terenie EOF, finansowanych głównie ze środków publicznych, adresowanych do administracji publicznej, ale również innych beneficjentów. Głównym źródłem finansowania Strategii będzie Regionalny Program Operacyjny Województwa Warmińsko-Mazurskiego na lata 2014-2020 (RPO WiM 2014-2020) (Rysunek 1~~Rysunek 1~~).

Rysunek 1. Strategia Rozwoju Elbląskiego Obszaru Funkcjonalnego/Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych w kontekście różnych źródeł finansowania

W toku prac diagnostycznych wyodrębniono obszary problemowe w Elbląskim Obszarze Funkcjonalnym, tj.:

- Dostosowanie edukacji do rynku pracy
- Rozwój innowacyjności i inteligentnych specjalizacji
- Intensyfikacja działań promocyjnych, stworzenie marki/wizerunku
- Ochrona środowiska naturalnego z uwzględnieniem zastosowania odnawialnych źródeł energii oraz wspieranie przejścia na gospodarkę niskoemisyjną we wszystkich sektorach EOF
- Zrównoważony transport i mobilność

Ze względu na ich istotność, postanowiono stworzyć dodatkowe dokumenty, w których szczegółowo zdiagnozowano ww. obszary tj.:

- Analizę Uwarunkowań Przestrzennych
- Strategię zrównoważonego transportu EOF
- Strategię ochrony środowiska na terenie Elbląskiego Obszaru Funkcjonalnego
- Strategię innowacyjności Elbląskiego Obszaru Funkcjonalnego
- Strategię promocji Elbląskiego Obszaru Funkcjonalnego
- Strategię dostosowania edukacji do potrzeb rynku pracy EOF
- Strategię rozwoju Portu Morskiego w Elblągu
- Program wsparcia przedsiębiorczości dla Elbląskiego Obszaru Funkcjonalnego

Dokumenty te stanowią rozwinięcie Strategii Rozwoju Elbląskiego Obszaru Funkcjonalnego/Zintegrowanym Inwestycji Terytorialnych.

1. ZASIĘG GEOGRAFICZNY ELBLĄSKIEGO OBSZARU FUNKCJONALNEGO (EOF)

Elbląski Obszar Funkcjonalny zostanie zdelimitowany w Planie Zagospodarowania Województwa Warmińsko-Mazurskiego. W czasie przygotowywania Strategii, prace związane z opracowaniem Planu są w toku, dlatego przyjęto, że wstępne granice EOF będą określone na podstawie prowadzonych badań i analiz w ramach planistycznych studiów regionalnych województwa warmińsko-mazurskiego.

PODSTAWA PRAWNA STRATEGII

Współpraca między samorządami i instytucjami oraz organizacjami zlokalizowanymi na obszarze powiatów elbląskiego i braniewskiego prowadzona była m.in. w ramach różnych projektów realizowanych w perspektywie 2007-2013. W ostatnim czasie, samorządy lokalne i organizacje z powiatu elbląskiego aktywnie uczestniczyły w przygotowaniu „Strategii Rozwoju Elbląga 2020+". Dokument ten przygotowywany był metodą szerokiego uspołecznienia instytucjonalnego. W skład Zespołu Strategicznego weszli przedstawiciele ok. 50 instytucji i organizacji, w tym przedstawiciele gmin powiatu elbląskiego. Część z tych organizacji, instytucji otoczenia biznesu, uczelni wyższych podpisała również w dniu 11 lipca 2013 r. **Porozumienie o współpracy na rzecz utworzenia Elbląskiego Obszaru Funkcjonalnego**, które stanowi podstawę prawną współpracy w zakresie przygotowania i realizacji strategii rozwoju w obszarze granic dwóch powiatów. Porozumienie zawarte zostało między następującymi Stronami:

1. Gminą Miasto Elbląg;
2. Powiatem Elbląskim;
3. Powiatem Braniewskim;
4. Gminą Elbląg;
5. Gminą Godkowo;
6. Gminą Gronowo Elbląskie;
7. Gminą Milejewo;
8. Gminą Markusy;
9. Gminą Młynary;
10. Gminą Pasłęk;
11. Gminą Rychliki;
12. Gminą Tolkmicko;
13. Gminą Frombork;
14. Gminą Miasto Braniewo;
15. Gminą Braniewo;
16. Gminą Pieniężno;
17. Gminą Płoskinia;
18. Gminą Wilczęta;
19. Gminą Lelkowo;
20. Państwową Wyższą Szkołą Zawodową w Elblągu;

21. Elbląską Uczelnią Humanistyczno-Ekonomiczną;
22. Zespołem Szkół Techniczno-Informatycznych w Elblągu;
23. Elbląskim Stowarzyszeniem Wspierania Inicjatyw Pozarządowych;
24. Stowarzyszeniem „Pasarga”;
25. Stowarzyszeniem Elbląski Klaster Turystyczny;
26. Stowarzyszeniem Klaster Mebel Elbląg;
27. Stowarzyszeniem ICT Amber Klaster Teleinformatyczny;
28. Okręgowym Przedsiębiorstwem Geodezyjno-Kartograficznym "OPEGIEKA" Sp. z o.o.;
29. Elbląskim Parkiem Technologicznym.

Umowa Partnerska stanowi doprecyzowanie zapisów Listu intencyjnego, podpisanego w dniu 28 stycznia 2013 r. przez jednostki samorządu terytorialnego. Umowa uszczegóławia zasady współpracy, reguluje również prawa i obowiązki JST tworzących EOF i realizujących wspólnie projekt pn. „Przygotowanie dokumentów strategicznych dla Elbląskiego Obszaru Funkcjonalnego”.
Projekt realizowany jest w ramach Konkursu Dotacji Ministerstwa Rozwoju Regionalnego (obecnie Ministerstwo Infrastruktury i Rozwoju) na działania wspierające jednostki samorządu terytorialnego w zakresie planowania współpracy w ramach miejskich obszarów funkcjonalnych przy finansowym wsparciu środków unijnych i środków budżetu państwa z programu Pomoc Techniczna 2007-2013. Liderem Projektu jest Gmina Miasto Elbląg , zaś jego beneficjentami są wszystkie gminy i powiaty będące sygnatariuszami Umowy Partnerstwa. W ramach Projektu opracowane zostaną dokumenty dla całego EOF.
Głównym celem Porozumienia (Art. 1.) jest współpraca na rzecz wspierania potrzeb rozwojowych gmin i powiatów Elbląskiego Obszaru Funkcjonalnego poprzez przygotowanie i realizację wspólnych projektów o znaczeniu ponadlokalnym. Porozumienie przewiduje następujące płaszczyzny współpracy:

a) edukacja;
b) turystyka;
c) ochrona zdrowia;
d) przedsiębiorczość;
e) infrastruktura, w tym technologie IT;
f) zarządzanie kryzysowe;
g) działania związane z inteligentnymi specjalizacjami wymienionymi w „Strategii rozwoju społeczno-gospodarczego województwa warmińsko-mazurskiego do roku 2025” oraz innych dokumentach planowania strategicznego na poziomie regionalnym i krajowym.

Koordynację całości prac powierzono Prezydentowi Miasta Elbląga (Art. 4). Ponadto Porozumienie określa jego organy, którymi są Forum Porozumienia i Rada Porozumienia, a także opisuje ich zadania i sposób funkcjonowania.

Ostateczny kształt EOF określony został natomiast na podstawie zapisów Umowy Partnerstwa z dnia 10 stycznia 2014 r., w której jako cel Partnerstwa określa się „wspólną realizację zintegrowanych przedsięwzięć rozwiązujących problemy Elbląskiego Obszaru Funkcjonalnego”. Umowę Partnerstwa podpisały następujące jednostki samorządu terytorialnego:

1.Gmina Miasto Elbląg;
2.Powiat Elbląski;
3.Powiat Braniewski;

4.Gmina Elbląg;
5.Gmina Godkowo;
6.Gmina Gronowo Elbląskie;
7.Gmina Milejewo;
8.Gmina Markusy;
9.Gmina Młynary;
10.Gmina Pasłęk;
11.Gmina Rychliki;
12.Gmina Tolkmicko;
13.Gmina Frombork;
14.Gmina Miasto Braniewo;
15.Gmina Braniewo;
16.Gmina Pieniężno;
17.Gmina Płoskinia;
18.Gmina Wilczęta.

Zintegrowane Inwestycje Terytorialne (ZIT) to nowe narzędzie służące realizacji strategii terytorialnych w perspektywie 2014 – 2020. W Polsce przy pomocy instrumentu ZIT realizowane będą w szczególności zintegrowane działania służące zrównoważonemu rozwojowi obszarów miejskich, o których mowa w art. 36 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady UE Nr 1303/2013[1].

Realizacja Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych w Polsce ma na celu (Programowanie perspektywy finansowej 2014 – 2020):

Zgodnie z dokumentem Zasady realizacji Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych w Polsce zatwierdzonym przez Ministerstwo Rozwoju Regionalnego 22 lipca 2013 r., samorządy województw mają też możliwość przeznaczenia części środków na realizację Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych (ZIT) w obszarach funkcjonalnych miast regionalnych i subregionalnych, nie będących miastami wojewódzkimi. Z możliwości tej skorzystał Zarząd Województwa Warmińsko-Mazurskiego przyjmując w dniu 22 października 2013 r. Model Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych (ZIT) w Regionalnym Programie Operacyjnym Warmia i Mazury na lata 2014-2020.

W dniu 09 kwietnia 2014 r. zostało podpisane porozumienie administracyjne w sprawie powołania Związku Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych w Elbląskiego Obszaru Funkcjonalnego, które stanowiło jeden z warunków realizacji ZIT w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Warmińsko-Mazurskiego na lata 2014-2020. Obszar ZIT dla Elbląskiego Obszaru Funkcjonalnego objął swoim zasięgiem: Gminę Miasto Elbląg, Gminę Elbląg, Gminę Milejewo, Gminę Młynary, Gminę Tolkmicko oraz dodatkowo Powiat Elbląski (w obszarze gmin: Gminy Elbląg, Gminy

[1] Art. 36 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) Nr 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. ustanawiającego wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności, Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich oraz Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego.

Milejewo, Gminy Młynary, Gminy Tolkmicko). W zakresie Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych dla EOF liderem jest samorząd Miasta Elbląga.

DELIMITACJA EOF

Za podstawę wskazującą granice Elbląskiego Obszaru Funkcjonalnego przyjęto opracowanie zespołu autorskiego pod kierunkiem A. Żywickiego (wspólnie z J. Celej, M. Dekańską i A. Wojtyńskim) wykonane w ramach planistycznych studiów regionalnych województwa warmińsko-mazurskiego.

W opracowaniu uwzględniono najważniejsze dostępne dane dotyczące powiązań funkcjonalnych i zjawisk istotnych dla delimitacji powiązań, w zakresie:

- potencjału demograficznego (liczba ludności);
- zasięgu obsługi administracyjnej (zasięg oddziaływania jednostek administracji publicznej);
- potencjału gospodarczego (aktywność gospodarcza, gospodarka morska, turystyka, logistyka);
- infrastruktury technicznej (infrastruktura energetyczna i komunalna);
- efektywność dojazdów (natężenie ruchu drogowego, jakość dróg, odległości drogowe);
- komunikacji zbiorowej (autobusowej i kolejowej);
- dojazdów do pracy;
- powiązań społecznych (opieka medyczna, szkolnictwo wyższe, kultura).

Zastosowane kryteria spełniają wymogi merytoryczne stawiane przed pracami dotyczącymi delimitacji obszarów funkcjonalnych. Jednocześnie wychodzą poza propozycje Ministerstwa Rozwoju Regionalnego stosowania metodyki opartej na 7 wskaźnikach, ujednoliconej dla wszystkich miast wojewódzkich[2].

Zdelimitowany w ten sposób Elbląski Obszar Funkcjonalny tworzą:

- Miasto Elbląg;
- Gmina Elbląg;
- Miasto Braniewo;
- Gmina Braniewo;
- Gmina Frombork;
- Gmina Tolkmicko;
- Gmina Milejewo;
- Gmina Młynary;
- Gmina Pasłęk;
- Gmina Rychliki;
- Gmina Markusy;
- Gmina Gronowo Elbląskie.

[2] Tzw. „metodyka Śleszyńskiego".

Obszar ten liczy ponad 206 tys. mieszkańców, co stanowi 14% ludności województwa warmińsko-mazurskiego. W Elblągu mieszka ok. 60% ludności całego obszaru.

Wyniki wstępnej delimitacji Elbląskiego Obszaru Funkcjonalnego nie pokrywają się jednak z założeniami samorządów lokalnych. Zgodnie z Porozumieniem o współpracy na rzecz utworzenia Elbląskiego Obszaru Funkcjonalnego w skład EOF weszła ostatecznie większa liczba jednostek (zob. rozdział 2.3).

1.3. OBSZAR REALIZACJI ZINTEGROWANYCH INWESTYCJI TERYTORIALNYCH (ZIT)

Związek Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych w ramach Elbląskiego Obszaru Funkcjonalnego tworzą następujący partnerzy (Mapa 1~~Mapa 1~~):

- Miasto Elbląg;
- Gmina Elbląg;
- Gmina Tolkmicko;
- Gmina Milejewo;
- Gmina Młynary;
- Powiat Elbląski (w obszarze gmin: Gminy Elbląg, Gminy Milejewo, Gminy Młynary, Gminy Tolkmicko).

W zakresie Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych dla Elbląskiego Obszaru Funkcjonalnego liderem jest Gmina Miasto Elbląg.

Mapa 1. Obszar ZIT w ramach Elbląskiego Obszaru Funkcjonalnego

Źródło: Opracowanie własne.

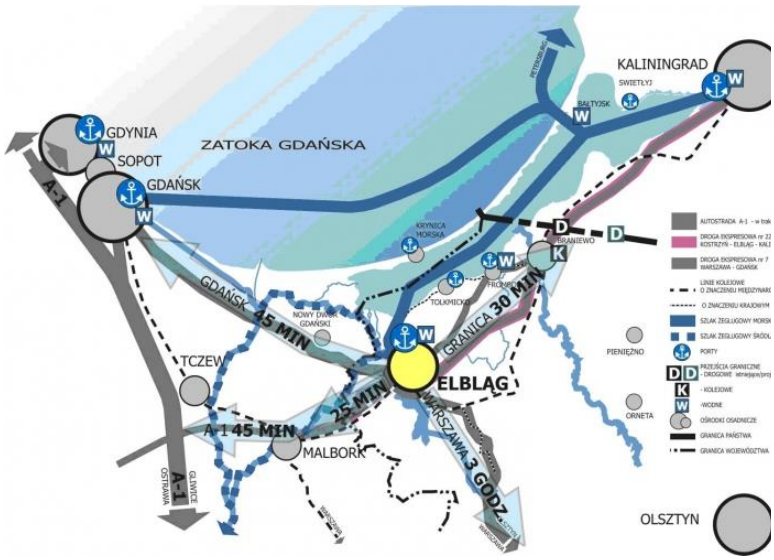
2. DIAGNOZA ELBLĄSKIEGO OBSZARU FUNKCJONALNEGO

TRANSPORT I KOMUNIKACJA

2.1.1. DOSTĘPNOŚĆ TRANSPORTOWA

Elbląski Obszar Funkcjonalny jest jednym z lepiej **skomunikowanych zewnętrznie** obszarów w województwie warmińsko-mazurskim. Przez EOF przebiegają dwie krajowe drogi ekspresowe: S7 Gdańsk-Warszawa-Kraków i S22 przejście graniczne w Grzechotkach-Elbląg (droga krajowa nr 22 od Elbląga do Kostrzyna nie ma statusu drogi ekspresowej). W bliskim sąsiedztwie znajdują się też inne ważne węzły i szlaki drogowe w Polsce (zaledwie 55 km od Elbląga znajduje się wjazd na autostradę A1) (Mapa 2~~Mapa 2~~).

Mapa 2. Powiązania komunikacyjne EOF

Źródło: *http://www.inwestycje.elblag.pl/s/lokalizacja-i-komunikacja*

Transport kolejowy nie jest konkurencyjny dla drogowego. Czas podróży z Elbląga do Gdańska jest niemal dwukrotnie dłuższy (ok. 80 minut). Jedyne bezpośrednie połączenie z Warszawą zajmuje ponad 9 godzin! Miasto posiada jednak dobre połączenia kolejowe z Malborkiem i Tczewem, przez które odbywa się znacznie więcej krajowych i międzynarodowych połączeń kolejowych. Przez EOF przebiega też pasażerska linia kolejowa nr 221 Braniewo-Pieniężno-Olsztyn, towarowa nr 217 Elbląg-Bogaczewo-Braniewo (wzdłuż linii znajduje się kilka terminali przeładunkowych umożliwiających rozwój transportu bimodalnego) oraz nr 254 Elbląg-Tolkmicko-Frombork-Braniewo (tzw. Kolej Nadzalewowa), która jest obecnie użytkowana jedynie na odcinku Elbląg-Frombork - głównie w celach turystycznych (kursy odbywają się w okresie wakacyjnym i tylko w niedziele i święta).

EOF posiada bardzo dobry dostęp do międzynarodowego lotniska, jakim jest port lotniczy w Gdańsku, oddalony od Elbląga o ok. 75 km. W EOF zlokalizowane jest też sportowe lotnisko cywilne, które po rozbudowie pasa mogłoby przyjmować niewielkie samoloty pasażerskie.

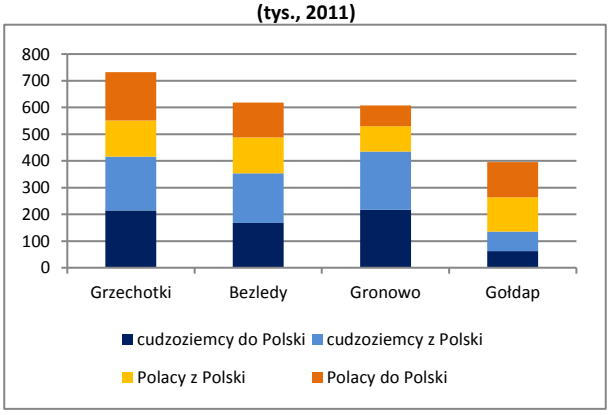
W EOF zlokalizowane są przejścia graniczne z Obwodem Kaliningradzkim:

- drogowe – przejście graniczne w Grzechotkach (całodobowe, międzynarodowe przejście dla ruchu samochodów osobowych, autobusów i samochodów ciężarowych) i Gronowie (całodobowe, międzynarodowe przejście przeznaczone dla ruchu osobowego i towarowego dla samochodów o masie maksymalnej 6 ton), oba znajdują się w Gminie Wiejskiej Braniewo;

- kolejowe – przejście graniczne w Braniewie, leżące na trasie połączenia kolejowego Berlin-Kaliningrad;
- morskie – przejścia graniczne w Elblągu i Fromborku obsługujące ruch osobowy i towarowy.

Najbardziej natężony ruch graniczny odbywa się na drogowych przejściach granicznych, a w szczególności na przejściu w Grzechotkach. Jest to jednocześnie przejście o najwyżej liczbie przekroczeń wśród wszystkich przejść granicznych na granicy polsko-rosyjskiej (ponad 700 tys. przekroczeń w 2011 r.) (Wykres 1~~Wykres 1~~). W sumie na przejściach drogowych zlokalizowanych w EOF koncentruje się prawie 60% całego ruchu granicznego odbywającego się pomiędzy Polską i Rosją. Oba przejścia są częściej wykorzystywane przez cudzoziemców, ale jest to szczególnie widoczne na przejściu w Gronowie (72% przekroczeń granicy w 2011 r. zostało dokonanych przez cudzoziemców). Przejście kolejowe ma obecnie mniejsze znaczenie (liczba przekroczeń w 2011 r. wyniosła niespełna 16 tys.). Z kolei wykorzystanie przejść morskich z roku na rok rośnie. Wg danych Zarządu Portu Morskiego w Elblągu sp. z o.o. w latach 2011- 2014 r. zanotowano następującą ilość wejść i wyjść do portu jednostek towarowych – w 2011: 587 jednostek, w 2012: 662 jednostki, w 2013: 580 jednostek, w 2014: 700 jednostek. Dane dotyczące ilości przeładunków w latach 2011- 2014 r.: w 2011: 113,5 tys. ton, w 2012: 168,5 tys. ton, w 2013: 285,5 tys. ton, w 2014: 358,3 tys. ton.

Wykres 1. Ruch graniczny na przejściach granicy polsko-rosyjskiej (tys., 2011)

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z raportu GUS Ruch graniczny oraz przepływ towarów i usług…2012.

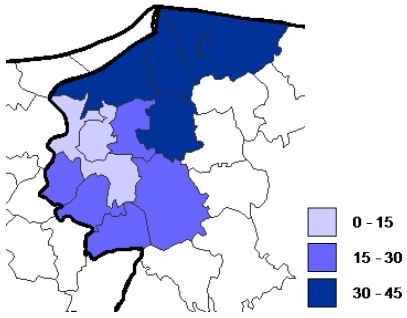
Dynamiczny rozwój portu w Elblągu może być impulsem dla rozwoju sektora biznesu związanego z usługami okołoportowymi. Rozwój portu może pobudzić przedsiębiorczość sektora MSP ni tylko w Elblągu – rdzeniu OF, jak też w obszarze gmin nadzalewowych. W tym kontekście pożądana jest intensyfikacja współpracy oraz poszukiwanie nowych pól i nowych form współpracy pomiędzy leżącymi na terenie EOF portami Zalewu Wiślanego a portem w Elblągu. Rozwój portu to szansa na aktywizację portów i ożywienie gospodarcze EOF – w kontekście rozwoju turystyki, rozwoju usług okołoturystycznych oraz działalności okołoportowych. Biorąc powyższe pod uwagę należy rozważyć opracowanie odrębnej Strategii rozwoju Portu Morskiego w Elblągu ze szczególnym uwzględnieniem powiązań i przyszłej współpracy z portami nadzalewowymi Elbląskiego Obszaru Funkcjonalnego.

We Fromborku w 2011 r. do portu wpłynęło 385 statków (w 2008 r. – 156 statków). Oczywiście zupełnie inna jest specyfika obu tych portów. Statki wpływające do portu we Fromborku są statkami pasażerskimi, natomiast w Elblągu mieści się też port *cargo*, stąd większość ruchu granicznego generowane jest przez barki (do ładunków suchych). Rozwój ruchu towarowego w porcie morskim w Elblągu jest jednak uzależniony od stosunków politycznych pomiędzy Polską a Rosją. Konieczność przepływania przez rosyjską część Zalewu (Kanał Kaliningradzki) wiąże się z licznymi ograniczeniami, w tym z koniecznością posiadania wizy i wydłużeniem czasu transportu.

Sieć głównych portów nadzalewowych tworzą też Tolkmicko, Suchacz i Nowa Pasłęka. Żegluga pasażerska odbywa się na czterech trasach: Elbląg-Kaliningrad, Elbląg-Krynica Morska, Elbląg-Ostróda

i Frombork-Krynica Morska, ale rejsy turystyczne obsługiwane są również przez inne porty i przystanie.

Mapa 3. Czas dojazdu do Elbląga (w minutach, 2013)

Źródło: *opracowanie własne na podstawie https://maps.google.pl/*

Dostępność transportowa zewnętrzna, ale i **spójność wewnętrzna** obszaru są bardzo ważnymi czynnikami wpływającymi na rozwój społeczno-gospodarczy. W miejskich obszarach funkcjonalnych (MOF), szczególne znaczenie odgrywa czas dojazdu do ośrodka centralnego. EOF jest pod tym względem specyficzny, ponieważ główny ośrodek nie jest położony centralnie, ale w zachodniej jego części.

Stąd też wynika dłuższy czas dojazdu z gmin położnych w północnej części EOF (Mapa 3). Sieć drogowa jest tam też znacznie słabiej rozwinięta niż w południowej i centralnej części EOF. Wzdłuż tego obszaru przebiegają dwie drogi wojewódzkie: nr 503 (Elbląg-Tolkmicko-Podgrodzie) i 504 (Elbląg-Milejewo-Frombork-Braniewo), które wymagają modernizacji. Jak wynika z Raportu IGiPZ PAN, w którym analizowany jest m.in. wpływ rozbudowy drogi wojewódzkiej nr 503 na odcinku Elbląg-Tolkmicko-Pogrodzie (odcinek o długości 24 km) na dostępność transportową województw, modernizacja drogi może znacząco podnieść dostępność komunikacyjną tego obszaru (o ponad 8% w stosunku do wartości bazowej)[3].

Wykorzystanie potencjału turystycznego miejscowości położnych nad Zalewem Wiślanym oraz Wysoczyźnie Elbląskiej, wymagają lepszego skomunikowania tych obszarów. Zasadnym wydaje się być przebudowa dróg powiatowych umożliwiająca bezpośredni dojazd do tych terenów. Uwarunkowania geograficzne i złożony system hydrograficzny sprawiają, że rozbudowa i modernizacja infrastruktury drogowej wiąże się z koniecznością budowy i naprawy przepraw mostowych.

Droga wojewódzka nr 509 – Wilkowo – Sierpin – Przezmark - Komorowo Żuławskie - Nowa Pilona jest drogą o ok. 5-metrowej nawierzchni bitumicznej mocno zniszczonej na całym odcinku. Posiada ona liczne spękania siatkowe o dużych powierzchniach, oraz wiele ubytków i śladów po licznych remontach. W niektórych miejscach posiada również spękania podłużne i poprzeczne jak i liczne głębokie koleiny. W miejscowościach oraz na odcinku zamiejskim brak jest chodników, zatok i innych urządzeń bezpieczeństwa ruchu drogowego. Stan wyżej wymienionej drogi powiatowej określany jest na średni/zły. Stanowi ona bardzo ważne bezpośrednie połączenie węzłów dwóch dróg krajowych – drogi S22 oraz drogi S7. Przebudowa wyżej wymienionej drogi poprawi dostępność komunikacyjną z miasta Elbląga, Gminy Elbląg, Milejewo i Frombork do i z drogi krajowej S7 i S22 będących w sieć dróg TEN-T oraz do większych aglomeracji przy nich leżących.

Miasto centralne świadczy usługi dla całego obszaru funkcjonalnego, dlatego też bardzo ważna jest wydolność **miejskiego systemu transportowego**. W Elblągu na system transportu publicznego składają się: sieć linii autobusowej i sieć linii tramwajowej. Łączna długość linii komunikacyjnych w granicach administracyjnych Elbląga wynosi 236 km, z tego 42 km to trakcja tramwajowa, a 194 km trakcja autobusowa. Długość linii autobusowej w strefie podmiejskiej wynosi 22 km. Jest to jedyne miasto w całej Polsce Wschodniej, w którym istnieje komunikacja tramwajowa. Stan infrastruktury

tramwajowej (torowiska oraz tabor) wymaga jednak modernizacji i wymiany[3]. Istniejący układ sieci drogowej jest przeciążony, co powoduje obniżenie płynności ruchu, wydłuża czas komunikacji samochodowej, utrudnia utrzymanie pożądanego poziomu bezpieczeństwa ruchu, jest źródłem emisji zanieczyszczeń do atmosfery oraz zwiększenia hałasu.

Miasto w swoim zurbanizowanym obszarze nie dysponuje terenami pod budowę nowej infrastruktury drogowej. Optymalnym rozwiązaniem jest wykorzystanie istniejących rezerw (pasy rozdzielające jezdnie) i wybudowanie w nich nowych odcinków trakcji tramwajowej, co umożliwi wycofanie z zatłoczonych ulic transportu autobusowego. Tramwaj jest transportem wielkopojemnym i odpornym na przeciążenia, nie uczestniczy w korkach ulicznych i szybciej przemieszcza ludzi, nie tamuje ruchu miejskiego, nie niszczy nawierzchni ulic. Rozbudowa sieci komunikacji tramwajowej jest optymalnym rozwiązaniem dla stworzenia w mieście sprawnego systemu komunikacji zbiorowej i ograniczenia uciążliwości transportu dla środowiska.

W celu ich ograniczenia często wprowadza się również zintegrowane systemy zarządzania ruchem. Dostosowują one cykle świateł, w taki sposób, żeby w możliwe maksymalnym stopniu była zachowana płynność ruchu oraz umożliwiają nadawanie priorytetu dla transportu zbiorowego. Tego rodzaju rozwiązań na razie brakuje w EOF.

Infrastruktura rowerowa jest w EOF bardzo słabo rozwinięta. Ścieżki rowerowe zlokalizowane są jedynie w trzech gminach obszaru: Elblągu (35,9 km w 2012 r.), Pasłęku (3,3 km) i Braniewie (1,6 km). Ścieżki rowerowe budowane są, w odróżnieniu od szlaków rowerowych, na obszarach miejskich, co jest specyfiką tego rodzaju infrastruktury, jednak w EOF nawet w miastach ich przyrost jest bardzo niewielki – przez rok (od 2011 r.) została wybudowana jedna ścieżka w Braniewie, z kolei w Elblągu zbudowano tylko 600-metrowy odcinek. Jednak, poza poprawą warunków poruszania się rowerzystów po mieście, istotne jest również tworzenie zintegrowanych sieci dróg rowerowych, łączących się ze szlakami rowerowymi przechodzącymi przez gminy wiejskie EOF, tym bardziej, że sieć szlaków rowerowych jest tam stosunkowo gęsta. Sytuację w tym zakresie na pewno poprawi realizowany obecnie z PO PW projekt „Trasy rowerowe w Polsce Wschodniej", w ramach którego w EOF powstanie trasa przebiagajaca od granicy z województwem pomorskim przez Elbląg aż po Braniewo.

W kontekście powyższych uwag, z części diagnostycznej opracowania wyłania się kilka obszarów predestynowanych do interwencji w zakresie polityki transportowej. Pierwszym z nich jest zróżnicowany stan techniczny dróg wojewódzkich i powiatowych w regionie. Zmiana tego stanu wymagać będzie wzrostu nakładów inwestycyjnych – zarówno na inwestycje o dużym zakresie rzeczowym, jak również na modernizacyjne w mniejszej skali, a nawet stabilizację środków na naprawy i bieżące utrzymanie.

Kolejny kluczowy problem to niski poziom integracji podsystemów transportu miejskiego Elbląga (wraz z gminą wiejską Elbląg i Milejewo) i transportu autobusowego na pozostałym obszarze EOF. Obszarem rozwoju w tym zakresie może być pogłębienie integracji transportu pasażerskiego na terenie EOF poprzez rozszerzenie zakresu porozumień międzygminnych lub (i) powołanie związku komunikacyjnego oraz poprawa stanu technicznego dróg powiatowych.

[3] *Elbląg 2012. Sytuacja społeczno-gospodarcza Elbląga – raport diagnostyczny* - http://www.umelblag.pl/umcms/images/stories/2_urzad_miejski/pliki/Raport.pdf [dostęp: 26.08.2013]

W dziedzinie komunikacji miejskiej, stanowiącej integralną część rozwoju aglomeracji Elbląga wzywaniem jest zwiększenie roli niskoemisyjnego transportu tramwajowego. Miasto nie musi tworzyć systemu komunikacji szynowej od podstaw, a jedynie poprawić atrakcyjność i efektywność istniejącej już sieci. Zadania w tym zakresie obejmują wzrost jakości usług poprzez modernizację i budowę nowych odcinków, zakup nowego i modernizację obecnie eksploatowanego taboru oraz rozwój oferty przewozowej prowadzący do wzrostu efektywności eksploatacyjnej i ekonomicznej. Przy okazji inwestycji w komunikację tramwajową, warto podkreślić szczególną rolę wizerunkową tego środka transportu wyraźnie wyróżniającą 15 ośrodków miejskich w Polsce i nadającej im rys metropolitalny. Nowoczesny tramwaj obsługujący Elbląg i zarazem stolicę Obszaru Funkcjonalnego może stanowić element marki miejskiej, wyraźnie wyróżniający ośrodek na tle innych miast podobnej wielkości i rangi.

Obszarem wpisującym się w problematykę transportu wodnego jest niska dostępność portu morskiego w Elblągu. Zmiana w tym zakresie wymaga zarówno rozwoju infrastruktury gwarantującej sprawny dostęp do portu w Elblągu od strony lądu (m.in. dzięki budowie mostu drogowego w Nowakowie, zabezpieczeniu linii kolejowej 254 w Elblągu, która w przyszłości może zostać wykorzystana do obsługi terminali zlokalizowanych w porcie elbląskim) jak również rozwiązania kwestii dostępu od strony morza i włączenia Elbląga w projekt autostrad morskich.

Szanse rozwojowe elbląskiego portu – również w zakresie komunikacji pasażerskiej – obniża brak wspólnej strategii, czy chociaż koordynacji rozwoju infrastruktury portowej zlokalizowanej na Zalewie Wiślanym. W tym aspekcie konieczne jest stworzenie platformy umożliwiającej uzgodnienia, wspólne projekty czy wymianę informacji w celu zaakcentowania efektów synergicznych i przyspieszenia docelowego efektu w postaci sieciowego produktu łączącego cechy transportowe i turystyczne.

Podobny problem dotyczy systemu komunikacji rowerowej w EOF. Podstawą każdego podsystemu transportowego – dedykowanego zarówno użytkownikom indywidualnym, jak również mającego charakter zbiorowy i publiczny – jest bowiem tworzenie sieci powiązań. Oceniane pod tym kątem działania i inwestycje dotychczas realizowane nie doprowadziły do stworzenia, choćby częściowego spójnego systemu dedykowanego rowerzystom. Aby zmienić ten stan rzeczy konieczne jest stworzenie podsystemu spójnych i bezpiecznych dróg rowerowych EOF w oparciu o drogę rowerową Polski Wschodniej (na terenie EOF przebieg: gmina Elbląg –miasto Elbląg – Braniewo – Pieniężno) i dowiązanie do niej odcinków lokalnych umożliwiających zarówno wykorzystanie transportu rowerowego w obsłudze i aktywizacji turystyki, jak również poprawę jakości i bezpieczeństwa korzystania z jednośladów w codziennych dojazdach do miejsc pracy, nauki lub integrowanych węzłów przesiadkowych – umożliwiających kontynuację podróży komunikacją publiczną.

Miasto Elbląg posiada Plan zrównoważonego rozwoju publicznego transportu zbiorowego dla Gminy Miasto Elbląg na lata 2013-2020. Założono w nim m.in.: zwiększenie udziału transportu zbiorowego w podróżach miejskich z poziomu niespełna 30% w 2011 r. do przynajmniej 40% w 2020 r. oraz sukcesywne nadawanie tramwajowi roli podstawowego środka transportu w śródmieściu i w relacji północ-południe. Osiągnięciu głównego celu będzie służyło podjęcie działań związanych z podnoszeniem poziomu nowoczesności elbląskiej komunikacji miejskiej, poprzez[4]:

[4] *Plan Zrównoważonego Rozwoju Publicznego Transportu Zbiorowego Dla Gminy Miasto Elbląg na lata 2013-2020. Uchwała Nr XIX/501/2012 Rady Miejskiej W Elblągu z dnia 27 listopada 2012 r., s. 4*

- inwestycje w podsystem komunikacji tramwajowej w celu zwiększenia komfortu i bezpieczeństwa podróży, w tym: budowa i modernizacja torowisk (udrożnienie całej sieci dla wszystkich rodzajów wagonów) oraz infrastruktury przystankowej (m.in. likwidacja niebezpiecznych przystanków, bez pełnych peronów przystankowych), wymiana i modernizacja taboru (zwiększenie liczby niskopodłogowych wagonów do przynajmniej 50% stanu - w 10.2014 r. było 8 takich wagonów, w tym 6 całkowicie niskopodłogowych oraz zastosowanie monitoringu wizyjnego w kolejnych, modernizowanych pojazdach);
- zmiany funkcjonowania połączeń komunikacji miejskiej związana ze zwiększeniem roli komunikacji tramwajowej w tym: zmiany tras autobusów oraz zmiany wielkości pracy eksploatacyjnej komunikacji miejskiej w latach 2014-2020, obejmujące zmniejszenie pracy eksploatacyjnej komunikacji autobusowej o 184-204 tys. wozokilometrów (18-22 linii) oraz zwiększenie pracy eksploatacyjnej komunikacji tramwajowej o 45-50 tys. wozokilometrów (utrzymanie 5 linii);
- poprawę jakości świadczonych usług w zakresie komunikacji autobusowej (większe ograniczenia w zakresie wieku użytkowanych pojazdów, tabor w pełni niskopodłogowy, poprawa bezpieczeństwa pasażerów poprzez zastosowanie monitoringu wizyjnego w nowych pojazdach, zastosowanie rozwiązań które ułatwią osobom niepełnosprawnym poruszanie się komunikacją miejską);
- doskonalenie systemu informacji pasażerskiej poprzez m.in. rozbudowa dynamicznej informacji pasażerskiej na przystankach (w 10.2014 r. tablice elektroniczne zamontowane były na 3 przystankach tramwajowych), wprowadzenie udogodnień dla osób niepełnosprawnych (system głośnomówiący);
- inwestycje w infrastrukturę przystankową (wymiana lub modernizacja obecnie użytkowanych wiat, ustawianie nowych konstrukcji);
- poprawę efektywności ekonomicznej zbiorowego transportu publicznego przy pomocy nowoczesnych instrumentów (system EKM) oraz wzrost udziału finansowania komunikacji miejskiej przez pasażerów z niecałych 40% do 50%.

W okresie objętym planem (w latach 2014-2020) prognozowany jest spadek popytu na usługi przewozowe organizowane w ramach komunikacji miejskiej o około 2 mln pasażerów. Wynikać to będzie ze spadku liczby mieszkańców oraz wzrostu ilości użytkowanych samochodów osobowych (wskaźnik motoryzacji). Posiadacze samochodów należą do grupy, która tylko sporadycznie korzysta ze środków transportu publicznego. Nakłonienie ich do korzystania z transportu publicznego, co jest zgodne ze strategią zrównoważonego transportu, wymaga jednak wprowadzenia zmian w organizacji ruchu, szczególnie w centrum miasta a także poprawy jakości świadczonych usług (m.in. częstotliwość, punktualność, komfort).

Plan Transportowy odnosi się do dokumentów planistycznych, przede wszystkim do Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Elbląga. W Studium planowana jest m.in. rozbudowa układu drogowego umożliwiająca ominięcie centrum miasta (przede wszystkim budowa Trasy Północnej i Obwodnicy Wschodniej) oraz rozbudowa sieci tramwajowej i systemu dróg rowerowych.[5]

Powiat elbląski nie posiada strategii rozwoju sięgającej poza 2015 r. W aktualnej Strategii Rozwoju Powiatu Elbląskiego na lata 2007 – 2015 zagadnienia transportowe zawarte są w 4. obszarze

[5] *Uchwała Nr XXXIII/825/2006 Rady Miejskiej w Elblągu z dnia 26.10.2006. roku w sprawie uchwalenia studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy miasta Elbląg z późniejszymi zmianami.*

priorytetowym pt. „Infrastruktura techniczna". Za najważniejsze w zakresie transportu uznano sieć połączeń drogowych, kolejowych i wodnych oraz skomunikowanie z ośrodkami aglomeracyjnymi i przejściami granicznymi.

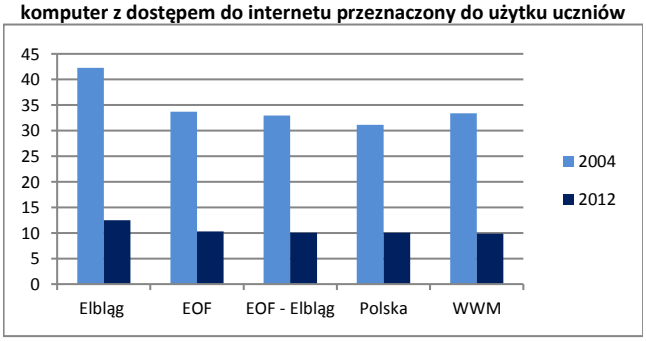
Celem jest rozwinięta infrastruktura techniczna i założono następujące działania:[6]

- w zakresie transportu drogowego: przebudowa dróg powiatowych;
- w zakresie transportu kolejowego: wspieranie utrzymania linii kolejowej 254 (tzw. kolei nadzalewowej);
- w zakresie żeglugi: wspieranie uruchomienia przeprawy promowej Tolkmicko - Krynica Morska wraz z infrastrukturą komunalną w portach i zakupem promu;
- w zakresie transportu lotniczego i zbiorowego nie wskazano zadań.

2.1.2. INFRASTRUKTURA TELEKOMUNIKACYJNA

W przypadku bardzo wielu wskaźników duże miasta zawyżają ich wartości. Żeby przedstawić rzeczywistą sytuację w Elbląskim Obszarze Funkcjonalnym pokazano wartości każdego wskaźnika w trzech różnych układach: dla całego EOF, Elbląga oraz jego otoczenia. Oczywiście zawsze pokazana jest też średnia dla województwa i kraju. Skrót „EOF" na wykresie oznacza, że prezentowana jest średnia wartość danego zjawiska dla wszystkich gmin Elbląskiego Obszaru Funkcjonalnego, natomiast „EOF-Elbląg" pokazuje średnią wartość wskaźnika dla tego obszaru, ale z wyłączeniem miasta Elbląg, czyli po prostu średnią dla pozostałych gmin obszaru funkcjonalnego. Wskazana została również średnia wartość wskaźnika średnia dla województwa i kraju.

Wykres 2. Liczba uczniów szkół podstawowych przypadająca na 1 komputer z dostępem do internetu przeznaczony do użytku uczniów

Źródło: *opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych GUS.*

Województwo warmińsko-mazurskie jest 3 w kolejności pod względem największego odsetka miejscowości, w których żaden operator nie świadczy usług telekomunikacyjnych (10,5% wszystkich miejscowości)[7]. EOF na tym tle wypada lepiej (7,2% miejscowości nie posiada dostępu do Internetu), ale liczba tzw. „białych plam" w poszczególnych gminach jest bardzo zróżnicowana. Zdecydowanie najgorsza dostępność do sieci internetowych jest w gminach wiejskich Pasłęk i Braniewo (odpowiednio w 15,9% i 12,3% miejscowości nie ma zasięgu żadnego operatora). Niedostatki w tym zakresie występują też na obszarach wiejskich w gminach: Milejewo, Frombork, Tolkmicko i Młynary (od 7,1% do 4% miejscowości). Liczba miejscowości będących „białymi plamami" z roku na rok spada we wszystkich województwach (w województwie warmińsko-mazurskim w porównaniu

[6] *Strategia rozwoju powiatu elbląskiego na lata 2007-2015, Elbląg 09.2007.*
[7] *Raport pokrycia terytorium Rzeczypospolitej Polskiej istniejącą infrastrukturą telekomunikacyjną zrealizowanymi w 2012 r. i planowanymi w 2013 r. inwestycjami oraz budynkami umożliwiającymi kolokację*, UKE, Warszawa 2013.

z 2011 r. o 6,4 punktu procentowego, w EOF jeszcze więcej – 9,7 punktu procentowego[8]). W województwie warmińsko-mazurskim po ukończeniu projektu pn. *Sieć Szerokopasmowa Polski Wschodniej – województwo warmińsko-mazurskie*, w ramach którego powstanie nowoczesna sieć światłowodowa, wskaźniki te się poprawią, wzrośnie też przepustowość łączy internetowych na pozostałych obszarach.

Wzrost dostępności technologii telekomunikacyjnych w EOF jest widoczny w placówkach oświatowych. Liczba uczniów przypadająca na komputer z dostępem do Internetu stale spada (Wykres 2~~Wykres 2~~). Jest ona obecnie nawet większa na obszarach wiejskich niż w Elblągu.

Poza wybudowaniem infrastruktury telekomunikacyjnej, ważna jest umiejętność jej wykorzystywania, w tym przez osoby starsze i niepełnosprawne. Ponadto, za rozwojem podstawowej sieci informatycznej powinien następować rozwój różnego rodzaju e-usług skierowanych do mieszkańców, przedsiębiorców i turystów, a także e-administracji, przyczyniając się tym samym do zwiększania jakości zarządzania. Zarządzanie, szczególnie w ramach miejskich obszarów funkcjonalnych, wymaga integracji podejmowanych działań. Na terenie EOF, szczególnie w miastach i ośrodkach turystycznych, powinna być jednocześnie rozwijana sieć bezpłatnego Internetu, tzw. hot-spot, z której będą mogli korzystać nie tylko mieszkańcy, ale również odwiedzający obszar turyści.

W celu operacjonalizacji realizacji zapisów Strategii, poza zdefiniowaniem celów wskazane zostały również główne grup instrumentów oddziaływania na infrastrukturę transportową, rynek przewozowy, zachowania komunikacyjne i informatyzację.

Dla każdej z grup przypisano konkretne działania, a w części przypadków również lokalizację wskazującą na zakres niezbędnej interwencji (Tabela 1). Ponadto grupy instrumentów i poszczególne instrumenty przyporządkowane zostały do każdego z czterech celów. Dzięki powiązaniu poziomu strategicznego i możliwości działania możliwa stała się konstrukcja kolejnych elementów planu operacyjnego, w tym również listy zadań i przypisanych do nich wymagań finansowych, organizacyjnych oraz odpowiedzialności.

[8] *Raport pokrycia terytorium Rzeczypospolitej Polskiej istniejącą infrastrukturą telekomunikacyjną zrealizowanymi w 2011 r. i planowanymi w 2012 r. inwestycjami oraz budynkami umożliwiającymi kolokację*, UKE, Warszawa 2012.

Tabela 1. Lista instrumentów do konkretnych celów operacyjnych

Wzrost jakości i integracja sieci infrastruktury transportowej oraz opierającego się na niej systemu transportu publicznego	Poprawa efektywności i atrakcyjność transportu publicznego prowadząca do wzrostu jego roli w podziale zadań przewozowych w EOF	Wzmocnienie powiązań stolicy subregionu z obszarem funkcjonalnym, oraz ośrodkami regionalnymi i ponadregionalnymi	Wzrost znaczenia usług logistycznych i sektora portowo-morskiego aktywizujące rozwój gospodarczy	Wzrost stopnia informatyzacji regionu oraz rozwój infrastruktury teleinformatycznej i telekomunikacyjnej
Liniowe inwestycje infrastrukturalne w regionie	Liniowe inwestycje infrastrukturalne w mieście	Liniowe inwestycje infrastrukturalne w regionie i otoczeniu	Punktowe inwestycje infrastrukturalne w regionie	Liniowe i punktowe inwestycje infrastrukturalne
Punktowe inwestycje infrastrukturalne w transporcie lądowym	Punktowe inwestycje infrastrukturalne w mieście	Punktowe inwestycje w regionie	Inwestycje portowe	Działania organizacyjne i regulacyjne
Punktowe inwestycje infrastrukturalne w żegludze	Inwestycje taborowe w komunikacji miejskiej	Działania organizacyjne		
	Działania organizacyjne i regulacyjne			
	Działania studialno-analityczne			

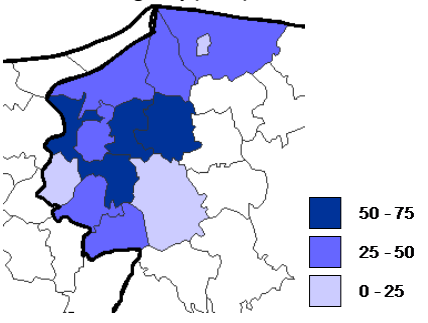
Źródło: Opracowanie własne.

ŚRODOWISKO PRZYRODNICZE

2.1.3. POTENCJAŁ I STAN ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO

Elbląski Obszar Funkcjonalny charakteryzuje bardzo zróżnicowany krajobraz. Znajdują się tu zarówno tereny nadzalewowe, jeziorno-bagienne i nizinne oraz liczne wzniesienia. Swoim zasięgiem obejmuje Żuławy Elbląskie, Wysoczyznę Elbląską, Nizinę Staropruską, Wybrzeże Staropruskie i Równinę Warmińską. Bogaty w różnorodne formy terenowe, jeziora, oczka wodne, wąwozy i pagórki (tzw. drumliny) jest obszar Wysoczyzny Elbląskiej. Z kolei na Wybrzeżu Staropruskim (wąska równina rozciągająca się wzdłuż Zalewu Wiślanego, od Fromborka po Obwód Kaliningradzki) licznie występują rowy, wały i poldery. Częściowo EOF zajmuje również tereny Pojezierza Iławskiego (północny kraniec pojezierza). Skutkuje to skokową zmianą krajobrazu równinnego w jeziorny oraz dużymi zmianami wysokości terenu na krótkim odcinku (szczególnie widoczne w Gminie Pasłęk).

Mapa 4. Udział terenów prawnie chronionych w powierzchni gminy (2012)

Źródło: *opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych GUS.*

EOF posiada duże walory przyrodnicze, dlatego też występują tu liczne formy ochrony przyrody. Udział terenów prawnie chronionych w powierzchni gmin EOF wynosi 40%, czyli niewiele mniej niż średnio w województwie warmińsko-mazurskim należącym do regionów o najwyższym udziale obszarów chronionych w Polsce – 47%. Największy ich udział[9] występuje w centralnej części obszaru – w gminie wiejskiej Elbląg, Milejewo i Młynary (od 66% do 72%) (Mapa 4~~Mapa 4~~). Wpływ na to ma położony na północny-wschód od Elbląga Park Krajobrazowy Wysoczyzny Elbląskiej o cechach obszaru górskiego. Bardzo cennym pod względem przyrodniczym jest też Rezerwat Jeziora Drużno (największy ornitologiczny rezerwat w Polsce), przez który prowadzi tor wodny Kanału Elbląskiego z Elbląga do Ostródy. Na całym obszarze występują też liczne pomniki przyrody, wśród których znajduje się jeden z najstarszych
w Polsce dębów – Dąb im. J. Bażyńskiego.

Kluczowym potencjałem środowiska przyrodniczego EOF jest Zalew Wiślany. Zalew jest akwenem wód wewnętrznych, który łączy się z Morzem Bałtyckim dopiero przez Cieśninę Pilawską, co wpływa na różnicę w stopniu zasolenia i bogactwo zasobów zwierzęcych. Na Zalewie Wiślanym prowadzona jest gospodarka rybacka. Porty rybackie zlokalizowane są zarówno po północnej stronie akwenu, jak i południowej: w Tolkmicku, Fromborku i Nowej Pasłęce. Natomiast w Suchaczu i Kamionku Wielkim mieszczą się przystanie rybackie. Na obszarach nadzalewowych panuje też specyficzny mikroklimat, charakteryzujący się dużym usłonecznieniem, występowaniem bryzy i silnych wiatrów korzystnych dla miłośników sportów żeglarskich. Z kolei okolice Fromborka są bogate w wody termalne, chlorkowo-sodowe, mogące być wykorzystywane w celach leczniczych, co sprzyja rozwojowi turystyki zdrowotnej. W związku z wskazanymi walorami, Frombork stara się o uzyskanie statusu uzdrowiska, co stanowi szanse dla rozwoju turystyki EOF.

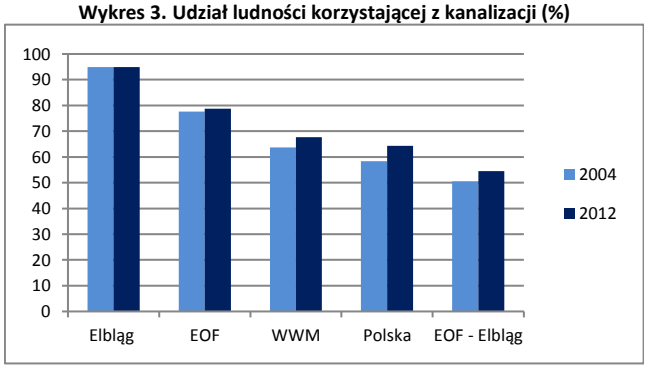
Unikalne walory Zalewu Wiślanego stwarzają możliwości rozwoju różnych działalności gospodarczych, poczynając od różnych rodzajów turystyki wodnej, przez transport wodny aż po rybołówstwo i rybactwo. Wymaga to pogodzenia interesów wielu jego użytkowników, a także podporządkowania się wymogom ochrony środowiska (Zalew Wiślany objęty jest siecią Natura 2000). Wielość podmiotów gospodarujących na wodach Zalewu Wiślanego stwarza konieczność prowadzenia zintegrowanych działań w zakresie monitoringu stanu środowiska przyrodniczego, w tym w szczególności czystości wód akwenu, ale też ryzyka występowania zjawisk niebezpiecznych, np. powodzi. Jednocześnie bardzo ważne są działania uświadamiające tak mieszkańcom i przedsiębiorcom, jak też odwiedzającym obszar turystom ograniczeń wynikających z konieczności poszanowania zasobów przyrody.

[9] Udział nie obejmuje obszarów Natura 2000.

2.1.4. INFRASTRUKTURA OCHRONY ŚRODOWISKA

Wysoki potencjał przyrodniczy wymusza konieczność podejmowana intensywnych działań w zakresie rozbudowy infrastruktury ochrony środowiska, w tym infrastruktury wodno-ściekowej. Do sieci wodociągowej dostęp ma prawie 95% mieszkańców EOF, ale w gminach wiejskich ten wskaźnik jest dużo niższy (w gminie wiejskiej Braniewo jest to zaledwie 60%, a poniżej 80% mają też gminy: Milejewo, Młynary i Rychliki).

Wykres 3. Udział ludności korzystającej z kanalizacji (%)

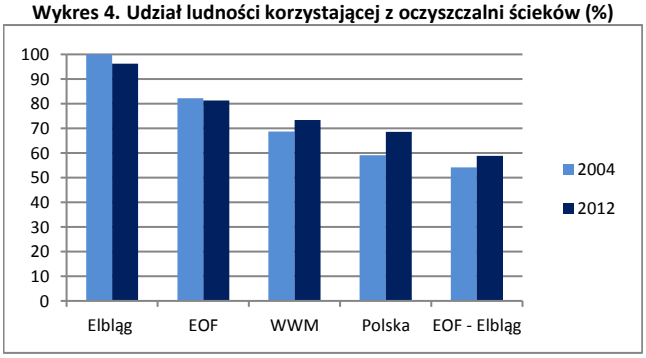

Źródło: opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych GUS.

Udział ludności korzystającej z sieci kanalizacyjnej jest jeszcze bardziej zróżnicowany, ale w gminach z otoczenia Elbląga ogółem jest on dużo niższy zarówno od średniej wojewódzkiej, jak i krajowej (wynosi zaledwie 54%, ale i tak jest to zawyżony wynik ze względu na wysoki wskaźnik skanalizowania miasta Braniewo) (Wykres 3~~Wykres 3~~). Gminy: Milejewo, Markusy i Rychliki nie mają w ogóle rozwiniętej sieci kanalizacyjnej.

Podobnie wygląda sytuacja z dostępem do oczyszczalni ścieków. O ile wszyscy mieszkańcy Elbląga i 98% mieszkańców Braniewa korzysta z tego typu infrastruktury, to średni udział dla pozostałych gmin EOF wynosi tylko 48%, plasując obszar poniżej analizowanych średnich (Wykres 4~~Wykres 4~~). W każdym z tych elementów obserwowana jest systematyczna poprawa dostępności, ale potrzeby w zakresie rozbudowy infrastruktury komunalnej, szczególnie na obszarach wiejskich są jeszcze bardzo duże.

Wykres 4. Udział ludności korzystającej z oczyszczalni ścieków (%)

Źródło: opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych GUS.

Nierównowaga pomiędzy dostępem do sieci wodociągowej, a dostępem do sieci kanalizacyjnej niesie za sobą zagrożenia dla ochrony środowiska, szczególnie istotne dla obszarów, na których przykładana jest tak duża waga do gospodarczego, w tym turystycznego znaczenia zasobów wodnych.

Na całym obszarze EOF bardzo słabo jest rozwinięta również infrastruktura gazowa. Sieć gazowa przesyłowa, wysokiego ciśnienia doprowadzona jest jedynie do miasta Elbląg, zasilając w sieciowy gaz ziemny jego mieszkańców (91% ludności korzystającej) i częściowo również mieszkańców gminy wiejskiej Elbląg (13% ludności korzystającej). Istnieje wobec tego bardzo duża potrzeba rozbudowy podstawowej infrastruktury gazowej, co też znajduje odzwierciedlenie w planach Pomorskiej Spółki Gazownictwa – głównego operatora na tym terenie.

Obecnie na terenie EOF działają pojedyncze instalacje wytwarzające tzw. „zieloną energię". W samym Elblągu istnieją 3 instalacje na biogaz: 2 działające na tzw. gaz wysypiskowy i 1 na biogaz

z oczyszczalni ścieków. Poza tym, w Braniewie działa także niewielka elektrownia wodna o mocy 0,7 MW. EOF ma duże szanse na rozwój sektora OZE. W województwie warmińsko-mazurskim zidentyfikowano jeden z najwyższych w Polsce potencjałów ekonomicznych w zakresie energetyki wiatrowej[10]. Jednak z uwagi na brak tradycji i doświadczenia regionu w realizacji tego typu inwestycji, przewiduje się jego bardzo niewielkie wykorzystanie w perspektywie 2020 r. Przezwyciężenie barier istniejących po stronie administracji pozwoliłoby na pełniejsze wykorzystanie zidentyfikowanego potencjału. EOF odznacza się pozytywnymi warunkami w zakresie siły wiatru, które umożliwiają rozwój energetyki wiatrowej. Wykorzystane w tym celu mogą zostać tereny rolnicze. W EOF występuje też ponadprzeciętny potencjał w zakresie możliwości produkcji biomasy. Surowiec ten może być paliwem dla nowoutworzonego bloku kogeneracyjnego w Elblągu[11]. Dostarczanie biomasy dla instalacji energetycznych może stać się jedną ze ścieżek rozwoju dla terenów rolniczych EOF. Inne źródła energii odnawialnej nie dysponują obecnie tak dużym potencjałem, co jednak nie przekreśla szans na budowę takich instalacji w przyszłości.

Poza infrastrukturą ograniczającą negatywne oddziaływanie człowieka na środowisko potrzebna jest też infrastruktura zapobiegająca i minimalizująca skutki ewentualnych zniszczeń spowodowanych gwałtownymi zjawiskami pogodowymi. EOF jest szczególnie narażony na występowanie powodzi ze względu na specyficzne uwarunkowania geograficzne (spływ opadów z Wysoczyzny Elbląskiej i jednocześnie występowanie tzw. cofki na rzece Elbląg powoduje brak możliwości odpływu nadmiaru wód). Plany rozbudowy infrastruktury przeciwpowodziowej są już jednak bardzo zaawansowane. Żuławski Zarząd Melioracji i Urządzeń Wodnych w Elblągu podpisał niedawno umowę na realizację inwestycji przeciwpowodziowych na terenie gmin powiatu elbląskiego: Elbląg, Markusy, Gronowo Elbląskie i Pasłęk, a także Żuław Elbląskich[12].
Ze względu na złożoność problematyki ochrony środowiska badanego obszaru, wyodrębniono go w osobnym dokumencie strategicznym.

[10] *Rozwój sektora energetycznego OZE w Polsce Wschodniej – stan i perspektywy, FunEco Korbel, Krok-Baściuk Sp. J. Warszawa 2011.*

[11] *Uruchomienie planowane jest na koniec 2013 r.*

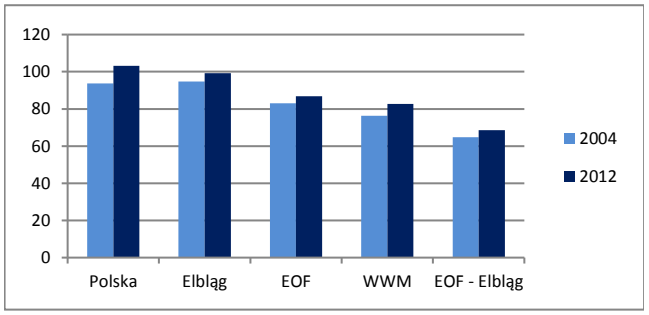
[12] *http://www.bip.zzmiuw.elblag.com.pl/?a=1628 [dostęp:28.08.2013]*

GOSPODARKA

2.2.1. PRZEDSIĘBIORCZOŚĆ I RYNEK PRACY

Ogólna liczba podmiotów gospodarki narodowej na 1000 mieszkańców w EOF w 2012 r. wyniosła 87 i była niższa od średniej krajowej, ale też nieznacznie wyższa od średniej wojewódzkiej (Wykres 5~~Wykres 5~~). Na ten wynik wpływ ma jednak przede wszystkim Elbląg, który jako ośrodek regionalny, charakteryzuje się większą aktywnością ekonomiczną. W pozostałej części EOF ogólna liczba zarejestrowanych podmiotów gospodarczych jest niska (69 podmiotów na 1000 mieszkańców w 2012 r.). Podobnie sytuacja wygląda pod względem liczby osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą. W przeliczeniu na 1000 mieszkańców jest ona wyższa
w Elblągu (68 osób w 2012 r.) i zdecydowanie niższa w jego otoczeniu (48 osób, co plasuje tę część EOF dużo poniżej średniej wojewódzkiej, dla której wartość tego wskaźnika wynosi 60 osób).

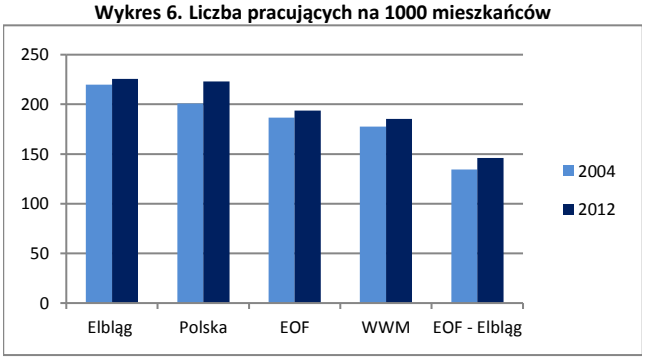
Wykres 5. Liczba podmiotów gospodarki narodowej na 1000 mieszkańców

Źródło: *opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych GUS.*

Niskie wskaźniki przedsiębiorczości w gminach EOF (z wyłączeniem Elbląga) pokrywają się jednocześnie z niekorzystnymi wskaźnikami rynku pracy. W całym Elbląskim Obszarze Funkcjonalnym liczba pracujących na 1000 mieszkańców zwiększyła się w latach 2004-2012, jednak w otoczeniu Elbląga jest ona nadal znacznie niższa niż w samym rdzeniu (146 osób pracujących na 1000 mieszkańców w wieku produkcyjnym w 2012 r.), jak też niższa od średniej wojewódzkiej (185 osób) i krajowej (223 osoby) (Wykres).

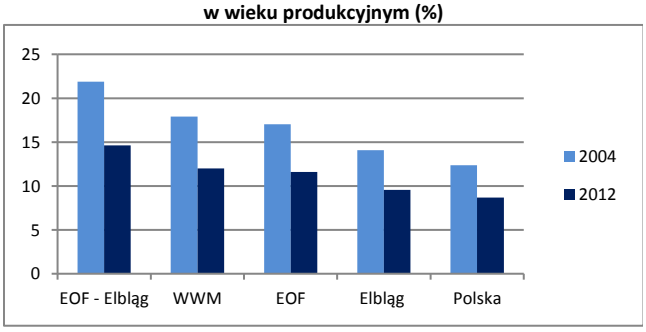
Wykres 6. Liczba pracujących na 1000 mieszkańców

Źródło: *opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych GUS.*

Obserwowane są natomiast bardzo pozytywne tendencje w zakresie zmniejszania się bezrobocia. Udział bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym w EOF spadł z 17% w 2004 r. do 11,6% w 2012 r. (Wykres 7). Zjawisko to zachodzi zarówno w Elblągu, jak i jego otoczeniu. Jest ono też charakterystyczne dla innych gmin

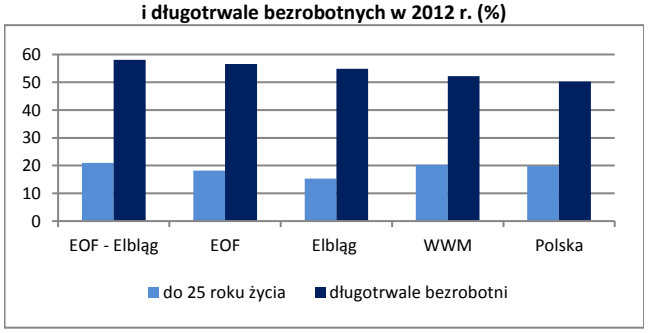
Wykres 7. Udział bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym (%)

Źródło: *opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych GUS.*

województwa i Polski, ale w otoczeniu Elbląga przybrało największe rozmiary (spadek o 7,3 punktu procentowego).

Wykres 8. Udział bezrobotnych zarejestrowanych do 25 roku życia i długotrwale bezrobotnych w 2012 r. (%)

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych PUP w Elblągu i Braniewie oraz MPiPS.

Sytuacja w dalszym ciągu nie jest jednak na tym obszarze korzystna, ponieważ wskaźnik bezrobocia sięga tam 14,6% i w większym stopniu niż w innych jednostkach jest to bezrobocie długotrwałe (58% wszystkich bezrobotnych, podczas gdy w województwie jedną z grup szczególnego ryzyka są osoby młode. Zjawisko bezrobocia dotyka średnio co piątego mieszkańca do 25 roku życia gminy z otoczenia Elbląga, plasując się w okolicach średniej dla województwa i kraju. Na ten wynik ma oczywiście wpływ oddziaływanie Elbląga, w którym młodzi mieszkańcy z całego EOF mogą łatwiej znaleźć pracę, ale część młodych osób prawdopodobnie też migruje w poszukiwaniu atrakcyjnej pracy do dużych ośrodków spoza obszaru (głównie Trójmiasta, Olsztyna i Warszawy).

Ze względu na potrzebę zatrzymania młodych ludzi w regionie poszukuje się stworzenia dokumentu zawierającego założenia dostosowania edukacji do rynku pracy, co ułatwi młodym mieszkańcom poszukiwanie pracy. Ważne jest także stworzenie programu rozwoju przedsiębiorczości.

2.2.2. INNOWACYJNOŚĆ GOSPODARKI

Elbląg jako ośrodek regionalny, w znacznym stopniu wpływa na rozwój gospodarki całego województwa warmińsko-mazurskiego, dlatego władze miasta i całego obszaru funkcjonalnego wspierają innowacyjność lokalnej gospodarki. Wiąże się to z koniecznością przygotowania odpowiedniej infrastruktury i organizacji systemu wsparcia dla podmiotów innowacyjnych.

Jedną z podstawowych form wspierania innowacyjności są parki technologiczne. W Elblągu funkcjonuje Elbląski Park Technologiczny, który jest stosunkowo młodą instytucją, założoną w 2011 r. Do celów statutowych Parku należy wspieranie i rozwijanie innowacyjnej przedsiębiorczości od etapu inkubacji poprzez profesjonalne usługi w Parku, aż po samodzielny rozwój firmy poza Parkiem - na otaczających go terenach inwestycyjnych Modrzewiny Południe. Park tworzy sprzyjające warunki do podejmowania działalności gospodarczej i badawczej, ale także ułatwia nawiązywanie i zacieśnianie współpracy pomiędzy podmiotami z obu tych sfer. Ponadto, celem Parku jest wspieranie wiedzy na temat technologii i innowacji wśród najmłodszych mieszkańców Elbląskiego Obszaru Funkcjonalnego. W tym zakresie, na terenie szkół i przedszkoli prowadzone są praktyczne zajęcia w ramach Akademii Młodego Odkrywcy, polegające na przedstawianiu doświadczeń z wykorzystaniem aparatury pomiarowej i analitycznej będącej na wyposażeniu Parku.
W Elbląskim Parku Technologicznym działają 4 centra badawcze: Centrum Technologii Drewna i Mebli, Centrum Jakości Środowiska, Centrum Transferu Technologii Informatycznych i Centrum Metaloznawstwa, które stanowią zaplecze laboratoryjne dla firm. Powstało również Laboratorium

Zaawansowanych Analiz Środowiskowych, które jest w trakcie procesu akredytacji pozwalającej laboratorium wejść na rynek.
Obecnie w Elbląskim Parku Technologicznym funkcjonuje 19 podmiotów (firm i organizacji). Są to podmioty działające w bardzo różnych sektorach i gałęziach gospodarki, np.: sektorze morskiego przemysłu wydobywczego; maszynowym, wykorzystującym wysoce zaawansowane procesy technologiczne cięcia strumieniem wodnym; z branży ICT; chemii przemysłowej; a także wzornictwa i projektowania wnętrz.
Specjalne miejsce w działaniach Elbląga zajmuje sektor informatyczny, dla którego został stworzony Elbląski Inkubator Nowoczesnych Technologii Informatycznych. Powstał on dla skupienia firm z takich branż jak: poligrafia, *web design*, programowanie, elektroniczne systemy zabezpieczeń, geodezja, fotografia, usługi projektowe i budowlane oraz usługi zewnętrzne dla firm (przede wszystkim związane z systemami informatycznymi). Działa w nim 15 firm, ale w latach 2007-2011 były inkubowane 72 firmy[13]. Od października 2013 r. Inkubator stanowi integralną część Elbląskiego Parku Technologicznego.

Innowacyjność ściśle wiąże się ze współpracą, która pozwala wzmocnić potencjał rozwojowy poszczególnych organizacji, m.in. dzięki obniżeniu kosztów działalności (np. wspólnej promocji), ale też umożliwia zdobywanie wiedzy i uczenie się od innych. Dlatego, aby podnieść poziom innowacyjności firm zlokalizowanych w Elblągu i jego obszarze funkcjonalnym, a zarazem całego regionu władze powinny wspierać różne sieci współpracy.

W EOF (a *de facto* w Elblągu) zarejestrowanych jest 8 klastrów: Klaster Mebel Elbląg, ICT Amber Klaster Teleinformatyczny, Klaster Metalowy Nowoczesnych Technologii, Klaster Medyczny MED.+., Elbląski Klaster Turystyczny, Klaster Biznesu Kultury BizArt, Klaster Stowarzyszenie "Polskie Telewizje Lokalne i Regionalne" oraz Klaster KORONA Group. Wielkość poszczególnych klastrów, jak również zasięg ich działania są bardzo zróżnicowane, jednak tak duża liczba inicjatyw klastrowych wskazuje na zapotrzebowanie na takie formy współpracy, chociażby biorąc pod uwagę efekty współpracy w ramach najstarszego elbląskiego klastra – Klastra Mebel Elbląg, którego członkowie podejmują się realizacji wielu wspólnych zadań, w tym też współpracy z instytucjami naukowo-badawczymi i placówkami szkolenia zawodowego.

Przy Państwowej Wyższej Szkole Zawodowej w Elblągu działa też akademicki inkubator przedsiębiorczości oferujący pomoc w zakresie zakładania i prowadzenia własnej działalności gospodarczej. Podobnego wsparcia dla przedsiębiorstw udzielają też Elbląska Fundacja Rozwoju Przedsiębiorczości czy jedna z nielicznych instytucji otoczenia biznesu zlokalizowana w otoczeniu Elbląga – Stowarzyszenie "Centrum Rozwoju Ekonomicznego Pasłęka". Z kolei profesjonalną pomoc w zakresie wchodzenia na nowe rynki zbytu, w tym w szczególności rynek rosyjski zapewnia Elbląska Izba Gospodarcza. Infrastruktura oraz kluczowe instytucje otoczenia biznesu zlokalizowane są w większości w Elblągu, ale ich wsparcie obejmuje firmy i organizacje z całego obszaru funkcjonalnego.

Rozwój innowacyjności wpływa na atrakcyjność EOF. Postuluje się wyodrębnienie obszaru związanego z potencjałem innowacji w osobnym dokumencie branżowym – Strategii innowacyjności EOF, obejmującej inteligentne specjalizacje regionu.

W strukturze gospodarczej Elbląga wyróżniają się branże: meblarska, spożywcza, turystyczna wpisujące się w regionalne inteligentne specjalizacje (ekonomię wody, drewno i meblarstwo, żywność

[13] *Elbląg 2012. Sytuacja społeczno-gospodarcza Elbląga – raport diagnostyczny…*

wysokiej jakości). Wsparcie rozwoju tych sektorów zapewnia otoczenie instytucjonalne (np. klastry) oraz naukowe i edukacyjne (jednostki badawcze, placówki edukacyjne kształcące zasoby siły roboczej i specjalistów w powiązanych kierunkach) (Tabela 4).
Warunki naturalne tworzą dobrą bazę dla rozwoju specjalizacji w zakresie ekonomii wody – bliskość Zalewu Wiślanego i Zatoki Gdańskiej, a także położenie nad rzeką Elbląg czyni miasto dostępnym dla turystyki wodnej. W pobliżu zlokalizowany jest także unikatowy Kanał Elbląski. Na terenie Elbląga znajdują się mariny, przystanie motorowodne i kajakowe.

Inteligentne specjalizacje są rezultatem wyboru, który bazuje przede wszystkim na regionalnych atutach i endogenicznych zasobach, w tym również na aktualnej i przyszłej działalności naukowo-badawczej i umiejętności kreowania innowacji.
Na podstawie analizy desk research, IDI oraz warsztatów, które odbyły się w dniu 17 września 2014 roku, wskazane zostały priorytetowe kierunki rozwoju innowacyjności w obszarze inteligentnych specjalizacji EOF.
Za wiodące inteligentne specjalizacje EOF o największym potencjale innowacyjnym, biorąc pod uwagę przede wszystkim powiązania pomiędzy sferą nauki i edukacji a biznesem, uznane zostały trzy specjalizacje, a mianowicie:

- dwie wiodące inteligentne specjalizacje EOF: drewno i meblarstwo oraz przemysł metalowo-maszynowy ,
- ICT jako inteligentna specjalizacja wspomagająca.

Wykreowanie w Strategii Innowacyjności EOF dwóch wiodących inteligentnych specjalizacji oraz jednej inteligentnej specjalizacji wspomagającej wynika z potencjału przedsiębiorstw EOF oraz ma mocne uzasadnienie w potencjale naukowo-badawczym EOF, w szczególności w postaci EPT i OPEGIEKA, jak też w potencjale klastrów – Klaster Mebel Elbląg, Klaster Metalowy Nowoczesnych Technologii, ICT Amber Klaster Teleinformatyczny.

Przemysł metalowo-maszynowy oraz drewno i meblarstwo to inteligentne i innowacyjne specjalizacje. Sektor ICT będzie wspomagał rozwój nie tylko wiodących inteligentnych specjalizacji, ale odegra również istotną rolę we wszystkich aspektach rozwoju EOF.

Sektor ICT został wskazany jako inteligentna specjalizacja wspomagająca. Jest to obszar horyzontalny, o istotnym znaczeniu dla pozostałych inteligentnych specjalizacji EOF. Związany jest z rozwojem cyfrowym, a szczególne znaczenie ma obszar komunikacji ICT, który zawiera zagadnienia rozwoju infrastruktury telekomunikacyjnej i usług ICT, w tym szerokopasmowego dostępu do Internetu na obszarze EOF, który ma strategiczne znaczenie i odgrywa istotną rolę w budowaniu przewagi konkurencyjnej EOF. Krytyczne znaczenie ma przede wszystkim dostępności zdalnej pracy, która stanowi szansę dla obecnych mieszkańców oraz zachętę do nowych osiedleń w EOF – w tym innowacyjnych zawodów oraz pozostawania czy powrotu do EOF młodych, wykształconych osób. Wysoka jakość i dostępność usług ICT w EOF ma również znaczenie dla inwestorów i turystów. Wspomagająca inteligentna specjalizacja – ICT może stanowić jednocześnie innowację organizacyjną i procesową w zakresie działania administracji JST, przyczyniając się do poprawy konkurencyjności oraz jakości życia mieszkańców EOF.

Bariery w rozwoju innowacyjności wynikają z rozwoju gospodarczego regionu oraz koniunktury gospodarczej. EOF to region, który charakteryzuje się wysoką stopą bezrobocia, a jednocześnie brakiem specjalistów. Kryzys gospodarczy i związane z nim problemy finansowe przedsiębiorstw nie

sprzyjają wzrostowi wydatków na innowacyjność i skutkują niewielką liczbą innowacji. Przedsiębiorstwa przyjmują w takiej sytuacji postawę defensywną (obronną, pasywną, przetrwania przedsiębiorstwa). Sektor MSP, który jest motorem napędowym gospodarki, na tle bieżących problemów rozwojowych (finansowych), często nie jest zainteresowany innowacyjnością. W regionie jest wiele innych, pilnych potrzeb, jak np. poprawa stanu infrastruktury. Powstawaniu innowacji będzie sprzyjało przyjęcie przez przedsiębiorstwa postawy ofensywnej - strategii aktywnego działania przedsiębiorczego, która może być pionierska lub naśladowcza. Strategia ofensywna cechuje się m.in. dywersyfikacją rozwojową, zmiennością reguł zarządzania i oceny, strukturami sieciowymi, inwestowaniem w nowe wyroby, przekwalifikowanie pracowników, rozszerzanie i urozmaicenie asortymentu produkcji i dostaw.

Wyniki badań (IDI) wskazują, że problemem z zakresu rozwoju branż innowacyjnych jest słaba współpraca między przedsiębiorstwami a sferą nauki. Jest to bardzo niekorzystna sytuacja w kontekście kreowania innowacyjnego regionu. Z punktu widzenia przedsiębiorstw i klastrów, funkcjonujących w EOF, podstawowym problemem są braki kadrowe czyli wspomniany już brak specjalistów. Dotyczy on kadry technicznej, wykwalifikowanej kadry w przedsiębiorstwach i lokalnych uczelniach, która mogłaby współpracować w zakresie innowacji. W zakresie edukacji występuje niedopasowanie do potrzeb rynku pracy. W celu zniwelowania tej bariery bardzo ważne będzie stworzenie systemu zachęt dla przedsiębiorców, które będą stymulowały współpracę między biznesem z nauką.
Barierą wzrostu innowacyjności jest także brak kultury proinnowacyjnej i obawa przed zmianami. Tymczasem niewprowadzanie innowacji wiąże się z jeszcze większym ryzykiem. Innowacyjność jest bowiem kartą przetargową konkurencyjności. Wśród MSP występuje niski stan świadomości i wiedzy w zakresie znaczenie innowacyjności w kreowaniu konkurencyjności.
Potencjał innowacyjny EOF w postaci przede wszystkim: Centrum Badawczo-Rozwojowego OPEGIEKA, Elbląskiego Parku Technologicznego, klastrów, sektora nauki i edukacji (przede wszystkim PWSZ, EUH-E, Instytutu Technologiczno-Przyrodniczego, Żuławski Ośrodek Badawczy) oraz możliwość efektywnego wykorzystanie środków Unii Europejskiej na innowacje w nowej perspektywie finansowej 2014-2020 dają możliwość wzrostu innowacyjności oraz konkurencyjności EOF.

Reasumując, do inteligentnych specjalizacji EOF należą: ekonomia wody, drewno i meblarstwo, żywność wysokiej jakości, przemysł maszynowo-metalowy, turystyka, technologie informacyjne i komunikacyjne. Nie wszystkie jednak posiadają innowacyjny potencjał. Wybór wiodących inteligentnych specjalizacji EOF znajduje pełne uzasadnienie w zasobach endogenicznych Elbląskiego Obszaru Funkcjonalnego.
Region, który chce być konkurencyjny i przyciągać inwestorów musi wykorzystać tkwiący w nim potencjał oraz konsekwentnie realizować wybraną strategię rozwoju. Musi tez mieć świadomość w jakich obszarach nie dysponuje odpowiednimi zasobami (np. kapitału, wiedzy) w celu stworzenia tzw. „masy krytycznej", którą tworzą przedsiębiorstwa oraz współpracujących z nimi instytucje otoczenia biznesu. Definiując inteligentne specjalizacje należy zatem wybrać te branże gospodarki, w których region ma już silną pozycję i chcą ją jeszcze bardziej rozwijać, a rozwój ten oprzeć na innowacyjności. Nie wyklucza to oczywiście powstawania innowacji w innych obszarach EOF.
Cele operacyjne wskazują na trzy główne obszary, na których należy skoncentrować działania mające na celu wzrost innowacyjności EOF w latach 2014-2020. Obszary te są wynikiem problemów i potrzeb w zakresie inteligentnych specjalizacji, które wynikają z diagnozy innowacyjności EOF oraz problemów

zasygnalizowanych podczas wywiadów. Ważne jest, aby działania w ramach wszystkich celów były spójne i wspierały budowanie skoordynowanego systemu wspomagania inicjatyw innowacyjnych w kierunku kreowania nowoczesnej gospodarki opartej na innowacjach wiodących inteligentnych specjalizacji EOF (przemysł metalowo-maszynowy, drewno i meblarstwo, ICT).

Budowanie innowacyjnej gospodarki determinowane jest powiązaniami na linii nauka-biznes, dlatego pierwszy cel operacyjny dotyczy potencjału edukacyjnego i naukowo-badawczego, natomiast drugi wiąże się ze wzmacnianiem potencjału innowacyjnego przedsiębiorstw. Trzeci cel odnosi się do budowania nowoczesnej infrastruktury i kreowania systemu innowacji, sprzyjającego powstawaniu oraz wdrażaniu nowości do praktyki gospodarczej. Cele zmierzają do kreowania nowoczesnej gospodarki opartej na innowacjach wiodących inteligentnych specjalizacji EOF.

Tabela 2. Lista instrumentów do konkretnych celów operacyjnych

Wzmacnianie potencjału edukacyjnego i naukowo-badawczego EOF	**Wzrost innowacyjności przedsiębiorstw, w tym wiodących inteligentnych specjalizacji EOF**	**Budowanie nowoczesnej infrastruktury i kreowanie systemu innowacji EOF**
1.Dostosowywanie oferty edukacyjnej do potrzeb rynku pracy	1. Zwiększenie nakładów na B+R i innowacje oraz wspieranie działań zmierzających do wzrostu innowacyjności	1. Budowanie infrastruktury sprzyjającej innowacyjności EOF
2.Stworzenie systemu doradztwa zawodowego w zakresie wiodących inteligentnych specjalizacji	2. Wzrost roli klastrów w kreowaniu innowacji	2. Promowanie dobrych praktyk i stworzenie płaszczyzny współpracy między przedsiębiorstwami a sektorem nauki i B+R w EOF a partnerami w kraju i na świecie
3.Promowanie innowacyjnych postaw i budowanie kultury innowacji poprzez rozwój współpracy pomiędzy sektorem nauki a biznesem	3. Dostosowanie oferty szkoleniowo-doradczej z zakresu innowacyjności do potrzeb przedsiębiorstw wiodących inteligentnych specjalizacji	3. Kreowanie systemu wspierającego powstawanie i wdrażanie innowacji

Źródło: Opracowanie własne.

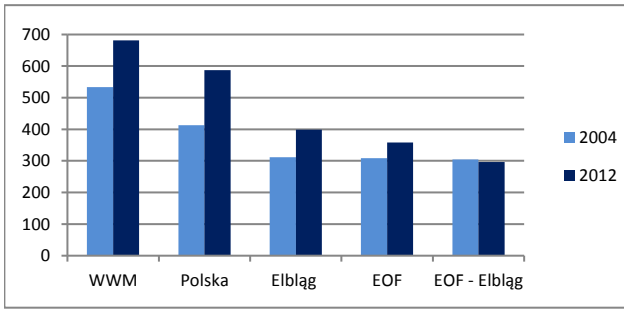
2.2.3. TURYSTYKA

Bardzo ważną gałęzią gospodarki Elbląskiego Obszaru Funkcjonalnego jest turystyka. Dużą jego część zajmują tereny o szczególnych walorach przyrodniczych. Stwarzają one możliwości do uprawiania różnych rodzajów turystyki:

- wodnej – znaczącym potencjałem EOF są zasoby wód powierzchniowych, przede wszystkim Zalewu Wiślanego i Kanału Elbląskiego. Na Zalewie Wiślanym uprawianych jest szereg sportów wodnych, m.in., żeglarstwo, *windsurfing*, *kitesurfing*, sporty zimowe (*landkitting*, *windsurfing* lodowy i *ice skating*), odbywają się też pasażerskie rejsy wycieczkowe. Statki pasażerskie pływają też po jednej z większych atrakcji turystycznych regionu jaką jest Kanał Elbląski – wybudowany pod koniec XIX wieku, aby umożliwić łodziom pokonywanie różnicy poziomów wysokości, obecnie uznany za jedno z większych dokonań ludzkich w zakresie hydrotechniki ze statusem pomnika historii. Szansą na dalszy rozwój turystyki wodnej są m.in. chaty na tratwach (obecnie rozwijające się na Żuławach Elbląskich) oraz *airboaty* (silniki napędzane śmigłem) i poduszkowce (szczególnie atrakcyjne na obszarach bagiennych i pokrytych gęstą roślinnością).
- pieszej – dobrze rozwinięta sieć szlaków pieszych, w tym o ponadlokalnym znaczeniu, umożliwia rozwój tego rodzaju turystyki. Przez EOF przebiegają m.in. Szlak Kopernikowski łączący miasto Olsztyn z Toruniem, Szlak św. Wojciecha z Elbląga do Świętego Gaju o długości 43,7 km oraz Szlak Żuławski z Gronowa Elbląskiego do Starego Pola, który przebiega przez Żuławy Elbląskie (długość 8,4 km) – obszar z dobrze zachowanym unikatowym krajobrazem kulturowym, szczególnie dziedzictwa menonitów (urządzenia hydrotechniczne, domy podcieniowe, zagrody holenderskie i cmentarze menonickie).
- rowerowej – przez EOF przebiegają również ponadlokalne szlaki rowerowe, a z uwagi na duże zróżnicowanie terenu uprawiana jest również wyczynowa turystyka rowerowa (górska). Na obszarze Ziemi Elbląskiej obecnie przygotowywany jest rowerowy szlak menonitów z nowoczesnym oznakowaniem tablic z fotokodami.
- konnej – w EOF znajdują się liczne stajnie i szkółki jeździeckie, a także szlaki konne, m.in. wzdłuż dawnej trasy poczty cesarskiej (długość 22,6 km).
- ornitologicznej (ang. *birdwatching*) – turystyka ornitologiczna polega na obserwowaniu ptaków w ich naturalnym środowisku. Jest prężnie rozwijającą się formą spędzania wolnego czasu, szczególnie w Europie Zachodniej. W Polsce jest obecnie około 5 tysięcy amatorów ornitologii, ale unikatowe siedliska przyrodnicze przyciągają turystów również z zagranicy. *Birdwatching* występuje często w połączeniu z kajakarstwem, a w EOF szczególnie popularny jest w Rezerwacie Jeziora Drużno.

EOF prócz walorów przyrodniczych, posiada również walory kulturowe. Frombork i Elbląg są ważnymi w skali międzynarodowej ośrodkami dziedzictwa kulturowego. We Fromborku mieści się światowej klasy zespół architektoniczny i kompleks zabytkowy wzgórza katedralnego. Miasto, zwane też Grodem Kopernika, posiada liczne pamiątki związane z życiem i twórczością astronoma. Zespoły o znaczeniu ponadlokalnym występują też w Pasłęku, Braniewie i Kadynach (zabudowa majątku Cesarza Niemiec Wilhelma II).

Wykres 9. Liczba turystów korzystających z noclegów na 1000 mieszkańców

Źródło: *opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych GUS.*

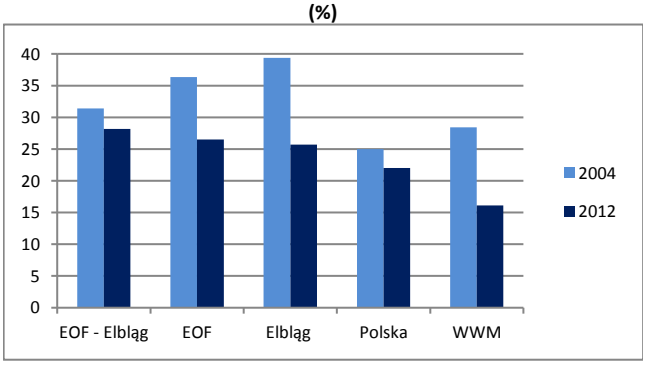
Unikatowa jest też wikińska osada Truso, odkryta dopiero pod koniec XX. wieku w okolicach Jeziora Drużno, a także historia bitwy morskiej rozegranej na Zalewie Wiślanym, której inscenizacje odbywają się od kilku lat. Stanowią one niewątpliwy potencjał dla turystyki kulturowej tego regionu, ale jeszcze w niewielkim stopniu wykorzystany.

Od czasu utworzenia małego ruchu granicznego, który obejmuje m.in. powiat elbląski i braniewski rozwija się też turystyka zakupowa. Sprzyjają jej organizowane specjalne wydarzenia i akcje, takie jak np. „Elbląg za pół ceny", który zakłada zniżki w wybranych lokalach, firmach i instytucjach w Elblągu w okresie dwóch dni[14].

W EOF, poza dobrze znanymi i rozpoznawalnymi, również poza granicami kraju, produktami turystycznymi (np. Kanał Elbląski) nie brakuje pomysłów społeczności lokalnych w zakresie tworzenia nowych inicjatyw (np. Miejsca z Duszą – miejscowości tematyczne Warmii i Mazur). Wymagają one jednak większego wypromowania i zintegrowania z innymi produktami turystycznymi.

Istotnym czynnikiem przyciągającym turystów jest dobrze rozwinięta infrastruktura turystyczna i paraturystyczna. Baza noclegowa nie jest równomiernie rozwinięta w EOF. Rejestrowane przez GUS miejsca noclegowe występują jedynie w sześciu gminach: Elblągu, Braniewie, Tolkmicku, Fromborku, Pasłęku i gminie wiejskiej Elbląg. Największą liczbą miejsc noclegowych w przeliczeniu na 1000 mieszkańców dysponuje Frombork (37). Powyżej średniej wojewódzkiej, która wynosi 14 miejsc noclegowych na 1000 mieszkańców, plasuje się jeszcze tylko Tolkmicko (21). Liczba całorocznych miejsc noclegowych w Elblągu bezwzględnie jest największa (ok. 850), jednak w przeliczeniu na potencjał ludnościowy wypada bardzo słabo (niespełna 7 miejsc). Należy też zauważyć, że specyfika i dominujący na tym obszarze rodzaj turystyki wodnej sprawiają, że część turystów odwiedzających EOF nie korzysta z miejsc noclegowych, ale z pól kempingowych, bądź też pozostaje na swoich łodziach.

Wykres 10. Udział turystów zagranicznych korzystających z noclegów (%)

Źródło: *opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych GUS.*

Dla rozwoju turystyki wodnej niezbędna jest też odpowiednia infrastruktura portowa. Obecnie trwają prace w ramach dużego projektu pn. „Pętla Żuławska", którego celem jest rozwój turystyki wodnej na drogach i szlakach wodnych Delty Wisły i Zalewu Wiślanego poprzez utworzenie sieci przystani żeglarskich, portów, pomostów cumowniczych i mostów zwodzonych[15]. Ważnym elementem, jest też kompleksowe zagospodarowanie turystyczne całego tego obszaru (punkty obsługi). Pętla Żuławska stanowi fragment Międzynarodowej Drogi

[14] http://elblagzapolceny.elblag.eu/ [dostęp: 28.08.2013]

[15] „Pętla Żuławska – rozwój turystyki wodnej. Etap I" – projekt realizowany na terenie 12 gmin położonych na obszarze województwa warmińsko-mazurskiego i pomorskiego, w ramach którego zostało wybudowanych lub zmodernizowanych 13 obiektów. Planowany jest II etap realizacji tego projektu, zakładający realizację kolejnych 14 inwestycji. - http://petla-zulawska.pl/cms/ [dostęp: 28.08.2013]

Wodnej E 70 biegnącej z Rotterdamu aż do Kłajpedy, dlatego poprawa warunków do uprawiania żeglarstwa może przyciągnąć też turystów z innych krajów.
EOF mimo wysokiego potencjału turystycznego jest jednak prawie dwa razy rzadziej odwiedzany od innych obszarów w województwie warmińsko-mazurskim (Wykres 9). W 2012 r. liczba turystów korzystających z noclegów na 1000 mieszkańców w EOF wynosiła 358, podczas gdy w województwie 681. Nawet w największym ośrodku – Elblągu – ten wskaźnik był stosunkowo niski (399 turystów). Pozostałe gminy z EOF nie notują, podobnie jak inne jednostki, wzrostu liczby turystów, a wręcz jego minimalny spadek.

Ruch turystyczny w EOF jest w większym stopniu niż średnio w województwie i kraju, generowany przez turystów zagranicznych (Wykres 10). Największy odsetek turystów zagranicznych notują gminy z otoczenia Elbląga (28% w EURO 2012 r., dla porównania w województwie jest to zaledwie 16%). Występuje jednak dosyć znaczna tendencja spadku liczby turystów zagranicznych, która jest tendencją ogólnopolską, ale w Elblągu jest ona szczególnie widoczna (spadek z prawie 40% udziału turystów zagranicznych w ogólnej liczbie w 2004 r. do 26% w EURO 2012 r.). Wśród turystów zagranicznych w EOF, podobnie jak w całym województwie warmińsko-mazurskim, dominują Niemcy (stanowią prawie połowę wszystkich turystów zagranicznych). Jeszcze większy odsetek turystów zagranicznych stanowią oni w otoczeniu Elbląga (61%). Szczególnie chętnie odwiedzają dwie gminy z tego obszaru: Tolkmicko (81%) i Frombork (67%). Drugą co do wielkości grupą turystów zagranicznych odwiedzających EOF są Rosjanie (20% wszystkich turystów zagranicznych). Podobnie, jak w przypadku Niemców, również częściej korzystają z noclegów w otoczeniu Elbląga, przede wszystkim w położonym blisko granicy Braniewie (70%).
Charakterystyczną cechą ruchu turystycznego w EOF jest krótkotrwały pobyt turystów (średnio 1,9 dni w EURO 2012 r.), jest to okres krótszy od średniej wojewódzkiej i krajowej, które odpowiednio wynoszą 2,6 i 2,7 dni. Pokazuje to, że EOF nie przyciąga turystów swoją ofertą na dłużej – jest to przede wszystkim turystyka weekendowa. Porównanie gmin nadzalewowych położonych na południe od tego akwenu i na północy pokazuje, że gminy z EOF przegrywają konkurencję. W miejscowościach położonych na Mierzei Wiślanej długość pobytu turystów waha się od 5 (Krynica Morska) do 5,5 dni (gmina Sztutowo). Znacznie większa jest tam też liczba turystów korzystających z noclegów. W Krynicy Morskiej jest to prawie 24 tys. turystów na 1000 mieszkańców, a w gminie Sztutowo blisko 4 tys.

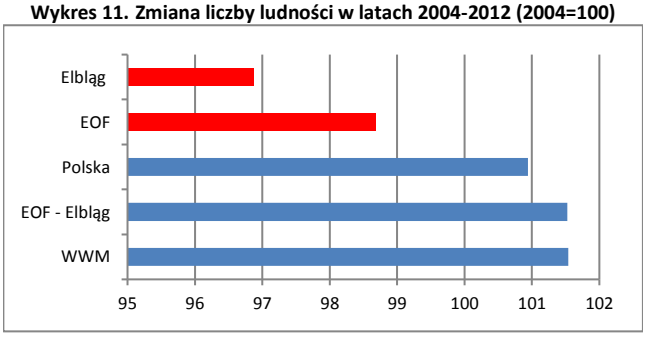
Potrzebna jest rozbudowa infrastruktury turystycznej i paraturystycznej oraz stworzenie ciekawej i zróżnicowanej oferty dla turystów. Należy mieć też na uwadze, że wymagania turystów stają się coraz większe, a możliwości związane z rozwojem technologii teleinformatycznych rosną, wobec czego usługi turystyczne też powinny w coraz większym stopniu opierać się na tych technologiach, w szczególności w zakresie integracji informacji o danym obszarze. Dlatego też istotne jest stworzenie wspólnych założeń promocji, nakierowanych nie tylko na turystów, ale także na rozwój gospodarczy, mieszkańców.

WIEDZA I ZAUFANIE

2.3.1. KAPITAŁ LUDZKI

Elbląski Obszar Funkcjonalny liczy ponad 206 tys. mieszkańców, co stanowi 14% ludności województwa warmińsko - mazurskiego i predysponuje EOF do miana silnego ośrodka regionalnego z centrum w Elblągu, w którym mieszka ok. 60% ludności całego obszaru. Liczba ludności zarówno Elbląga, jak i całego jego obszaru funkcjonalnego zmniejsza się (spadek odpowiednio o 3,1 i 1,3 punktu procentowego) (Wykres 11).

Wykres 11. Zmiana liczby ludności w latach 2004-2012 (2004=100)

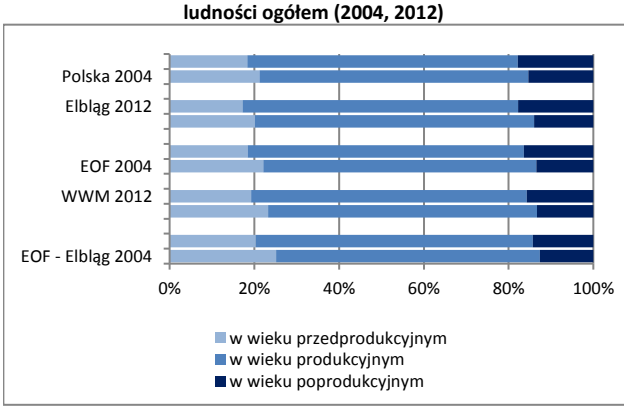

Źródło: *opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych GUS.*

Częściowo ubytek ludności z Elbląga rekompensowany jest przyrostem w jego otoczeniu, co jest m.in. wynikiem postępujących w skali całego kraju procesów suburbanizacji, jednakże niepokojące są dwa inne nasilające się procesy:

- **Starzenie się społeczeństwa** – wzrost udziału ludności w wieku poprodukcyjnym przy jednoczesnym spadku udziału osób w wieku przedprodukcyjnym jest charakterystyczny dla większości gmin w Polsce, jednakże w przypadku gmin EOF postępuje on nieco szybciej (w Elblągu jest to odpowiednio wzrost o 3,8 punktu procentowego i spadek o 2,9 punktu procentowego, z kolei w jego otoczeniu, które obecnie jeszcze na tle województwa i kraju wygląda dobrze, to notuje bardzo duży spadek udziału osób w wieku przedprodukcyjnym – aż o 4,9 punktu procentowego) (Wykres 12).

Wykres 12. Struktura ludności wg ekonomicznych grup wieku jako % ludności ogółem (2004, 2012)

Źródło: *opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych GUS.*

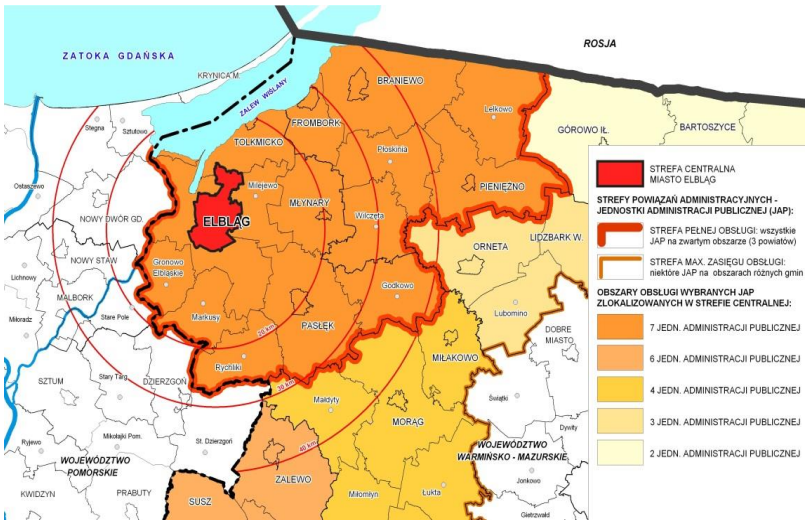
- **Migracje** – liczba ludności zmniejsza się nie tylko ze względu na ujemny przyrost naturalny (-0,6 na 1000 mieszkańców w 2012 r. w całym EOF, na co wpływa przede wszystkim wysoki ujemny przyrost naturalny w Elblągu), ale również ujemne saldo migracji. W 2012 r. wynosiło ono -3,3 na 1000 mieszkańców, podczas gdy średnia wojewódzka „zaledwie" -1,8 na 1000 mieszkańców.

  Należy też zwrócić uwagę na duże zróżnicowanie w zachodzących procesach migracyjnych w poszczególnych gminach EOF. Gminą, z której wyjeżdża najwięcej mieszkańców jest

Braniewo (saldo migracji w 2012 r. wyniosło -13 osób na 1000 mieszkańców). Oczywiście część z tych ruchów migracyjnych odbywa się w ramach EOF i tak gminy sąsiadujące z Elblągiem (gmina wiejska Elbląg, Milejewo, Gronowo Elbląskie i Tolkmicko) notują dodatnie saldo migracji, jednak położone blisko atrakcyjne rynki pracy (aglomeracja trójmiejska, Olsztyn i Warszawa) mogą powodować dalsze ograniczanie zasobów kapitału ludzkiego całego obszaru.

Elbląg jako stolica subregionu oraz siedziba władz samorządowych powiatu grodzkiego i ziemskiego, Elbląg pełni funkcję ośrodka administracyjnego dla mieszkańców gmin ościennych (Mapa 5).

Mapa 5. Zasięg oddziaływań administracyjnych

Źródło: „Obszar funkcjonalny Elbląga. Ośrodka regionalnego. Delimitacja", Warmińsko-Mazurskie Biuro Planowania Przestrzennego.

W mieście znajdują się jednostki administracji publicznej, zarówno samorządowej, jak i państwowej. Spośród 43 najważniejszych instytucji publicznych z siedzibami w Olsztynie, ponad 2/3 posiadało swoje jednostki (oddziały, delegatury, filie) również w Elblągu[16].

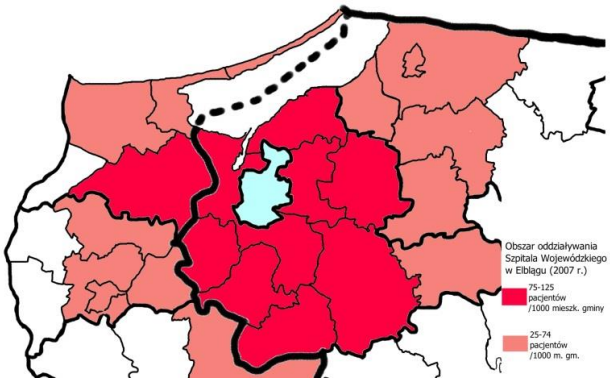
[16] *Obszar funkcjonalny Elbląga. Ośrodka regionalnego. Delimitacja, 2013*.

OCHRONA ZDROWIA

Elbląg stanowi centrum świadczenia usług publicznych – zdrowotnych, edukacyjnych (na poziomie ponadgminazjalnym i wyższym) oraz kulturalnych. Ze świadczeń medycznych elbląskich szpitali korzystają nie tylko mieszkańcy miasta (Mapa 6).

Na terenie Miasta Elbląg funkcjonują cztery szpitale (w tym jeden niepubliczny). Ze świadczeń medycznych elbląskich szpitali korzystają nie tylko mieszkańcy Elbląskiego Obszaru Funkcjonalnego ale również województwa warmińsko - mazurskiego i pozostałych województw ościennych.

Mapa 6. Zasięg oddziaływania elbląskiej służby zdrowia na przykładzie Zespolonego Szpitala Wojewódzkiego w Elblągu

Źródło: opracowanie własne na podstawie „Obszar funkcjonalny Elbląga. Ośrodka regionalnego. Delimitacja", Warmińsko-Mazurskie Biuro Planowania Przestrzennego.

Brak jest jednak aktualnych badań pozwalających na dokładne określenie zasięgu i kierunków oddziaływania wszystkich czterech placówek. Badania przeprowadzone w 2007 roku[17] wykazały, że w szpitalach publicznych pacjenci spoza Elbląga stanowili 28 157 osób, tj. 57,4% wszystkich hospitalizowanych. Największy odsetek stanowili w Szpitalu Miejskim 87,8% (8525 osób), Wojewódzkim szpitalu Zespolonym 51,7% (16542 osoby) oraz w Elbląskim Szpitalu Specjalistycznym z Przychodnią 42,1% (3090 osób). Najwięcej pacjentów spoza Elbląga pochodziło z powiatu elbląskiego 11,2 tys. (tj. 22,9%), braniewskiego 3,3 tys. (tj. 6,7%), iławskiego 1,0 tys. (tj. 2,04%) oraz ostródzkiego 877 osób (tj. 1,79%). Wśród wszystkich pacjentów ok. 22% stanowiły osoby spoza województwa warmińsko-mazurskiego.

W oparciu o wspomniane badanie i jego wyniki w części dotyczącej Wojewódzkiego Szpitala Zespolonego Mariola Dekańska z Warmińsko-Mazurskiego Biura Planowania Przestrzennego opracowała analizę oddziaływania tego szpitala na sąsiednie gminy. Jako, że jest on największą placówką służby zdrowia na terenie Elbląga, jej rezultaty można w pewnym stopniu odnieść do całej elbląskiej służby zdrowia. W analizie tej na podstawie wskaźnika liczby pacjentów szpitala na tysiąc mieszkańców danej gminy określone zostały obszary silnego i średniego oddziaływania szpitala[18]. Obszar silny obejmuje Milejewo, Elbląg, Markusy, Gronowo Elbląskie, Rychliki, Młynary, Tolkmicko, Pasłęk oraz po stronie województwa pomorskiego Nowy Dwór Gdański. Średnie powiązania występują na obszarze gmin Braniewo m., Braniewo gm., Frombork, Płoskinia, Wilczęta, Godkowo (z województwa warmińsko-mazurskiego) oraz Dzierzgoń, Stare Pole, Malbork m., Malbork gm., Nowy Staw, Stegna, Sztutowo i Krynica Morska.

Jednym z kluczowych elementów systemu, wpływających na jakość i dostępność udzielanych świadczeń opieki zdrowotnej, jest stan oraz ilość infrastruktury ochrony zdrowia.

[17] Ibidem

[18] *W analizie jest też mowa o obszarze słabych oddziaływań, jednak ze względu na ograniczony terytorialnie przedmiot opracowania „Obszar funkcjonalny Elbląga. Ośrodka regionalnego. Delimitacja" M. Dekańska wymienia w nim tylko gminę Małdyty, zaznaczając, że należą do niego także inne, niewymienione gminy.*

Wg stanu na 31.12.2011 dysponowały one 1180 łóżkami dla pacjentów a w 2014 – 1154 łóżkami. Informacje o poszczególnych placówkach przedstawione zostały w poniższej (Tabela 3).

Tabela 3. Wykaz szpitali funkcjonujących w Elblągu

Lp.	Nazwa placówki	Liczba oddziałów	Liczba łóżek	Forma prawna	Organ założycielski
1	**Wojewódzki Szpital Zespolony** ul. Królewiecka 146	23	626	SPZOZ	Sejmik wojewódzki
2	**Szpital Miejski im. Jana Pawła II** Ul. Żeromskiego 22	6	234	SPZOZ	Miasto Elbląg
3	**Elbląski Szpital Specjalistyczny z Przychodnią** ul. J.A Komeńskiego 35	9	275	SPZOZ	Miasto Elbląg (od 09.2011)
4	**Szpital „ El-Vita”** ul. Związku Jaszczurczego 22	2	68	NZOZ	podmiot prywatny

Źródło: „Elbląg 2012 Sytuacja społeczno-gospodarcza Elbląga – raport diagnostyczny”.

Tabela 4. Struktura świadczonych usług, ilości łóżek oraz liczby hospitalizacji w placówkach szpitalnych na koniec 31.12.2010 r.

Lp.	Oddziały	Liczba łóżek/liczba hospitalizacji			
		Wojewódzki Szpital Zespolony	**Elbląski Szpital Specjalistyczny z Przychodnią**	**Szpital Miejski im. Jana Pawła II**	**Szpital „El-Vita”**
•	I Oddział Chorób Wewnętrznych z Pododdziałem Gastroenterologicznym	31/			
•	II Oddział Chorób Wewnętrznych z Pododdziałem Endokrynologicznym	37/			
•	Odział Chorób Wewnętrznych		40/1560		
•	Oddział Kardiologiczny z Intensywnym Nadzorem Kardiologicznym oraz Pododdział Kardiologii Inwazyjnej	65/			
•	Oddział Chirurgii Ogólnej i Naczyniowej	38/			
•	Oddział Chirurgii Ogólnej z Pododdziałem Chirurgii Ręki		30/991		
•	Oddział Chirurgii Onkologicznej	22/			
•	Oddział Chirurgii Urazowo-Ortopedycznej	40/			
•	Oddział Neurologiczny z Pododdziałem Udarowym	37/			
•	Oddział Neurologii		20*/479		

•	Oddział Neurochirurgii, Traumatologii z Pododdziałem Neurospondyliatrii	35/			
•	Oddział Okulistyczny	17/	10/359		
•	Oddział Otolaryngoliczny		15/955		
•	Oddział Otolaryngologiczny z Pododdziałem Chirurgii Szczękowo Twarzowej	26/			
•	Oddział Anestezjologii i Intensywnej Terapii	8/	5/164	4/37	
•	Oddział Niemowlęcy	16/			
•	Oddział Pediatryczny z Pododdziałem Neurologiczno-Rehabilitacyjnym	30/			
•	Oddział Patologii Ciąży	15/			
•	Oddział Położniczy	15/			
•	Oddział Ginekologiczny	17/		16/787	
•	Oddział Ginekologiczno-Położniczy z Pododdziałem Noworodków		30*/1031		
•	Oddział Dermatologiczny	25/			
•	Oddział Reumatologiczny	35/			
•	Oddział Onkologiczny	40/			
•	Oddział Noworodka, Patologii i Intensywnej Terapii Noworodka	35/			
•	Oddział Urologiczny	25/			
•	Oddział Dzienny Chemioterapii	5/			
•	Szpitalny Oddział Ratunkowy – Odcinek WIT, Obserwacyjny, Ostry	12/			
•	Oddział Chirurgii Dziecięcej z Pododdziałami Urologii i Traumatologii Dziecięcej i Pododdziałem Chirurgii Jednego Dnia			40/3142	
•	Oddział Położniczy z Pododdziałem Noworodkowym Rooming-in, Pododdziałem Patologii Ciąży			19/917	
•	Oddział Pediatryczny z Pododdziałami Endokrynologicznym i Gastroenterologicznym			23/743	
•	Oddział Chorób Zakaźnych z Pododdziałem Hepatologicznym			25/1113	
•	Oddział Rehabilitacyjny z Pododdziałem Rehabilitacji Neurologicznej		40/82	40**/391	
•	Oddział Chirurgii Urazowo – Ortopedycznej z Pododdziałami Chirurgii Ręki,			50/1507	

	Traumatologii i Ortopedii Dziecięcej, Rehabilitacji Narządu Ruchu i Pododdziałem Chirurgii Jednego Dnia				
•	Oddział Chorób Wewnętrznych z Pododdziałem Pulmonologicznym i Intensywnym Nadzorem Kardiologicznym			33**/717	
•	Zakład Opiekuńczo-Leczniczy			34/106	
•	Oddział Rehabilitacji Kardiologicznej		25/365		
•	Oddział Psychiatrii z Pododdziałem Detoksykacji		110/1291		
•	Oddział Wewnętrzny z Intensywnym Nadzorem Kardiologicznym				41/1795
•	Stacja Dializ				27/136***
Razem		626/38099	275/7277	211/9460	68/1931

*) *oddziały włączone w strukturę Szpitala Miejskiego im. Jana Pawła II od sierpnia*

**) *oddziały włączone w strukturę Elbląskiego Szpitala Specjalistycznego z Przychodnią*

***) *Liczba dializ – 19 909*

Źródło: Dane ze szpitali elbląskich

Elbląski Szpital Specjalistyczny z Przychodnią posiada w swoich strukturach także Ośrodek Rehabilitacji Dziennej, w którym znajduje się 25 miejsc pobytu dziennego. W ciągu roku 2011 przyjęto w nim 723 pacjentów.

Według danych NFZ liczba podmiotów działających w elbląskiej ochronie zdrowia w 2011 r. poza szpitalami wynosiła 104 podmioty (spadek o 2 w porównaniu z rokiem 2010), z czego 4 to poradnie przyszpitalne.

W poniższej tabeli przedstawiona została liczba lekarzy i pielęgniarek zatrudnionych we wszystkich elbląskich placówkach wykonujących działalność leczniczą. Na koniec roku było to 948 lekarzy oraz 1341 pielęgniarek. Statystycznie na 10 tysięcy mieszkańców miasta przypadało 54 lekarzy. Jest to wartość znacznie mniejsza niż dla Olsztyna (74 lekarzy) oraz Gdańska (94 lekarzy).

Tabela 5. Zatrudnienie w elbląskich placówkach

	szpitale	poradnie przyszpitalne	podmioty niebędące szpitalami	RAZEM
lekarze	422	172	354	948
pielęgniarki	934	176	231	1341

Źródło: „Elbląg 2012 Sytuacja społeczno-gospodarcza Elbląga – raport diagnostyczny"

Tabela 6. Liczba lekarzy specjalistów w podziale na zgrupowane specjalizacje

Specjalizacja	Szpitale	Poradnie przyszpitalne	Podmioty niebędące szpitalami
Chirurgia	46	10	20
Choroby wewnętrzne	55	25	40
Anestezjologia i intensywna terapia	28	6	12
Psychiatria	14	10	16
Pediatria	21	11	24
Okulistyka	11	14	13
Ortodoncja	0	0	3
Medycyna rodzinna	1	2	18
Położnictwo i ginekologia	22	14	17
Neurologia	13	6	17
Stomatologia	1	0	60
Otolaryngologia	5	4	11
Pozostałe	70	256	365

Opracowanie własne na podstawie danych Warmińsko-Mazurskiego Oddziału NFZ w Olsztynie oraz danych elbląskich szpitali.

Liczba pacjentów przyjętych korzystających z usług służby zdrowia poza szpitalami wyniosła 138 199 dla podmiotów niebędących szpitalami oraz 57 306 osoby dla poradni przyszpitalnych.

Łącznie dla całego miasta na koniec 2011 roku przypadało 54 lekarzy na 10 tys. mieszkańców. W stolicy województwa wartość ta wynosiła 74, zaś w Gdańsku 94. W grupie miast o zbliżonej liczbie ludności Elbląg osiągnął taki sam wynik jak Koszalin. a gorszy niż Płock (64), Zielona Góra (69), Opole (81), Tarnów (98).

W 2010 roku z Warmińsko-Mazurskim Oddziałem Wojewódzkim Narodowego Funduszu Zdrowia 106 świadczeniodawców z terenu miasta Elbląg podpisało 175 umów.

Umowy zawarto na 346 świadczeń:

- ambulatoryjna opieka specjalistyczna 117 świadczeń
- leczenie stomatologiczne 32 świadczenia
- leczenie szpitalne 61 świadczeń
- opieka paliatywna i hospicyjna 4 świadczenia
- opieka psychiatryczna i leczenie uzależnień 13 świadczeń
- podstawowa opieka zdrowotna 90 świadczeń
- profilaktyczne programy zdrowotne 4 świadczenia
- rehabilitacja lecznicza 15 świadczeń
- świadczenia pielęgnacyjne i opiekuńcze 7 świadczeń
- świadczenia zdrowotne kontraktowane odrębnie 3 świadczenia

Odległość od najbliższych placówek prowadzących działalność szpitalną na terenie województwa warmińsko-mazurskiego oraz sąsiedniego województwa pomorskiego przedstawiona została w poniższej tabeli.

Tabela 7. Najbliższe placówki szpitalne

Lp.	Nazwa placówki	Adres	Odległość
1	SZPITAL POWIATOWY SPÓŁKA Z OGRANICZONĄ ODPOWIEDZIALNOŚCIĄ W PASŁĘKU	PASŁĘK, UL. KOPERNIKA 24A	23 km
2	POWIATOWE CENTRUM ZDROWIA SPÓŁKA Z OGRANICZONĄ ODPOWIEDZIALNOŚCIĄ	MALBORK UL. ARMII KRAJOWEJ 105/106	34 km
3	POWIATOWE CENTRUM MEDYCZNE SPÓŁKA Z OGRANICZONĄ ODPOWIEDZIALNOŚCIĄ W BRANIEWIE	BRANIEWO, UL. MONIUSZKI 13	34 km
4	SZPITALE TCZEWSKIE SPÓŁKA AKCYJNA	TCZEW UL. 30 STYCZNIA 57	52 km
5	SZPITAL SPECJALISTYCZNY ŚW.WOJCIECHA SAMODZIELNY PUBLICZNY ZAKŁAD OPIEKI ZDROWOTNEJ	GDAŃSK, JANA PAWŁA II 50	69 km
6	SZPITAL SPECJALISTYCZNY ŚW.WOJCIECHA SAMODZIELNY PUBLICZNY ZAKŁAD OPIEKI ZDROWOTNEJ	GDAŃSK UL. JANA PAWŁA II 50	69 km
7	SAMODZIELNY PUBLICZNY ZAKŁAD OPIEKI ZDROWOTNEJ MINISTERSTWA SPRAW WEWNĘTRZNYCH W GDAŃSKU	GDAŃSK, KARTUSKA 4/6	70 km
8	7 SZPITAL MARYNARKI WOJENNEJ Z PRZYCHODNIĄ SPZOZ IMIENIA KONTRADMIRAŁA PROFESORA WIESŁAWA ŁASIŃSKIEGO W GDAŃSKU	GDAŃSK, POLANKI 117	70 km
9	CENTRUM ZDROWIA MEDICA	OSTRÓDA, JAGIEŁŁY 1	70 km
10	POWIATOWY SZPITAL IM.WŁADYSŁAWA BIEGAŃSKIEGO W IŁAWIE	IŁAWA, GEN. WŁ. ANDERSA 3	90 km
11	MIEJSKI SZPITAL ZESPOLONY	OLSZTYN, NIEPODLEGŁOŚCI 44	107 km
12	WOJEWÓDZKI SZPITAL SPECJALISTYCZNY	OLSZTYN, ŻOŁNIERSKA 18	109 km

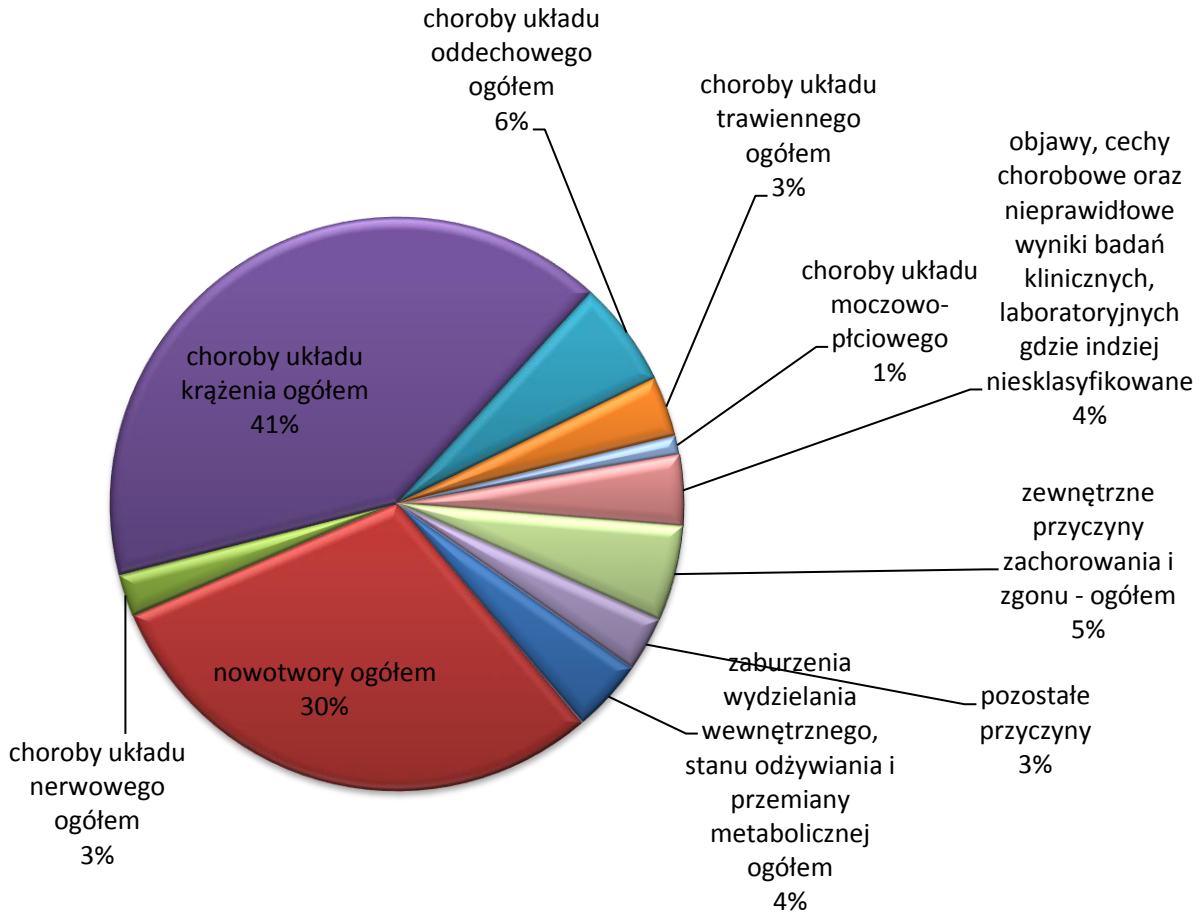
Źródło: http://www.nfz-olsztyn.pl; http://www.nfz-gdansk.pl/

Według danych Urzędu Statystycznego w Olsztynie, województwo warmińsko-mazurskie w 2016 r. ma największą umieralność z powodu chorób układu krążenia I00-I99, nowotworów złośliwych C00-C97 (w tym nowotwór złośliwy oskrzeli i płuc C34) oraz chorób układu oddechowego J 00-J 99.

Tabela 8. Najczęstsze przyczyny zgonów w woj. warmińsko-mazurskim zarejestrowane w 2011 roku*

Przyczyna zgonu wg Międzynarodowej Statystycznej Klasyfikacji Chorób i Problemów Zdrowotnych ICD-10 Rewizja dziesiąta	2011 r.		
	OGÓŁEM	w tym	
		mężczyzn	kobiet
Wybrane przyczyny zgonów - ogółem województwo	**12 940**	**7 088**	**5 852**
w tym:			
Choroby zakaźne i pasożytnicze A00-B99	**100**	**66**	**34**
w tym:			
Gruźlica A15-A19	17	13	4
Nowotwory złośliwe C00-C97, w tym:	**3 310**	**1 845**	**1 465**
Nowotwór złośliwy żołądka C16	209	133	76
Nowotwór złośliwy oskrzeli i płuc C34	926	649	277
Nowotwór złośliwy jelita grubego, zgięcia esiczo-odbytniczego, odbytnicy C18-C19	274	137	137
Nowotwór złośliwy odbytnicy C20	106	64	42
Nowotwór złośliwy sutka u obojga płci C50	197	5	192
Nowotwór złośliwy tarczycy C73	4	1	3
Nowotwór złośliwy szyjki macicy C53	67	-	67
Nowotwór trzonu macicy C54	24	-	24
Nowotwór złośliwy jajników C56	75	-	75
Nowotwór złośliwy gruczołu krokowego C61	136	136	-
Nowotwór złośliwy skóry C43	36	17	19
Nowotwory in situ i nowotwory niezłośliwe D00-D48	**145**	**74**	**71**
Choroby krwi i narządów krwiotwórczych oraz niektóre choroby przebiegające z udziałem mechanizmów autoimmunologicznych D50-D89	**4**	**2**	**2**
Zaburzenia wydzielania wewnętrznego, stanu odżywiania i przemiany metabolicznej E00-E90	**279**	**107**	**172**
Zaburzenia psychiczne i zaburzenia zachowania F00-F99	**153**	**132**	**21**
Choroby układu nerwowego G00-G99	**278**	**130**	**148**
Choroby układu krążenia I00-I99	**5 089**	**2 439**	**2 650**
w tym:			
Choroba nadciśnieniowa I10-I15	145	72	73

Choroba niedokrwienna serca I20-I25 *w tym:*	1 142	664	478
Zawał serca I21-I22	*593*	*371*	*222*
Choroby naczyń mózgowych I60-I99	1 109	489	620
Choroby układu oddechowego J 00-J 99	**954**	**565**	**389**
Choroby układu trawiennego K00- K93	**498**	**320**	**178**
Choroby układu kostno-stawowego, mięśniowego i tkanki łącznej M00-M99	**11**	**3**	**8**
Choroby układu moczowo-płciowego N00-N99	**327**	**160**	**167**
Stany rozpoczynające się w okresie okołoporodowym P00-P96	**44**	**28**	**16**
Wady rozwojowe wrodzone, zniekształcenia i aberracje chromosomowe Q00-Q99	**32**	**20**	**12**
Objawy, cechy chorobowe i nieprawidłowe wyniki badań laboratoryjnych jednostek chorobowych R00-R99	**774**	**414**	**360**
Zewnętrzne przyczyny zachorowań i zgonu V01-Y36	**855**	**712**	**143**
Powikłania opieki chirurgicznej i medycznej i inne przyczyny zachorowań i zgonu sklasyfikowane gdzie indziej Y40-Y98	**87**	**71**	**16**

Źródło: Urząd Statystyczny w Olsztynie

Sytuacja służby zdrowia w dużym stopniu zależy od finansów. W Polsce, podobnie jak w innych krajach wydatki na zdrowie w przeliczeniu na jednego mieszkańca charakteryzują się stałym wzrostem, ale różnica bezwzględna pomiędzy średnim poziomem wydatków dla ogółu krajów UE i w Polsce systematycznie powiększa się. Obecnie wydatki w Polsce w przeliczeniu na jednego mieszkańca są niższe prawie o 60% niż średnia UE. W przeciągu ostatnich kilku lat (2000-2009) wydatki na zdrowie w ujęciu realnym wzrastały, co roku średnio o 7%, jednak w 2010 r. wzrost wyniósł tylko 0,6%. Polska należy do grupy krajów Unii Europejskiej, w której wydatki na zdrowie wyrażone jako procent PKB jak również liczone per capita należą do jednych z najniższych. Na zdrowie przeznacza się tylko 7% PKB, podczas gdy średnia dla krajów UE wynosi 9,8%. Wzrost procentowy PKB nie jest bardzo duży w liczbach bezwzględnych, ale jest wielokrotnie wyższy niż 10-15 lat temu. Z drugiej strony rozdział finansowy – połowę tych pieniędzy pochłania leczenie stacjonarne, czyli hospitalizacje. Wiele badań można wykonać ambulatoryjnie, ale jest to nieopłacalne.
Elbląski Obszar Funkcjonalny charakteryzuje się względnie niskim poziomem zaspokojenia potrzeb ludności w zakresie usług zdrowotnych. W pierwszej kolejności należy zwrócić uwagę na niedostateczną dostępność do lecznictwa zamkniętego (szpitalnego). EOF odznacza się znacznie wyższą liczbą mieszkańców przypadających na 1 łóżko w szpitalach ogólnych w porównaniu ze średnią dla Polski. Ponadto cechuje się niezadowalającym stopniem dostępności do lecznictwa otwartego (placówek ambulatoryjnej pomocy zdrowotnej), jak i usług aptecznych. W EOF na 1 przychodnię oraz 1 aptekę lub punkt apteczny przypada znacznie więcej osób niż przeciętnie w Polsce. Równocześnie charakteryzuje się relatywnie niskim poziomem dostępności do kadry medycznej i personelu ochrony zdrowia. W tym miejscu warto podkreślić, iż subregion odznacza się bardzo wyraźnym zróżnicowaniem w zakresie dostępności do usług specjalistycznej pomocy medycznej pomiędzy obszarami miejskimi, a także terenami wiejskimi. Ponadto wśród słabych stron w sferze usług zdrowotnych trzeba także wymienić: spadek wielkości wydatków gmina na ochronę zdrowia, niski udział nakładów pieniężnych gmin na ochronę zdrowia i niedostateczny poziom wydatków majątkowych na ochronę zdrowia.

W EOF występują niedostatki w zakresie niektórych form ochrony zdrowia. Dotyczy to zwłaszcza dziedzin medycyny, które wiążą się z dużymi kosztami i małą rentownością. W placówkach ochrony zdrowia w mieście brak jest w mieście oddziałów geriatrycznych i dla przewlekle chorych. Przy obecnych trendach w demografii obszaru utworzenie takich oddziałów wydaje się być konieczne, dla zapewnienia w przyszłości jakości świadczenia usług zdrowotnych.

Mieszkańcy EOF mówiąc o własnych doświadczeniach związanych z korzystaniem z usług zdrowotnych często odwoływali się do problemów wynikających z funkcjonowania systemu opartego o Narodowy Fundusz Zdrowia. Usługi zdrowotne oceniali w oparciu o 3 podstawowe kryteria:

- dostępności (dostęp do specjalistów, specjalistycznych usług oraz informacji o tych usługach, bezpłatnych poradach, programach profilaktycznych);
- jakość (sposób obsługi pacjentów oraz stan infrastruktury i usprzętowienia placówek medycznych, szpitali, przychodni);
- kosztów.

Zdaniem przedstawicieli mieszkańców, wśród głównych słabych stron świadczonych usług zdrowotnych należy wymienić:

- brak kompleksowych informacji o usługach zdrowotnych – problemy z kanałami docierania do pacjenta, aktualizowaniem informacji oraz procedurami rejestracji do lekarza podstawowej opieki medycznej, specjalisty, czy programu profilaktycznego
- niedopasowanie programów profilaktycznych dla wszystkich grup mieszkańców (brak oferty dla ogółu mieszkańców, słaba informacja i promocja badań profilaktycznych, ograniczona liczba miejsc).
- brak skutecznej promocji zdrowego trybu życia
- nieefektywna działalność i ograniczenia proceduralne placówek medycznych (ograniczona dostępność lekarzy specjalistów i procedur medycznych)
- przestarzała infrastruktura i wyposażenie placówek medycznych (szczególnie dotkliwe braki w infrastrukturze poprawiającej komfort osób niepełnosprawnych i starszych)

W opinii mieszkańców EOF zdecydowanie najważniejszym problemem związanym z usługami zdrowotnymi jest długi czas oczekiwania na wizytę specjalisty (63% wskazań), a na drugim miejscu niewystarczający zakres dostępnych w gminie specjalistycznych usług zdrowotnych (39% wskazań).

W oparciu o opinię krajowych konsultantów można wskazać jednak wiele dziedzin medycyny, gdzie występują deficyty specjalistów i zachodzą obawy o powiększanie się tych deficytów w przyszłości. Powodem obaw jest:
- niekorzystna struktura wieku – starzenie się kadry,
- brak chętnych do robienia niektórych specjalizacji,
- emigracje zagraniczne lekarzy specjalistów,
- zmiany w medycynie oraz zmiany demograficzne, które powodują zwiększone zapotrzebowanie na lekarzy niektórych specjalności.

Realizacja priorytetu ma prowadzić do zapewnienia dostępności leczenia (w tym m.in.: rozwój infrastruktury medycznej i aktualizację kwalifikacji pracowników opieki zdrowotnej). Jest to szczególnie istotne ze względu na zachodzący proces starzenia się społeczeństwa. Jak wykazano na etapie diagnostycznym, na terenie Elbląskiego Obszaru Funkcjonalnego zachodzą niekorzystne zmiany w strukturze demograficznej ludności. W Powiecie Braniewskim liczba osób w wieku przedprodukcyjnym w latach 2004 – 2013 zmniejszyła się o 2 271 osób, w powiecie elbląskim – o 1 530 osób, zaś w powiecie miasto Elbląg – o 3 364 osób.

ŚWIADCZENIA SPOŁECZNE

Poniżej przedstawiono dane dot. ilości oraz wysokości świadczeń społecznych.

Wyszczególnienie	Rok		
	2012	2013	2014
Świadczenia przyznane w ramach zadań własnych i zleconych - ogółem			
Liczba osób, którym przyznano decyzją świadczenie	8 588	8 941	8311
W tym udział osób długotrwale korzystających	56,9%	52,4%	54,4%
W tym udział osób długotrwale korzystających w wieku 0-17 lat	20,3%	18,4%	19,0%
W tym udział osób długotrwale korzystających w wieku poprodukcyjnym	8,1%	7,4%	8,3%
Liczba rodzin ogółem	6 001	6 237	5852
Liczba osób w rodzinach	11 738	12 137	11 100
Świadczenia pieniężne			
Liczba osób, którym przyznano decyzją świadczenie	4 053	5 163	4 647
Liczba rodzin ogółem	3 974	4 539	4 273
Liczba osób w rodzinie	7 275	8 482	7 867
Świadczenia niepieniężne			
Liczba osób, którym przyznano decyzją świadczenie	5 829	5 023	4 797
Liczba rodzin ogółem	4 091	3 722	3 540
Liczba osób w rodzinach	9 196	8 512	7 938
Powody udzielenia pomocy i wsparcia			
Ubóstwo			
Liczba rodzin ogółem	3 888	4 242	4 012
Liczba osób w rodzinach	7 641	8 261	7 734
Bezrobocie			
Liczba rodzin ogółem	3 031	3 335	3 044
Liczba osób w rodzinach	6 937	7 505	6 784
Bezdomność			
Liczba rodzin, którym przyznano decyzją świadczenie	322	313	288
Liczba osób w rodzinach	393	390	348
Długotrwała lub ciężka choroba			

Liczba rodzin	2 144	2 100	2 017
Liczba osób w rodzinach	3 530	3 401	3 168
Trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego			
Liczba osób, którym przyznano decyzją świadczenie	205	219	206
Liczba osób w rodzinach	247	274	256
Przemoc w rodzinie			
Liczba rodzin ogółem	36	33	28
Liczba osób w rodzinach	86	91	70
Ochrona macierzyństwa			
Liczba rodzin ogółem	255	267	266
W tym: liczba rodzin, którym udzielono wsparcia ze względu na: wielodzietność	138	141	143
Świadczenia pieniężne z pomocy społecznej			
Zadania własne gminy			
Kwota świadczeń ogółem w tys. zł	13 258 314	15 907 999	
Zadania zlecone gminie			
Kwota świadczeń ogółem w tys. zł	140 388	163 419	
Inne rodzaje świadczeń pieniężnych dla osób objętych pomocą społeczną			
Zasiłki rodzinne i dodatki do zasiłków rodzinnych			
Liczba rodzin którym przyznano decyzją świadczenie	3256	3 715	
Kwota świadczeń ogółem w tys. zł	9 851 023	9 812 695	

Powyższe dane jednoznacznie wskazują, że liczba osób, którym przyznano decyzją świadczenie utrzymuje się na względnie stałym poziomie (zanotowano nawet nieznaczny spadek). Wśród przyczyn świadczeń wymienić należy:

a) ubóstwo - gdzie zanotowano wzrost aż o 13% w okresie 2011-2013,

b) bezrobocie - gdzie zanotowano wzrost aż o 16% w analogicznym okresie,

c) bezdomność - gdzie zanotowano wzrost o 31 osób,

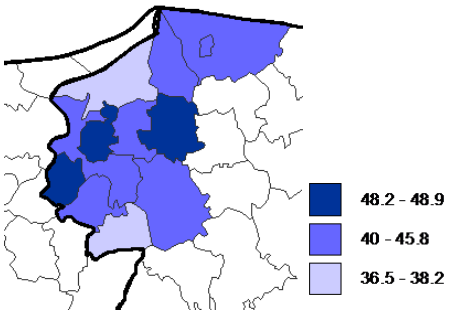
d) opuszczenie zakładu karnego - gdzie zanotowano wzrost o 13 osób,

e) przemoc w rodzinie - gdzie zanotowano spadek o ok. 15%.

Należy jednak podkreślić, że kwota świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej (decyzje administracyjne) wzrosła w okresie 2011-2013 aż o ok. 3,8 mln zł.

EDUKACJA

Mapa 7. Średni wynik procentowy egzaminu gimnazjalnego z matematyki (2012)

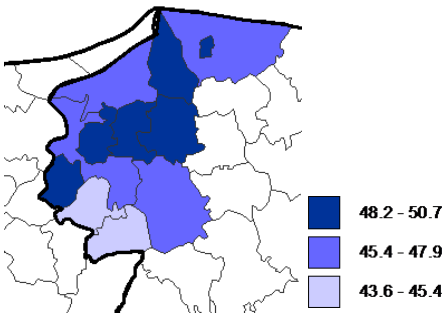
Źródło: *opracowanie własne na podstawie Okręgowej Komisji Egzaminacyjnej w Łomży.*

Na jakość kapitału ludzkiego wpływ ma przede wszystkim edukacja. Jednym z mierników określających jej poziom na szczeblu gminnym są średnie wyniki egzaminów gimnazjalnych.

Wyniki zarówno egzaminu z matematyki, jak i przedmiotów przyrodniczych są w większości przypadków gmin EOF poniżej średniej wojewódzkiej (która wynosi odpowiednio 44% i 48%) i krajowej (odpowiednio 47% i 50%). Lepsze wyniki w obu egzaminach uzyskali tylko gimnazjaliści z Elbląga. Zróżnicowanie wyników, a co za tym idzie również jakości nauczania w całym obszarze funkcjonalnym jest znaczne (Mapa 7). Co prawda miejsce w szeregu poszczególnych gmin zmienia się z każdym rokiem, ale podniesienie poziomu kształcenia, w szczególności w otoczeniu Elbląga, jest koniecznością.

Do kompetencji kluczowych zaliczana jest znajomość przynajmniej dwóch języków obcych, dlatego istotne jest kształcenie w tym zakresie już od pierwszych lat nauki szkolnej. Egzamin gimnazjalny, który jest pierwszym powszechnym sprawdzianem językowym pokazuje, że w EOF znajomość języków jest stosunkowo niska (w 2012 r. gimnazjaliści jedynie trzech gmin: Braniewo, gminy wiejskiej Braniewo i Elbląg uzyskali średni wynik z egzaminu z języka angielskiego na poziomie podstawowym wyższy od średniej krajowej). Z uwagi na położenie geograficzne i uwarunkowania historyczne coraz częściej wybieranym językiem na egzaminie jest niemiecki, a ostatnio także rosyjski. Ten drugi może mieć szczególnie duże znaczenie dla rozwoju kontaktów handlowych, turystycznych i społecznych z Obwodem Kaliningradzkim, dlatego powinny zostać podjęte działania popularyzacyjne ten język, również wśród osób dorosłych.

Mapa 8. Średni wynik procentowy egzaminu gimnazjalnego z przedmiotów przyrodniczych (2012)

Źródło: *opracowanie własne na podstawie Okręgowej Komisji Egzaminacyjnej w Łomży.*

Bardzo ważna w budowaniu wysokiej jakości kapitału ludzkiego jest dostępność usług edukacyjnych, w tym na poziomie ponadgimnazjalnym i wyższym. Szkoły ponadgimnazjalne w EOF działają w czterech miejscowościach: Elblągu, Braniewie, Pasłęku i Gronowie Górnym. Elbląg i Braniewo zapewniają kształcenie we wszystkich rodzajach szkół ponadgimnazjalnych, tj. liceach ogólnokształcących, technikach i zasadniczych szkołach zawodowych, w Pasłęku nie ma natomiast liceów, a w Gronowie Górnym mieści się tylko liceum plastyczne, ale cieszy się ono dużym zainteresowaniem i przyciąga swoją ofertą coraz więcej chętnych. Kształcenie artystyczne zapewnia również Zespół Szkół Muzycznych w Elblągu.

W zakresie kształcenia zawodowego oferta obejmuje zasadnicze szkoły zawodowe, technika, technika uzupełniające oraz szkoły policealne, zapewniając wykształcenie w 49 zawodach (część z tych szkół znakomicie wpisuje się w „inteligentne specjalizacje miasta").

Jakość kształcenia na poziomie ponadgimnazjalnym, mierzona za pomocą wskaźników zdawalności i wyników egzaminu maturalnego, jest raczej adekwatna do wyników wojewódzkich i krajowych. W 2013 roku w Elblągu egzamin maturalny zdało 87% przystępujących do niego osób (średnia wojewódzka 87%, krajowa 88%). W zakresie przedmiotów ścisłych (wyniki z matematyki) elbląscy maturzyści plasują się powyżej średniej krajowej, ale nieco za średnimi wynikami dla województwa. Wyniki egzaminów maturalnych z języków angielskiego i niemieckiego na obu poziomach pokazują, że w Elblągu znajomość języka angielskiego jest lepsza niż przeciętnie w Polsce, natomiast jeżeli chodzi o język niemiecki to jego znajomość mieści się w średniej krajowej.

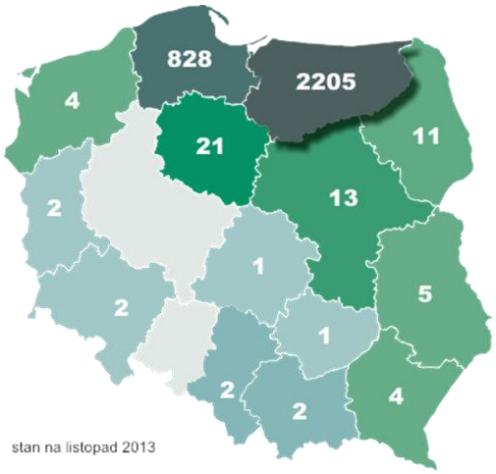
Kształcenie na poziomie wyższym oferuje jedynie Elbląg, w którym funkcjonuje 5 wyższych uczelni (Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa w Elblągu, Elbląska Uczelnia Humanistyczno-Ekonomiczna, Szkoła Wyższa im. Bogdana Jańskiego w Warszawie, Wydział Zamiejscowy w Elblągu, Nauczycielskie Kolegium Języków Obcych i Wyższe Seminarium Duchowne Diecezji Elbląskiej). Z oferty kształcenia obejmującej 17 kierunków. Łącznie, na wszystkich elbląskich uczelniach studiuje prawie 7 tys. osób[19].

Rozwój szkolnictwa wyższego jest ograniczany bliskością Trójmiasta i Olsztyna oraz w mniejszym stopniu również Torunia, posiadających zdecydowanie szerszą i bardziej różnorodną ofertę studiów. Jednak żeby przetrwać silną konkurencję szczególnie w okresie niżu demograficznego, przyjętą strategią działania elbląskich szkół jest rozwój specjalizacji kierunkowych oraz nacisk na dostosowanie oferty kształcenia do potrzeb rynku pracy.

Dowodem skuteczności tego podejścia jest wzrost znaczenia Elbląga jako ośrodka akademickiego w regionie – w ciągu ostatniej dekady udział studentów elbląskich uczelni w stosunku do wszystkich studiujących w województwie warmińsko-mazurskim wzrósł o 13% (z poziomu 3% w 1999 r.)[20].

Oddziaływanie terytorialne elbląskich szkół ukazuje, na przykładzie Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej, poniższa mapa:

Mapa 9 . Studenci PWSZ wg województw (rok akademicki 2013/2014)

[19] *Elbląg 2012. Sytuacja społeczno-gospodarcza Elbląga – raport diagnostyczny…*

[20] Ibidem.

Zmianę nastawienia do kształcenia widać już w samych uczniach, którzy częściej niż jeszcze kilka lat temu wybierają technika i szkoły zawodowe oraz kierunki techniczne na wyższych uczelniach[21]. Bardzo ważna jest też ciągła możliwość podwyższania swoich kwalifikacji zawodowych, czy też przekwalifikowania – taką ofertę posiadają w Elblągu Centrum Kształcenia Ustawicznego, Centrum Kształcenia Praktycznego oraz Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa w Elblągu i Elbląska Uczelnia Humanistyczno-Ekonomiczna.
Zasadniczą trudnością wymienianą przez przedstawicieli szkół ponadgimnazjalnych, CKP i CKUiZ jest przede wszystkim ograniczony budżet. Szkoły nie mają funduszy na modernizację i/lub rozbudowę pracowni kształcenia zawodowego, bieżące potrzeby remontowe i podejmowanie działalności promocyjnej. Ze względu na ograniczenia bazy dydaktycznej, w niektórych przypadkach zajęcia w pracowniach są prowadzone przez nauczycieli w dwóch grupach jednocześnie. Także część urządzeń, z wykorzystaniem których praktykują uczniowie, wymaga wymiany bądź modernizacji. W niektórych przypadkach niezbędne jest doposażenie bazy dydaktycznej w specjalistyczny sprzęt, oprogramowanie oraz materiały niezbędne do nauki zawodu. Ze względu na wymagania Ośrodka Egzaminacyjnego OKE, które dotyczą egzaminów zawodowych, część szkół musi przygotować swoją bazę by móc przeprowadzać egzaminy. Innym problemem związanym z finansami są wysokie koszty krótkoterminowych specjalistycznych kursów zawodowych, na których nauczyciele mogliby doskonalić swoje umiejętności zawodowe. Jeżeli nie ma możliwości dofinansowania takiego działania, nauczyciel przedmiotów zawodowych często sam nie jest w stanie sfinansować takiej formy doskonalenia zawodowego, w związku z tym z niej nie korzysta.

Szkoły dostrzegają także brak koordynacji działań pomiędzy szkołami zawodowymi a CKP oraz prowadzenie takich samych kierunków kształcenia w kilku różnych placówkach, co skutkuje finalnie problemem z naborem. Widoczny jest także brak ścisłej współpracy pomiędzy szkołami ponadgimnazjalnymi a doradcami zawodowymi szkół gimnazjalnych. Skutkuje to niedoinformowaniem uczniów o tym, jakie konsekwencje wiążą się z wyborem dalszej drogi kształcenia – w szczególności jeżeli jest ona związana z kształceniem zawodowym. W związku z tym, że wyobrażenie ucznia o kształceniu odbiega od realiów funkcjonowania szkolnictwa zawodowego, dyrektorzy placówek muszą radzić sobie ze zmianami decyzji uczniów, migracjami grup osób między klasami, profilami kształcenia i szkołami. Doradztwo zawodowe zazwyczaj nie obejmuje lub w małym stopniu obejmuje rodziców uczniów. Rodzice często mają wpływ na wybór kierunku kształcenia, jednakże nie zawsze jest to czynnik pozytywny, szczególnie jeżeli pomoc rodziców ma na celu zaspokojenie ich potrzeb i ambicji, a nie pełne wykorzystanie potencjału i zdolności dziecka. Dodatkowo zdarza się, że gimnazja zabraniają promocji szkół ponadgimnazjalnych na swoim terenie, co uniemożliwia tym placówkom podjęcie próby zniwelowania opisanej powyżej sytuacji.

Szkoły wskazują także na brak długofalowych planów pracodawców, które umożliwiłyby zidentyfikowanie pewnych tendencji i stworzenie programów nauczania adekwatnych do przyszłych potrzeb. Wiąże się to z faktem, że zmiany wprowadzane na szczeblu szkolnictwa ponadgimnazjalnego mają długi czas implementacji: od włączenia nowego programu nauczania przedmiotów do wejścia na rynek absolwentów, którzy skończą kierunek kształcenia zgodnie z wytycznymi upływają 3-4 lata. Ponadto przedstawiciele szkół zauważają problem związany z niestabilnością rynku pracy

[21] Jelonek M., Szklarczyk D., Balcerzak–Raczyńska A. (2012) *Oczekiwania pracodawców a pracownicy jutra. Raport z analizy kierunków kształcenia na poziomie ponadgimnazjalnym i wyższym wzbogacony wynikami badań pracodawców realizowanymi w 2012 roku w ramach III edycji projektu Bilans Kapitału Ludzkiego*, PARP, Warszawa.

przejawiającą się m.in. w zatrudnianiu absolwentów na umowy o charakterze cywilno-prawnym, które nie chronią pracownika w takim stopniu, jak Kodeks pracy bądź w oferowaniu zatrudnienia bez umowy. Zatrudnianie pracowników bez umowy jest także przyczyną odnotowywania przez Powiatowy Urząd Pracy w Elblągu zawyżonej stopy bezrobocia. Pojawia się także spostrzeżenie, że pracodawcy są zainteresowani jedynie jednokierunkową współpracą polegającą na przyjęciu uczniów na praktyki lub zajęcia praktyczne (w kierunkach, w których stanowi to dla nich wymierną korzyść), a nie są zaangażowani w życie szkoły, doskonalenie zawodowe nauczycieli oraz inne inicjatywy, tj. olimpiady, promocje zawodów czy też pomoc w ufundowaniu nagród rzeczowych dla laureatów konkursów i najlepszych uczniów.

Szkoły wskazują również na problem z dotarciem z informacją o swojej ofercie, w tym też o kwalifikacyjnych kursach zawodowych, do społeczeństwa. Przyczyną słabej promocji może być zarówno wspomniany wcześniej brak środków na sfinansowanie skutecznej kampanii reklamowej, jak i małe zaangażowanie instytucji publicznych współodpowiedzialnych za rynek pracy.

Problemem natury obiektywnej jest niż demograficzny i malejąca populacja Elbląskiego Obszaru Funkcjonalnego, co powoduje zmniejszanie liczby oddziałów, a w konsekwencji nawet liczby szkół. W opiniach szkół negatywnym czynnikiem jest także ubożenie lokalnego społeczeństwa, które hamuje rozwój niektórych branż, a co za tym idzie – zmniejsza się zainteresowanie kształceniem na poszczególnych kierunkach.

Dostosowanie edukacji do potrzeb rynku pracy jest tematem aktualnym w skali ogólnopolskiej z powodu – z jednej strony – stosunkowo wysokiej stopy bezrobocia i problemów młodych ludzi ze znalezieniem pracy, a z drugiej – brakiem pracowników o pożądanych przez pracodawców kwalifikacjach. Powstaje pewna luka kompetencji, która powoduje niemożność znalezienia zatrudnienia, pomimo pojawiających się ofert i otwartych postępowań rekrutacyjnych. Brak wymaganych cech wśród absolwentów jeszcze bardziej unaocznił ogólnoświatowy kryzys gospodarczy.

Sytuacja w Elbląskim Obszarze Funkcjonalnym nie odbiega pod tym względem od tendencji ogólnopolskich. Część procesów rekrutacyjnych pozostaje bez rozstrzygnięcia, pomimo wysokiej stopy bezrobocia, ponieważ przedsiębiorcy nie mogą znaleźć pracowników o pożądanych kwalifikacjach. Szczególnie widoczne jest to przy poszukiwaniu specjalistów posiadających wykształcenie zasadnicze zawodowe i techniczne w takich obszarach jak stolarstwo i szeroko rozumiany przemysł metalurgiczny, ale problem odczuwają także przedsiębiorcy funkcjonujący w innych obszarach. Dlatego też, z punktu widzenia rozwoju gospodarczego Elbląskiego Obszaru Funkcjonalnego, podjęcie działań zmierzających do dopasowania oferty edukacyjnej i wzbogacenia jej o dodatkowe kierunki kształcenia, wydaje się być niezwykle istotne.

Cele operacyjne wskazują pięć głównych obszarów, na których należy skoncentrować działania dostosowujące edukację do potrzeb rynku pracy w latach 2015-2020. Ważne jest, by aktywność w ramach wszystkich celów była spójna i prowadziła do rozwoju kapitału ludzkiego zgodnie z potrzebami rynku pracy EOF (Tabela 11).

Tabela 11. Lista instrumentów do konkretnych celów operacyjnych

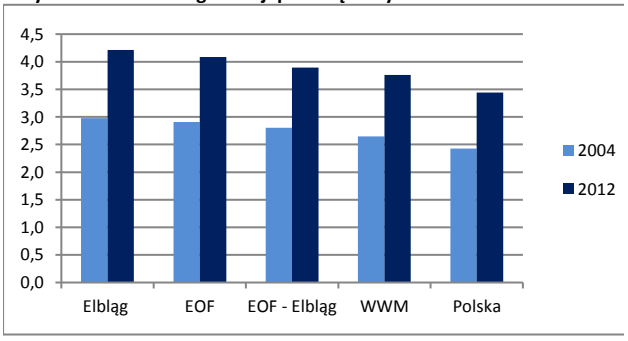
Dostosowanie edukacji do rozwoju Elbląskiego Obszaru Funkcjonalnego	Koordynacja i rozwój doradztwa zawodowego na terenie Elbląskiego Obszaru Funkcjonalnego	Doskonalenie zawodowe nauczycieli, specjalistów i wykładowców z uwzględnieniem potrzeb pracodawców	Rozwój kompetencji kluczowych uczniów, słuchaczy i studentów z uwzględnieniem potrzeb pracodawców	Budowa, rozbudowa, adaptacja i modernizacja bazy dydaktycznej z uwzględnieniem potrzeb pracodawców
4. Informatyzacja w edukacji	1. Koordynacja doradztwa zawodowego w EOF	1. Doskonalenie zawodowe związane z realizacją przedmiotów zawodowych	1. Efektywne porozumiewanie się w języku ojczystym i w językach obcych	1. Modernizacja/zakup wyposażenia
5. Edukacja dla zdrowia	2. Rozwój doradztwa zawodowego w EOF	2. Doskonalenie zawodowe w obszarach innych niż przedmioty zawodowe	2. Rozwój kompetencji matematycznych, przyrodniczych, podstawowych kompetencji naukowo-technicznych oraz kompetencji informatycznych	2. Budowa/rozbudowa/ adaptacja/ stworzenie pracowni do praktycznej nauki zawodu
3. Wypracowanie form współpracy między pracodawcami i szkołami			3. Rozwój umiejętności uczenia się	3. Budowa/rozbudowa/adaptacja/ stworzenie sal lekcyjnych, części wspólnych budynków i in.
4. Włączenie osób wykluczonych społecznie poprzez edukację i aktywność zawodową			4. Rozwój kompetencji społecznych i obywatelskich	4. Budowa/rozbudowa/ adaptacja/ stworzenie obiektów sportowo-rekreacyjnych
			5. Rozwój inicjatywności i przedsiębiorczości	
			6. Rozwój świadomości i ekspresji kulturalnej	
			7. Rozwój kompetencji zawodowych	

Źródło: Opracowanie własne.

2.3.2. AKTYWNOŚĆ SPOŁECZNA

Ocena jakości kapitału społecznego w EOF jest niejednoznaczna, widoczne są bowiem przejawy wysokiej aktywności społecznej, szczególnie w zakresie stowarzyszania się w ramach organizacji pozarządowych, ale w uczestnictwie w życiu kulturalnym czy sportowym widoczne są też duże deficyty.

Wykres 13. Liczba organizacji pozarządowych na 1000 mieszkańców

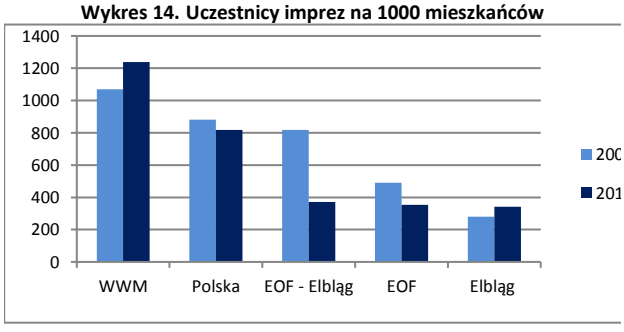

Źródło: *opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych GUS.*

EOF na tle województwa warmińsko-mazurskiego i Polski wyróżnia się najwyższą liczbą organizacji pozarządowych (Wykres 13). Ich liczba w EOF w przeliczeniu na 1000 mieszkańców w 2012 r. wyniosła 4,1 i co ważne, jest ona zbliżona w centrum obszaru i jego otoczeniu. Ogólnie obserwowana jest tendencja zwiększania się liczby organizacji pozarządowych w kraju, w tym też w EOF. Jednak liczba organizacji pozarządowych nie jest jedynym wyznacznikiem jakości kapitału społecznego. Istotne jest bowiem, żeby organizacje nie bazowały wyłącznie na środkach publicznych, ale też rozwijały się i uniezależniały od pomocy z zewnątrz. W związku z tym, konieczne jest wzmacnianie ich potencjału organizacyjnego i technicznego. Ponadto, wymiana doświadczeń i dobrych praktyk pomiędzy organizacjami pozwoli im sprawniej funkcjonować, a tym samym lepiej dopasować swoje działania do potrzeb społeczności lokalnych.

Część z organizacji w EOF wykazuje się bardzo wysoką aktywnością, szczególnie te działające w sferze kultury i promocji turystycznej, np. Stowarzyszenie Łączy Nas Kanał Elbląski Lokalna Grupa Działania w Elblągu, która przygotowała strategię rozwoju obszarów wiejskich Kanału Elbląskiego[22] i prowadzi różne działania promocyjne tego obszaru czy LGD Wysoczyzna Elbląska podejmująca podobne działania w gminach: Milejewo, Młynary i Tolkmicko, a także Stowarzyszenie Lokalna Grupa Rybacka – Zalew Wiślany, które wspiera rozwój południowego brzegu Zalewu Wiślanego.

Wykres 14. Uczestnicy imprez na 1000 mieszkańców

Źródło: *opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych GUS.*

Przejawem aktywności społecznej jest też udział w różnego rodzaju lokalnych wydarzeniach kulturalnych i sportowych. EOF osiąga bardzo niskie wskaźniki uczestnictwa w imprezach organizowanych przez instytucje publiczne[23] (w 2012 r. liczba uczestników imprez w przeliczeniu na 1000 mieszkańców wyniosła 354, podczas gdy w województwie 1238) (Wykres 14). Niepokojący jest też bardzo

[22] *Lokalna Strategia Rozwoju obszarów wiejskich Kanału Elbląskiego na lata 2009-2015*, Stowarzyszenie Łączy Nas Kanał Elbląski Lokalna Grupa Działania w Elblągu, Elbląg 2013.

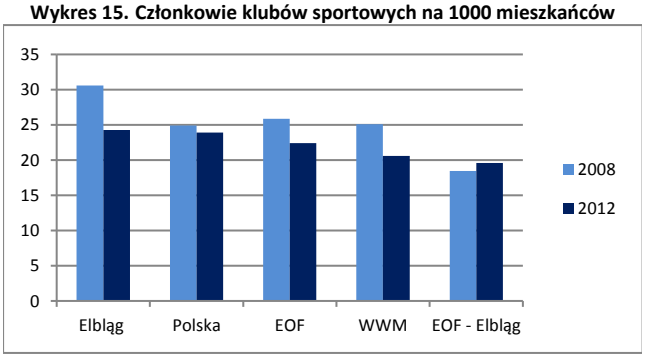
[23] Wskaźnik obejmuje tylko imprezy organizowane przez domy kultury, ośrodki kultury, kluby i świetlice.

duży spadek liczby uczestników imprez w gminach z otoczenia Elbląga (w latach 2007-2012 spadek prawie 2-krotny).

Należy pamiętać też, że w imprezach uczestniczą nie tylko mieszkańcy, ale i turyści, dlatego tak niska liczba uczestników w EOF świadczy nie tylko o niskiej aktywności mieszkańców, ale i nieadekwatnej ofercie kulturalnej do potrzeb turystów, bądź niedostatecznej jej promocji.

Pod względem aktywności fizycznej i członkostwa w klubach sportowych wszystkie analizowane jednostki wypadają podobnie (Wykres 15).

Wykres 15. Członkowie klubów sportowych na 1000 mieszkańców

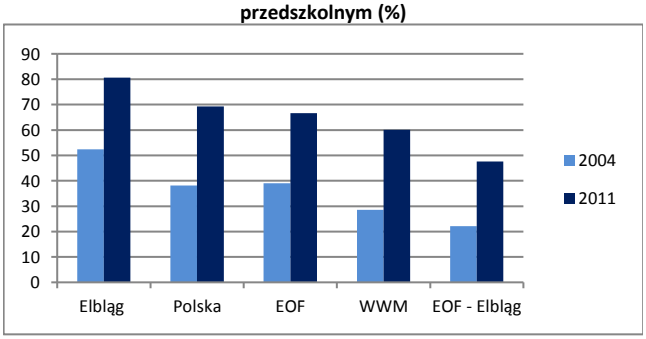
Źródło: *opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych GUS.*

Poza niewielkim wzrostem liczby członków klubów sportowych w latach 2008-2012 w otoczeniu Elbląga, w innych grupach nastąpił spadek, szczególnie duży w samym Elblągu (z 31 członków na 1000 mieszkańców w 2008 r. do 24 członków w 2012 r.). Dlatego też warto promocję obszaru rozpatrywać wielopłaszczyznowo, uwzględniając potrzeby mieszkańców i turystów.

Na aktywność społeczną ma oczywiście też wpływ dostępność infrastruktury kultury i sportu. W gminach podstawowymi instytucjami kultury są biblioteki. Wskaźnikiem określającym ich dostępność, ale też jakość, jest wielkość księgozbioru przypadająca na liczbę ludności. EOF wypada znacznie lepiej od średniej wojewódzkiej i krajowej (4 woluminy na 1 mieszkańca w 2012 r., podczas gdy średnia dla województwa i kraju wyniosła 3,4). W gminach z otoczenia Elbląga ta dostępność jest jeszcze większa, ale to oczywiście częściowo wynika z mniejszej liczby ludności w tych jednostkach (4,7 woluminów na 1 mieszkańca). O ile biblioteki mieszczą są nawet w niewielkich miejscowościach na obszarach wiejskich, tak duża infrastruktura sportowa (baseny, hale sportowe itp.) najczęściej lokalizowana jest jedynie w głównych ośrodkach gminnych lub nawet powiatowych. W małych miastach i na obszarach wiejskich istotną rolę w integracji społecznej i rozwoju kultury fizycznej odgrywają natomiast ogólnodostępne boiska sportowe, tzw. orliki.

W EOF istnieje 26 takich obiektów[24]. Są one zlokalizowane głównie w zachodniej części obszaru. Znacznie słabiej jest rozwinięta tego typu infrastruktura w części północnej EOF (szczególnie w gminie wiejskiej Braniewo, gdzie mieści się tylko jeden orlik). Z uwagi na występujące na tym obszarze różne problemy społeczne, warto by rozważyć też taką formę sportowej aktywizacji społecznej.

Wykres 16. Udział dzieci w grupie 3-5 lat objętych wychowaniem przedszkolnym (%)

Źródło: *opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych GUS.*

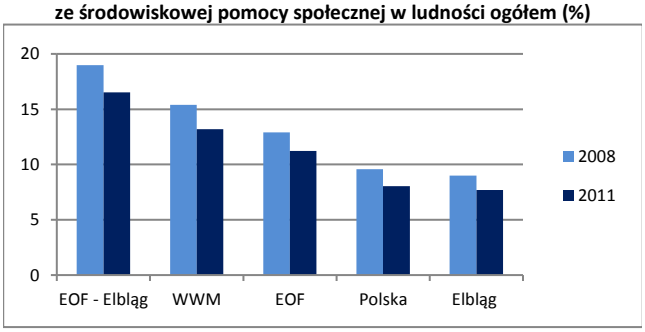
Na aktywność mieszkańców (głównie ekonomiczną, ale też społeczną) ma wpływ również dostępność infrastruktury przedszkolnej. Występuje ogólnokrajowa tendencja w zakresie wzrostu udziału dzieci objętych wychowanym przedszkolnym, jednakże w dalszym ciągu istnieją duże dysproporcje w poziomie dostępności placówek przedszkolnych

[24] *http://www.orlik2012.pl/index.php/mapa [dostęp: 2.09.2013]*

w poszczególnych gminach. EOF z wynikiem 67% plasuje się powyżej średniej wojewódzkiej i poniżej średniej krajowej (Wykres 16).

W Elblągu udział ten jest wyższy i wynosi 81%, jednak nie jest on liderem w EOF, ponieważ najwyższy udział dzieci uczęszczających do przedszkoli występuje w Braniewie (91%). W pozostałej części EOF udział ten jest bardzo niski – najniższy w gminach wiejskich Elbląg i Braniewo. Można to oczywiście tłumaczyć tym, że dzieci z tych obszarów korzystają z placówek przedszkolnych w sąsiednich miastach, jednak brak tego typu infrastruktury zmniejsza atrakcyjność tych gmin jako miejsca zamieszkania.

Wykres 17. Udział osób w gospodarstwach domowych korzystających ze środowiskowej pomocy społecznej w ludności ogółem (%)

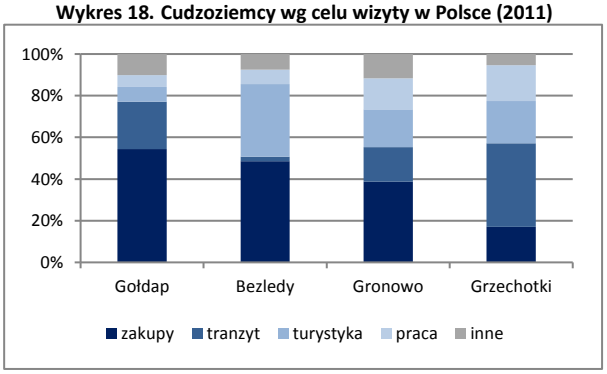
Źródło: *opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych GUS.*

Nie należy też zapominać o tym, że gminy EOF należą do biedniejszych w skali kraju i charakteryzują się występowaniem wielu problemów społecznych. Likwidacja PGR-ów na początku lat 90-tych XX. wieku na obszarze dzisiejszego EOF spowodowała znaczny wzrost bezrobocia i związanych z nim konsekwencji społecznych. Częściowo zjawisko to udało się ograniczyć, ale w dalszym ciągu wiele rodzin i osób potrzebuje pomocy z zewnątrz. Większy niż średnio w województwie i kraju jest udział osób korzystających ze środowiskowej pomocy społecznej (Wykres 17). W otoczeniu Elbląga w 2012 r. sięgał on prawie 17% wszystkich mieszkańców, ale w niektórych gminach był jeszcze większy (w gminach Rychliki i Markusy było to aż 22% mieszkańców). Wobec tego aktywizacja społeczna tych obszarów, zarówno poprzez różnego rodzaju działania integrujące, jak i programy pomocowe, a także większe wykorzystanie infrastruktury publicznej (szkół, bibliotek, świetlic) jako przestrzeni spotkań jest wręcz konieczna, inaczej trudno będzie zapewnić spójność wewnętrzną całego EOF.

WIZERUNEK

2.4.1. PROMOCJA TURYSTYCZNA

Wykres 18. Cudzoziemcy wg celu wizyty w Polsce (2011)

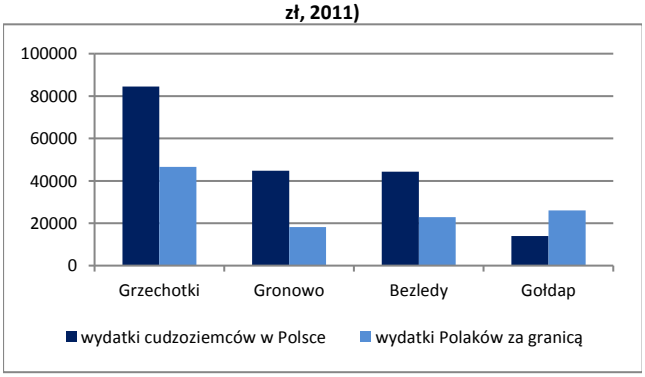

Źródło: *opracowanie własne na podstawie danych z raportu GUS Ruch graniczny oraz przepływ towarów i usług…EURO 2012.*

Jak pokazują dane dotyczące turystów zagranicznych oraz przekroczeń granicy dokonywanych przez cudzoziemców na przejściach granicznych położonych w EOF, Niemcy i Rosjanie stanowią dwie największe grupy odwiedzające te tereny. Dlatego też powinny być do nich kierowane specjalne działania promocyjne zarówno w zakresie turystyki, jak i gospodarki (szczególnie do Rosjan, którzy mogą częściej odwiedzać Polskę ze względu na większą swobodę przekraczania granicy). Większość Rosjan przyjeżdża do Polski w celach zakupowych i związanych z tranzytem (Wykres 18).

Znacznie rzadziej w celach turystycznych. Należy zwrócić uwagę również na to, że cudzoziemcy przekraczający granicę w Grzechotkach i Gronowie wydają znacznie więcej pieniędzy niż cudzoziemcy przekraczający granicę na pozostałych dwóch przejściach (Wykres 19). W Grzechotkach w 2011 r. było to aż 85 mln zł, w Gronowie z kolei 45 mln zł, ale biorąc pod uwagę fakt, że 65% przekraczających granicę na tym drugim przejściu robi zakupy w odległości do 50 km od granicy można stwierdzić, że większość z tych środków zostaje w EOF.

Wykres 19. Wydatki cudzoziemców w Polsce i Polaków za granicą (tys. zł, 2011)

Źródło: *opracowanie własne na podstawie danych z raportu GUS Ruch graniczny oraz przepływ towarów i usług…2012.*

Szansę na większy rozwój turystyki stworzyło otwarcie w 2012 roku małego ruchu granicznego. Dane z II kwartału 2013 r. pokazują stały wzrost liczby mieszkańców Obwodu Kaliningradzkiego, którzy odwiedzają Polskę (wzrost o 60% w stosunku do II kwartału 2012 r.)[25]. Objęcie małym ruchem granicznym również aglomeracji trójmiejskiej sprawiło jednak, że gminy EOF mają bardzo silną konkurencję w zabieganiu o turystów rosyjskich, stąd też bardzo ważne jest stworzenie zintegrowanej oferty i wspólnej jej promocji na tym rynku. Pierwsze doświadczenia ma już w tym zakresie Elbląg, który organizował targi turystyczne, ale też podejmował różne inne działania zachęcające do jego odwiedzenia (materiały promocyjne, kampanie reklamowe, strona internetowa w języku rosyjskim i inne).

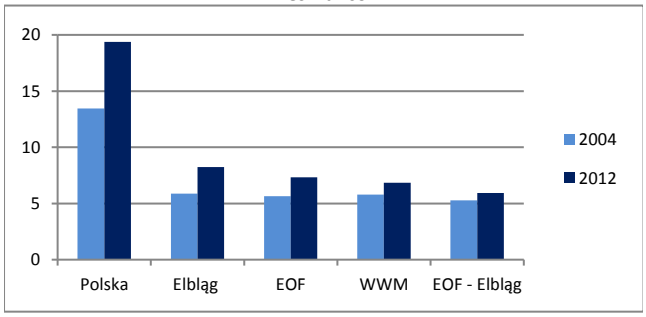
[25] *Badanie obrotu towarów i usług na zewnętrznej granicy Unii Europejskiej na terenie Polski w IV kwartale 2012 roku*, GUS, US w Rzeszowie 2013.

EOF może wykorzystać też szansę jaką jest organizacja Mistrzostw Świata w piłce nożnej w Rosji w 2018 r. (Kaliningrad będzie jednym z miast gospodarzy). MSZ ocenia, że Elbląg ma szanse na napływ ok. 50 tysięcy turystów[26]. Może to przynieść korzyści dla branży turystycznej, usługowej i handlowej. Dlatego warto wcześniej zacząć przygotowywać ofertę turystyczną, ale przede wszystkim tworzyć dobry klimat i budować partnerstwo gmin EOF z rejonami w Obwodzie Kaliningradzkim, jak również nie ograniczać się jedynie do tego rynku, ale też promować swoje produkty turystyczne w innych krajach (Niemczech ze względu na uwarunkowania historyczne, a także państwach nadbałtyckich).

2.4.2. PROMOCJA GOSPODARCZA

Atrakcyjność inwestycyjna województwa warmińsko-mazurskiego należy do jednych z najniższych w kraju. Na tym tle EOF wypada nieco lepiej, ale głównie za sprawą Elbląga, który jako ośrodek regionalny dysponuje większym potencjałem. W całym EOF liczba spółek z udziałem kapitału zagranicznego na 10 tys. mieszkańców w 2012 r. wyniosła 7,3 (w Elblągu było to 8,2) (Wykres 20).

Wykres 20. Liczba spółek z udziałem kapitału zagranicznego na 10 tys. mieszkańców

Źródło: opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych GUS.

Oddziaływanie Elbląga na otoczenie w tym aspekcie nie jest jednak aż tak bardzo duże, ponieważ liczba inwestycji zagranicznych plasuje się tam poniżej średniej wojewódzkiej (5,9 na 10 tys. mieszkańców, podczas gdy średnia wojewódzka wynosi 6,9), a większość z nich i tak jest zlokalizowana tylko w dwóch gminach: Pasłęk i Tolkmicko.

Jednym z ważniejszych czynników przyciągających inwestorów zarówno krajowych, jak i zagranicznych jest dostępność komunikacyjna, ale niemniej ważnym jest oferta inwestycyjna i przygotowanie terenów. W EOF działają dwie podstrefy Warmińsko-Mazurskiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej – w Elblągu i Pasłęku, które dysponują uzbrojonymi terenami i zapewniają pomoc publiczną dla nowych przedsiębiorstw, m.in. w postaci zwolnienia dochodu z podatku dochodowego. Pierwsza podstrefa obejmuje 60 ha, z czego zagospodarowane jest 42% gruntów, druga jest o wiele mniejsza, ponieważ jej powierzchnia to zaledwie 7,5 ha i jest już prawie w 65% zagospodarowana[27]. Podstrefy ekonomiczne są jednakże jednym z rozwiązań i możliwości przyciągania inwestorów. Przygotowanie uzbrojonych, dobrze skomunikowanych gruntów powinno być podstawą działań każdego samorządu.

Poza inwestycjami infrastrukturalnymi bardzo ważne są też działania miękkie, takie jak przygotowywanie materiałów promocyjnych czy nawiązywanie bezpośrednich kontaktów. Obecnie świadoma promocja gospodarcza prowadzona jest jedynie przez Elbląg, który kieruje swoje działania do inwestorów rosyjskich. Jednym z przełomowych wydarzeń było otwarcie Punktów Konsultacyjnych

[26] http://www.inwestycje.elblag.pl/a/elblag-brama-do-obwodu-kaliningradzkiego [dostęp:23.08.2013]

[27] http://www.wmsse.com.pl/index.php [dostęp: 23.08.2013]

w Elblągu i Kaliningradzie[28]. Do ich zadań należy udzielanie informacji z zakresu turystyki, kultury i sportu na obszarze Elbląga i okolic, ale też promocja elbląskich instytucji edukacyjnych i przedsiębiorstw oraz organizacja misji gospodarczych. W coraz większym stopniu w działalność Punktu Konsultacyjnego w Elblągu powinny wpisywać się również inne samorządy z EOF, tak aby stworzyć wspólną ofertę i wykorzystać potencjał tego instrumentu pogłębiania współpracy transgranicznej.

2.4.3. REWITALIZACJA PRZESTRZENI PUBLICZNYCH

Do poprawy wizerunku oraz zwiększenia zainteresowania inwestorów, ale też turystów mogą przyczynić się działania mające na celu zagospodarowanie terenów publicznych oraz zrewitalizowanie zabytkowych części miast. W EOF jest bardzo wiele zabytkowych układów urbanistycznych, a także pojedynczych obiektów, w tym mieszkalnych, których stan jest niestety często bardzo zły (jeszcze na początku XXI wieku udział mieszkań sprzed 1945 r. wynosił w całym województwie 34%, ale największy był właśnie na północy regionu, m.in. w Tolkmicku – 58% i Młynarach – 55%)[29].

Działania rewitalizacyjne są prowadzone, m.in. z wykorzystaniem środków unijnych, ale potrzeby w tym zakresie są bardzo duże. W latach 2007-2013 zostało zrealizowanych (lub jest jeszcze w fazie realizacji) 13 zintegrowanych projektów na rzecz rewitalizacji obszarów miejskich i wiejskich (w Elblągu – 6, w Pasłęku – 4 i Braniewie – 3) na łączną kwotę 37 mln zł, z czego dofinasowanie z UE wynosi prawie 24 mln zł[30]. Ponadto, w ramach priorytetu ochrona i zachowanie dziedzictwa kulturowego, prowadzone są inwestycje, których celem jest odbudowa miejskich ratuszów w Elblągu i Tolkmicku (koszt ich realizacji przekracza 27 mln zł). Należy pamiętać jednak, że inwestycje w tkankę fizyczną są pierwszym krokiem w zmianie wizerunku miast. Istotne są kolejne działania, dotyczące zagospodarowania odnowionych obiektów, wprowadzenia nowych funkcji, a także zaangażowania w ten proces mieszkańców.

Identyfikacja problemów zaistniałych na obszarach zdegradowanych wraz z określeniem ram w jakich funkcjonują, wyznacza cele rewitalizacji. Zasadnicze znaczenie ma osiągniecie szerokiego konsensusu pomiędzy władzami, mieszkańcami, przedsiębiorcami, organizacjami pozarządowymi, itd. Przy określeniu celów należy pamiętać, że muszą one uwzględniać argumenty wniesione przez wszystkich interesariuszy – grupy społeczne i zawodowe powiązane z wyszczególnionym obszarem. Zwracając się do nich, w trakcie przeprowadzonych konsultacji, uwypuklone zostały indywidualne oczekiwania, względem dokonania niezbędnych zmian rewitalizacyjnych na wyznaczonych obszarach. Zebrane informacje przełożyły się na dookreślenie głównych celów:

a) Likwidacja negatywnych zjawisk społecznych

Negatywne zjawiska społeczne składają się z całej sekwencji ognisk problemowych zaistniałych na danym obszarze. Ze względu na złożoność tego zjawiska, które można określić mianem „stref

[28] Punkty konsultacyjne zostały uruchomione we wrześniu 2012 r.

[29] Wyrzykowska K. (2011) *Plan zagospodarowania przestrzennego województwa warmińsko – mazurskiego. Analiza uwarunkowań. Mieszkalnictwo*. Warmińsko-Mazurskie Biuro Planowania Przestrzennego w Olsztynie, Olsztyn.

[30] Dane na 30 czerwca 2013 r., pochodzące z bazy Krajowego Systemu Informatycznego SIMIK 2007-2013.

wykluczonych", należy podjąć szereg działań adekwatnych do oczekiwań osób zamieszkujących zakwalifikowany do rewitalizacji teren miasta.

b) Likwidacja koncentracji przestrzennej bezrobocia i ubóstwa

Problem długotrwałego bezrobocia w Elblągu, którego odsetek we wszystkich badanych obszarach przekroczył 50%, wraz ze zbliżającą się do 20% stopą bezrobocia rejestrowego dla całego miasta, stanowi największe wzywanie działań rewitalizacyjnych. Bez wątpienia brak zatrudnienia jest powiązane z ubóstwem i można obie kategorie rozpatrywać równocześnie. Zmiana sytuacji zatrudnieniowej osób zagrożonych wykluczeniem społecznym, będzie warunkowała sukcesy w walce z ubóstwem. W dalszej kolejności przełoży się na inne segmenty negatywnych zjawisk zaistniałych na obszarach zdegradowanych.

c) Zmiana wizerunkowa obszarów zdegradowanych

Zrealizowanie powyższego celu będzie skutkowało zmianami zachowań wśród zarówno aktualnych interesariuszy obszaru, ale również może przysporzyć „przyciągnięcie" nowych np. mieszkańców czy przedsiębiorców. Pozytywne postrzeganie zrewitalizowanego obszaru wywołuje szereg pozytywnych reakcji, które m.in. mogą przełożyć się na wzrost wartości nieruchomości lub powstrzymanie depopulacji obszaru zdegradowanego.

d) Infrastruktura przyjazna mieszkańcom obszarów zdegradowanych

Braki infrastrukturalne w obszarach zdegradowanych stanowią poważny problem dotykający wszystkich interesariuszy obszaru. Przez infrastrukturę należy rozmieć całą gamę ubytków lub braków w otaczającym środowisku architektonicznym np. brak parkingów, terenów zielonych, ławek, chodników, miejsc spotkań, etc. Odrębnym problemem infrastrukturalnym są kwestie związane z niską emisją, czy brak podłączeń do miejskiej sieci ciepłowniczej. Wymienione czynniki najczęściej są skumulowane na danym obszarze przekładając się m.in. na zdrowie fizyczne i psychiczne mieszkańców. Tworzony jest cały łańcuch negatywnych oddziaływań począwszy od kosztów leczenia interesariuszy, obciążenie systemu opieki zdrowotnej, a skończywszy na ogólnym statusie materialnym mieszkańców.

e) Likwidacja zjawisk kryminogennych

Na obszarach zdegradowanych mamy do czynienia z sytuacją swoistej konsolidacji zachowań przestępczych. Jest to wyrazisty mechanizm „werbujący" i zatrzymujący w sobie osoby z grup zagrożonych wykluczeniem społecznym. Szeroko pojmowana przestępczość dotyka najbliższego otoczenia osób dokonujących czynów zabronionych tj. rodziny, znajomych, sąsiadów, etc. Aktywność w dokonywaniu zmian na tym polu jest bardzo istotna w kontekście wszystkich powyżej wymienionych celów działań rewitalizacyjnych.

Poniższy schemat przedstawia listę celów w powiązaniu z zaistniałymi problemami na obszarach zdegradowanych.

Likwidacja negatywnych zjawisk społecznych	• uzależnienia - alkohol, narkotyki, • brak wzorców umożliwiających zmianę systemu wartości, • niewydolność wychowawcza rodziców, • brak oferty spędzania wolnego czasu dla dzieci i dla osób starszych • koncentracja środowisk o charakterze subkulturowym
Likwidacja koncentracji przestrzennej bezrobocia i ubóstwa	• długotrwałe bezrobocie (ponad 50% ogółu bezrobotnych) • braki kompetencyjne osób bezrobotnych, • brak inwestorów, • brak specjalnych ulg dla podmiotów tworzących nowe miejsca pracy
Zmiana wizerunkowa obszarów zdegradowanych	• nieestetyczne podwórka, • zdewastowane otoczenie, • niebezpieczne miejsca, • stereotypowe postrzeganie daneg obszaru
Infrastruktura przyjazna mieszkańcom obszarów zdegradowanych	• zaniedbana dostępna infrastruktura np. place zabaw, miejsca do uprawiania sportu, etc. • brak miesc spotkań dla mieszkańców • brak rozwiązań architektonicznych dla osób niepełnosprawnych • brak ogrodzonych miejsc na śmietniki
Likwidacja zjawisk kryminogennych	• brak monitoringu, • niewystarczająca ilość patroli policyjnych, • brak programów dla tzw trudnej młodzieży.

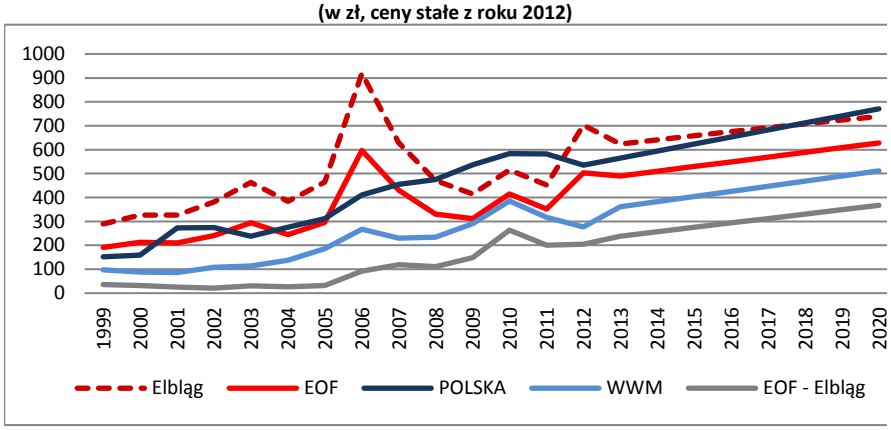
Ze względu na zdiagnozowane zapotrzebowanie w zakresie rewitalizacji postuluje się poświęcenie szczególnej uwagi lokalnym planom rewitalizacji.

3. PROGNOZA TRENDÓW ROZWOJOWYCH

TRANSPORT I KOMUNIKACJA

Wydatki samorządów lokalnych na budowę dróg, ich modernizację, rozwój innych form transportu, a także na finansowanie transportu zbiorowego wpływają na poprawę dostępności komunikacyjnej danego obszaru. Zgodnie z prognozami statystycznymi środki przeznacza na transport z budżetów gminnych w przeliczeniu na mieszkańca będą zarówno w Elblągu, jak i jego obszarze funkcjonalnym rosły w tempie podobnym do tempa dla całego regionu (Wykres 21). Trendy rozwojowe tego wskaźnika dla kraju są nieco bardziej optymistyczne, w roku 2020 osiągnie on wartość wyższą niż w Elblągu.

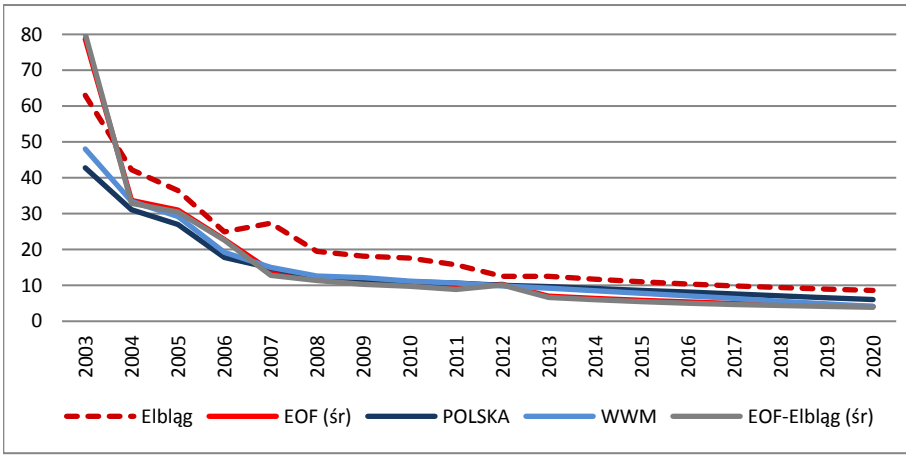
Wykres 21. Wydatki budżetów gminnych na Transport i łączność w przeliczeniu na mieszkańca (w zł, ceny stałe z roku 2012)

Źródło: *opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych GUS*

Poprawa dostępności telekomunikacyjnej jest szczególnie ważna na obszarach wiejskich. W szkołach podstawowych gmin EOF mniej uczniów przypada na 1 komputer z dostępem do Internetu przeznaczony do użytku uczniów niż w szkołach elbląskich. Ogólnie wskaźnik ten już w roku 2012 dla całego województwa warmińsko-mazurskiego, jak i dla EOF był na bardzo satysfakcjonującym poziomie (około 10 uczniów na komputer) (Wykres 22).

Wykres 22. Uczniowie szkół podstawowych dla dzieci i młodzieży (bez specjalnych) przypadający na 1 komputer z dostępem do Internetu przeznaczony do użytku uczniów

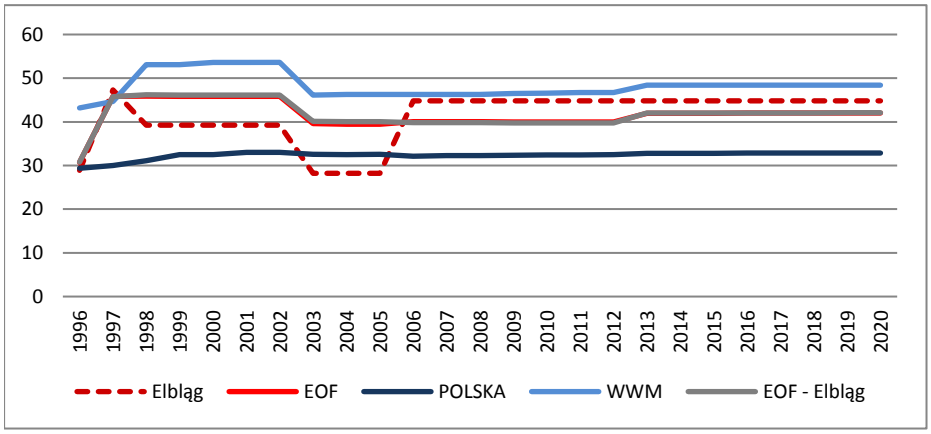
Źródło: *opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych GUS*

Przy założeniu podobnego jak dotychczas poziomu spadku tego wskaźnika, w roku 2020 osiągnie on w EOF średni poziom około 4-5 uczniów na jeden komputer.

ŚRODOWISKO PRZYRODNICZE

Trendy w kontekście środowiska przyrodniczego są bardzo stabilne. Prawdopodobnie w przypadku Elbląga jego poziom zostanie utrzymany (obecnie wskaźnik przyjmuje bardzo wysokie wartości, prawie jak w województwie, które należy do tych z najwyższym udziałem terenów chronionych w kraju) (Wykres 23). Zarówno wartości historyczne, jak i prognozy dla EOF razem z Elblągiem i bez niego w kontekście omawianego wskaźnika są bardzo podobne. Powodem jest tu oczywiście niewielki udział powierzchni Elbląga w powierzchni EOF (około 4%).

Wykres 23. Odsetek terenów prawnie chronionych w powierzchni (w %)

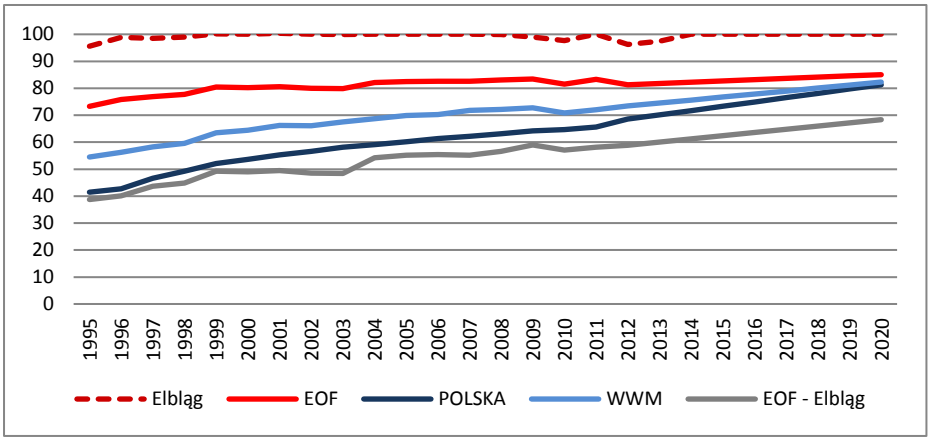

Źródło: *opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych GUS*

Rozwój infrastruktury związanej z ochroną środowiska wpisuje się w długoterminowe dokumenty strategiczne na poziomie regionu i kraju.

Zgodnie z prognozami statystycznymi odsetek ludności zamieszkałej w EOF korzystające z komunalnych oczyszczalni ścieków będzie systematycznie, choć w niewielkim tempie wzrastał, by w roku 2020 osiągnąć wartość 85%. W samym Elblągu z oczyszczalni ścieków korzystają już wszyscy mieszkańcy, wyzwaniem pozostaje zapełnienie tej luki inwestycyjnej na obszarach EOF (Wykres 24).

Wykres 24. Korzystający z komunalnych oczyszczalni ścieków jako procent ludności zamieszkałej (%)

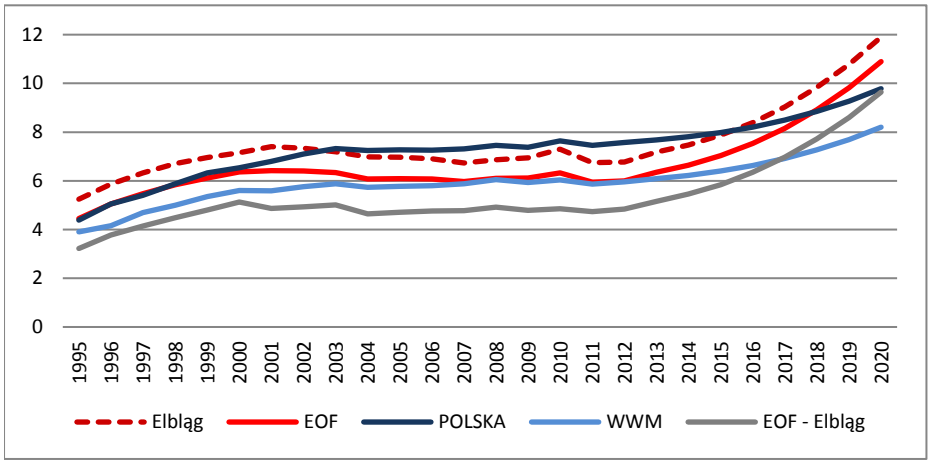

Źródło: *opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych GUS*

GOSPODARKA

Trendy rozwoju wskaźnika przedsiębiorczości dla EOF zakładają nieco wyższe tempo przyrostu liczby osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą niż prognozy dla kraju i regionu. W roku 2012 wskaźnik ten przyjmował dla EOF wartości zbliżone do tych na poziomie regionu (około 6 osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą na 100 mieszkańców) (Wykres 25). Przy założeniu utrzymania tempa rozwoju małej przedsiębiorczości w EOF z drugiej połowy lat 90. docelowo w roku 2020 jego poziom powinien przekroczyć 11 osób - „firm" na 100 mieszkańców.

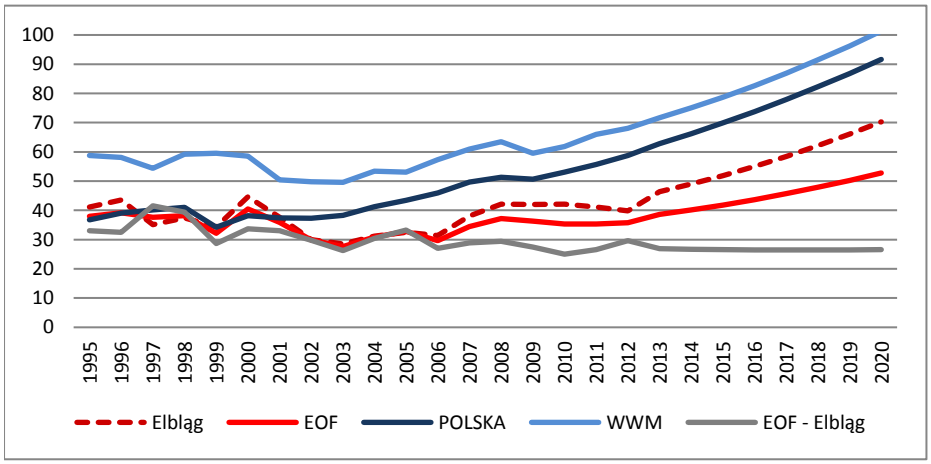
Wykres 25. Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą w przeliczeniu na 100 mieszkańców

Źródło: *opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych GUS*

Pomimo tego, że województwo warmińsko-mazurskie na tle kraju wyróżnia się wysokimi wskaźnikami rozwoju turystyki to jednak większość odwiedzających je turystów nie decyduje się na pobyt w Elbląskim Obszarze Funkcjonalnym. Według trendów statystycznych poziom tego wskaźnika powinien wyraźnie wzrastać, w szczególności w samym Elblągu, tak by w roku 2020 odwiedziło go prawie dwukrotnie więcej turystów w porównaniu z rokiem 2012 (Wykres 26).

Wykres 26. Korzystający z noclegów w turystycznych obiektach noclegowych w przeliczeniu na 100 mieszkańców

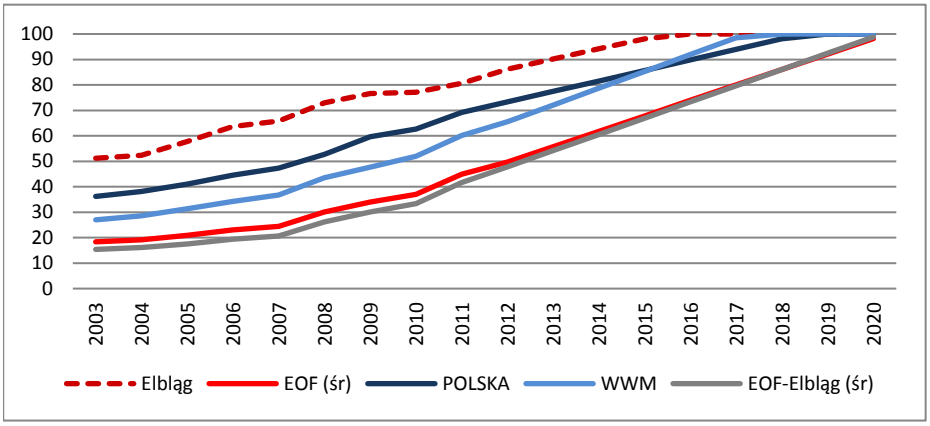

Źródło: *opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych GUS*

WIEDZA I ZAUFANIE

O rozwoju kapitału ludzkiego zgodnie ze średniookresową Strategią Rozwoju Kraju (SRK) będzie decydował m.in. wskaźnik upowszechnienia wczesnej edukacji. Zgodnie z zapisami tego dokumentu docelowo w roku 2020 odsetek dzieci objętych wychowaniem przedszkolnym powinien przyjmować wartość około 90% (przy czym 100% w miastach, a 80% na wsiach) (Wykres 27). Jeżeli w EOF utrzyma się dotychczasowe tempo rozwoju tego wskaźnika nie powinno być problemu z osiągnięciem wskaźników proponowanych w SRK (zarówno w samym Elblągu, jak i gminach EOF).

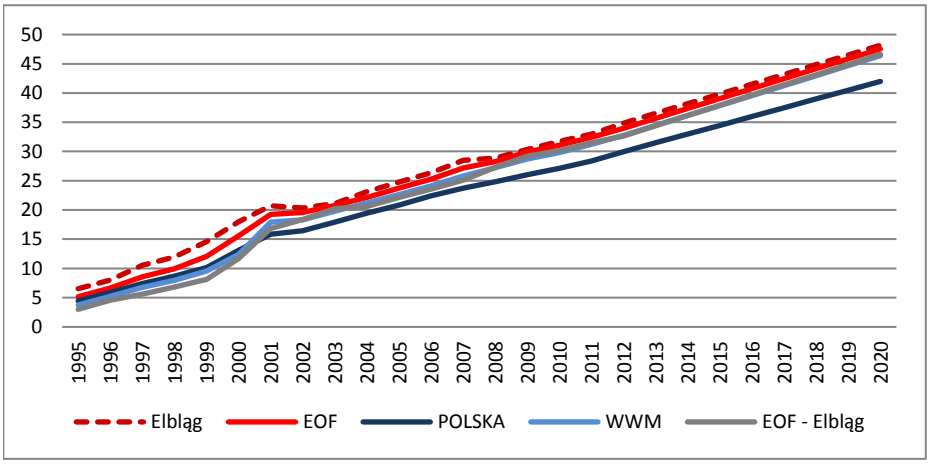
Wykres 27. Odsetek dzieci w wieku 3-5 lat objętych wychowaniem przedszkolnym(%)

Źródło: *opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych GUS*

U podstaw budowy konkurencyjności regionów leży kapitał społeczny przejawiający się we wzajemnym zaufaniu pomiędzy różnymi instytucjami, czy podmiotami oraz w aktywności lokalnej społeczności. Liczba organizacji pozarządowych w odniesieniu do liczby mieszkańców w EOF jest wyższa niż wartość tego wskaźnika na poziomie regionu i kraju. Przy założeniu utrzymania dotychczasowego tempa wzrostu tego wskaźnika w roku 2020 liczba organizacji III sektora w przeliczeniu na 10 tys. mieszkańców EOF powinna przekroczyć 45 i pozostać wyższa od wskaźników krajowych i regionalnych (Wykres 28).

Wykres 28. Liczba fundacji, stowarzyszeń i organizacji społecznych w przeliczeniu na 10 tys. mieszkańców

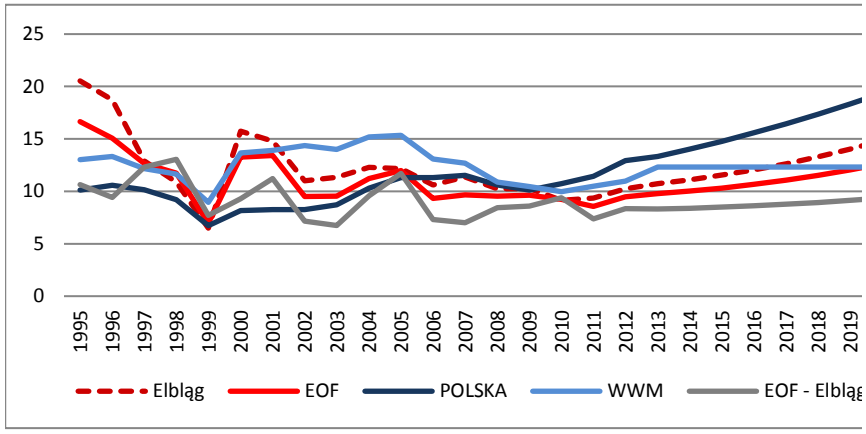

Źródło: *opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych GUS*

WIZERUNEK

W Krajowej Strategii Rozwoju Regionalnego (KSRR) zakłada się, że liczba turystów zagranicznych korzystających z noclegów w Polsce powinna w roku 2020 być prawie o 50% wyższa niż w roku 2008 (Wykres 29). Trendy rozwoju tego wskaźnika dla EOF opracowane na podstawie jego wartości historycznych przewidują podobne jak w KSRR tempo wzrostu liczby turystów zagranicznych. Jeżeli zjawisko to rozwinie się zgodni z dotychczasowymi trendami statystycznymi to w roku 2020 Elbląski Obszar Funkcjonalny odwiedzi więcej turystów zagranicznych per capita niż województwo warmińsko-mazurskie.

Wykres 29. Turyści zagraniczni korzystający z noclegów w turystycznych obiektach noclegowych w przeliczeniu na 100 mieszkańców

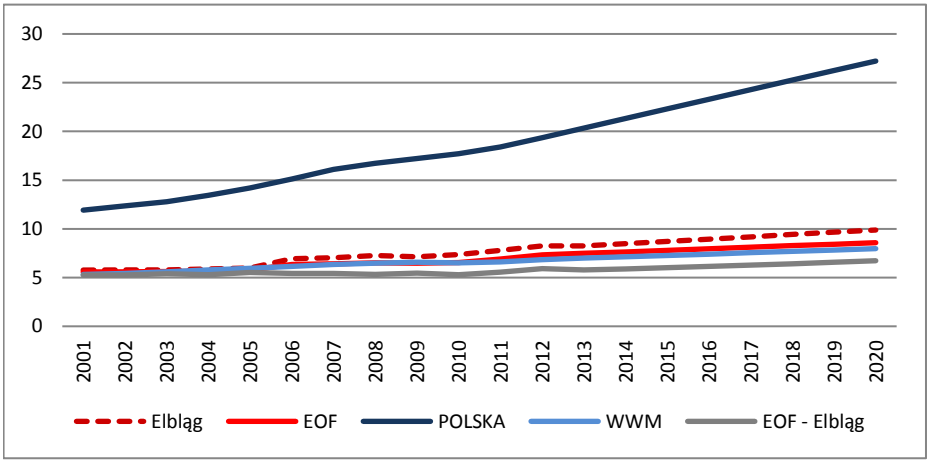

Źródło: *opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych GUS*

Trudno liczyć na to, że liczba spółek z udziałem kapitału zagranicznego per capita zarejestrowanych na terenie EOF zbliży się wyraźnie do wskaźnika na poziomie kraju (województwo warmińsko-mazurskie należy do tych o najniższej atrakcyjności inwestycyjnej). Jeżeli jednak dotychczasowe trendy zostaną utrzymane to w roku 2020 na 10 tys. mieszkańców będzie przypadało prawie 9 firm z udziałem zagranicznym (w samym Elblągu prawie 10) (Wykres 30).

W kontekście promocji gospodarczej szczególna uwaga powinna zostać skierowana na „pozaelbląskie" gminy EOF, gdzie od wielu lat nie przybywało nowych firm z udziałem zagranicznym. Lata 2011-2012 przyniosły niewielki wzrost zainteresowania inwestorów tym obszarem (6 nowych firm), co warto by wykorzystać w przyszłości jako czynnik lokalizacji kolejnych podmiotów.

Wykres 30. Liczba spółek handlowych z udziałem kapitału zagranicznego (sektor prywatny) w przeliczeniu na 10 tys. mieszkańców

Źródło: *opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych GUS*

4. GOSPODARKA EOF A SPECJALIZACJE REGIONALNE

W nowej perspektywie finansowej Unii Europejskiej otrzymanie środków na badania i rozwój będzie warunkowane posiadaniem regionalnej strategii na rzecz rozwoju inteligentnych specjalizacji i wyznaczeniem tych specjalizacji. W zaktualizowanej *Strategii rozwoju społeczno-gospodarczego województwa warmińsko-mazurskiego do roku 2025* zostały wskazane trzy inteligentne specjalizacje: ekonomia wody, żywność wysokiej jakości oraz drewno i meblarstwo. Ich rozwój ma zostać zapewniony również poprzez wsparcie horyzontalnych obszarów, stanowiących podstawę rozwoju każdego biznesu, czyli: technologii informacyjno-komunikacyjnych, finansowania, logistyki, bezpieczeństwa, targów i promocji.

EOF dysponuje dużym potencjałem gospodarczym w skali całego województwa. W znacznym stopniu wpisuje się również w regionalne inteligentne specjalizacje, przede wszystkim dzięki obecności znaczących na rynku firm i rozbudowanych sieci współpracy w ramach klastrów (Tabela 12. Potencjał EOF w zakresie regionalnych inteligentnych specjalizacji). Sfera nauki i edukacji jest w mniejszym stopniu rozwinięta, chociaż w pewnym zakresie wspiera lokalną gospodarkę, w szczególności poprzez działalność Elbląskiego Parku Technologicznego.

W oparciu o zasoby wód powierzchniowych EOF rozwinęły się różne rodzaje działalności gospodarczej, które znacznie wzmacniają potencjał specjalizacji ekonomia wody. Począwszy od rozwoju turystyki wodnej, żeglugi morskiej i śródlądowej, przez połowy ryb i innych organizmów wodnych aż po wysoko zaawansowane procesy w produkcji maszyn do cięcia wodą (technologie *waterjet*). Firmy działające w tych branżach są zlokalizowane w całym EOF. Część z nich należy do klastrów: Elbląskiego Klastra Turystycznego i Elbląskiego Klastra Metalowo-Maszynowego. Do zintegrowanego zarządzania tymi szczególnymi obszarami została powołana Lokalna Grupa Rybacka „Zalew Wiślany", Lokalna Grupa Działania „Wysoczyzna Elbląska" a na południu EOF Stowarzyszenie Łączy Nas Kanał Elbląski LGD. Sfera nauki w tej specjalizacji jest również silna, przede wszystkim za sprawą Żuławskiego Ośrodka Badawczego Instytutu Technologiczno-Przyrodniczego oraz Laboratorium Zaawansowanych Analiz Środowiskowych Elbląskiego Parku Technologicznego, w których to, we współpracy z przedsiębiorcami, wykonywane są liczne prace wdrożeniowe w zakresie ochrony ekosystemów wodnych. Dopełnieniem jest szeroka oferta elbląskich szkół zawodowych, które kształcą we wszystkich wiodących gałęziach ekonomii wody.

Dobrze rozwiniętymi branżami w EOF są również przetwórstwo drewna i meblarstwo. W całym obszarze zlokalizowanych jest wiele przedsiębiorstw tej branży, w tym dużych fabryk mebli. Ich potencjał wynika nie tylko z wielkości zatrudnienia, ale też z rozwiniętej produkcji na eksport.

W Elblągu funkcjonuje Klaster Mebel Elbląg – jeden z pierwszych klastrów w województwie warmińsko-mazurskim. W Centrum Technologii Drewna i Mebli w Elbląskim Parku Technologicznym prowadzone są natomiast badania nad nowoczesnymi technologami obróbki drewna, także we współpracy z wiodącymi w tej dziedzinie instytucjami naukowo-badawczymi: Instytutem Technologii Drewna w Poznaniu i Instytutem Wzornictwa Przemysłowego w Warszawie.

W najmniejszym stopniu rozwinięta jest specjalizacja żywność wysokiej jakości. W EOF nie ma wielu dużych firm działających w branżach rolnej i spożywczej. Pewną specyfiką jest natomiast pszczelarstwo, które charakteryzuje się dosyć dużym udziałem mikro i małych przedsiębiorstw. Ponadto, silnym ośrodkiem badawczym tej specjalizacji w całym województwie jest Olsztyn, dlatego

dla rozwoju firm z szeroko pojętej branży spożywczej istotna jest sieciowa współpraca z Uniwersytetem Warmińsko-Mazurskim.

EOF posiada również potencjał w zakresie ICT, którego rozwój ma zapewnić wsparcie dla wszystkich regionalnych inteligentnych specjalizacji. W branży telekomunikacyjnej i informatycznej działa też klaster – ICT Amber Klaster Teleinformatyczny, zrzeszający 18 podmiotów z Elbląga i okolic. Prowadzi on też szeroką współpracę, m.in. z Pomorskim Klastrem ICT, a także Centrum Innowacyjno-Technologicznym w Kaliningradzie. Wsparcie dla nowych przedsiębiorstw oferuje również Elbląski Inkubator Nowoczesnych Technologii Informatycznych.

Z uwagi na dogodne warunki dla lokalizacji instalacji produkujących energię odnawialną i widoczne już pierwsze inicjatywy klastrowe (Elbląski Klaster Eko-Energetyczny - PRO-OZE jest obecnie w fazie organizacji) drugim takim obszarem może stać się w przyszłości bezpieczeństwo energetyczne.

Tabela 12. Potencjał EOF w zakresie regionalnych inteligentnych specjalizacji[31]

Klastry w EOF	Przykładowe firmy w EOF	Nauka i edukacja w EOF
Ekonomia wody		
Elbląski Klaster Metalowo-Maszynowy – zrzesza 16 firm, w tym rozwijających produkcję maszyn do cięcia strumieniem wodnym. **Elbląski Klaster Turystyczny – stowarzysza 38 podmiotów działających w szeroko rozumianej branży turystycznej; współpracuje z Katedrą Polityki Gospodarczej i Regionalnej przy Uniwersytecie Warmińsko-Mazurskim w Olsztynie i Elbląskim Parkiem Technologicznym w zakresie transferu wiedzy i rozwiązań innowacyjnych w branży turystycznej.** **Lokalna Grupa Rybacka "Zalew Wiślany" realizuje Lokalną Strategię Rozwoju Obszarów Zależnych od Rybactwa obejmując swoimi działaniami gminy: Miasto Braniewo, Gminę Braniewo, Frombork, Tolkmicko, Gronowo Elbląskie, Gminę Elbląg, Markusy, Płoskinia oraz Powiat Elbląski i Powiat Braniewski.** **Stowarzyszenie Łączy Nas Kanał Elbląski LGD w Elblągu – zasięgiem odziaływania obejmuje 12 gmin z trzech powiatów: elbląskiego, iławskiego i ostródzkiego.**	**Omax Polska Sp. z o.o.** – należy do amerykańskiego koncernu OMAX Corp., światowy lider w dziedzinie technologii hydrostrumieniowych, członek Elbląskiego Klastra Metalowo-Maszynowego. **Alstom Power spółka z o.o.** – zakład metalurgiczny zlokalizowany w Elblągu, produkcja odlewów dla energetyki, przemysłu stoczniowego i innych gałęzi przemysłu ciężkiego, produkcja turbin parowych i gazowych, zatrudnia ok. 2200 osób. **Żegluga Gdańska Sp. z o.o. - Przystań Frombork** – śródlądowy pasażerski transport wodny (Krynica Morska-Frombork).	**Instytut Technologiczno-Przyrodniczy, Żuławski Ośrodek Badawczy w Elblągu** – prowadzi badania naukowe i prace wdrożeniowe m.in. w zakresie inżynierii wodno-melioracyjnej, zanieczyszczeń i ochrony jakości wód oraz gospodarowania na obszarach polderowych. **Laboratorium Zaawansowanych Analiz Środowiskowych Elbląskiego Parku Technologicznego** – prowadzi działalność badawczo-rozwojową m.in. w zakresie ochrony środowiska, jakości wód, opracowywania nowych rozwiązań uzdatniania wody. **Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa w Elblągu**, Instytut Politechniczny – kształcenie na kierunku ochrona środowiska ze specjalnością inżynieria ekologiczna. **Elbląska Uczelnia Humanistyczno-Ekonomiczna** – prowadzi badania naukowe w zakresie elbląskiego portu, transportu morskiego oraz przekopu Mierzei Wiślanej. **Zespół Szkół Inżynierii Środowiska i Usług im. Mikołaja Kopernika w Elblągu** – kształcenie w zakresie obsługi urządzeń i systemów

[31] *Dane dotyczące wielkości zatrudnienia i liczby podmiotów – członków klastrów pochodzą z opracowania Możliwości eksportowe województwa warmińsko-mazurskiego. Katalog eksportowy 2011, W-MARR, Olsztyn oraz stron internetowych poszczególnych firm i organizacji.*

LGD Wysoczyzna Elbląska obejmuje swoim zasięgiem trzy gminy: Milejewo, Młynary i Tolkmicko.		energetyki odnawialnej, montażu sieci instalacji i urządzeń sanitarnych. **Zespół Szkół Mechanicznych w Elblągu** – kształcenie na kierunku mechatronika; współpraca z Elbląskim Parkiem Technologicznym oraz firmami produkującymi technologie cięcia strumieniem wodnym.
Drewno i meblarstwo		
Klaster Mebel Elbląg – skupia 15 firm z szeroko rozumianej branży meblarskiej (producentów mebli, osprzętu, półfabrykatów, akcesoriów) i 5 instytucji otoczenia biznesu (banki, transport, marketing i reklama). Klaster współpracuje z Instytutem Technologii Drewna w Poznaniu i Instytutem Wzornictwa Przemysłowego z Warszawy, a także dzierżawi Centrum Technologii Drewna i Mebli w Elbląskim Parku Technologicznym (działa od 2011 r.).	**Fabryka Mebli Stolpłyt Sp. z o.o. i „Wójcik" Fabryka Mebli Sp. z o.o.** – zatrudniają ok. 700 osób, produkują na rynek krajowy i zagraniczny, głównie do Niemiec, Austrii, Wielkiej Brytanii, Czech, Chorwacji, Słowacji i na Ukrainę; zlokalizowane na terenie Warmińsko-mazurskiej specjalnej strefy ekonomicznej. **"DRE" spółka z o.o. Gronowo Górne** – zlokalizowana w gminie Elbląg, zatrudnia ponad 500 osób. **„MEBLE-OKMED" DEMKO Sp.j.** – zakład zlokalizowany w Braniewie, zatrudnia ok. 100 osób; produkcja na eksport, m.in. do Niemiec, Rumunii i Bułgarii.	**Zespół Szkół Inżynierii Środowiska i Usług im. Mikołaja Kopernika w Elblągu** – kształcenie w zakresie technologii drewna.
Żywność wysokiej jakości		
Lokalna Grupa Rybacka "Zalew Wiślany" realizuje Lokalną Strategię Rozwoju Obszarów Zależnych od Rybactwa obejmując swoimi działaniami gminy: Miasto Braniewo, Gminę Braniewo, Frombork, Tolkmicko, Gronowo Elbląskie, Gminę Elbląg, Markusy, Płoskinia oraz Powiat Elbląski i Powiat Braniewski.	**"MASFROST" Sp. z o. o** – producent mrożonych owoców i warzyw, zatrudnia ok. 80 osób, fabryka zlokalizowana w Tolkmicku. **"Sery ICC Pasłęk" spółka z o.o.** – producent serów i masła oraz dodatków mleczarskich (lider w dziedzinie produkcji zamienników mleka i śmietanki), część francuskiej Grupy BONGRAIN. **Polish Snail Holding Damian Gajewski i Wspólnicy sp.jawna. z Elbląga** – zajmuje się hodowlą, przetwórstwem i sprzedażą ślimaków; prowadzi badania i szkolenia w zakresie hodowli; współpracuje z hodowcami z kraju i zagranicy (głównie Litwy, Łotwy, Bułgarii, Czech i Ukrainy). **Instytut Technologiczno-Przyrodniczy w Falentach Żuławski Ośrodek Badawczy w Elblągu** prowadzi badania na obszarze Żuław i województwa ściśle wiążące się z poprawą jakości żywności	Brak

Źródło: opracowanie własne.

Innowacyjność EOF, jak i całego województwa warmińsko-mazurskiego, mierzona wskaźnikami z zakresu nauki i techniki, a także nakładami przedsiębiorstw, zarówno przemysłowych jak i z sektora usług, na działalność innowacyjną, jest niska.

W EOF innowacyjność koncentruje się w Elblągu. Większość funkcjonujących w EOF instytucji otoczenia biznesu powstała zaledwie kilka lat temu. Tymczasem budowa innowacyjnego regionu to długotrwały proces. Najbardziej innowacyjnym podmiotem w EOF jest Centrum Badawczo-Rozwojowe OPEGIEKA.

Bariery w rozwoju innowacyjności wynikają z rozwoju gospodarczego regionu oraz koniunktury gospodarczej. EOF to region, który charakteryzuje się wysoką stopą bezrobocia, a jednocześnie brakiem specjalistów. Kryzys gospodarczy i związane z nim problemy finansowe przedsiębiorstw nie sprzyjają wzrostowi wydatków na innowacyjność i skutkują niewielką liczbą innowacji. Przedsiębiorstwa przyjmują w takiej sytuacji postawę defensywną (obronną, pasywną, przetrwania przedsiębiorstwa). Sektor MSP, który jest motorem napędowym gospodarki, na tle bieżących problemów rozwojowych (finansowych), często nie jest zainteresowany innowacyjnością. W regionie jest wiele innych, pilnych potrzeb, jak np. poprawa stanu infrastruktury. Powstawaniu innowacji będzie sprzyjało przyjęcie przez przedsiębiorstwa postawy ofensywnej - strategii aktywnego działania przedsiębiorczego, która może być pionierska lub naśladowcza. Strategia ofensywna cechuje się m.in. dywersyfikacją rozwojową, zmiennością reguł zarządzania i oceny, strukturami sieciowymi, inwestowaniem w nowe wyroby, przekwalifikowanie pracowników, rozszerzanie i urozmaicenie asortymentu produkcji i dostaw.

Wyniki badań (IDI) wskazują, że problemem z zakresu rozwoju branż innowacyjnych jest słaba współpraca między przedsiębiorstwami a sferą nauki. Jest to bardzo niekorzystna sytuacja w kontekście kreowania innowacyjnego regionu. Z punktu widzenia przedsiębiorstw i klastrów, funkcjonujących w EOF, podstawowym problemem są braki kadrowe czyli wspomniany już brak specjalistów. Dotyczy on kadry technicznej, wykwalifikowanej kadry w przedsiębiorstwach i lokalnych uczelniach, która mogłaby współpracować w zakresie innowacji. W zakresie edukacji występuje niedopasowanie do potrzeb rynku pracy. W celu zniwelowania tej bariery bardzo ważne będzie stworzenie systemu zachęt dla przedsiębiorców, które będą stymulowały współpracę między biznesem z nauką.

Barierą wzrostu innowacyjności jest także brak kultury proinnowacyjnej i obawa przed zmianami. Tymczasem niewprowadzanie innowacji wiąże się z jeszcze większym ryzykiem. Innowacyjność jest bowiem kartą przetargową konkurencyjności. Wśród MSP występuje niski stan świadomości i wiedzy w zakresie znaczenie innowacyjności w kreowaniu konkurencyjności.

Potencjał innowacyjny EOF w postaci przede wszystkim: Centrum Badawczo-Rozwojowego OPEGIEKA, Elbląskiego Parku Technologicznego, klastrów, sektora nauki i edukacji (przede wszystkim PWSZ, EUH-E, Instytutu Technologiczno-Przyrodniczego, Żuławski Ośrodek Badawczy) oraz możliwość efektywnego wykorzystanie środków Unii Europejskiej na innowacje w nowej perspektywie finansowej 2014-2020 dają możliwość wzrostu innowacyjności oraz konkurencyjności EOF. Istotne znaczenie w tym procesie będzie miała Strategia innowacyjności EOF oparta na innowacyjnym potencjale wiodących inteligentnych specjalizacji EOF.

Strategia to długookresowy plan działania, w którym określone są strategiczne cele i kierunki działania, które są niezbędne dla realizacji przyjętych zamierzeń. Strategia jest pomocna w podejmowaniu przedsięwzięć innowacyjnych w EOF.

W Strategii określono misję i wizję EOF oraz cele strategiczne i kierunki działania, które są spójne ze Strategią Rozwoju Elbląga 2020+ oraz Regionalną Strategią Innowacyjności Województwa Warmińsko-Mazurskiego do 2020 roku i Strategią Rozwoju Społeczno-Gospodarczego Województwa Warmińsko-Mazurskiego do 2025 roku. Następnie zaproponowany został zestaw działań wraz z harmonogramem wdrożenia tych działań oraz określeniem ich kosztów - plan operacyjno-wykonawczy do 2020 roku.

Misja określa jaki powinien być wizerunek EOF w perspektywie następnych lat i wskazuje jakie są priorytety w działaniach. Wizja natomiast to pożądany, docelowy obraz przyszłości, w pełni ukształtowany wizerunek, który EOF chce osiągnąć na koniec założonego horyzontu czasowego, wspólnie ze społecznością lokalną i partnerami społeczno-gospodarczymi.

Wizja EOF:

Elbląski Obszar Funkcjonalny konkurencyjną i innowacyjną gospodarką - liderem innowacji w regionie.

Misja EOF:

Budowanie skoordynowanego systemu wspomagania innowacji opartych na inteligentnych specjalizacjach EOF poprzez stymulowanie współpracy pomiędzy nauką a biznesem.

5. ANALIZA SWOT

Analiza SWOT została przeprowadzona w klasycznym ujęciu, w którym to czynniki dzielone są według dwóch kryteriów: miejsca występowania oraz charakteru oddziaływania. Miejsce występowania danego czynnika może być w obrębie analizowanej jednostki lub poza nią (w jej otoczeniu). Z kolei charakter oddziaływania czynnika może być albo pozytywny albo negatywny.

Przedstawiona poniżej analiza SWOT zawiera najważniejsze mocne i słabe strony Elbląskiego Obszaru Funkcjonalnego oraz kluczowe szanse i zagrożenia pojawiające się w jego otoczeniu.

MOCNE STRONY:

- Położenie blisko dużych szlaków transportowych: drogowych, morskich i kolejowych, umożliwiających dobrą komunikację z Trójmiastem, Warszawą i Obwodem Kaliningradzkim;
- Położenie w strefie przygranicznej z Obwodem Kaliningradzkim;
- Duża różnorodność terenów stwarzająca możliwość uprawiania różnych rodzajów turystyki aktywnej i wypoczynkowej (Zalew Wiślany, Wysoczyzna Elbląska);
- Unikatowe atrakcje turystyczne (Kanał Elbląski, dawna osada Truso);
- Cenne zasoby wód termalnych, chlorkowo-sodowych (okolice Fromborka);
- Intensywna współpraca międzynarodowa na płaszczyźnie społecznej i gospodarczej (m.in. Przedstawicielstwo Informacyjne Elbląga w Kaliningradzie);
- Wysoki potencjał w zakresie wykorzystania odnawialnych źródeł energii;
- Bogaty kalendarz wydarzeń o charakterze regionalnym, ogólnopolskim i międzynarodowym;
- Bogate tradycje i duża różnorodność dziedzictwa kulturowego;
- Wolne tereny inwestycyjne w Warmińsko-Mazurskiej Specjalnej Strefie Ekonomicznej;
- Funkcjonowanie klastrów o silnym potencjale innowacyjnym: Klaster Mebel Elbląg, Klaster Teleinformatyczny ICT Amber, Elbląski Klaster Metalowy Nowoczesnych Technologii;
- Obecność przedsiębiorstw o wysokim potencjale innowacyjnym;
- Istnienie potencjału (w postaci klastrów, przedsiębiorstw, instytucji naukowych i edukacyjnych) dla rozwoju innowacyjności regionalnych inteligentnych specjalizacji (ekonomia wody, drewno i meblarstwo, żywność wysokiej jakości), technologii informacyjno-komunikacyjnych oraz branży metalowo-maszynowej;
- Bogate oferty oraz potencjał elbląskich uczelni wyższych, w szczególności Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej i Elbląskiej Uczelni Humanistyczno-Ekonomicznej;
- Dobre doświadczenia współpracy lokalnych przedsiębiorstw z instytucjami nauki i edukacji (w tym działalność Rad Biznesu i Pracodawców);
- Rozwinięta infrastruktura i system wsparcia przedsiębiorczości (w tym funkcjonowanie dwóch inkubatorów przedsiębiorczości);

- Dobrze rozwinięta sieć instytucji otoczenia biznesu i transferu technologii (w tym Elbląski Park Technologiczny);
- Wysoki poziom informatyzacji edukacji w EOF;
- Rozwinięta baza dydaktyczna do praktycznej nauki zawodu w szkołach ponadgimnazjalnych;
- Ukierunkowanie na rozwój komunikacji, w tym drogowej i żeglugi;
- Korzystne położenie komunikacyjne przy drogach ekspresowych na szlaku komunikacyjnym łączącym Europę Zachodnią z krajami nadbałtyckimi oraz z obwodem kaliningradzkim;
- Korzystne warunki na stworzenie atrakcyjnego zespołu funkcjonalno-przestrzennego: Stare Miasto – rzeka Elbląg – Wyspa Spichrzów;
- Obecność dużej liczby organizacji pozarządowych o zróżnicowanych profilach działalności oraz rozwinięta infrastruktura wsparcia III sektora;
- Doświadczenie w efektywnym wykorzystywaniu przez szkoły i uczelnie wyższe funduszy unijnych (w perspektywie budżetowej 2007 – 2013);
- Działalność Wojewódzkiego Warmińsko-Mazurskiego Ośrodka Doskonalenia Nauczycieli w Elblągu;
- Wysoka zdawalność egzaminów zawodowych uczniów szkół ponadgimnazjalnych;

SŁABE STRONY:

- Postępujące procesy depopulacji i starzenia się społeczeństwa EOF;
- Niekorzystna sytuacja na rynku pracy: wysoki poziom i niekorzystna struktura bezrobocia, niedostosowanie kwalifikacji bezrobotnych do potrzeb rynku i mała elastyczność rynku pracy;
- Narastające problemy społeczne, w tym wysoki odsetek osób długotrwale bezrobotnych i słabe warunki życia w wielu gospodarstwach domowych;
- Niski poziom kapitału społecznego;
- Odpływ ludności (w szczególności młodej i wykształconej) do innych ośrodków;
- Niski poziom przedsiębiorczości;
- Niewystarczająca liczba doradców zawodowych zatrudnionych w gimnazjach i w szkołach ponadgimnazjalnych;
- Brak dostatecznego wyposażenia bazy dydaktycznej do kształcenia zawodowego w szkołach ponadgimnazjalnych (np. kierunki stolarskie, budowlane, metalurgiczne);
- Niewystarczająca liczba wysoko wykwalifikowanej kadry, w tym inżynierów w stosunku do potrzeb rynku;
- Niewykorzystany potencjał badawczy uczelni funkcjonujących na terenie EOF;
- Niewystarczająca współpraca pomiędzy przedsiębiorstwami oraz nauką, samorządami i instytucjami otoczenia biznesu;
- Mała aktywność przedsiębiorców we wspieraniu rozwoju edukacji (np. przez pomoc w tworzeniu programów nauczania, fundowanie nagród dla najlepszych uczniów, pomoc w wyposażaniu klasopracowni);

- Niedostateczne środki finansowe na funkcjonowanie placówek oświatowych;
- Brak zintegrowanej i dobrze rozwiniętej promocji turystycznej i gospodarczej gmin EOF;
- Niski poziom wewnętrznej dostępności komunikacyjnej EOF i zły stan znacznej części dróg w gminach wiejskich;
- Brak spójnego systemu komunikacji rowerowej;
- Niewystarczająco rozwinięta infrastruktura sportowo-rekreacyjna;
- Niewystarczająco rozbudowana sieć teleinformatyczna (występowanie tzw. „białych plam”);
- Niewykorzystany potencjał portu morskiego w Elblągu;
- Brak zintegrowania infrastruktury portowej zlokalizowanej na Zalewie Wiślanym;
- Zła jakość wód w Zalewie Wiślanym;
- Niewystarczająco rozbudowana infrastruktura komunalna na terenach wiejskich EOF;
- Braki w zakresie niektórych form ochrony zdrowia (związanych z geriatrią, leczeniem chorób przewlekłych, pulmonologią, psychiatrią dziecięcą i medycyną sportową);
- Słaba kondycja organizacji pozarządowych pod względem zasobów finansowych, ludzkich i materialnych;
- Niska aktywność społeczna;
- Słaba kondycja finansowa gmin.

SZANSE:

- Priorytety polityki regionalnej Unii Europejskiej zgodne z potrzebami rozwojowymi EOF;
- Status ośrodka regionalnego w Koncepcji Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030;
- Rosnące możliwości realizacji programów współpracy międzynarodowej;
- Poprawa stosunków politycznych Polski z Rosją;
- Nowe możliwości zdobywania zawodu m.in. poprzez kwalifikacyjne kursy zawodowe;
- Rosnące znacznie organizacji pozarządowych w realizacji zadań publicznych;
- Środki UE w perspektywie finansowej 2014-2020, w szczególności w zakresie innowacyjności, kapitału ludzkiego oraz sieciowania;
- Organizacja Mistrzostw Świata w piłce nożnej w Rosji w 2018 roku;
- Wzrost zainteresowania inwestorów zagranicznych;
- Wzrost współpracy przedsiębiorstw oraz instytucji naukowo-badawczych z innymi ośrodkami naukowymi w kraju i za granicą;
- Realizacja programów unijnych wspierających rozwój kapitału ludzkiego (np. Erasmus Plus, Comenius);
- Utrzymanie się trendów w zakresie finansowania niskoemisyjnego transportu publicznego i budowy węzłów integracyjnych;
- Uzyskanie bezpośredniego połączenia z Zatoką Gdańską dzięki budowie kanału żeglugowego przez Mierzeję Wiślaną;

- Trendy w turystyce światowej związane z aktywnym wypoczynkiem i ekoturystyką oraz turystyką biznesową;
- Poprawa dostępności kolejowej EOF względem Trójmiasta i Warszawy oraz znaczenia transportu kolejowego w korytarzu Kaliningrad – Braniewo – Olsztyn poprzez modernizację linii kolejowych.

ZAGROŻENIA:

- Postępujący drenaż młodej i wysoko wykwalifikowanej kadry do innych miast, w szczególności Trójmiasta i Warszawy;
- Brak wyraźnej tożsamości miasta Elbląga i regionu go otaczającego;
- Niekorzystne tendencje w polityce fiskalnej rządu wobec samorządów – przerzucanie zadań bez dodatkowych środków na ich wykonywanie;
- Niekorzystne tendencje demograficzne: niż demograficzny, starzenie się społeczeństwa;
- Silna konkurencja w pozyskiwaniu inwestorów i turystów zagranicznych (Trójmiasto);
- Silna konkurencja w sektorze turystyki ze strony innych regionów Polski (Mazury i Pomorze);
- Pogorszenie stosunków politycznych Polski z Rosją;
- Niespójna polityka państwa w zakresie żeglugi śródlądowej i morskiej;
- Brak inwestycji Polskich Kolei Państwowych w poprawę infrastruktury kolejowej;
- Powierzanie samorządom przez władze centralne nowych zadań bez dodatkowych środków na ich realizację;
- Brak pokrycia potrzeb przedsiębiorców na specjalistów z wykształceniem zasadniczym zawodowym;
- Małe zainteresowanie uczniów kształceniem w zasadniczych szkołach zawodowych;
- Niestabilność polityki oświatowej Państwa;
- Niedostateczna współpraca przedsiębiorców z przedstawicielami nauki w zakresie wprowadzania i wykorzystywania innowacji w zakładach pracy;
- Bariery w dostępie do środków pomocowych w perspektywie finansowej na lata 2014-2020;
- Niskie zainteresowanie uczniów kształceniem w zasadniczych szkołach zawodowych;
- Ryzyko występowania zjawisk katastrofalnych (m.in. powodzi na skutek tzw. cofki).

6. CELE ROZWOJOWE

Diagnoza strategiczna oraz analiza trendów pozwoliły przeprowadzić analizę SWOT, czyli wskazanie najważniejszych mocnych i słabych strony Elbląskiego Obszaru Funkcjonalnego, a także uwarunkowań zewnętrznych, jakim EOF podlega. wyzwania stojące przed nim. Nadmorskie położenie w niedalekiej odległości od aglomeracji trójmiejskiej stanowi niewątpliwie istotny potencjał rozwojowy, choć wiąże się również z pewnymi zagrożeniami, m.in. większą konkurencyjnością trójmiejskiego rynku pracy oraz jego bogatszą ofertą rozwoju osobistego, z której w coraz większym stopniu mieszkańcy EOF chcą korzystać. Stwarza to oczywiście problem „ucieczki" młodych wysoko wykwalifikowanych mieszkańców. Duże zróżnicowanie zasobów wewnętrznych oraz liczne funkcje EOF dają możliwości rozwoju przedsiębiorcom oraz tworzą interesującą ofertę dla turystów. Konieczne jest jednak również wzmacnianie spójności obszaru, tak w wymiarze transportowym, ekonomicznym, jak i społecznym, ale także w zakresie wspólnej promocji. Z kolei wyzwania związane z gospodarką opartą na innowacjach wymagają zacieśniania relacji pomiędzy biznesem-nauką-administracją. Dlatego wychodząc od diagnozy strategicznej i analizy przestrzennej obszaru wyznaczono **pięć strategicznych celów rozwoju Elbląskiego Obszaru Funkcjonalnego**. Są to cele, które wynikają bezpośrednio z potrzeb rozwojowych zadeklarowanych przez samorządy terytorialne
i inne organizacje zlokalizowane na tym obszarze. Pośrednio cele te wynikają też z krajowych wytycznych dotyczących tematyki zintegrowanych inwestycji terytorialnych (ZIT). W ramach każdego celu wyznaczone zostały priorytety działań oraz same działania.
Strategia będzie realizowana poprzez osiągnięcie 5 celów strategicznych, którymi są:

1. Cel 1. Stworzenie wysokiej jakości systemu transportu i komunikacji;
2. Cel 2. Wzrost jakości infrastruktury ochrony środowiska i wiedzy na temat zagrożeń;
3. Cel 3. Wzrost dobrobytu poprzez wykorzystanie wiedzy i nowoczesnych technologii;
4. Cel 4. Wzrost aktywności i integracji społecznej;
5. Cel 5. Budowa wspólnego wizerunku EOF.

Cel strategiczny pierwszy: ***Stworzenie wysokiej jakości systemu transportu i komunikacji*** nawiązuje do kluczowych problemów miejskich obszarów funkcjonalnych, które nie ominęły również obszaru elbląskiego. Przesłanką sformułowania tego celu jest chęć przeciwdziałania fragmentacji infrastruktury transportowej, która może prowadzić do zmniejszania dostępności komunikacyjnej wybranych obszarów, a tym samym do obniżania jakości życia.

Cechą charakterystyczną miejskich obszarów funkcjonalnych jest przemieszczanie się większości mieszkańców w kierunku centrum. Zaburzenie dostępności komunikacyjnej centrum ma wpływ na jakość życia oraz na poziom rozwoju gospodarczego całego obszaru. Rozwój nowoczesnego, miejskiego obszaru funkcjonalnego wymaga jednak stworzenia pełnej sieci powiązań, czyli uzupełnienia koncentrycznego układu infrastruktury (decydującego o dostępności transportowej centrum), powiązaniami komunikacyjnymi pomiędzy pozostałymi węzłami sieci osadniczej. Wydajna sieć umożliwia odciążenie komunikacyjne centrum – mieszkańcy mogą z równą swobodą podróżować po całym obszarze, co sprzyja dywersyfikacji kierunków w jakich poszukują źródeł utrzymania, ale również wyrównywaniu dostępności komunikacyjnej do centrum. Dlatego kluczowym kryterium realizacji tego celu jest stworzenie zintegrowanego systemu komunikacyjnego złożonego z różnych

rodzajów transportu – drogowego, kolejowego, wodnego i lotniczego. W ramach wymienionych kategorii założono również rozwój transportu zbiorowego dostosowanego do zidentyfikowanych potrzeb.

W tym celu zaplanowano także tworzenie powiązań z siecią transportową TEN-T. Jest to kierunek myślenia wynikający z głównych założeń rozwojowych Unii Europejskiej. Włączenie EOF w infrastrukturę transeuropejską umożliwi budowanie ponadnarodowych funkcji tego obszaru.

Niezbędnym uzupełnieniem nowoczesnych powiązań komunikacyjnych jest dostęp do szerokopasmowego internetu. W Elbląskim Obszarze Funkcjonalnym zaplanowano działania, które mają nie tylko podnieść ten rodzaj dostępności komunikacyjnej, ale również kształtować umiejętności cyfrowe mieszkańców.

Ostatnią perspektywą przyjętą do analizy tego zagadnienia w EOF jest perspektywa turystyczno-rekreacyjna. Zaplanowano stworzenie spójnego systemu ścieżek i szlaków rowerowych, które w naturalny sposób uzupełniają układ komunikacyjny regionu. Mogą one również spełniać ważną funkcję odciążania centrów miast od ruchu samochodowego, a także odciążania transportu zbiorowego. Poza tym wszystkim, komunikacja rowerowa daje również możliwość aktywnego spędzania czasu i wypoczynku dla mieszkańców i turystów.

W celu strategicznym pierwszym określono **cztery priorytety**:

1. Modernizacja i rozbudowa infrastruktury komunikacji drogowej, szynowej, lotniczej i wodnej;
2. Zapewnienie powszechnego dostępu do internetu i podnoszenie kompetencji cyfrowych;
3. Zintegrowane zarządzanie ruchem z wykorzystaniem ICT;
4. Stworzenie systemu ścieżek i szlaków rowerowych.

Cel strategiczny drugi: ***Wzrost jakości infrastruktury ochrony środowiska i wiedzy na temat zagrożeń*** odpowiada na wyzwania stojące przed Elbląskim Obszarem Funkcjonalnym, wynikające z jego wielowymiarowego charakteru. Jest to z jednej strony region zurbanizowany a z drugiej strony, do jego potencjałów należą wyjątkowe zasoby przyrodnicze między innymi wybrzeże Zalewu Wiślanego, rzeki (oraz Kanał Ostródzko-Elbląski) i zbiorniki wodne.

W związku z powyższym, przedmiotem interwencji finansowej na tym obszarze w najbliższych latach będzie przeciwdziałanie negatywnym skutkom wykorzystywania zasobów środowiska naturalnego przez człowieka oraz stworzenie systemów monitorowania i przeciwdziałania zagrożeniom dla cennych zasobów naturalnych obecnych na tym terenie.

Cel ten zawiera w sobie również plany inwestycji w gospodarkę niskoemisyjną, zgodnie z trendami rozwojowymi wyznaczanymi przez Unię Europejską. Zaplanowano inwestycje w termomodernizację, odnawialne źródła energii oraz edukację na temat możliwości zmniejszania wykorzystania energii w gospodarce i codziennym życiu mieszkańców. W planach jest jednocześnie inwestowanie w najnowocześniejsze technologie na rzecz ochrony środowiska oraz szeroko rozumiana współpraca.

W celu strategicznym drugim określono **pięć priorytetów**:

1. Rozbudowa infrastruktury wodnej, kanalizacyjnej i gazowej;
2. Integracja zarządzania w ochronie środowiska;
3. Wdrażanie nowoczesnych technologii w energetyce;
4. Monitoring środowiska i przeciwdziałanie zagrożeniom;
5. Edukacja proekologiczna.

Trzeci cel strategiczny: ***Wzrost dobrobytu poprzez wykorzystanie wiedzy i nowoczesnych technologii*** zaprojektowano przede wszystkim z myślą o przedsiębiorcach oraz o wzmacnianiu potencjału administracji samorządowej na rzecz wykorzystywania nowoczesnych technologii. Osią, wokół której podejmowane będą działania na rzecz realizacji tego celu są inteligentne specjalizacje województwa warmińsko-mazurskiego.
Najważniejszymi działaniami na rzecz wykorzystywania potencjału tych specjalizacji w EOF będzie wzmacnianie współpracy w ramach „złotego trójkąta innowacji" – przedsiębiorcy, sektor nauki oraz administracja i IOB, a także inicjatyw na rzecz współpracy sektora edukacji (szkół podstawowych, gimnazjalnych i średnich) z przedsiębiorstwami oraz inicjatyw na rzecz diagnozy potencjału specjalizacji regionalnych w ramach EOF.

Dla współpracy i rozwoju w EOF istotny jest gospodarczy wymiar turystyki. W Strategii założono, że zgodnie z potencjałem EOF, kołem zamachowym rozwoju turystycznego będzie działalność związana z ekonomią wody. Nie mniej jednak, przyjęto również uzupełniające założenie o konieczności stworzenia oferty komplementarnych usług turystycznych. Usługi te, oparte o potencjał kulturowy regionu oraz o inne atrakcje, mają zaspokoić potrzeby spędzania wolnego czasu dla osób niekorzystających w danej chwili, lub wcale z potencjału turystycznego związanego z wodą.

W celu strategicznym trzecim określono **trzy priorytety**:

1. Rozwój nowoczesnych technologii w zarządzaniu publicznym i usługach dla przedsiębiorstw;
2. Wykorzystanie potencjału inteligentnych specjalizacji regionalnych dla rozwoju EOF;
3. Zintegrowane zarządzanie w sektorze turystyki i rozwój komplementarnych produktów turystycznych.

W celu strategicznym czwartym: ***Wzrost aktywności i integracji społecznej*** zaplanowano działania składające się na zintegrowane narzędzie wpływania na postawy społeczne, poczucie bezpieczeństwa i otwartość społeczną na wiedzę i nowe trendy technologiczne.
Samorządy wchodzące w skład ZIT Elbląskiego Obszaru Funkcjonalnego (w tym: Gmina Miasto Elbląg, Gmina Elbląg, Gmina Milejewo, Gmina Młynary, Gmina Tolkmicko oraz Powiat Elbląski) dostrzegają, że rozwój społeczno-gospodarczy tego obszaru wymaga sprostania takim wyzwaniom, jak m.in. postępujące zmiany demograficzne związane ze starzeniem się społeczeństwa oraz pobudzenie aktywności gospodarczej mieszkańców obszaru.

Dla realizacji tego celu założono również istotność oddziaływania na podstawową infrastrukturę społeczną i zdrowotną oraz na wzmacnianie potencjału służb publicznych działających na rzecz środowisk wykluczonych i zagrożonych wykluczeniem. Zaplanowano ponadto oddziaływanie na jakość

usług edukacyjnych i szkoleniowych dla umożliwienia mieszkańcom EOF wyrównanego poziomu dostępu do tych usług oraz możliwości kształcenia się przez całe życie. Przesłanką, na podstawie której planowane były działania w priorytecie na rzecz edukacji było szerokie wykorzystywanie nowoczesnych technologii informacyjno-komunikacyjnych.

Ponadto ten kierunek przewiduje tworzenie nowoczesnej opieki zdrowotnej uwzględniającej zmiany w strukturze demograficznej społeczeństwa. Mieszczą się tutaj działania służące zapewnieniu optymalnej dostępności do wszystkich kategorii świadczeń zdrowotnych, bez względu na miejsce zamieszkania. W ramach tego kierunku wspierane będą projekty służące podwyższeniu standardu obiektów ochrony zdrowia i ich wyposażenia medycznego, ze szczególnym uwzględnieniem rozwoju ośrodków specjalistycznych. Budowę obiektów ochrony zdrowia dopuszcza się wyjątkowo – w sytuacji potrzeby wypełnienia luki w systemie usług zdrowotnych i braku możliwości zastosowania innego rozwiązania problemu. Istotne będzie również doskonalenie systemu zintegrowanego ratownictwa medycznego oraz informatyzacja podmiotów leczniczych.

Priorytet nadano również działaniom związanym z bezpieczeństwem publicznym. Elbląski Obszar Funkcjonalny leży przy granicy państwowej – obszary pogranicza, szczególnie leżące wzdłuż zamkniętych granic państwowych często charakteryzują zjawiska negatywne, związane z przemytem, nielegalnym handlem i innego rodzaju nielegalną działalnością. Kryterium realizacji tego priorytetu jest niedopuszczenie do negatywnego wpływu obecności granicy państwowej na życie mieszkańców EOF przy założeniu wykorzystywania jej pozytywnych oddziaływań na rzecz budowania otwartości i międzynarodowego wymiaru obszaru. W ramach oddziaływania na bezpieczeństwo publiczne zdecydowano się również na działania na rzecz podnoszenia potencjału ochotniczej straży pożarnej.
Wyspecjalizowanymi narzędziami oddziaływania na aktywność i integrację społeczną będą działania na rzecz rozwoju sportu i kultury. Przede wszystkim poprzez podniesienie jakości infrastruktury materialnej i organizacyjnej, ale również poprzez integrowanie działań miękkich podejmowanych w różnych częściach EOF.

W celu strategicznym czwartym określono **cztery priorytety**:

1. Tworzenie warunków dla wysokiej aktywności społecznej;
2. Wzrost jakości usług edukacyjnych, szkoleniowych i medycznych;
3. Podniesienie bezpieczeństwa publicznego;
4. Integracja społeczna i rozwój poprzez sport i kulturę.

Cechą charakterystyczną rozwiniętych obszarów funkcjonalnych miast jest ich ponadnarodowy charakter i ustalony wizerunek, wręcz określona specjalizacja. Miasta są węzłami międzynarodowej wymiany myśli, osób, towarów i usług. Dla zrównoważonego wykorzystania tego trendu rozwojowego zaplanowano cel strategiczny piąty: ***Budowa wspólnego wizerunku EOF***. Cel ten będzie realizowany dwutorowo – po pierwsze, uporządkowane zostaną zdegradowane i niewykorzystane przestrzenie publiczne oraz inwestycyjne. Zostaną im nadane nowe funkcje poprzez rewitalizację fizyczną, społeczną i gospodarczą. Wpłynie to na postrzeganie całego obszaru funkcjonalnego oraz na jego wewnętrzną integrację. Po drugie, podjęte zostaną działania na rzecz budowy i promocji wspólnego wizerunku regionu. Działania te również będą miały dwutorowy charakter – na rzecz wizerunku

turystyczno-rekreacyjnego oraz gospodarczego. Tam, gdzie będzie to możliwe te działania będą łączone, jednakże doświadczenia marketingu terytorialnego wskazują na konieczność tworzenia wyspecjalizowanych narzędzi promocji turystycznej i gospodarczej dla podniesienia skuteczności tego rodzaju działań.

W celu strategicznym piątym określono **trzy priorytety**:

1. Promocja turystyczna;
2. Przygotowanie terenów inwestycyjnych i promocja gospodarcza;
3. Rewitalizacja i uporządkowanie przestrzeni publicznych.

7. PROJEKTY W RAMACH EOF

7.1. PROJEKTY I TYPY PRZEDSIĘWZIĘĆ

W tej części wskazano projekty oraz typy przedsięwzięć, które będą realizowane w ramach poszczególnych priorytetów i działań. Strategia, przygotowuje grunt bezpośrednio pod wydatkowanie środków zewnętrznych, stąd konieczność zawarcia w niej elementów operacyjnych. Zgodnie z tym założeniem w tej części przedstawiono konkretne zamierzenia, które będą realizowane w EOF, ze szczególnym uwzględnieniem obszaru ZIT.

Zintegrowane Inwestycje Terytorialne w ramach EOF będą realizowane w sześciu obszarach:

1. **„EOF podnosi jakość edukacji"**

   Oś 2. Kadry dla gospodarki
   Typ przedsięwzięć:
   - ✓ kształcenie kompetencji kluczowych uczniów (nauki ścisłe, w tym: ICT, matematyczno-przyrodniczych, języków obcych) oraz postaw/umiejętności niezbędnych na rynku pracy (kreatywności, innowacyjności, pracy zespołowej) oraz działań z obszaru doradztwa zawodowego,
   - ✓ tworzenie warunków dla nowoczesnego nauczania – tzw. nauczanie eksperymentalne, w tym wyposażenie pracowni matematyczno-przyrodniczych,
   - ✓ zapewnienie zindywidualizowanego podejścia do uczniów o specjalnych potrzebach edukacyjnych.

2. **„EOF inwestuje w młodzież"**

   Oś 2. Kadry dla gospodarki
   Typ przedsięwzięć:

- ✓ Programy współpracy szkół i placówek prowadzących kształcenie zawodowe z otoczeniem społeczno-gospodarczym (pracodawcami/organizacjami pracodawców, przedsiębiorcami/organizacjami przedsiębiorców, instytucjami rynku pracy, szkołami wyższymi) między innymi poprzez:
  - organizację kształcenia praktycznego (staże/praktyki) dla uczniów i słuchaczy w rzeczywistych warunkach pracy,
  - wyposażenie uczniów i słuchaczy w dodatkowe umiejętności, kompetencje i kwalifikacje zawodowe, w tym kompetencje miękkie pożądane na rynku pracy,
  - tworzenie klas patronackich w szkołach,
  - organizowanie kursów przygotowawczych (dla uczniów/słuchaczy) na studia we współpracy ze szkołami wyższymi,
  - unowocześnienie/dostosowanie oferty kształcenia i szkolenia do potrzeb rynku pracy,
  - tworzenie nowych zawodów na użytek specyficznych zdiagnozowanych potrzeb firm z regionu (szczególnie w obszarach inteligentnych specjalizacji),
  - doposażenie/wyposażenie bazy dydaktycznej szkół i placówek prowadzących kształcenie zawodowe,
  - doskonalenie umiejętności, kompetencji lub kwalifikacji nauczycieli szkół i placówek prowadzących kształcenie zawodowe, w tym nauczycieli zawodu i instruktorów praktycznej nauki zawodu.

- ✓ Kształtowanie u uczniów i słuchaczy szkół prowadzących kształcenie zawodowe kompetencji kluczowych i umiejętności uniwersalnych niezbędnych na rynku pracy (umiejętności matematyczno-przyrodniczych, umiejętności posługiwania się językami obcymi (w tym język polski dla cudzoziemców i osób powracających do Polski oraz ich rodzin), ICT, umiejętności rozumienia, kreatywności, innowacyjności, przedsiębiorczości, krytycznego myślenia, rozwiązywania problemów, umiejętności uczenia się, umiejętności pracy zespołowej w kontekście środowiska pracy).

3. „EOF zrównoważona mobilność"

Oś 4. Efektywność energetyczna
Typ przedsięwzięć:

- ✓ Budowa, przebudowa dróg w obszarze funkcjonalnym Elbląga związanych ze zrównoważoną mobilnością miejską (jako element Strategii ZIT bis), w tym m.in.:

  - budowa, przebudowa torowisk tramwajowych wraz z trakcją tramwajową, niezbędną infrastrukturą towarzyszącą, i urządzeniami technicznymi;
  - budowa, przebudowa lub remont elementów funkcjonalnych i wyposażenia drogi tj.: zjazdy, zatoki autobusowe, obiekty inżynierskie, miejsca postojowe i inne niezbędne urządzenia drogowe;
  - budowa, przebudowa lub remont urządzeń bezpieczeństwa ruchu drogowego w tym m. in. : sygnalizacji świetlnej, barier ochronnych, oznakowania, ogrodzeń,
  - budowa lub remont osłon przeciwolśnieniowych lub ekranów akustycznych;
  - budowa lub remont chodników (wyłącznie w przypadku budowy, przebudowy lub remontu drogi, jako część projektu);
  - budowa lub remont przejść dla pieszych, jak również wszelkie inne prace infrastrukturalne pozwalające zwiększyć bezpieczeństwo pieszych, rowerzystów czy zwierząt;
  - budowa, przebudowa lub remont ciągów pieszo-rowerowych, ścieżek i dróg rowerowych (jako część projektu) wraz z niezbędną infrastrukturą towarzyszącą i urządzeniami technicznymi;
  - budowa lub przebudowa oświetlenia;
  - budowa, przebudowa lub remont infrastruktury drogowej przyczyniającej się do ochrony środowiska (itp. urządzenia odwadniające w tym kanalizacja deszczowa, zbiorniki retencyjne, przepusty, sączki, zbiorniki odparowujące, separatory dla wód opadowych);
  - budowa/ przebudowa kanalizacji teletechnicznej;
  - przebudowa infrastruktury kolidującej.

4. „EOF dobrze skomunikowany"

Oś 7. Infrastruktura transportowa
Typ przedsięwzięć:

- ✓ Budowa, przebudowa dróg lokalnych w miejskim obszarze funkcjonalnym Elbląga obejmująca m.in.:

  - wzmocnienie nawierzchni w klasie nośności od 80 do 115KN/oś;
  - budowę/przebudowę nienormatywnych obiektów inżynierskich;

- budowę/przebudowę infrastruktury towarzyszącej, m.in.: chodników, przejść dla pieszych, zatok autobusowych, skrzyżowań, zjazdów, sygnalizacji świetlnej, barier ochronnych lub ogrodzeń, ciągów i ścieżek rowerowych, wag drogowych;
- korektę łuków poziomych i pionowych;
- poprawę oznakowania poziomego i pionowego;
- wyprofilowanie poboczy i rowów odwadniających;
- budowę/przebudowę kanalizacji deszczowej;
- przebudowę infrastruktury kolidującej;
- wycinkę kolidujących drzew.

5. „EOF rewitalizuje przestrzenie publiczne”

Oś 8. Obszary wymagające rewitalizacji
Typ przedsięwzięć:
Zintegrowane przedsięwzięcia dotyczące wszystkich aspektów rewitalizacji danego obszaru obejmujące zagospodarowanie zdegradowanych obszarów miejskich w celu przywrócenia lub nadania im nowych funkcji społecznych ((w tym kulturalnych, edukacyjnych (z wyłączeniem form szkolnych) i rekreacyjnych) oraz gospodarczych (z wyłączeniem miejsc noclegowych), w tym:

- ✓ przebudowa, modernizacja lub adaptacja istniejących obiektów (wyjątkowo w uzasadnionych wypadkach odtwarzanie historycznej zabudowy) wraz z zakupem wyposażenia wpływającego na unowocześnienie obiektów (wyłącznie jako element projektu inwestycyjnego);
- ✓ budowa lub przebudowa dróg stanowiących drogę wewnętrzną obszaru rewitalizowanego (definicja: słownik terminologiczny) przyczyniająca się do gospodarczej i fizycznej rewitalizacji i regeneracji obszarów miejskich lub miejskich obszarów funkcjonalnych, wyłącznie jako element ww. projektów.

6. „EOF inwestuje w infrastrukturę zdrowotną”

Oś 9. Dostęp do wysokiej jakości usług
Typ przedsięwzięć:

- ✓ doposażenie placówek medycznych w nowoczesny sprzęt i aparaturę medyczną;
- ✓ budowa, rozbudowa, modernizacja obiektów ochrony zdrowia (w tym, w zakresie dostosowania infrastruktury do potrzeb osób starszych i niepełnosprawnych) – inwestycje w obiekty i zakupy wyposażenia;
- ✓ zastosowanie TIK (oprogramowanie, sprzęt) – wyłącznie jako element projektów powyżej.

CEL STRATEGICZNY 1: STWORZENIE WYSOKIEJ JAKOŚCI SYSTEMU TRANSPORTU I KOMUNIKACJI

PRIORYTET 1.1. MODERNIZACJA I ROZBUDOWA INFRASTRUKTURY KOMUNIKACJI DROGOWEJ, SZYNOWEJ, LOTNICZEJ I WODNEJ

Priorytet inwestycyjny UE	7b. Zwiększanie mobilności regionalnej poprzez łączenie węzłów drugorzędnych i trzeciorzędnych z infrastrukturą TEN-T, w tym z węzłami multimodalnymi.
Obszary objęte interwencją	ZIT bis Elbląg
Typy przedsięwzięć	❖ Budowa, przebudowa dróg lokalnych w miejskim obszarze funkcjonalnym Elbląga obejmująca m.in.: - wzmocnienie nawierzchni w klasie nośności od 80 do 115KN/oś, - budowę/przebudowę nienormatywnych obiektów inżynierskich, - budowę/przebudowę infrastruktury towarzyszącej, m.in.: chodników, przejść dla pieszych, zatok autobusowych, skrzyżowań, zjazdów, sygnalizacji świetlnej, barier ochronnych lub ogrodzeń, ciągów i ścieżek rowerowych, wag drogowych, - korektę łuków poziomych i pionowych, - poprawę oznakowania poziomego i pionowego, - wyprofilowanie poboczy i rowów odwadniających, - budowę/przebudowę kanalizacji deszczowej, - przebudowę infrastruktury kolidującej, - wycinkę kolidujących drzew.
Projekty w formule ZIT	❖ **Projekty realizowane w obszarze „EOF dobrze skomunikowany”** Propozycje projektów do realizacji w formule ZIT: POWIAT ELBLASKI: Rozbudowa drogi powiatowej nr 1140N DW509 – Wilkowo – Sierpin – Przezmark – Komorowo Żuławskie – Nowa Pilona, na odcinku DW509 – Komorowo Żuławskie WARIANTOWE PROPOZYCJE ZADAŃ MIASTA ELBLĄGA DO REALIZACJI W FORMULE ZIT ZADANIA: 1. Budowa dróg dojazdowych do wiaduktu w ciągu ulicy Lotniczej i Skrzydlatej w Elblągu 2. Przebudowa skrzyżowania ulic Rawska – Łęczycka - Grottgera w Elblągu ciągu drogi wojewódzkiej nr 509 3. Przebudowa drogi powiatowej nr 2113N ul. Warszawskiej w Elblągu (odcinek od Wyszyńskiego do Orlej, z niezbędnym remontem obiektu mostowego) 4. Przebudowa drogi powiatowej nr 2064N ul. Orlej w Elblągu (odcinek od ul. Warszawskiej do Grochowskiej dł. ok. 250 m) 5. Przebudowa drogi wojewódzkiej nr 504 ul. Królewieckiej w Elblągu (odcinek od Fromborskiej do Okrężnej dł. ok. 710 m) 6. Przebudowa drogi wojewódzkiej nr 500 Al. Grunwaldzkiej w Elblągu (odcinek od Hetmańskiej do Polnej dł. ok. 580 m) 7. Przebudowa drogi wojewódzkiej nr 503 ul. Mazurskiej w Elblągu (odcinek od zjazdu na teren Browaru do ul. Kwiatkowskiego; długość w przeliczeniu na jedną jezdnię: ok. 1,3 km) 8. Przebudowa drogi powiatowej nr 2074N ul. Płk. Dąbka (odcinek od Wiślickiej do Piłsudskiego i od Pionierskiej do Brzozowej dł. ok. 1,2 km) 9. Przebudowa drogi powiatowej nr 2039N ul. Kościuszki w Elblągu (odcinek od Bema do 12 Elbląskiego Pułku Plot, daw. Podchorążych dł. ok. 830 m)

	1. WARIANT I: - Przebudowa skrzyżowania ulic Rawska – Łęczycka - Grottgera w Elblągu ciągu drogi wojewódzkiej nr 509 - Przebudowa drogi wojewódzkiej nr 500 Al. Grunwaldzkiej w Elblągu (odcinek od Hetmańskiej do Polnej dł. ok. 580 m) - Przebudowa drogi wojewódzkiej nr 503 ul. Mazurskiej w Elblągu (odcinek od zjazdu na teren Browaru do ul. Kwiatkowskiego; długość w przeliczeniu na jedną jezdnię: ok. 1,3 km) 2. WARIANT II: - Przebudowa skrzyżowania ulic Rawska – Łęczycka - Grottgera w Elblągu ciągu drogi wojewódzkiej nr 509 - Przebudowa drogi powiatowej nr 2113N ul. Warszawskiej w Elblągu (odcinek od Wyszyńskiego do Orlej, z niezbędnym remontem obiektu mostowego) - Przebudowa drogi wojewódzkiej nr 503 ul. Mazurskiej w Elblągu (odcinek od zjazdu na teren Browaru do ul. Kwiatkowskiego; długość w przeliczeniu na jedną jezdnię: ok. 1,3 km) 3. WARIANT III: - Przebudowa skrzyżowania ulic Rawska – Łęczycka - Grottgera w Elblągu ciągu drogi wojewódzkiej nr 509 - Przebudowa drogi powiatowej nr 2113N ul. Warszawskiej w Elblągu (odcinek od Wyszyńskiego do Orlej, z niezbędnym remontem obiektu mostowego) - Przebudowa drogi powiatowej nr 2064N ul. Orlej w Elblągu (odcinek od ul. Warszawskiej do Grochowskiej dł. ok. 250 m) - Przebudowa drogi wojewódzkiej nr 504 ul. Królewieckiej w Elblągu (odcinek od Fromborskiej do Okrężnej dł. ok. 710 m) 4. WARIANT IV: - Przebudowa skrzyżowania ulic Rawska – Łęczycka - Grottgera w Elblągu ciągu drogi wojewódzkiej nr 509 - Przebudowa drogi powiatowej nr 2113N ul. Warszawskiej w Elblągu (odcinek od Wyszyńskiego do Orlej, z niezbędnym remontem obiektu mostowego) - Przebudowa drogi wojewódzkiej nr 500 Al. Grunwaldzkiej w Elblągu (odcinek od Hetmańskiej do Polnej dł. ok. 580 m) 5. WARIANT V: - Przebudowa skrzyżowania ulic Rawska – Łęczycka - Grottgera w Elblągu ciągu drogi wojewódzkiej nr 509 - Przebudowa drogi powiatowej nr 2113N ul. Warszawskiej w Elblągu (odcinek od Wyszyńskiego do Orlej, z niezbędnym remontem obiektu mostowego) - Przebudowa drogi powiatowej nr 2064N ul. Orlej w Elblągu (odcinek od ul. Warszawskiej do Grochowskiej dł. ok. 250 m) - Przebudowa drogi wojewódzkiej nr 503 ul. Mazurskiej w Elblągu (odcinek od zjazdu na teren Browaru do ul. Kwiatkowskiego; długość w przeliczeniu na jedną jezdnię: ok. 1,3 km) 6. WARIANT VI: - Przebudowa skrzyżowania ulic Rawska – Łęczycka - Grottgera w Elblągu ciągu drogi wojewódzkiej nr 509 - Przebudowa drogi powiatowej nr 2113N ul. Warszawskiej w Elblągu (odcinek od Wyszyńskiego do Orlej, z niezbędnym remontem obiektu mostowego) - Przebudowa drogi powiatowej nr 2064N ul. Orlej w Elblągu (odcinek od ul. Warszawskiej do Grochowskiej dł. ok. 250 m) - Przebudowa drogi powiatowej nr 2074N ul. Płk. Dąbka (odcinek od Wiślickiej do Piłsudskiego i od Pionierskiej do Brzozowej dł. ok. 1,2 km) 7. WARIANT VII: - Przebudowa skrzyżowania ulic Rawska – Łęczycka - Grottgera w Elblągu ciągu drogi wojewódzkiej nr 509

	- Przebudowa drogi powiatowej nr 2113N ul. Warszawskiej w Elblągu (odcinek od Wyszyńskiego do Orlej, z niezbędnym remontem obiektu mostowego) - Przebudowa drogi powiatowej nr 2074N ul. Płk. Dąbka (odcinek od Wiślickiej do Piłsudskiego i od Pionierskiej do Brzozowej dł. ok. 1,2 km) - Przebudowa drogi powiatowej nr 2039N ul. Kościuszki w Elblągu (odcinek od Bema do 12 Elbląskiego Pułku Plot, daw. Podchorążych dł. ok. 830 m) 8. WARIANT VIII: - Przebudowa skrzyżowania ulic Rawska – Łęczycka - Grottgera w Elblągu ciągu drogi wojewódzkiej nr 509 Przebudowa drogi wojewódzkiej nr 504 ul. Królewieckiej w Elblągu (odcinek od Fromborskiej do Okrężnej dł. ok. 710 m) - Przebudowa drogi wojewódzkiej nr 500 Al. Grunwaldzkiej w Elblągu (odcinek od Hetmańskiej do Polnej dł. ok. 580 m) - Przebudowa drogi powiatowej nr 2074N ul. Płk. Dąbka (odcinek od Wiślickiej do Piłsudskiego i od Pionierskiej do Brzozowej dł. ok. 1,2 km) 9. WARIANT IX: - Przebudowa skrzyżowania ulic Rawska – Łęczycka - Grottgera w Elblągu ciągu drogi wojewódzkiej nr 509 - Przebudowa drogi powiatowej nr 2113N ul. Warszawskiej w Elblągu (odcinek od Wyszyńskiego do Orlej, z niezbędnym remontem obiektu mostowego) - Przebudowa drogi wojewódzkiej nr 504 ul. Królewieckiej w Elblągu (odcinek od Fromborskiej do Okrężnej dł. ok. 710 m) - Przebudowa drogi wojewódzkiej nr 500 Al. Grunwaldzkiej w Elblągu (odcinek od Hetmańskiej do Polnej dł. ok. 580 m) 10. WARIANT X: - Przebudowa skrzyżowania ulic Rawska – Łęczycka - Grottgera w Elblągu ciągu drogi wojewódzkiej nr 509 - Przebudowa drogi powiatowej nr 2113N ul. Warszawskiej w Elblągu (odcinek od Wyszyńskiego do Orlej, z niezbędnym remontem obiektu mostowego) - Przebudowa drogi wojewódzkiej nr 500 Al. Grunwaldzkiej w Elblągu (odcinek od Hetmańskiej do Polnej dł. ok. 580 m) - Przebudowa drogi powiatowej nr 2074N ul. Płk. Dąbka (odcinek od Wiślickiej do Piłsudskiego i od Pionierskiej do Brzozowej dł. ok. 1,2 km) 11. WARIANT XI: - Przebudowa skrzyżowania ulic Rawska – Łęczycka - Grottgera w Elblągu ciągu drogi wojewódzkiej nr 509 - Przebudowa drogi powiatowej nr 2113N ul. Warszawskiej w Elblągu (odcinek od Wyszyńskiego do Orlej, z niezbędnym remontem obiektu mostowego) - Przebudowa drogi powiatowej nr 2074N ul. Płk. Dąbka ((odcinek od Wiślickiej do Królewieckiej dł. ok. 1,8 km). 12. WARIANT XII: - Budowa dróg dojazdowych do wiaduktu w ciągu ulicy Lotniczej i Skrzydlatej w Elblągu Propozycje projektów zostały wskazane wariantowo ze względu na charakter konkursowy naboru projektów.
Projekty komplementarne	Gmina Miasto Elbląg ❖ Budowa wiaduktu leżącego nad linią kolejową w ciągu ulicy Lotniczej i Skrzydlatej w Elblągu ❖ Przebudowa drogi wojewódzkiej 504, etap II - budowa torowiska i trakcji tramwajowej w ul. Grota Roweckiego i ul. 12 Lutego w Elblągu ❖ Poprawa zrównoważonej mobilności mieszkańców Elbląga ❖ Przebudowa odcinka torowiska i trakcji tramwajowej w ciągu ul. Obrońców Pokoju w Elblągu ❖ Poprawa bezpieczeństwa ruchu drogowego – przebudowa ul. Płk. Dąbka w Elblągu na odcinku od al. Piłsudskiego do ul. Królewieckiej ❖ Budowa drogi powiatowej klasy G - obwodnicy wschodniej miasta Elbląg - Etap I: od ul. Wschodniej bis do ul. Sybiraków

	❖ Budowa bocznicy kolejowej i terminalu nr 2 w Elblągu ❖ Poprawa mobilności miejskiej poprzez rozbudowę systemu ścieżek rowerowych w miejskim obszarze funkcjonalnym Elbląga – ZIT bis Powiat elbląski, Gminy EOF, GME ❖ Opracowanie i realizacja programu rozwoju turystyki w obszarze Zalewu Wiślanego Powiat elbląski ❖ Rozbudowa drogi powiatowej nr 1185N na odcinku Śliwica-Barzyna-Rychliki od km 4+270 do km 9+945 ❖ Rozbudowa drogi powiatowej Nr 1103N - odc. Helenowo-Wikrowo-Jegłownik dł. 4,7 km ❖ Przebudowa przepustu na rz. Topólka w km 21+691 drogi pow. nr 1119N na odc. Stankowo-Marwica, msc. Marwica ❖ Remont drogi powiatowej nr 1136N DW 503-Łęcze- Elbląg na odc. od km 0+000 do km 2+840 i od km 3+270 do km 4+759 ❖ Przebudowa drogi powiatowej nr 1137N na odcinku Nowina- Przezmark ❖ Rozbudowa drogi powiatowej nr 1103N- odc. Stare Dolno- Powodowo o dł. 3,1 km ❖ Przebudowa drogi powiatowej nr 1121N odc. Dr. kraj. Nr 22- Raczki Elbląskie- Tropy dł. 4,2 km Gmina Milejewo ❖ Modernizacja drogi wojewódzkiej 504 ❖ Modernizacja drogi wojewódzkiej 509 ❖ Przebudowa drogi gminnej w msc. Kamiennik Wielki, gm. Milejewo ❖ Podniesienie atrakcyjności turystycznej regionu, poprzez przebudowę drogi powiatowej nr 1131N na odcinku: skrzyżowanie drogi wojewódzkiej nr 504 – Jagodnik – Ogrodniki o długości 4,2 km ❖ Przebudowa drogi gminnej w miejscowości Huta Żuławska, gm. Milejewo ❖ Przebudowa drogi gminnej w miejscowości Majewo, gm. Milejewo ❖ Modernizacja drogi gminnej w miejscowości Piastowo ❖ Modernizacja drogi gminnej w miejscowości Zalesie ❖ Przebudowa parkingu w miejscowości Milejewo Gmina Tolkmicko ❖ Budowa przyczółku promowego z polem portowym i drogą dojazdową w Tolkmicku ❖ Budowa drogi nadzalewowej: Kamionek Wielki - Kadyny przez: Kuptę, Nadbrzeże, Suchacz, Pęklewo Gmina Elbląg ❖ Budowa drogi gminnej Nr 101010 N w miejscowości Nowina ❖ Budowa drogi w miejscowości Gronowo Górne - łącznik drogi powiatowej ul. Opalowej z ul. Kryształową i ul. Agatową ❖ Przebudowa drogi zbiorczej powiatowej nr 1109 N od m. Nowakowo do ujścia rzeki "Elbląg" w m. Batorowo oraz przebudowa odcinka drogi dojazdowej gminnej od "Złotej Wyspy" wraz z budową wieży widokowej i miejsc parkingowych ❖ Budowa drogi zbiorczej w m. Gronowo Górne - łącznik drogi powiatowej nr 11337 N - ulica Opalowa do drogi gminnej nr 101027 N ul. Agatowa przy projektowanym węźle komunikacyjnym "Terkawka" na drodze krajowej nr S-22 ❖ Budowa infrastruktury turystycznej w Raczkach Elbląskich przy największej naturalnej depresji w Polsce Gmina Młynary ❖ Przebudowa dróg gminnych w obszarach zabudowanych w miejscowościach Nowe Monasterzysko i Włóczyska gm. Młynary Gmina Elbląg/Gmina Miasto Elbląg/Powiat Elbląski ❖ Budowa mostów na rzece Elbląg i Kanale Jagiellońskim wraz z układem komunikacyjnym
Tryb wyboru projektów	Tryb konkursowy
Typ beneficjentów	Zgodnie ze Szczegółowym Opisem Osi Priorytetowej Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Warmińsko-Mazurskiego na lata 2014-2020
System preferencji dla wybranych obszarów	Zgodnie ze Szczegółowym Opisem Osi Priorytetowej Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Warmińsko-Mazurskiego na lata 2014-2020
Minimalne i maksymalne wartości projektów	Zgodnie ze Szczegółowym Opisem Osi Priorytetowej Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Warmińsko-Mazurskiego na lata 2014-2020
Lista wskaźników produktu	Zgodnie ze Szczegółowym Opisem Osi Priorytetowych Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Warmińsko-Mazurskiego na lata 2014-2020

Priorytet inwestycyjny UE	4e. Promowanie strategii niskoemisyjnych dla wszystkich terytoriów, w szczególności dla obszarów miejskich, w tym wspieranie zrównoważonej, multimodalnej mobilności miejskiej i działań adaptacyjnych mających oddziaływanie łagodzące na zmiany klimatu.
Obszary objęte interwencją	❖ ZIT bis Elbląg
Typy przedsięwzięć	Budowa, przebudowa dróg w obszarze funkcjonalnym Elbląga związanych ze zrównoważoną mobilnością miejską (jako element Strategii ZIT bis), w tym m.in.: • budowa, przebudowa torowisk tramwajowych wraz z trakcją tramwajową, niezbędną infrastrukturą towarzyszącą, i urządzeniami technicznymi; • budowa, przebudowa lub remont elementów funkcjonalnych i wyposażenia drogi tj.: zjazdy, zatoki autobusowe, obiekty inżynierskie, miejsca postojowe i inne niezbędne urządzenia drogowe; • budowa, przebudowa lub remont urządzeń bezpieczeństwa ruchu drogowego w tym m. in. : sygnalizacji świetlnej, barier ochronnych, oznakowania, ogrodzeń, • budowa lub remont osłon przeciwolśnieniowych lub ekranów akustycznych; • budowa lub remont chodników (wyłącznie w przypadku budowy, przebudowy lub remontu drogi, jako część projektu); • budowa lub remont przejść dla pieszych, jak również wszelkie inne prace infrastrukturalne pozwalające zwiększyć bezpieczeństwo pieszych, rowerzystów czy zwierząt; • budowa, przebudowa lub remont ciągów pieszo-rowerowych, ścieżek i dróg rowerowych (jako część projektu) wraz z niezbędną infrastrukturą towarzyszącą i urządzeniami technicznymi; • budowa lub przebudowa oświetlenia; • budowa, przebudowa lub remont infrastruktury drogowej przyczyniającej się do ochrony środowiska (itp. urządzenia odwadniające w tym kanalizacja deszczowa, zbiorniki retencyjne, przepusty, sączki, zbiorniki odparowujące, separatory dla wód opadowych); • budowa/ przebudowa kanalizacji teletechnicznej; • przebudowa infrastruktury kolidującej.
Projekty w formule ZIT	Projekty realizowane w **obszarze „EOF zrównoważona mobilność”**: Gmina Miasto Elbląg: - Przebudowa drogi wojewódzkiej 504, etap II - budowa torowiska i trakcji tramwajowej w ul. Grota Roweckiego i ul. 12 Lutego w Elblągu - Przebudowa odcinka torowiska i trakcji tramwajowej w ciągu ul. Obrońców Pokoju w Elblągu - Poprawa mobilności miejskiej poprzez rozbudowę systemu ścieżek rowerowych w miejskim obszarze funkcjonalnym Elbląga – ZIT bis
Projekty komplementarne poza formułą ZIT, ale na obszarze objętym ZIT	Powiat elbląski: ❖ *Przebudowa mostu żelbetowego na przepust w miejscowości Elbląg na kanale melioracyjnym w ciągu drogi powiatowej Nr 1121N DK22 - Raczki Elbląskie - Kępniewo* ❖ *Odbudowa mostu żelbetowego w miejscowości Jagodnik nad jarem leśnym w ciągu drogi powiatowej Nr 1131N na odcinku droga woj. Nr 504 – Jagodnik* ❖ *Odbudowa mostu żelbetowego łukowego w miejscowości Węzina na rzece Wąska w ciągu drogi powiatowej Nr 1150N Komorowo Żuławskie – Dłużyna* *Gmina Milejewo:* ❖ *Modernizacja drogi wojewódzkiej 504* ❖ *Modernizacja drogi wojewódzkiej 509* ❖ *Przebudowa drogi gminnej w msc. Kamiennik Wielki, gm. Milejewo* ❖ *Podniesienie atrakcyjności turystycznej regionu, poprzez przebudowę drogi powiatowej nr 1131N na odcinku: skrzyżowanie drogi wojewódzkiej nr 504 – Jagodnik – Ogrodniki o długości 4,2 km* ❖ *Przebudowa drogi gminnej w miejscowości Huta Żuławska, gm. Milejewo* ❖ *Przebudowa drogi gminnej w miejscowości Majewo, gm. Milejewo* ❖ *Modernizacja drogi gminnej w miejscowości Piastowo* ❖ *Modernizacja drogi gminnej w miejscowości Zalesie* ❖ *Przebudowa parkingu w miejscowości Milejewo* *Gmina Tolkmicko:* ❖ *Budowa traktu nadzalewowego: Kamionek Wielki - Kadyny przez: Kuptę, Nadbrzeże, Suchacz, Pęklewo*

	❖ *Budowa przyczółka promowego z polem portowym i drogą dojazdową w porcie morskim w Tolkmicku* *Gmina Elbląg:* ❖ *Budowa drogi gminnej Nr 101010 N w miejscowości Nowina* ❖ *Budowa drogi w miejscowości Gronowo Górne - łącznik drogi powiatowej ul. Opalowej z ul. Kryształową i ul. Agatową* ❖ *Przebudowa drogi zbiorczej powiatowej nr 1109 N od m. Nowakowo do ujścia rzeki "Elbląg" w m. Batorowo oraz przebudowa odcinka drogi dojazdowej gminnej od "Złotej Wyspy" wraz z budową wieży widokowej i miejsc parkingowych* ❖ *Budowa mostów na rzece Elbląg i Kanale Jagiellońskim wraz z układem komunikacyjnym* ❖ *Budowa drogi zbiorczej w m.Gronowo Górne - łącznik drogi powiatowej nr 11337 N - ulica Opalowa do drogi gminnej nr 101027 N ul. Agatowa przy projektowanym węźle komunikacyjnym "Terkawka" na drodze krajowej nr S-22* *Gmina Młynary:* ❖ *Przebudowa dróg gminnych w obszarach zabudowanych w miejscowościach Nowe Monasterzysko i Włóczyska gm. Młynary* ❖ *Remont drogi gminnej nr 107004N Zastawno – Sokolnik – Nowe Monasterzysko wraz z przebudową mostu na rzece Baudzie – I etap* ❖ *Remont drogi gminnej nr 107004N Zastawno – Sokolnik – Nowe Monasterzysko wraz z przebudową mostu na rzece Baudzie – II etap* ❖ *Remont drogi gminnej nr 107010N Sąpy-Warszewo* ❖ *Remont drogi gminnej Nr 107013N drog. woj. nr 505 – Ojcowa Wola – droga gminna nr 107015N* ❖ *Remont drogi gminnej nr 107004N Zastawno –Warszewo* ❖ *Remont drogi nr 107003N Nowe Monasterzysko – Stare Monasterzysko* ❖ *Remont drogi nr 107003N Stare Monasterzysko – Bludowo* ❖ *Remont drogi nr 107021N Młynarska Wola – Granica Gminy (Stare Siedlisko) II- etap* ❖ *Budowa obwodnicy Młynar w ciągu drogi wojewódzkiej nr 509* ❖ *Przebudowa drogi gminnej wewnętrznej w m. Bludowo* ❖ *Wykonanie nawierzchni utwardzonej na odcinku drogi gminnej nr 107022N w m. Kraskowo* *Gmina Miasto Elbląg:* ❖ *Poprawa zrównoważonej mobilności mieszkańców Elbląga* ❖ *Budowa wiaduktu leżącego nad linią kolejową w ciągu ulicy Lotniczej i Skrzydlatej w Elblągu* ❖ *Budowa dróg dojazdowych do wiaduktu w ciągu ulicy Lotniczej i Skrzydlatej w Elblągu* ❖ *Budowa drogi powiatowej klasy G - obwodnicy wschodniej miasta Elbląg - Etap I: od ul. Wschodniej bis do ul. Sybiraków* ❖ *Budowa systemu ścieżek rowerowych w Elblągu: Fromborska-Zajazd-Krasny Las* ❖ *Budowa bocznicy kolejowej i terminalu nr 2 w Elblągu*
Pozostałe propozycje projektów realizowanych na obszarze ZIT	Gmina Miasto Elbląg: ❖ *Budowa nowego nabrzeża przy ul. Radomskiej, przedłużenie terminala składowo-przeładunkowego* ❖ *Budowa obrotnicy dla statków w Elblągu* Elbląski Klaster Turystyczny: ❖ *Rozbudowa infrastruktury lotniska Elbląg dla potrzeb lotniczego ruchu turystycznego* ❖ *Budowa hal i nabrzeża portowego w celu współpracy z Obwodem Kaliningradzkim firm branży transportowo-samochodowej, z wykorzystaniem transportu drogą morską, wraz z promocją polskiej myśli technicznej i integracją społeczności Elbląga i Kaliningradu*
Projekty komplementarne z obszaru EOF	Powiat elbląski: ❖ *Przebudowa mostu żelbetowego na przepust w msc. Kępniewo na kanale melioracyjnym w ciągu drogi Nr 1103N odcinka Zwierzno-Stare Dolno 1103N* ❖ *Przebudowa mostu żelbetowego na przepust w msc. Różany na kanale melioracyjnym w km 6+436 drogi Nr 1122N odcinka Różany-Jezioro* ❖ *Przebudowa mostu żelbetowego na przepust w msc. Różany na rzece Tina w km 7+386 drogi Nr 1122N odcinka Różany-Jezioro* ❖ *Przebudowa mostu żelbetowego na przepust w msc. Różany na kanale melioracyjnym w km 8+504 drogi Nr 1122N odcinka Różany-Jezioro* ❖ *Przebudowa mostu żelbetowego na przepust w msc. Różany na kanale melioracyjnym w km 9+093 drogi Nr 1122N odcinka Różany-Jezioro* ❖ *Przebudowa mostu żelbetowego na przepust w msc. Markusy na kanale melioracyjnym w ciągu drogi Nr 1122N odcinka Różany-Jezioro* ❖ *Remont mostu żelbetowego w msc. Różany na rzece Tina w ciągu drogi Nr 1122N odcinka Różany-Jezioro* ❖ *Przebudowa mostu żelbetowego na przepust w msc. Fiszewo na rzece Tina w ciągu drogi Nr 1117N odcinka Fiszewo-Rozgard* ❖ *Przebudowa drogi powiatowej nr 1185N Jelonki – Śliwica – Rychliki – Gołutowo na odcinku Jelonki – Śliwica od km 0+000 do km 4+545, gm. Rychliki*

	❖ *Odbudowa mostu żelbetowego w miejscowości Mojkowo na rzece Fiszewka na odcinku drogi powiatowej Nr 1103N Jegłownik – Gronowo Elbląskie* ❖ *Przebudowa drogi powiatowej Nr 1120N droga krajowa Nr 22 - Fiszewo-Oleśno-Gronowo Elbląskie* ❖ *Przebudowa drogi powiatowej Nr 1120N, odcinek: Gronowo Elbląskie-Jesionno-Gajewiec* ❖ *Przebudowa drogi powiatowej Nr 1119N na odc. dr. kraj. nr 22 – Gajewiec (do skrzyżowania z drogą powiatową Nr 1120N) o długości 6,1 km* *Powiat braniewski:* ❖ *Poprawa warunków komunikacyjnych - remont drogi powiatowej nr 1391N Kaliniowiec-Lipowina* ❖ *Przebudowa obiektu mostowego w ciągu DP 1165N Frombork-Biedkowo rz. Bauda* ❖ *Opracowanie projektu i przebudowa DP 1158N na odcinku Karwiny Osiek* ❖ *Przebudowa drogi powiatowej nr 1377N Nowa Pasłęka - Braniewo wraz z ulicą Świętokrzyską Etap1* ❖ *Poprawa warunków komunikacyjnych na trasie przygranicznej Gronowo-Górowo Iławieckie Etap 1* *Gmina Frombork:* ❖ *Przebudowa ulic i dróg gminnych na terenie miasta i gminy Frombork* *Gmina Gronowo Elbląskie:* ❖ *Remont drogi powiatowej nr 1116N od skrzyżowania z drogą krajową nr 22 do skrzyżowania z drogą gminną nr 102018N o długości 4 km* ❖ *Remont nawierzchni drogi powiatowej nr 1120N od skrzyżowania z drogą powiatową nr 1103N do skrzyżowania z drogą powiatową nr 1119N o długości 4,4 km.* ❖ *Remont nawierzchni drogi powiatowej nr 1119N od skrzyżowania z drogą powiatową nr 1120N do skrzyżowania z drogą krajową nr 22 o długości 6,1 km* ❖ *Remont drogi powiatowej nr 1118N od skrzyżowania z drogą powiatową nr 1116N do skrzyżowania z drogą gminną nr 102018N o długości 3,1 km* ❖ *Remont drogi powiatowej nr 1103N, na odcinku Wikrowo – Wiktorowo – Jegłownik długości 4,1 km - I ETAP* ❖ *Remont drogi powiatowej nr 1120N od skrzyżowania z drogą powiatową nr 1103N Gronowo Elbląskie do skrzyżowania z drogą powiatową nr 1117N Fiszewo o długości 4,9 km* *Gmina Rychliki:* ❖ *Rozbudowa i remonty dróg powiatowych i gminnych* *Gmina Miasto Braniewo:* ❖ *Budowa mostu w Braniewie na rzece Pasłęce* *Gmina Pasłęk:* ❖ *Poprawa bezpieczeństwa i funkcjonalności transportowej poprzez przebudowę układu komunikacyjnego w rejonie dworca w Pasłęku* ❖ *Pasłęk bez barier - wykonanie połączenia komunikacyjnego północnej i południowej części miasta Pasłęka z drogami regionalnymi ponad rzeką Wąską* *Gmina Płoskinia:* ❖ *Modernizacja drogi gminnej Podlechy – Długobór* ❖ *Modernizacja drogi gminnej Tolkowiec-Płoskinia* *Gmina Pieniężno:* ❖ *Przebudowa drogi wojewódzkiej nr 507 (Dobre Miasto - Braniewo, o długości ok. 70 km)* *Gmina Godkowo:* ❖ *Remont drogi Nawty-Skowrony o długości około 1,5 km*
Tryb wyboru projektów	Konkursowy
Typ beneficjentów	Zgodnie ze Szczegółowym Opisem Osi Priorytetowej Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Warmińsko-Mazurskiego na lata 2014-2020
System preferencji dla wybranych obszarów	Preferencje otrzymają projekty z zakresu integracji różnych form transportu zbiorowego funkcjonujących na terenach miejskich i podmiejskich.
Minimalne i maksymalne wartości projektów	Instytucja ogłaszająca konkurs może ustalić minimalną i maksymalną wartość projektu na etapie ogłoszenia o konkursie.
Wskaźniki produktu	Zgodnie ze Szczegółowym Opisem Osi Priorytetowych Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Warmińsko-Mazurskiego na lata 2014-2020
Wskaźnik rezultatu bezpośredniego	Zgodnie ze Szczegółowym Opisem Osi Priorytetowych Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Warmińsko-Mazurskiego na lata 2014-2020

PRIORYTET 1.2. ZAPEWNIENIE POWSZECHNEGO DOSTĘPU DO INTERNETU I PODNOSZENIE KOMPETENCJI CYFROWYCH

Priorytet inwestycyjny UE	2c. Wzmocnienie zastosowań TIK dla e-administracji, e-uczenia się, e-włączenia społecznego, e-kultury i e-zdrowia
Obszary objęte interwencją	Elbląski Obszar Funkcjonalny
Typy przedsięwzięć	❖ Wzmocnienie zastosowania technologii informacyjno-komunikacyjnych w usługach publicznych szczebla regionalnego/lokalnego poprzez realizację działań ukierunkowanych na: - rozwój e-usług, w tym m.in: a. rozwój systemów informacji przestrzennej: np. rozwój i integracja istniejących platform GIS, digitalizacja, harmonizacja i uzupełnienie zasobów geodezyjno-kartograficznych, inteligentne przewodniki, mapy zagrożeń i ryzyk; b. rozwój zasobów treści cyfrowych poprzez digitalizację, udostępnianie i przechowywanie zasobów kulturowych, naukowych będących w posiadaniu instytucji szczebla regionalnego/lokalnego; c. e-administracja: np. zintegrowanie wewnętrznych systemów obsługi/zarządzania podmiotów świadczących usługi publiczne w województwie, tworzenie systemów zarządzania zasobami ludzkimi, tworzenie narzędzi elektronicznej obsługi działalności gospodarczej; d. e-zdrowie: tworzenie e-usług placówek ochrony zdrowia, cyfryzacja ich dokumentacji medycznej, wprowadzanie systemów udostępniania zasobów cyfrowych o zdarzeniach i rejestrów medycznych przy współpracy z cyfrowymi ogólnopolskimi rejestrami medycznymi (tzw. platformami P1 oraz P2); - wsparcie szkoleniowe w zakresie rozwoju usług opartych o TIK jako element uzupełniający projektów.
Projekty w formule ZIT	-
Projekty komplementarne poza formułą ZIT, ale na obszarze objętym ZIT	Gmina Młynary: ❖ Informatyzacja Urzędu Miasta i Gminy w Młynarach oraz wdrożenie e-usług w gminie Młynary ❖ Rozbudowa sieci Internetu szerokopasmowego i tworzenie punktów dostępu do internetu w gminie Młynary Gmina Milejewo: ❖ Informatyzacja Urzędu Gminy w Milejewie oraz wdrożenie e-usług w gminie Milejewo
Pozostałe propozycje projektów realizowanych na obszarze ZIT	-
Projekty komplementarne z obszaru EOF	Gmina Rychliki: ❖ Budowa i rozbudowa sieci teletechnicznych. Tworzenie punktów dostępu do szerokopasmowego internetu Gmina Wilczęta: ❖ Rozbudowa sieci internetu szerokopasmowego i zapewnienie dostępu do internetu mieszkańcom powiatu braniewskiego, w tym gminy Wilczęta Gmina Pieniężno: ❖ Biblioteka multimedialna "WEWA Nowoczesna Biblioteka w Staromiejskim Ratuszu" Gmina Godkowo: ❖ Przeciwdziałanie wykluczeniu cyfrowemu mieszkańców gminy Godkowo
Tryb wyboru projektów	Konkursowy
Typ beneficjentów	Zgodnie ze Szczegółowym Opisem Osi Priorytetowych Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Warmińsko-Mazurskiego na lata 2014-2020
System preferencji dla wybranych obszarów	OSI Obszary o słabym dostępie do usług publicznych
Minimalne i maksymalne wartości projektów	Zgodnie ze Szczegółowym Opisem Osi Priorytetowych Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Warmińsko-Mazurskiego na lata 2014-2020
Wskaźniki produktu i rezultatu	Zgodnie ze Szczegółowym Opisem Osi Priorytetowych Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Warmińsko-Mazurskiego na lata 2014-2020

PRIORYTET 1.3. ZINTEGROWANE ZARZĄDZANIE RUCHEM Z WYKORZYSTANIEM ICT

Priorytet inwestycyjny UE	2c. Wzmocnienie zastosowań TIK dla e-administracji, e-uczenia się, e-włączenia społecznego, e-kultury i e-zdrowia
Obszary objęte interwencją	Elbląski Obszar Funkcjonalny
Typy przedsięwzięć	❖ Projektowanie i wdrażanie zintegrowanych systemów zarządzania ruchem ❖ Elbląg – Inteligentne Miasto. Budowa Zintegrowanego Systemu Teleinformatycznego Miasta
Projekty w formule ZIT	-
Projekty komplementarne poza formułą ZIT, ale na obszarze objętym ZIT	-
Pozostałe propozycje projektów realizowanych na obszarze ZIT	Gmina Miasto Elbląg: ❖ Elbląg – inteligentne miasto. Budowa zintegrowanego systemu teleinformatycznego Miasta, w tym zarządzanie ruchem, narzędzie dla turystyki.
Projekty komplementarne z obszaru EOF	-
Tryb wyboru projektów	Konkursowy
Typ beneficjentów	Zgodnie ze Szczegółowym Opisem Osi Priorytetowych Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Warmińsko-Mazurskiego na lata 2014-2020
System preferencji dla wybranych obszarów	OSI obszary o słabym dostępie do usług publicznych
Minimalne i maksymalne wartości projektów	Zgodnie ze Szczegółowym Opisem Osi Priorytetowych Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Warmińsko-Mazurskiego na lata 2014-2020
Wskaźniki produktu i rezultatu	Zgodnie ze Szczegółowym Opisem Osi Priorytetowych Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Warmińsko-Mazurskiego na lata 2014-2020

PRIORYTET 1.4. STWORZENIE SYSTEMU ŚCIEŻEK I SZLAKÓW ROWEROWYCH

Priorytet inwestycyjny UE	4e. Promowanie strategii niskoemisyjnych dla wszystkich rodzajów terytoriów, w szczególności dla obszarów miejskich, w tym wspieranie zrównoważonej multimodalnej mobilności miejskiej i działań adaptacyjnych mających działanie łagodzące na zmiany klimatu
Obszary objęte interwencją	❖ ZIT bis Elbląga (typ przedsięwzięć nr 2) ❖ Elbląski Obszar Funkcjonalny (wszystkie typy przedsięwzięć z wyłączeniem typu przedsięwzięcia nr 2)
Typy przedsięwzięć	1. budowa/przebudowa infrastruktury transportu publicznego (np. P&R, budowa buspasów oraz zintegrowanych przystanków przesiadkowych pomiędzy różnymi rodzajami transportu, sygnalizacja wzbudzana, drogi rowerowe), zgodnie ze strategiami miejskimi obejmującymi ograniczenie emisyjności w transporcie; 2. budowa, przebudowa dróg w obszarze funkcjonalnym i związanych ze zrównoważoną mobilnością miejską (jako element Strategii ZIT " (bis); 3. zakup, modernizacja niskoemisyjnego taboru; 4. wymiana oświetlenia miejskiego na energooszczędne; 5. wdrażanie systemów informacji i zarządzania ruchem (jako element projektów wskazanych powyżej); 6. działania informacyjne promujące transport zbiorowy jako element uzupełniający projektów
Projekty w formule ZIT	-
Projekty komplementarne poza formułą ZIT, ale na obszarze objętym ZIT	- Budowa systemu ścieżek rowerowych w Elblągu: Fromborska-Zajazd-Krasny Las; - Ścieżka rowerowa ul. Królewiecka, Agrykola i Kościuszki - Etap I; - Ścieżka rowerowa ul. Królewiecka, Agrykola i Kościuszki - Etap II; - Ścieżka rowerowa Al. Grunwaldzka (odc. od Sadowej do Rawskiej).

Pozostałe propozycje projektów realizowanych na obszarze ZIT	-
Projekty komplementarne z obszaru EOF	Gmina Pasłęk: ❖ Rowerem bliżej do Elbląga - wykonanie ścieżki rowerowej z Pasłęka do Elbląga Gmina Pieniężno: ❖ Budowa ścieżek rowerowych Gmina Godkowo: ❖ Szlakami rowerowymi po gminie Godkowo
Tryb wyboru projektów	Konkursowy
Typ beneficjentów	Zgodnie ze Szczegółowym Opisem Osi Priorytetowej Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Warmińsko-Mazurskiego na lata 2014-2020
System preferencji dla wybranych obszarów	Zgodnie ze Szczegółowym Opisem Osi Priorytetowych Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Warmińsko-Mazurskiego na lata 2014-2020
Minimalne i maksymalne wartości projektów	Zgodnie ze Szczegółowym Opisem Osi Priorytetowych Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Warmińsko-Mazurskiego na lata 2014-2020
Wskaźniki produktu i rezultatu	Zgodnie ze Szczegółowym Opisem Osi Priorytetowych Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Warmińsko-Mazurskiego na lata 2014-2020

CEL STRATEGICZNY 2: WZROST JAKOŚCI INFRASTRUKTURY OCHRONY ŚRODOWISKA I WIEDZY NA TEMAT ZAGROŻEŃ

PRIORYTET 2.1. ROZBUDOWA INFRASTRUKTURY WODNEJ, KANALIZACYJNEJ I GAZOWEJ

Priorytet inwestycyjny UE	4c. Wspieranie efektywności energetycznej, inteligentnego zarządzania energii i wykorzystywania odnawialnych źródeł energii w budynkach publicznych i w sektorze mieszkaniowym 6a. Inwestowanie w sektor gospodarki odpadami celem wypełnienia zobowiązań określonych w dorobku prawnym Unii w zakresie środowiska oraz inwestycyjnych określonych przez państwa członkowskie zaspokojenia wykraczających poza te zobowiązania potrzeb
Obszary objęte interwencją	Elbląski Obszar Funkcjonalny
Typy przedsięwzięć	❖ Budowa, rozbudowa i modernizacja sieci kanalizacji sanitarnej ❖ Budowa, rozbudowa i modernizacja sieci wodociągowej ❖ Budowa, rozbudowa i modernizacja stacji uzdatniania wody ❖ Budowa, rozbudowa i modernizacja oczyszczalni ścieków ❖ Budowa gazociągów, w tym wysokiego ciśnienia ❖ Budowa zbiorników retencyjnych ❖ Budowa, rozbudowa i modernizacja kanalizacji deszczowej i uporządkowanie odprowadzenia wód opadowych
Projekty w formule ZIT	-
Projekty komplementarne poza formułą ZIT, ale na obszarze objętym ZIT	-
Pozostałe propozycje projektów realizowanych na obszarze ZIT	Gmina Milejewo: ❖ Ochrona obszarów chronionych (Jezioro Drużno i Zalew Wiślany) poprzez budowę sieci kanalizacji zbiorczej na odcinku: Elbląg Dąbrowa, Jagodnik, Piastowo i Milejewo ❖ Budowa sieci wodociągowej na odcinku Pomorska Wieś – Zalesie ❖ Budowa sieci wodociągowej na odcinku Piastowo – Ogrodniki ❖ Budowa sieci gazowej na terenie Gminy Milejewo ❖ Budowa i montaż odnawialnych źródeł energii na terenie Gminy Milejewo Gmina Tolkmicko: ❖ Przebudowa oczyszczalni ścieków w Tolkmicku Gmina Młynary: ❖ Przebudowa oczyszczalni ścieków w Młynarach

	❖ Budowa sieci wodno-kanalizacyjnej w Młynarach przy ul. Ogrodowej i Kwiatowej ❖ Zakup i montaż odnawialnych źródeł energii na terenie gminy Młynary ❖ Budowa przydomowej oczyszczalni ścieków w Podgórzu Gmina Elbląg: ❖ Budowa sieci wodociągowej Nowina-Przezmark ❖ Budowa sieci wodociągowej Nowina-Czechowo-Przezmark ❖ Wymiana rurociągów (wodociągów) azbestowo-cementowych na odcinku Kazimierzowo-Nowakowo ❖ Budowa sieci kanalizacji sanitarnej w miejscowości Gronowo Górne ❖ Budowa sieci kanalizacji sanitarnej na odcinku Batorowo-Nowakowo z podłączeniem do oczyszczalni ścieków Elbląg Gmina Miasto Elbląg: ❖ Budowa/rozbudowa kanalizacji sanitarnej w Elblągu ❖ Modernizacja oczyszczalni ścieków
Projekty komplementarne z obszaru EOF	Gmina Gronowo Elbląskie: ❖ Kompleksowe uregulowanie gospodarki ściekami komunalnymi na terenie Gmin zrzeszonych w Związku Gmin Zlewni Jeziora Drużno i Zalewu Wiślanego Gmina Rychliki: ❖ Budowa, rozbudowa i remonty sieci wodociągowej ❖ Budowa, rozbudowa i remonty sieci kanalizacyjnej. Budowa i rozbudowa oczyszczalni ścieków. Gmina Miasto Braniewo: ❖ Budowa stacji uzdatniania wody wraz z modernizacją sieci wodociągowej Gmina Wilczęta: ❖ Budowa sieci kanalizacyjnej sanitarnej w Gminie Wilczęta - miejscowości Gładysze, Księżno, Sopoty, Bardyny Gmina Pasłęk: ❖ Budowa gazociągu wysokiego ciśnienia Elbląg - Krosno -Młyn oraz sieci rozdzielczej do ul. Westerplatte w Pasłęku ❖ Uporządkowanie gospodarki ściekowej na terenie Gminy Pasłęk Gmina Płoskinia: ❖ Modernizacja oczyszczalni ścieków w miejscowości Płoskinia ❖ Budowa sieci wodociągowej Długobór-Długobór ZR Gmina Pieniężno: ❖ Modernizacja i rozbudowa oczyszczalni ścieków Gmina Godkowo: ❖ Poprawienie gospodarki ściekowej we wsi Grądki, z wykorzystaniem kompaktowej, biologicznej oczyszczalni ścieków
Tryb wyboru projektów	Konkursowy
Typ beneficjentów	Zgodnie ze Szczegółowym Opisem Osi Priorytetowych Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Warmińsko-Mazurskiego na lata 2014-2020
System preferencji dla wybranych obszarów	Zgodnie ze Szczegółowym Opisem Osi Priorytetowych Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Warmińsko-Mazurskiego na lata 2014-2020
Minimalne i maksymalne wartości projektów	Zgodnie ze Szczegółowym Opisem Osi Priorytetowych Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Warmińsko-Mazurskiego na lata 2014-2020
Wskaźniki produktu i rezultatu	Zgodnie ze Szczegółowym Opisem Osi Priorytetowych Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Warmińsko-Mazurskiego na lata 2014-2020

PRIORYTET 2.2 INTEGRACJA ZARZĄDZANIA W OCHRONIE ŚRODOWISKA ORAZ MONITORING ŚRODOWISKA I PRZECIWDZIAŁANIE ZAGROŻENIOM

Priorytet inwestycyjny UE	2c. Wzmocnienie zastosowań TIK dla e-administracji, e-uczenia się, e-włączenia społecznego, e-kultury i e-zdrowia 5b. Promowanie inwestycji ukierunkowanych na konkretne rodzaje ryzyka, zapewniających odporność na klęski żywiołowe 6iii., 6d. Ochrona i przywrócenie różnorodności biologicznej, ochrona i rekultywacja gleby oraz wspieranie usług ekosystemowych, także poprzez program Natura 2000 i zieloną infrastrukturę
Obszary objęte interwencją	Elbląski Obszar Funkcjonalny
Typy przedsięwzięć	❖ Zintegrowane programy gospodarki odpadami i ściekami komunalnymi ❖ Program usuwania azbestu na terenie EOF ❖ Budowa i wdrożenie systemu monitoringu gospodarczego wykorzystania środowiska (całego obszaru lub wybranych obszarów EOF)

	❖ Stworzenie cyfrowego centrum informacji na temat stanu środowiska przyrodniczego (całego obszaru lub wybranych obszarów EOF) ❖ Wykorzystanie potencjału laboratorium zaawansowanych analiz środowiskowych elbląskiego parku technologicznego, jako regionalnego laboratorium analitycznego do badań zalewu wiślanego ❖ Budowa, przebudowa i modernizacja zabezpieczeń przeciwpowodziowych
Projekty w formule ZIT	-
Projekty komplementarne poza formułą ZIT, ale na obszarze objętym ZIT	-
Pozostałe propozycje projektów realizowanych na obszarze ZIT	Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa w Elblągu: ❖ Program oczyszczania i zagospodarowania Zalewu Wiślanego Elbląski Park Technologiczny: ❖ Poprawa jakości wód Zalewu Wiślanego. Wykorzystanie potencjału Laboratorium Zaawansowanych Analiz Środowiskowych Elbląskiego Parku Technologicznego, jako regionalnego laboratorium analitycznego do badań Zalewu Wiślanego Gmina Młynary: ❖ Przebudowa oczyszczalni ścieków w Młynarach ❖ Budowa sieci wodno-kanalizacyjnej w Młynarach przy ul. Ogrodowej i Kwiatowej ❖ Zakup i montaż odnawialnych źródeł energii na terenie gminy Młynary Gmina Miasto Elbląg: ❖ Cyfrowe centrum informacji Zalewu Wiślanego i rzeki Elbląg
Projekty komplementarne z obszaru EOF	OPEGIEKA: ❖ Monitoring środowiskowy w Elbląskim Obszarze Funkcjonalnym Elbląski Park Technologiczny: ❖ Monitoring stanu fauny w ekosystemach wodnych na terenie Elbląskiego Obszaru Funkcjonalnego pod kątem zawartości metali toksycznych - kancerogennych. Klaster ICT Amber/ Instytut Techniczno-Przyrodniczy Żuławski Ośrodek Badawczy w Elblągu/OPEGIEKA: ❖ Budowa i wdrożenie systemu monitoringu gospodarczego wykorzystania środowiska Zelewu Wiślanego i jego zlewni Gmina Godkowo: ❖ Aktualizacja studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Godkowo w związku ze zmieniającymi się warunkami ekologiczno-przyrodniczymi i prawnymi
Tryb wyboru projektów	Konkursowy
Typ beneficjentów	Zgodnie ze Szczegółowym Opisem Osi Priorytetowych Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Warmińsko-Mazurskiego na lata 2014-2020
System preferencji dla wybranych obszarów	Zgodnie ze Szczegółowym Opisem Osi Priorytetowych Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Warmińsko-Mazurskiego na lata 2014-2020
Minimalne i maksymalne wartości projektów	Zgodnie ze Szczegółowym Opisem Osi Priorytetowych Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Warmińsko-Mazurskiego na lata 2014-2020
Wskaźniki produktu i rezultatu	Zgodnie ze Szczegółowym Opisem Osi Priorytetowych Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Warmińsko-Mazurskiego na lata 2014-2020

PRIORYTET 2.3. WDRAŻANIE NOWOCZESNYCH TECHNOLOGII W ENERGETYCE

Priorytet inwestycyjny UE	4a, 4i. Promowanie produkcji i dystrybucji OZE 4c. Wspieranie efektywności energetycznej, inteligentnego zarządzania energią i wykorzystywania odnawialnych źródeł energii w budynkach publicznych i w sektorze mieszkaniowym 10a. Inwestycje w edukację, umiejętności i uczenie się przez całe życie poprzez rozwój infrastruktury edukacyjnej i szkoleniowej
Obszary objęte interwencją	Elbląski Obszar Funkcjonalny
Typy przedsięwzięć	❖ Budowa Elbląskiego Parku Eko-energetycznego, w tym biogazowni ❖ Montaż paneli fotowoltaicznych i budowa farmy fotowoltaicznej ❖ Tworzenie warunków dla budowy elektrowni pozyskujących energię ze źródeł odnawialnych (np. farmy wiatrowe, źródła geotermalne, biomasa, pompy ciepła) ❖ Modernizacja energetyczna (termomodernizacja) budynków użyteczności publicznej i mieszkalnych

	❖ Rozbudowa i modernizacja sieci ciepłowniczej PEC, w tym sieci przesyłowych ❖ Utworzenie centrum edukacji i promocji zastosowań OZE
Projekty w formule ZIT	-
Projekty komplementarne poza formułą ZIT, ale na obszarze objętym ZIT	Gmina Miasto Elbląg: ❖ Wykorzystanie OZE w obiektach użyteczności publicznej w Elblągu – etap I ❖ Kompleksowa modernizacja energetyczna elbląskich placówek oświatowych ❖ Modernizacja małej infrastruktury żeglarskiej – przebudowa hangaru przy ul. Radomskiej w Elblągu ❖ Modernizacja energetyczna (termomodernizacja) budynków użyteczności publicznej i mieszkalnych ❖ Kompleksowa termomodernizacja budynków mieszkalnych osiedla „Zawada" w Elblągu Gmina Milejewo: ❖ Termomodernizacja budynków użyteczności publicznej ❖ Budowa OZE na budynkach na terenie Gminy Milejewo ❖ Budowa farmy ogniw fotowoltaicznych w miejscowości Majewo i Kamiennik Wielki Gmina Tolkmicko: ❖ Termomodernizacja szkół i placówek oświatowych w Tolkmicku Gmina Młynary: ❖ Zakup i montaż odnawialnych źródeł energii na terenie gminy Młynary ❖ Kompleksowa termomodernizacja budynków użyteczności publicznej i mieszkalnych na terenie Miasta i Gminy Młynary
Pozostałe propozycje projektów realizowanych na obszarze ZIT	Gmina Tolkmicko: ❖ Budowa biogazowni w Tolkmicku ❖ Budowa farmy fotowoltanicznej w Nowince ❖ Budowa miejskiej kotłowni węglowej w Tolkmicku ❖ Montaż paneli fotowoltanicznych w partnerstwie Gminy Tolkmicko z mieszkańcami Klaster PRO-OZE: ❖ Budowa Elbląskiego Parku Eko-Energetycznego Klaster PRO-OZE/ Instytut Techniczno-Przyrodniczy Żuławski Ośrodek Badawczy w Elblągu/Klaster ICT AMBER ❖ Promocja wykorzystania OZE przez utworzenie i działania Centrum Edukacji i Promocji Zastosowań OZE Gmina Miasto Elbląg: ❖ Modernizacja sieci ciepłowniczej EPEC w tym sieci przesyłowych, likwidacja grupowych węzłów ciepłowniczych, budowa układów odpylania, monitoring obiektów ciepłowniczych Gmina Milejewo: ❖ Zakup i montaż odnawialnych źródeł energii na budynkach mieszkańców Gminy Milejewo oraz na budynkach użyteczności publicznej i stanowiących własność Gminy Milejewo
Projekty komplementarne z obszaru EOF	Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa w Elblągu: ❖ Perspektywy rozwoju odnawialnych źródeł energii na terenie województwa warmińsko-mazurskiego Gmina Frombork: ❖ Rozbudowa miejskiej sieci ciepłowniczej i modernizacja kotłowni ekologicznej w strefie uzdrowiskowej we Fromborku. Gmina Rychliki: ❖ Budowa i rozbudowa infrastruktury elektroenergetycznej. Stworzenie możliwości budowy elektrowni pozyskujących energię ze źródeł odnawialnych (np. farmy wiatrowe, źródła geotermalne) Gmina Pasłęk: ❖ Modernizacja energetyczna budynków użyteczności publicznej – placówek oświatowych Gmina Miejska Braniewo: ❖ Modernizacja systemu ciepłowniczego Miasta Braniewa ❖ Modernizacja źródeł ciepła ❖ Podniesienie efektywności energetycznej systemu ciepłowniczego ❖ Rozbudowa miejskiej sieci ciepłowniczej ❖ Połączenie systemów ciepłowni miejskich w Braniewie ❖ Modernizacja źródeł ciepła w oparciu o technologie odnawialne i kogeneracyjne ❖ Zmniejszenie emisji ciepłowni miejskich w Braniewie
Tryb wyboru projektów	Konkursowy
Typ beneficjentów	Zgodnie ze Szczegółowym Opisem Osi Priorytetowych Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Warmińsko-Mazurskiego na lata 2014-2020
System preferencji dla wybranych obszarów	Zgodnie ze Szczegółowym Opisem Osi Priorytetowych Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Warmińsko-Mazurskiego na lata 2014-2020
Minimalne i maksymalne wartości projektów	Zgodnie ze Szczegółowym Opisem Osi Priorytetowych Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Warmińsko-Mazurskiego na lata 2014-2020
Wskaźniki produktu i rezultatu	Zgodnie ze Szczegółowym Opisem Osi Priorytetowych Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Warmińsko-Mazurskiego na lata 2014-2020

PRIORYTET 2.4 MONITORING ŚRODOWISKA I PRZECIWDZIAŁANIE ZAGROŻENIOM

Priorytet inwestycyjny UE	2c. Wzmocnienie zastosowań TIK dla e-administracji, e-uczenia się, e-włączenia społecznego, e-kultury i e-zdrowia 5b. Promowanie inwestycji ukierunkowanych na konkretne rodzaje ryzyka, zapewniających odporność na klęski żywiołowe 6iii., 6d. Ochrona i przywrócenie różnorodności biologicznej, ochrona i rekultywacja gleby oraz wspieranie usług ekosystemowych, także poprzez program Natura 2000 i zieloną infrastrukturę
Obszary objęte interwencją	Elbląski Obszar Funkcjonalny
Typy przedsięwzięć	❖ Zintegrowane programy gospodarki odpadami i ściekami komunalnymi ❖ Program usuwania azbestu na terenie EOF ❖ Budowa i wdrożenie systemu monitoringu gospodarczego wykorzystania środowiska (całego obszaru lub wybranych obszarów EOF) ❖ Stworzenie cyfrowego centrum informacji na temat stanu środowiska przyrodniczego (całego obszaru lub wybranych obszarów EOF) ❖ Wykorzystanie potencjału laboratorium zaawansowanych analiz środowiskowych elbląskiego parku technologicznego, jako regionalnego laboratorium analitycznego do badań zalewu wiślanego ❖ Budowa, przebudowa i modernizacja zabezpieczeń przeciwpowodziowych
Projekty w formule ZIT	-
Projekty komplementarne poza formułą ZIT, ale na obszarze objętym ZIT	-
Pozostałe propozycje projektów realizowanych na obszarze ZIT	Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa w Elblągu: ❖ Program oczyszczania i zagospodarowania Zalewu Wiślanego Elbląski Park Technologiczny: ❖ Poprawa jakości wód Zalewu Wiślanego. Wykorzystanie potencjału Laboratorium Zaawansowanych Analiz Środowiskowych Elbląskiego Parku Technologicznego, jako regionalnego laboratorium analitycznego do badań Zalewu Wiślanego Gmina Miasto Elbląg: ❖ Cyfrowe centrum informacji Zalewu Wiślanego i rzeki Elbląg
Projekty komplementarne z obszaru EOF	OPEGIEKA: ❖ Monitoring środowiskowy w Elbląskim Obszarze Funkcjonalnym Elbląski Park Technologiczny: ❖ Monitoring stanu fauny w ekosystemach wodnych na terenie Elbląskiego Obszaru Funkcjonalnego pod kątem zawartości metali toksycznych - kancerogennych. Klaster ICT Amber/ Instytut Techniczno-Przyrodniczy Żuławski Ośrodek Badawczy w Elblągu/OPEGIEKA: ❖ Budowa i wdrożenie systemu monitoringu gospodarczego wykorzystania środowiska Zelewu Wiślanego i jego zlewni Gmina Godkowo: ❖ Aktualizacja studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Godkowo w związku ze zmieniającymi się warunkami ekologiczno-przyrodniczymi i prawnymi
Tryb wyboru projektów	Konkursowy
Typ beneficjentów	Zgodnie ze Szczegółowym Opisem Osi Priorytetowych Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Warmińsko-Mazurskiego na lata 2014-2020
System preferencji dla wybranych obszarów	Zgodnie ze Szczegółowym Opisem Osi Priorytetowych Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Warmińsko-Mazurskiego na lata 2014-2020
Minimalne i maksymalne wartości projektów	Zgodnie ze Szczegółowym Opisem Osi Priorytetowych Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Warmińsko-Mazurskiego na lata 2014-2020
Wskaźniki produktu i rezultatu	Zgodnie ze Szczegółowym Opisem Osi Priorytetowych Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Warmińsko-Mazurskiego na lata 2014-2020

PRIORYTET 2.5. EDUKACJA PROEKOLOGICZNA

Priorytet inwestycyjny UE	2c. Wzmocnienie zastosowań TIK dla e-administracji, e-uczenia się, e-włączenia społecznego, e-kultury i e-zdrowia 10a. Inwestycje w edukację, umiejętności i uczenie się przez całe życie poprzez rozwój infrastruktury edukacyjnej i szkoleniowej
Obszary objęte interwencją	Elbląski Obszar Funkcjonalny
Typy przedsięwzięć	❖ Edukacja społeczności subregionu elbląskiego w zakresie gospodarczego wykorzystania środowiska ❖ Promocja postaw proekologicznych
Projekty w formule ZIT	-
Projekty komplementarne poza formułą ZIT, ale na obszarze objętym ZIT	Nadleśnictwo Elbląg: ❖ Budowa Centrum Edukacji Przyrodniczo Leśnej
Pozostałe propozycje projektów realizowanych na obszarze ZIT	Nadleśnictwo Elbląg: ❖ Łagodzenie wpływu antropopresji na tereny leśne - udostępnienie lasu dla społeczeństwa w celach rekreacji i edukacji
Projekty komplementarne z obszaru EOF	Klaster ICT Amber/ Instytut Techniczno-Przyrodniczy Żuławski Ośrodek Badawczy w Elblągu: ❖ Edukacja społeczności subregionu elbląskiego w zakresie gospodarczego wykorzystania środowiska oraz promocja postaw proekologicznych
Tryb wyboru projektów	Konkursowy
Uprawnieni beneficjenci	Zgodnie ze Szczegółowym Opisem Osi Priorytetowych Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Warmińsko-Mazurskiego na lata 2014-2020
System preferencji dla wybranych obszarów	Zgodnie ze Szczegółowym Opisem Osi Priorytetowych Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Warmińsko-Mazurskiego na lata 2014-2020
Minimalne i maksymalne wartości projektów	Zgodnie ze Szczegółowym Opisem Osi Priorytetowych Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Warmińsko-Mazurskiego na lata 2014-2020
Wskaźniki produktu i rezultatu	Zgodnie ze Szczegółowym Opisem Osi Priorytetowych Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Warmińsko-Mazurskiego na lata 2014-2020

CEL STRATEGICZNY 3: WZROST DOBROBYTU POPRZEZ WYKORZYSTANIE WIEDZY I NOWOCZESNYCH TECHNOLOGII

PRIORYTET 3.1. ROZWÓJ NOWOCZESNYCH TECHNOLOGII W ZARZĄDZANIU PUBLICZNYM I USŁUGACH DLA PRZEDSIĘBIORSTW

Priorytet inwestycyjny UE	1a. Udoskonalanie infrastruktury B+I i zwiększanie zdolności do osiągnięcia doskonałości w zakresie B+I oraz wspieranie ośrodków kompetencji, w szczególności tych, które leżą w interesie Europy 1b. Promowanie inwestycji przedsiębiorstw w B+I, rozwijanie powiązań i synergii między przedsiębiorstwami, ośrodkami B+R i sektorem szkolnictwa wyższego (…), wspieranie badań technologicznych i stosowanych, linii pilotażowych, działań w zakresie wczesnej walidacji produktów i zaawansowanych zdolności produkcyjnych i pierwszej produkcji w dziedzinie kluczowych technologii (...) 3a. Promowanie przedsiębiorczości, w szczególności poprzez ułatwianie gospodarczego wykorzystywania nowych pomysłów oraz sprzyjanie tworzeniu nowych firm, w tym również poprzez inkubatory przedsiębiorczości
Obszary objęte interwencją	Elbląski Obszar Funkcjonalny
Typy przedsięwzięć	❖ Rozbudowa Elbląskiego Parku Technologicznego ❖ Stworzenie Centrum certyfikacji i wdrożeń w zakresie systemów zarządzania zgodnych z normami i standardami dla przedsiębiorstw, instytucji, uczelni i organizacji ❖ Utworzenie i rozbudowa Systemu Informacji Przestrzennej SIP

	❖ Wzmocnienie rozwoju technologicznego EOF przez profesjonalizację i rozwój usług klastrów i inicjatyw klastrowych ❖ Centrum Wdrażania i Jakości dla MŚP i sektora edukacji
Projekty w formule ZIT	-
Projekty komplementarne poza formułą ZIT, ale na obszarze objętym ZIT	Gmina Miasto Elbląg: ❖ Rozbudowa Elbląskiego Parku Technologicznego, w tym doposażenie laboratoriów EPT o stanowiska badawcze w zakresie: kryminalistyki, badań materiałowych (rewitalizacja terenów powojskowych)
Pozostałe propozycje projektów realizowanych na obszarze ZIT	-
Projekty komplementarne z obszaru EOF	Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa w Elblągu: ❖ Stworzenie Centrum Certyfikacji i Wdrożeń w zakresie Systemu Zarządzania Jakością wg ISO 9001 dla małych i średnich przedsiębiorstw oraz dla uczelni ❖ Współpraca Centrum Transferu Technologii oraz Akademickiego Inkubatora Przedsiębiorczości PWSZ w Elblągu w zakresie perspektyw wykorzystania akademicko-naukowej sieci PIONIER poza obszar objęty szkieletem ELMAN w Elbląskim Obszarze Funkcjonalnym Klaster ICT Amber/ Rada Klastrów: ❖ Wzmocnienie rozwoju technologicznego subregionu elbląskiego przez profesjonalizację i rozwój usług klastrów ❖ Poprawa ilości i jakości usług publicznych w EOF przez zintegrowaną informatyzację EOF.
Tryb wyboru projektów	Konkursowy
Typ beneficjentów	Zgodnie ze Szczegółowym Opisem Osi Priorytetowych Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Warmińsko-Mazurskiego na lata 2014-2020
System preferencji dla wybranych obszarów	Zgodnie ze Szczegółowym Opisem Osi Priorytetowych Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Warmińsko-Mazurskiego na lata 2014-2020
Minimalne i maksymalne wartości projektów	Zgodnie ze Szczegółowym Opisem Osi Priorytetowych Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Warmińsko-Mazurskiego na lata 2014-2020
Wskaźniki produktu i rezultatu	Zgodnie ze Szczegółowym Opisem Osi Priorytetowych Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Warmińsko-Mazurskiego na lata 2014-2020

PRIORYTET 3.2. WYKORZYSTANIE POTENCJAŁU INTELIGENTNYCH SPECJALIZACJI REGIONALNYCH DLA ROZWOJU EOF

Priorytet inwestycyjny UE	1b. Promowanie inwestycji przedsiębiorstw w B+I, rozwijanie powiązań i synergii między przedsiębiorstwami, ośrodkami B+R i sektorem szkolnictwa wyższego (…), wspieranie badań technologicznych i stosowanych, linii pilotażowych, działań w zakresie wczesnej walidacji produktów i zaawansowanych zdolności produkcyjnych i pierwszej produkcji w dziedzinie kluczowych technologii (...) 3a. Promowanie przedsiębiorczości, w szczególności poprzez ułatwianie gospodarczego wykorzystywania nowych pomysłów oraz sprzyjanie tworzeniu nowych firm, w tym również poprzez inkubatory przedsiębiorczości
Obszary objęte interwencją	Elbląski Obszar Funkcjonalny
Typy przedsięwzięć	❖ Inicjatywy na rzecz współpracy w ramach „trójkąta innowacji" – przedsiębiorcy, sektor nauki oraz administracja i IOB ❖ Inicjatywy na rzecz współpracy sektora edukacji z przedsiębiorstwami ❖ Inicjatywy na rzecz diagnozy potencjału specjalizacji regionalnych w ramach EOF ❖ Utworzenie uzdrowiska we Fromborku – w ramach wykorzystania potencjału „ekonomii wody" ❖ Zagospodarowanie turystyczne atrakcyjnych zasobów środowiska naturalnego: wybrzeża Zalewu Wiślanego, otwartych zbiorników wodnych i rzek - w ramach wykorzystania potencjału „ekonomii wody" ❖ Stworzenie zintegrowanej oferty produktów turystycznych związanych z Zalewem Wiślanym (regaty żeglarskie, inscenizacje bitwy morskiej, prezentacje fauny i flory i inne) – w ramach wykorzystania potencjału „ekonomii wody"
Projekty w formule ZIT	-
Projekty komplementarne poza formułą ZIT, ale na obszarze objętym ZIT	Powiat elbląski: ❖ Zagospodarowanie turystyczne wybrzeża Zalewu Wiślanego Gmina Tolkmicko:

	❖ Budowa pomostu i organizacja plaży na stawie miejskim w Tolkmicku ❖ Budowa bulwaru spacerowego nad rzeką Stradanka
Pozostałe propozycje projektów realizowanych na obszarze ZIT	Gmina Tolkmicko: ❖ Inscenizacja bitwy morskiej na Zalewie Wiślanym ❖ Budowa stanicy wodnej WOPR w Tolkmicku Elbląski Klaster Turystyczny: ❖ Rozbudowa bazy Ogniska Sportów Wodnych „Fala" w Elblągu
Projekty komplementarne z obszaru EOF	Gmina Frombork: ❖ Uzdrowisko we Fromborku ❖ Rozbudowa portu żeglarskiego we Fromborku (etap I) ❖ Infrastruktura sportowa stanowiąca bazę około turystyczną uzdrowiska we Fromborku Gmina Pieniężno: ❖ Budowa przystani kajakowej na rzece Wałsza, Pasłęka
Tryb wyboru projektów	Konkursowy
Typ beneficjentów	Zgodnie ze Szczegółowym Opisem Osi Priorytetowych Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Warmińsko-Mazurskiego na lata 2014-2020
System preferencji dla wybranych obszarów	Zgodnie ze Szczegółowym Opisem Osi Priorytetowych Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Warmińsko-Mazurskiego na lata 2014-2020
Minimalne i maksymalne wartości projektów	Zgodnie ze Szczegółowym Opisem Osi Priorytetowych Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Warmińsko-Mazurskiego na lata 2014-2020
Wskaźniki produktu i rezultatu	Zgodnie ze Szczegółowym Opisem Osi Priorytetowych Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Warmińsko-Mazurskiego na lata 2014-2020

PRIORYTET 3.3. ZINTEGROWANE ZARZĄDZANIE W SEKTORZE TURYSTYKI I ROZWÓJ KOMPLEMENTARNYCH PRODUKTÓW TURYSTYCZNYCH

Priorytet inwestycyjny UE	1b. Promowanie inwestycji przedsiębiorstw w B+I, rozwijanie powiązań i synergii między przedsiębiorstwami, ośrodkami B+R i sektorem szkolnictwa wyższego (…), wspieranie badań technologicznych i stosowanych, linii pilotażowych, działań w zakresie wczesnej walidacji produktów i zaawansowanych zdolności produkcyjnych i pierwszej produkcji w dziedzinie kluczowych technologii (...) 8iii. Samozatrudnienie, przedsiębiorczość oraz tworzenie nowych miejsc pracy 9b. Wspieranie rewitalizacji fizycznej, gospodarczej i społecznej ubogich społeczności i obszarów miejskich i wiejskich
Obszary objęte interwencją	Zgodnie ze Szczegółowym Opisem Osi Priorytetowych Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Warmińsko-Mazurskiego na lata 2014-2020
Typy przedsięwzięć	❖ Budowa i rozbudowa szlaków turystycznych ❖ Modernizacja ogrodu zoologicznego w Braniewie ❖ Budowa atrakcji turystycznych, np. podziemnej strzelnicy kulowej, centrum spadochronowego, bazy ogniska sportów wodnych, rodzinnego parku rozrywki Nowa Holandia, osi turystycznej Suchacz - Kadyny - Nowinka ❖ Stworzenie komplementarnej oferty produktów turystycznych związanej z potencjałem kulturowym Warmii i Żuław (muzea, izby pamięci, ekspozycje archeologiczne, wystawy i wydarzenia cykliczne i inne) ❖ Opracowanie i realizacja programu rozwoju turystyki w EOF lub na wybranych obszarach ❖ Rozwój, aktualizacja i publikacja baz danych dotyczących istniejącej infrastruktury turystycznej obszaru
Projekty w formule ZIT	Projekty realizowane w obszarze **„EOF rewitalizuje przestrzenie publiczne"**
Projekty komplementarne poza formułą ZIT, ale na obszarze objętym ZIT	Powiat elbląski: ❖ Opracowanie i realizacja programu rozwoju turystyki w obszarze Zalewu Wiślanego ❖ Zachowanie dziedzictwa kulturowego menonitów Gmina Tolkmicko: ❖ Oś turystyczna - Suchacz - Kadyny - Nowinka a) Pole karawaningowe w Kadynach b) Park archeologiczny w Nowince Gmina Elbląg: ❖ Zielona Szkoła w Nowakowie ❖ Budowa infrastruktury turystycznej w Raczkach Elbląskich przy największej naturalnej depresji w Polsce Stowarzyszenie Elbląg Europa: ❖ Święto Chleba w Elblągu ❖ Elblag Rocks Europa

	❖ HipHop Gallery Jam ❖ Wikingowie z Truso w Elblągu Biblioteka Elbląska im. Cypriana Norwida: ❖ Elbląska Jesień Literacka ❖ Letnie Ogrody Polityki Centrum Sztuki Galeria EL: ❖ Jazzbląg Festiwal Gmina Miasto Elbląg: ❖ Organizacja ponadlokalnych przedsięwzięć artystycznych w amfiteatrze w Parku Dolinka
Pozostałe propozycje projektów realizowanych na obszarze ZIT	Elbląski Klaster Turystyczny: ❖ Hotel trzygwiazdkowy ❖ Budowa podziemnej strzelnicy kulowej ❖ Centrum Spadochronowe Truso - strefa zrzutu ❖ Rozbudowa i modernizacja Rodzinnego Parku Rozrywki NOWA HOLANDIA oraz dostosowanie obiektów do przyjęcia turystów rosyjskojęzycznych
Projekty komplementarne z obszaru EOF	Gmina Gronowo Elbląskie: ❖ Rajd Rowerowy "Dwa mosty" ❖ Regionalny Zlot Seniorów ❖ Kultura Mennonicka na Żuławach – dawniej i dziś Gmina Rychliki: ❖ Budowa i rozbudowa istniejącej infrastruktury turystycznej (hotele, pensjonaty, miejsca noclegowe, restauracje itp.) ❖ Rozwój, aktualizacja i publikacja bazy danych dotyczącej istniejącej infrastruktury turystycznej obszaru ❖ Budowa i rozbudowa szlaków turystycznych. Gmina Płoskinia: ❖ Adaptacja poddasza ZS Płoskinia na cele izby pamięci historycznej Warmii Elbląskie Stowarzyszenie Wspierania Inicjatyw Pozarządowych: ❖ Miejscowości Tematyczne – Miejsca z Duszą Elbląski Klaster Turystyczny: ❖ Trasy historyczno-turystyczne ziemi elbląskiej ❖ Gospodarstwo edukacyjne - od pola do stoku - tradycja i nowoczesność Gmina Pieniężno: ❖ Budowa rozlewni miodu ❖ Impreza tematyczna powtarzana co roku np.. "Święto miodu" ❖ Wspólny katalog imprez powiatowych/wojewódzkich ❖ Hotel "Kopernikus" lub "Mehlsack"
Tryb wyboru projektów	Konkursowy
Typ beneficjentów	Zgodnie ze Szczegółowym Opisem Osi Priorytetowych Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Warmińsko-Mazurskiego na lata 2014-2020
System preferencji dla wybranych obszarów	Zgodnie ze Szczegółowym Opisem Osi Priorytetowych Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Warmińsko-Mazurskiego na lata 2014-2020
Minimalne i maksymalne wartości projektów	Zgodnie ze Szczegółowym Opisem Osi Priorytetowych Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Warmińsko-Mazurskiego na lata 2014-2020
Wskaźniki produktu i rezultatu	Zgodnie ze Szczegółowym Opisem Osi Priorytetowych Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Warmińsko-Mazurskiego na lata 2014-2020

CEL STRATEGICZNY 4: WZROST AKTYWNOŚCI I INTEGRACJI SPOŁECZNEJ

PRIORYTET 4.1. TWORZENIE WARUNKÓW DLA WYSOKIEJ AKTYWNOŚCI SPOŁECZNEJ

Priorytet inwestycyjny UE	8iii. Samozatrudnienie, przedsiębiorczość oraz tworzenie nowych miejsc pracy 9b. Wspieranie rewitalizacji fizycznej, gospodarczej i społecznej ubogich społeczności i obszarów miejskich i wiejskich
Obszary objęte interwencją	Zgodnie ze Szczegółowym Opisem Osi Priorytetowych Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Warmińsko-Mazurskiego na lata 2014-2020

Typy przedsięwzięć	❖ Budowa, modernizacja i wykorzystanie centrów aktywności społecznej (świetlice, biblioteki, inkubatory społeczne i inne) ❖ Budowa, rozbudowa i modernizacja placówek edukacyjnych nauczania podstawowego i gimnazjalnego ❖ Wzmacnianie potencjału organizacji pozarządowych i wolontariatu ❖ Wsparcie rodziny, np. poprzez programy pieczy zastępczej, asystenta rodziny i koordynatora pieczy zastępczej, programy przeciwdziałania przemocy i ochrony ofiar i inne ❖ Wzmacnianie potencjału ośrodków wsparcia społeczno-środowiskowego ❖ Programy działań na rzecz osób niepełnosprawnych i starszych ❖ Zagospodarowanie/rozwój przestrzeni publicznych – przedsięwzięcia ukierunkowane na podniesienie atrakcyjności społecznej oraz nadawanie walorów funkcjonalnych i estetycznych tym przestrzeniom z uwzględnieniem ich regionalnej tożsamości
Projekty w formule ZIT	Projekty realizowane w obszarze **„EOF rewitalizuje przestrzenie publiczne"**
Projekty komplementarne poza formułą ZIT, ale na obszarze objętym ZIT	Gmina Miasto Elbląg: ❖ Rozbudowa Centrum Kształcenia Praktycznego w Elblągu – dostosowanie kształcenia i szkolnictwa zawodowego do potrzeb rynku pracy ❖ Rozbudowa Centrum Kształcenia Praktycznego w Elblągu – dostosowanie kształcenia i szkolnictwa zawodowego do potrzeb rynku pracy – etap II ❖ Przebudowa targowiska miejskiego przy ul. Płk. Dąbka w Elblągu Gmina Milejewo: ❖ Milejewo – wzrost aktywności społecznej w oparciu o nowo wybudowaną świetlicę w Kamienniku Wielkim Elbląskie Stowarzyszenie Wspierania Inicjatyw Pozarządowych: ❖ Elbląskie Centrum Integracji Społecznej
Pozostałe propozycje projektów realizowanych na obszarze ZIT	Elbląskie Stowarzyszenie Wspierania Inicjatyw Pozarządowych: ❖ Centrum Organizacji Pozarządowych
Projekty komplementarne z obszaru EOF nieobjętego ZIT	Gmina Pasłęk: ❖ Aktywizacja społeczno-zawodowa osób zamieszkujących na obszarze Starego Miasta w związku z rewitalizacją Starego Miasta ❖ Rozwijanie więzi wspólnotowych wśród mieszkańców subregionu elbląskiego poprzez upowszechnianie sportu Gmina Płoskinia: ❖ Budowa świetlicy wiejskiej w miejscowości Strubno ❖ Remont i modernizacja Biblioteki Publicznej Gminy Płoskinia Stowarzyszenie Pasarga: ❖ Braniewski Inkubator Społeczny ❖ Dziecko na wsi ❖ To nam w duszy gra ❖ Ośrodek wsparcia społecznego-środowiskowy dom samopomocy ❖ Braniewo na starych widokówkach ❖ Napoleoniada 2015 ❖ Wykorzystanie możliwości sprzętu multimedialnego do popularyzacji wiedzy o lokalnej historii ❖ Ukraińskie Barwy Pogranicza Elbląskie Stowarzyszenie Wspierania Inicjatyw Pozarządowych: ❖ Centra Aktywności Lokalnej Powiat braniewski: ❖ Powiatowy program działań na rzecz osób niepełnosprawnych na lata 2012-2022 ❖ Powiatowy program rozwoju pieczy zastępczej w powiecie braniewskim na lata 2012-2014 ❖ "Wszyscy mamy równe szanse - aktywizacja osób wykluczonych" Program Operacyjny Kapitał Ludzki w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego, Działanie 7.1, Poddziałanie 7.1.2 Rozwój i upowszechnianie aktywnej integracji oraz powiatowe centra pomocy rodzinie ❖ Asystent rodziny i koordynator pieczy zastępczej ❖ Powiatowy Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2012-2017
Tryb wyboru projektów	Konkursowy
Typ beneficjentów	Zgodnie ze Szczegółowym Opisem Osi Priorytetowych Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Warmińsko-Mazurskiego na lata 2014-2020
System preferencji dla wybranych obszarów	Zgodnie ze Szczegółowym Opisem Osi Priorytetowych Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Warmińsko-Mazurskiego na lata 2014-2020
Minimalne i maksymalne wartości projektów	Zgodnie ze Szczegółowym Opisem Osi Priorytetowych Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Warmińsko-Mazurskiego na lata 2014-2020
Wskaźniki produktu i rezultatu	Zgodnie ze Szczegółowym Opisem Osi Priorytetowych Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Warmińsko-Mazurskiego na lata 2014-2020

PRIORYTET 4.2. WZROST JAKOŚCI USŁUG EDUKACYJNYCH, SZKOLENIOWYCH I MEDYCZNYCH

Priorytet inwestycyjny UE	10i. Ograniczenie i zapobieganie przedwczesnemu kończeniu nauki szkolnej oraz zapewnienie równego dostępu do dobrej jakości wczesnej edukacji elementarnej, oraz kształcenia podstawowego, gimnazjalnego i ponadgimnazjalnego, z uwzględnieniem formalnych, nieformalnych i pozaformalnych ścieżek kształcenia umożliwiających ponowne podjęcie kształcenia i szkolenia
Obszary objęte interwencją	❖ ZIT bis Elbląga (typ przedsięwzięć nr: 1,2,3) ❖ Elbląski Obszar Funkcjonalny (typ przedsięwzięć nr 4)
Typy przedsięwzięć	1. Kształcenie kompetencji kluczowych uczniów (nauki ścisłe, w tym: ICT, matematyczno-przyrodniczych, języków obcych) oraz postaw/umiejętności niezbędnych na rynku pracy (kreatywności, innowacyjności, pracy zespołowej), 2. Tworzenie warunków dla nowoczesnego nauczania – tzw. nauczanie eksperymentalne, w tym wyposażenie pracowni matematyczno-przyrodniczych, 3. Zapewnienie zindywidualizowanego podejścia do uczniów o specjalnych potrzebach edukacyjnych 4. Rozwijanie kompetencji uczniów w zakresie stosowania TIK w ramach kontynuacji działań rządowego programu „Cyfrowa szkoła".
Projekty w formule ZIT	Projekty realizowane w obszarze **„EOF podnosi jakość edukacji"** poprzez: Kształcenie kompetencji kluczowych niezbędnych na rynku pracy (matematyczno-przyrodniczych, ICT, językowych) oraz właściwych postaw/umiejętności (kreatywności, innowacyjności oraz pracy zespołowej), w tym zapewnienie zindywidualizowanego podejścia do uczniów o specjalnych potrzebach edukacyjnych. Realizacja projektów w zakresie kształcenia kompetencji kluczowych uczniów odbywa się poprzez następujące rodzaje działań: 1. Doskonalenie umiejętności i kompetencji kluczowych nauczycieli w zakresie stosowania metod oraz form organizacyjnych sprzyjających kształtowaniu i rozwijaniu u uczniów kompetencji kluczowych niezbędnych na rynku pracy oraz właściwych postaw/umiejętności (kreatywności, innowacyjności oraz pracy zespołowej) oraz działań z obszaru doradztwa zawodowego. 2. Kształtowanie i rozwijanie u uczniów kompetencji kluczowych niezbędnych na rynku pracy oraz właściwych postaw/umiejętności (kreatywności, innowacyjności oraz pracy zespołowej). 3. Indywidualizacja pracy z uczniem ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, w tym wsparcie ucznia młodszego. Realizacja przedsięwzięcia „Wzrost jakości usług edukacyjnych ukierunkowanych na rozwój kompetencji pożądanych na rynku pracy na obszarze ZIT Elbląga" zgodnie z Uchwałą Nr 06/2016 Komitetu Sterującego Związku ZIT z dnia 06 maja 2016 r.
Projekty komplementarne	Gmina Miasto Elbląg ❖ Kompleksowa modernizacja energetyczna elbląskich placówek oświatowych ❖ Rozwój infrastruktury sportowej przy elbląskich placówkach oświatowych Powiat elbląski ❖ Wyrównywanie szans edukacyjnych uczniów o utrudnionym dostępie do edukacji oraz zmniejszenie różnic w jakości usług edukacyjnych uczniów szkół podstawowych, gimnazjów i szkół ponadgimnazjalnych na obszarze Elbląskiego Obszaru Funkcjonalnego ❖ Rozbudowa Liceum Plastycznego w Gronowie Górnym Gmina Elbląg ❖ Zielona Szkoła w Nowakowie Gmina Tolkmicko ❖ Termomodernizacja budynków użyteczności publicznej w Tolkmicku Elbląska Uczelnia Humanistyczno-Ekonomiczna ❖ Wykorzystywanie nowoczesnych technologii w pracy nauczyciela Gminy Milejewo: ❖ Termomodernizacja budynków użyteczności publicznejja budynków użyteczności publicznej ❖ Budowa OZE na budynkach na terenie Gminy Milejewo ❖ Budowa farmy ogniw fotowoltaicznych w miejscowości Majewo i Kamiennik Wielki
Tryb wyboru projektów	Tryb konkursowy

Typ beneficjentów	Wszystkie podmioty zgodnie ze Strategią ZIT bis Elbląg – z wyłączeniem osób fizycznych nie prowadzących działalności gospodarczej
System preferencji dla wybranych obszarów	Preferowane będą projekty z następujących obszarów strategicznej interwencji: - Obszary peryferyzacji społeczno-gospodarczej; - Obszary o słabym dostępie do usług publicznych; - Obszary wymagające restrukturyzacji i rewitalizacji.
Minimalne i maksymalne wartości projektów	Minimalna i maksymalna wartość projektu zostanie określona kryteriach wyboru projektu lub w Regulaminie Konkursu.
Wskaźniki produktu	Zgodnie ze Szczegółowym Opisem Osi Priorytetowych Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Warmińsko-Mazurskiego na lata 2014-2020
Wskaźniki rezultatu bezpośredniego	Zgodnie ze Szczegółowym Opisem Osi Priorytetowych Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Warmińsko-Mazurskiego na lata 2014-2020

Priorytet inwestycyjny UE	10iv. Lepsze dostosowanie systemów kształcenia i szkolenia do potrzeb rynku pracy, ułatwianie przechodzenia z etapu kształcenia do etapu zatrudnienia oraz wzmacnianie systemów kształcenia i szkolenia zawodowego i ich jakości, w tym poprzez mechanizmy prognozowania umiejętności, dostosowania programów nauczania oraz tworzenia i rozwoju systemów uczenia się poprzez praktyczną naukę zawodu realizowaną w ścisłej współpracy z pracodawcami.
Obszary objęte interwencją	ZIT bis Elbląga
Typy przedsięwzięć	**Programy współpracy szkół i placówek prowadzących kształcenie zawodowe z otoczeniem społeczno-gospodarczym (pracodawcami/organizacjami pracodawców, przedsiębiorcami/organizacjami przedsiębiorców, instytucjami rynku pracy, szkołami wyższymi) między innymi poprzez:** - organizację kształcenia praktycznego (staże/praktyki) dla uczniów i słuchaczy w rzeczywistych warunkach pracy, - wyposażenie uczniów i słuchaczy w dodatkowe umiejętności, kompetencje i kwalifikacje zawodowe, w tym kompetencje miękkie pożądane na rynku pracy, - tworzenie klas patronackich w szkołach, - organizowanie kursów przygotowawczych (dla uczniów/słuchaczy) na studia we współpracy ze szkołami wyższymi, - unowocześnienie/dostosowanie oferty kształcenia i szkolenia do potrzeb rynku pracy, - tworzenie nowych zawodów na użytek specyficznych zdiagnozowanych potrzeb firm z regionu (szczególnie w obszarach inteligentnych specjalizacji), - doposażenie/wyposażenie bazy dydaktycznej szkół i placówek prowadzących kształcenie zawodowe, - doskonalenie umiejętności, kompetencji lub kwalifikacji nauczycieli szkół i placówek prowadzących kształcenie zawodowe, w tym nauczycieli zawodu i instruktorów praktycznej nauki zawodu. Kształtowanie u uczniów i słuchaczy szkół prowadzących kształcenie zawodowe kompetencji kluczowych i umiejętności uniwersalnych niezbędnych na rynku pracy (umiejętności matematyczno-przyrodniczych, umiejętności posługiwania się językami obcymi (w tym język polski dla cudzoziemców i osób powracających do Polski oraz ich rodzin), ICT, umiejętności rozumienia, kreatywności, innowacyjności, przedsiębiorczości, krytycznego myślenia, rozwiązywania problemów, umiejętności uczenia się, umiejętności pracy zespołowej w kontekście środowiska pracy).
Projekty w formule ZIT	Projekty realizowane w obszarze **„EOF inwestuje w młodzież"** Projekty realizowane w formule ZIT będą zgodnie z zapisem celu tematycznego 10 Umowy partnerstwa „Inwestowanie w kształcenie, szkolenie oraz szkolenie zawodowe na rzecz zdobywania umiejętności i uczenia się przez całe życie", celu szczegółowego „lepsze kompetencje kadr", koncentrowały się na priorytecie „Zwiększenie powiązań systemu edukacji i umiejętności osób z potrzebami rynku pracy", a w tym m.in: - rozwój współpracy szkół, placówek oświatowych i szkół wyższych z ich otoczeniem, zwłaszcza z pracodawcami, - doskonalenie modelu kształcenia zawodowego oraz promocja kształcenia zawodowego,

	- wzrost liczby studentów na kierunkach istotnych dla gospodarki wybranych w drodze analiz i ewaluacji. Realizacja przedsięwzięcia „Wzrost jakości usług edukacyjnych ukierunkowanych na rozwój kompetencji pożądanych na rynku pracy na obszarze ZIT Elbląga" zgodnie z Uchwałą Nr 06/2016 Komitetu Sterującego Związku ZIT z dnia 06 maja 2016 r.
Projekty komplementarne	Gmina Miasto Elbląg ❖ STARTUP HOUSE – Inkubacja przedsiębiorstw w Elblągu ❖ Platforma startowa dla nowych pomysłów – Hub of Talents ❖ Rozbudowa Centrum Kształcenia Praktycznego w Elblągu – dostosowanie kształcenia i szkolnictwa zawodowego do potrzeb rynku pracy ❖ Rozbudowa Centrum Kształcenia Praktycznego w Elblągu – dostosowanie kształcenia i szkolnictwa zawodowego do potrzeb rynku pracy – etap II ❖ Utworzenie Elbląskiego Centrum Edukacji Zawodowej ❖ Rozbudowa Elbląskiego Parku Technologicznego w tym Doposażenie laboratoriów EPT o stanowiska badawcze w zakresie: kryminalistyki, badań materiałowych (rewitalizacja terenów powojskowych) Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa w Elblągu ❖ Budowa Centrum Doskonalenia Kompetencji Społecznych dla PWSZ w Elblągu Elbląska Uczelnia Humanistyczno-Ekonomiczna ❖ Dostosowanie programu kształcenia do potrzeb rynku pracy w zakresie opieki paliatywnej ❖ Zarządzanie turystyką i hotelarstwem Gmina Tolkmicko ❖ Program wychowania morskiego w EOF
Tryb wyboru projektów	Tryb konkursowy
Typ beneficjentów	Wszystkie podmioty – z wyłączeniem osób fizycznych nie prowadzących działalności gospodarczej
System preferencji dla wybranych obszarów	Zgodnie ze Szczegółowym Opisem Osi Priorytetowych Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Warmińsko-Mazurskiego na lata 2014-2020
Minimalne i maksymalne wartości projektów	Minimalna i maksymalna wartość projektu zostanie określona w kryteriach wyboru projektu lub w Regulaminie Konkursu.
Wskaźniki produktu	Zgodnie ze Szczegółowym Opisem Osi Priorytetowych Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Warmińsko-Mazurskiego na lata 2014-2020
Wskaźniki rezultatu bezpośredniego	Zgodnie ze Szczegółowym Opisem Osi Priorytetowych Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Warmińsko-Mazurskiego na lata 2014-2020

Priorytet inwestycyjny UE	2c. Wzmocnienie zastosowań TIK dla e-administracji, e-uczenia się, e-włączenia społecznego, e-kultury i e-zdrowia 10a. Inwestycje w edukację, umiejętności i uczenie się przez całe życie poprzez rozwój infrastruktury edukacyjnej i szkoleniowej
Obszary objęte interwencją	Zgodnie ze Szczegółowym Opisem Osi Priorytetowych Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Warmińsko-Mazurskiego na lata 2014-2020
Typy przedsięwzięć	❖ Badanie predyspozycji zawodowych wśród młodzieży i działanie na rzecz organizacji praktyk zawodowych ❖ Budowa centrum doskonalenia kompetencji społecznych ❖ Dostosowywanie programu kształcenia do potrzeb rynku pracy, w tym rozwój kierunków przyrodniczo-technicznych ❖ Rozwój elektronicznej platformy edukacyjnej ❖ Integracja zarządzania oświatą i doskonalenie usług edukacyjnych ❖ Podniesienie atrakcyjności i jakości szkolnictwa zawodowego ❖ Wzrost wykorzystania nowoczesnych technologii w pracy nauczycieli i edukacji ❖ Zmniejszanie różnic w jakości i dostępie do usług edukacyjnych na obszarze EOF
Projekty w formule ZIT	-

Projekty komplementarne poza formułą ZIT, ale na obszarze objętym ZIT	Powiat elbląski: ❖ Podniesienie atrakcyjności i jakości szkolnictwa zawodowego ❖ Wyrównywanie szans edukacyjnych uczniów o utrudnionym dostępie do edukacji oraz zmniejszenie różnic w jakości usług edukacyjnych uczniów szkół podstawowych, gimnazjów i szkół ponadgimnazjalnych na obszarze Elbląskiego Obszaru Funkcjonalnego OPEGIEKA: ❖ Elektroniczna Platforma Edukacyjna Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa w Elblągu: ❖ Budowa Centrum Doskonalenia Kompetencji Społecznych dla PWSZ w Elblągu Elbląska Uczelnia Humanistyczno-Ekonomiczna: ❖ Budowa Szkoły Podstawowej i Gimnazjum oraz kompleksu sportowego na terenie Elbląskiej Uczelni Humanistyczno-Ekonomicznej ❖ Budowa obiektu przedszkolnego ❖ Pielęgniarstwo kierunkiem nadal aktualnym ❖ Wykorzystywanie nowoczesnych technologii w pracy nauczyciela ❖ Dostosowanie programu kształcenia do potrzeb rynku pracy w zakresie opieki paliatywnej ❖ Zarządzanie turystyką i hotelarstwem Samodzielny Publiczny Specjalistyczny Zakład Opieki Zdrowotnej Szpital Miejski im. Jana Pawła II: ❖ Szkolenia, kursy i studia podyplomowe pracowników Szpitala Miejskiego im. Jana Pawła II w Elblągu Gmina Tolkmicko: ❖ Program wychowania morskiego w EOF
Pozostałe propozycje projektów realizowanych na obszarze ZIT	Powiat elbląski: ❖ Rozbudowa Liceum Plastycznego w Gronowie Górnym
Projekty komplementarne z obszaru EOF nieobjętego ZIT	Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa w Elblągu ❖ Kompleksowe rozwiązania w zakresie organizacji systemu praktyk zawodowych dla studentów wszystkich (36) publicznych wyższych szkół zawodowych w Polsce w połączeniu z inkubacją i samozatrudnieniem Elbląski Park Technologiczny: ❖ Zwiększenie potencjału edukacyjnego na terenie Elbląskiego Obszaru Funkcjonalnego pod kątem kierunków przyrodniczo-technicznych. Gmina Pasłęk: ❖ Doskonalenie usług edukacyjnych szkół i przedszkoli w Gminie Pasłęk ❖ Kompleksowy system edukacyjny wspomagający zarządzanie oświatą w Gminie Pasłęk Gmina Płoskinia: ❖ Dziecko na wsi ❖ Potwierdzenie zajęć edukacyjnych w świetlicach wiejskich na terenie Gminy Płoskinia Powiat braniewski: ❖ Nauczanie poprzez doświadczenie Gmina Pieniężno: ❖ Zespół Szkół Podstawowych i Gimnazjalnych
Tryb wyboru projektów	Konkursowy
Typ beneficjentów	Zgodnie ze Szczegółowym Opisem Osi Priorytetowych Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Warmińsko-Mazurskiego na lata 2014-2020
System preferencji dla wybranych obszarów	Zgodnie ze Szczegółowym Opisem Osi Priorytetowych Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Warmińsko-Mazurskiego na lata 2014-2020
Minimalne i maksymalne wartości projektów	Zgodnie ze Szczegółowym Opisem Osi Priorytetowych Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Warmińsko-Mazurskiego na lata 2014-2020
Wskaźniki produktu i rezultatu	Zgodnie ze Szczegółowym Opisem Osi Priorytetowych Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Warmińsko-Mazurskiego na lata 2014-2020

PRIORYTET 4.3. PODNIESIENIE BEZPIECZEŃSTWA PUBLICZNEGO

Priorytet inwestycyjny UE	9a. Inwestycje w infrastrukturę zdrowotną i społeczną, które przyczyniają się do rozwoju krajowego, regionalnego i lokalnego, zmniejszania nierówności w zakresie stanu zdrowia, promowanie włączenia społecznego poprzez lepszy dostęp do usług społecznych, kulturalnych i rekreacyjnych oraz przejścia z usług instytucjonalnych do usług na poziomie społeczności lokalnych
Obszary objęte interwencją	ZIT bis Elbląga
Typy przedsięwzięć	Typy przedsięwzięć: - Doposażenie placówek medycznych w nowoczesny sprzęt i aparaturę medyczną. - Budowa, rozbudowa, modernizacja obiektów ochrony zdrowia (w tym, w zakresie dostosowania infrastruktury do potrzeb osób starszych i niepełnosprawnych) – inwestycje w obiekty i zakupy wyposażenia. - Zastosowanie TIK (oprogramowanie, sprzęt) – wyłącznie jako element projektów powyżej. Zgodnie ze Szczegółowym Opisem Osi Priorytetowych Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Warmińsko-Mazurskiego na lata 2014-2020.
Projekty w formule ZIT	Szpital Miejski św. Jana Pawła II w Elblągu: - Podniesienie jakości i kompleksowości leczenia poprzez konsolidację usług zdrowotnych w zakresie lecznictwa zachowawczego i zabiegowego w Szpitalu Miejskim św. Jana Pawła II w Elblągu Wojewódzkim Szpitalu Zespolonym w Elblągu: - Modernizacja Traktu Porodowego i Oddziału Ginekologiczno-Położniczego w Wojewódzkim szpitalu Zespolonym w Elblągu wraz z doposażeniem Samodzielny Publiczny zakład Opieki Zdrowotnej Centrum Rehabilitacji w Elblągu: - Doposażenie SP ZOZ Centrum Rehabilitacji w Elblągu w specjalistyczny sprzęt medyczny
Projekty komplementarne	Szpital Miejski św. Jana Pawła II w Elblągu: ❖ Wdrożenie e-usług w Szpitalu Miejskim św. Jana Pawła II w Elblągu ❖ Rewitalizacja kompleksu budynków Szpitala, parku wraz drogami i parkingami wewnętrznymi i parkanem ❖ Kompleksowa modernizacja energetyczna obiektów Szpitala Wojewódzkim Szpitalu Zespolonym w Elblągu: ❖ Modernizacja Szpitalnego Oddziału Ratunkowego w Wojewódzkim Szpitalu Zespolonym w Elblągu ❖ Kompleksowa informatyzacja Wojewódzkiego Szpitala Zespolonego w Elblągu - dostosowanie do ogólnopolskiego systemu informacji medycznej do platformy P1 i P2 ❖ Doposażenie sprzętowe Szpitalnego Oddziału Ratunkowego w Wojewódzkim Szpitalu Zespolonym w Elblągu ❖ Modernizacja infrastruktury techniczno-energetycznej w Wojewódzkim Szpitalu Zespolonym w Elblągu Samodzielny Publiczny zakład Opieki Zdrowotnej Centrum Rehabilitacji w Elblągu: ❖ Termomodernizacja budynku SP ZOZ Centrum Rehabilitacji w Elblągu z wykorzystaniem odnawialnych źródeł energii Elbląska Uczelnia Humanistyczno-Ekonomiczna ❖ Pielęgniarstwo kierunkiem nadal aktualnym
Tryb wyboru projektów	Tryb konkursowy
Typ beneficjentów	Zgodnie ze Szczegółowym Opisem Osi Priorytetowych Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Warmińsko-Mazurskiego na lata 2014-2020
System preferencji dla wybranych obszarów	Zgodnie ze Szczegółowym Opisem Osi Priorytetowych Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Warmińsko-Mazurskiego na lata 2014-2020
Minimalne i maksymalne wartości projektów	Zgodnie ze Szczegółowym Opisem Osi Priorytetowych Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Warmińsko-Mazurskiego na lata 2014-2020

Wskaźniki produktu i rezultatu	Zgodnie ze Szczegółowym Opisem Osi Priorytetowych Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Warmińsko-Mazurskiego na lata 2014-2020

Priorytet inwestycyjny UE	2c. Wzmocnienie zastosowań TIK dla e-administracji, e-uczenia się, e-włączenia społecznego, e-kultury i e-zdrowia
Obszary objęte interwencją	Zgodnie ze Szczegółowym Opisem Osi Priorytetowych Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Warmińsko-Mazurskiego na lata 2014-2020
Typy przedsięwzięć	❖ Budowa strażnicy w Elblągu ❖ Usprawnienie pracy służb mundurowych EOF ❖ Wzmocnienie potencjału ochotniczej straży pożarnej poprzez budowę, przebudowę lub modernizację budynków, zakup nowych samochodów oraz sprzętu ❖ Budowa miejskich centrów monitoringu
Projekty w formule ZIT	-
Projekty komplementarne poza formułą ZIT, ale na obszarze objętym ZIT	Gmina Milejewo: ❖ Wzmocnienie potencjału Ochotniczych Straży Pożarnych w Gminie Milejewo
Pozostałe propozycje projektów realizowanych na obszarze ZIT	-
Projekty komplementarne z obszaru EOF nieobjętego ZIT	Elbląski Park Technologiczny: ❖ Usprawnienie pracy służb mundurowych z Elbląskiego Obszaru Funkcjonalnego w aspekcie walki z nielegalnymi środkami pobudzającymi oraz wprowadzaniem do obrotu towarów z przemytu Gmina Wilczęta: ❖ Wzmocnienie potencjału Ochotniczej Straży Pożarnej w Gminie Wilczęta ❖ Poprawa bezpieczeństwa na polsko-rosyjskiej granicy państwowej oraz terenach przygranicznych Gmina Miasto Elbląg ❖ Budowa strażnicy w Elblągu – poprawa bezpieczeństwa ludności Elbląskiego Obszaru Funkcjonalnego.
Tryb wyboru projektów	Konkursowy
Typ beneficjentów	Zgodnie ze Szczegółowym Opisem Osi Priorytetowych Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Warmińsko-Mazurskiego na lata 2014-2020
System preferencji dla wybranych obszarów	Zgodnie ze Szczegółowym Opisem Osi Priorytetowych Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Warmińsko-Mazurskiego na lata 2014-2020
Minimalne i maksymalne wartości projektów	Zgodnie ze Szczegółowym Opisem Osi Priorytetowych Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Warmińsko-Mazurskiego na lata 2014-2020
Wskaźniki produktu i rezultatu	Zgodnie ze Szczegółowym Opisem Osi Priorytetowych Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Warmińsko-Mazurskiego na lata 2014-2020

PRIORYTET 4.4. INTEGRACJA SPOŁECZNA I ROZWÓJ POPRZEZ SPORT I KULTURĘ

Priorytet inwestycyjny UE	2c. Wzmocnienie zastosowań TIK dla e-administracji, e-uczenia się, e-włączenia społecznego, e-kultury i e-zdrowia 9a. Inwestycje w infrastrukturę zdrowotną i społeczną, które przyczyniają się do rozwoju krajowego, regionalnego i lokalnego, zmniejszania nierówności w zakresie stanu zdrowia, promowanie włączenia społecznego poprzez lepszy dostęp do usług społecznych, kulturalnych i rekreacyjnych oraz przejścia z usług instytucjonalnych do usług na poziomie społeczności lokalnych
Obszary objęte interwencją	Zgodnie ze Szczegółowym Opisem Osi Priorytetowych Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Warmińsko-Mazurskiego na lata 2014-2020
Typy przedsięwzięć	❖ Organizacja wydarzeń kulturalnych o zasięgu ponadlokalnym ❖ Działania na rzecz wzmacniania tożsamości lokalnej i regionalnej ❖ Wzrost wykorzystania nowoczesnych technologii w sferze kultury i sportu ❖ Budowa i modernizacja infrastruktury sportowo-rekreacyjnej

	❖ Tworzenie i wzmacnianie potencjału organizacji kulturalnych i sportowych
Projekty w formule ZIT	-
Projekty komplementarne poza formułą ZIT, ale na obszarze objętym ZIT	Gmina Miasto Elbląg: ❖ Modernizacja krytej pływalni przy ul. Robotniczej w Elblągu ❖ Modernizacja budynku zaplecza przy kompleksie sportowym przy ul. Agrykola 8 w Elblągu ❖ Rozwój infrastruktury sportowej przy elbląskich placówkach oświatowych ❖ Dni z niepełnosprawnością Stowarzyszenie Elbląg Europa ❖ Bursztynowy Port - Alternatywny Ośrodek Kultury ❖ Święto Chleba w Elblągu
Pozostałe propozycje projektów realizowanych na obszarze ZIT	Gmina Tolkmicko: ❖ Budowa stadionu wielofunkcyjnego w Tolkmicku Budowa basenu miejskiego w Tolkmicku Elbląska Uczelnia Humanistyczno-Ekonomiczna ❖ Dostosowanie istniejącego hangaru na potrzeby hali sportowej Gmina Milejewo: ❖ Budowa hali sportowo – rekreacyjnej w Milejewie
Projekty komplementarne z obszaru EOF nieobjętego ZIT	Gmina Frombork: ❖ Żeglarstwo dla dzieci i młodzieży Gmina Rychliki: ❖ Budowa, rozbudowa, adaptacja istniejących obiektów (w tym zabytkowych) na cele kulturalne, w tym domy i ośrodki kultury ❖ Budowa i rozbudowa obiektów sportowych (boisk, pływalni) Gmina Wilczęta: ❖ Budowa kompleksu sportowo-rekreacyjnego w miejscowości Wilczęta Gmina Pasłęk: ❖ Budowa bazy sportowo-rekreacyjnej na terenie Parku Ekologicznego w Pasłęku ❖ Budowa placu sportowo-rekreacyjnego dla dzieci i młodzieży w Pasłęku Gmina Płoskinia: ❖ Modernizacja boiska sportowego w miejscowości Płoskinia ❖ Doposażenie placów zabaw funkcjonujących na terenie gminy Płoskinia Gmina Pieniężno: ❖ Sala widowiskowo-sportowa na istniejących fundamentach ❖ Otwarte kąpielisko miejskie Stowarzyszenie Pasarga: ❖ Sportowy Klub Jeździecki
Tryb wyboru projektów	Konkursowy
Typ beneficjentów	Zgodnie ze Szczegółowym Opisem Osi Priorytetowych Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Warmińsko-Mazurskiego na lata 2014-2020
System preferencji dla wybranych obszarów	Zgodnie ze Szczegółowym Opisem Osi Priorytetowych Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Warmińsko-Mazurskiego na lata 2014-2020
Minimalne i maksymalne wartości projektów	Zgodnie ze Szczegółowym Opisem Osi Priorytetowych Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Warmińsko-Mazurskiego na lata 2014-2020
Wskaźniki produktu i rezultatu	Zgodnie ze Szczegółowym Opisem Osi Priorytetowych Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Warmińsko-Mazurskiego na lata 2014-2020

CEL STRATEGICZNY 5: BUDOWA WSPÓLNEGO WIZERUNKU EOF

PRIORYTET 5.1. PROMOCJA TURYSTYCZNA

Priorytet inwestycyjny UE	2c. Wzmocnienie zastosowań TIK dla e-administracji, e-uczenia się, e-włączenia społecznego, e-kultury i e-zdrowia 9b. Wspieranie rewitalizacji fizycznej, gospodarczej i społecznej ubogich społeczności i obszarów miejskich i wiejskich
Obszary objęte interwencją	Zgodnie ze Szczegółowym Opisem Osi Priorytetowych Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Warmińsko-Mazurskiego na lata 2014-2020
Typy przedsięwzięć	❖ Opracowanie wspólnego wizerunku turystycznego EOF

	❖ Popularyzacja dziedzictwa kulturowego i walorów turystycznych EOF w kraju i za granicą ❖ Budowa funkcji wzmacniających międzynarodowy charakter EOF ❖ Budowa Centrum Współpracy Transgranicznej
Projekty w formule ZIT	-
Projekty komplementarne poza formułą ZIT, ale na obszarze objętym ZIT	Stowarzyszenie Elbląg Europa: ❖ Centrum Współpracy Transgranicznej
Pozostałe propozycje projektów realizowanych na obszarze ZIT	-
Projekty komplementarne z obszaru EOF nieobjętego ZIT	Gmina Płoskinia: ❖ Promocja obszaru funkcjonalnego Gmina Rychliki: ❖ Wykonanie artykułów promocyjnych związanych z turystyką Gmina Pasłęk: ❖ Popularyzacja i rozwój dziedzictwa kulturowego subregionu elbląskiego Grupa Elbląskich Klastrów: ❖ Przyjmujemy sąsiada – budowa funkcji wzmacniających międzynarodowy charakter EOF Powiat braniewski: ❖ Warmia - zalew dużych możliwości
Tryb wyboru projektów	Konkursowy
Typ beneficjentów	Zgodnie ze Szczegółowym Opisem Osi Priorytetowych Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Warmińsko-Mazurskiego na lata 2014-2020
System preferencji dla wybranych obszarów	Zgodnie ze Szczegółowym Opisem Osi Priorytetowych Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Warmińsko-Mazurskiego na lata 2014-2020
Minimalne i maksymalne wartości projektów	Zgodnie ze Szczegółowym Opisem Osi Priorytetowych Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Warmińsko-Mazurskiego na lata 2014-2020
Wskaźniki produktu i rezultatu	Zgodnie ze Szczegółowym Opisem Osi Priorytetowych Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Warmińsko-Mazurskiego na lata 2014-2020

PRIORYTET 5.2. PRZYGOTOWANIE TERENÓW INWESTYCYJNYCH I PROMOCJA GOSPODARCZA

Priorytet inwestycyjny UE	2c. Wzmocnienie zastosowań TIK dla e-administracji, e-uczenia się, e-włączenia społecznego, e-kultury i e-zdrowia 9b. Wspieranie rewitalizacji fizycznej, gospodarczej i społecznej ubogich społeczności i obszarów miejskich i wiejskich
Obszary objęte interwencją	Zgodnie ze Szczegółowym Opisem Osi Priorytetowych Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Warmińsko-Mazurskiego na lata 2014-2020
Typy przedsięwzięć	❖ Opracowanie wspólnego wizerunku gospodarczego EOF ❖ Budowa funkcji wzmacniających międzynarodowy charakter EOF ❖ Wykorzystanie możliwości inwestycyjnych nabrzeża portowego ❖ Zagospodarowanie inwestycyjne poprzez rewitalizację wybranych obszarów EOF ❖ Promocja gospodarcza terenów inwestycyjnych poprzez popularyzację zintegrowanej oferty EOF
Projekty w formule ZIT	-
Projekty komplementarne poza formułą ZIT, ale na obszarze objętym ZIT	Gmina Milejewo: ❖ Rewitalizacja terenów EOF oraz budowa nowego procesu - pozyskanie i wparcie inwestora w subregionie. ❖ Milejewo - Zagospodarowanie inwestycyjne rewitalizowanych terenów gminy na Centrum Logistyczno-Produkcyjne Stowarzyszenie Elbląg Europa: ❖ Centrum Współpracy Transgranicznej
Pozostałe propozycje projektów realizowanych na obszarze ZIT	-
Projekty komplementarne z obszaru EOF nieobjętego ZIT	-
Tryb wyboru projektów	Konkursowy

Typ beneficjentów	Zgodnie ze Szczegółowym Opisem Osi Priorytetowych Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Warmińsko-Mazurskiego na lata 2014-2020
System preferencji dla wybranych obszarów	Zgodnie ze Szczegółowym Opisem Osi Priorytetowych Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Warmińsko-Mazurskiego na lata 2014-2020
Minimalne i maksymalne wartości projektów	Zgodnie ze Szczegółowym Opisem Osi Priorytetowych Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Warmińsko-Mazurskiego na lata 2014-2020
Wskaźniki produktu i rezultatu	Zgodnie ze Szczegółowym Opisem Osi Priorytetowych Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Warmińsko-Mazurskiego na lata 2014-2020

PRIORYTET 5.3. REWITALIZACJA I UPORZĄDKOWANIE PRZESTRZENI PUBLICZNYCH

Priorytet inwestycyjny UE	9b. Wspieranie rewitalizacji fizycznej, gospodarczej i społecznej ubogich społeczności i obszarów miejskich i wiejskich
Obszary objęte interwencją	ZIT bis Elbląga
Typy przedsięwzięć	Zintegrowane przedsięwzięcia dotyczące wszystkich aspektów rewitalizacji danego obszaru obejmujące zagospodarowanie zdegradowanych obszarów miejskich w celu przywrócenia lub nadania im nowych funkcji społecznych ((w tym kulturalnych, edukacyjnych (z wyłączeniem form szkolnych) i rekreacyjnych) oraz gospodarczych (z wyłączeniem miejsc noclegowych), w tym: ✓ przebudowa, modernizacja lub adaptacja istniejących obiektów (wyjątkowo w uzasadnionych wypadkach odtwarzanie historycznej zabudowy) wraz z zakupem wyposażenia wpływającego na unowocześnienie obiektów (wyłącznie jako element projektu inwestycyjnego); ✓ budowa lub przebudowa dróg stanowiących drogę wewnętrzną obszaru rewitalizowanego przyczyniająca się do gospodarczej i fizycznej rewitalizacji i regeneracji obszarów miejskich lub miejskich obszarów funkcjonalnych, wyłącznie jako element ww. projektów.
Projekty w formule ZIT	Projekty realizowane w obszarze **„EOF rewitalizuje przestrzenie publiczne"** Projekty realizowane w formule ZIT będą zgodne z zapisem celu tematycznego 9 Umowy partnerstwa „Promowanie włączenia społecznego, walka z ubóstwem i wszelką dyskryminacją", celu szczegółowego „Włączenie społeczności zamieszkujących obszary peryferyjne i zdegradowane", koncentrowały się na priorytetach: - Kompleksowa rewitalizacja zdegradowanych obszarów, - Poprawa szans rozwojowych i zwiększenie spójności społecznej na obszarach peryferyjnych, WARTIANTY: Gmina Miasto Elbląg: - Rewitalizacja kąpieliska miejskiego w Elblągu – Europark etap I, - Rewitalizacja budynków socjalnych przy ul. Skrzydlatej w Elblągu, - Rewitalizacja muszli koncertowej w Parku Miejskim Bażantarnia, - Miejska sieć przestrzeni parkowo-rekreacyjnych (amfiteatr w Parku Dolinka), - Kompleksowa modernizacja obiektów w celu utworzenia placówki opiekuńczo-wychowawczej wraz z wyposażeniem, - Utworzenie i prowadzenie 2 placówek dziennego pobytu dla osób starszych (adaptacja obiektu i wyposażenie) Gmina Elbląg: - Rewitalizacja budynku przy ul. Żeromskiego w Elblągu Gmina Tolkmicko: - Odbudowa układu urbanistycznego miasta Tolkmicko. Etap II: Przebudowa pierzei północnej Tolkmickiego rynku - Odbudowa układu urbanistycznego miasta Tolkmicko. Etap III: „Odbudowa Tolkmickiej Stodoły – Spichlerza Gmina Młynary: - Rewitalizacja budynków komunalnych w Młynarach

Projekty komplementarne	Gmina Miasto Elbląg ❖ Rewitalizacja Parków Miejskich Maksa Ashmanna w Kaliningradzie i Parku Dolinka w Elblągu ❖ Rewitalizacja obszaru Starego Miasta ❖ Adaptacja Biblioteki Elbląskiej – obiektu dziedzictwa kulturowego o potencjale turystycznym ❖ Rewitalizacja Wyspy Spichrzów ❖ Rozbudowa Elbląskiego Parku Technologicznego w tym Doposażenie laboratoriów EPT o stanowiska badawcze w zakresie: kryminalistyki, badań materiałowych (rewitalizacja terenów powojskowych) ❖ Miejska sieć przestrzeni parkowo–rekreacyjnych ❖ Modernizacja obiektów sportowych i rekreacyjnych w Elblągu ❖ Z muzeum w przyszłość. Modernizacja Muzeum Archeologiczno-Historycznego w Elblągu ❖ Kompleksowa rewitalizacja dawnego klasztoru dominikanów – obecnie Centrum Sztuki Galeria EL Powiat elbląski ❖ Zachowanie dziedzictwa kulturowego menonitów ❖ Zagospodarowanie turystyczne wybrzeża Zalewu Wiślanego Gmina Milejewo ❖ Milejewo - Zagospodarowanie inwestycyjne rewitalizowanych terenów gminy na Centrum Logistyczno-Produkcyjne ❖ Zagospodarowanie terenów rekreacyjnych i centrów poszczególnych miejscowości w Gminie Milejewo ❖ Budowa nowych i doposażenie funkcjonujących placów zabaw na terenie Gminy Milejewo Gmina Tolkmicko ❖ Rewitalizacja miasta Tolkmicka: a) przebudowa starych uliczek z infrastrukturą podziemną i naziemną b) odbudowa budynku dworca PKP c) remont bosmanatu w porcie w Tolkmicku d)renowacja prywatnych kamieniczek ❖ Oś turystyczna - Suchacz - Kadyny - Nowinka a) Obóz kaprów w Suchaczu, b) Pole karawaningowe w Kadynach, b) Park archeologiczny w Nowince. ❖ Rewitalizacja i standaryzacja portów i przystani morskich południowego brzegu Zalewu Wiślanego ❖ Budowa stadionu wielofunkcyjnego w Tolkmicku ❖ Budowa basenu miejskiego w Tolkmicku ❖ Inscenizacja bitwy morskiej na Zalewie Wiślanym Gmina Elbląg ❖ Przystosowanie zdegradowanego terenu w miejscowości Czechowo pod budownictwo jednorodzinne Gmina Młynary ❖ Rewitalizacja przestrzeni publicznej w gminie Młynary ❖ Rewitalizacja kamienic w Młynarach Elbląskie Stowarzyszenie Wspierania Inicjatyw Pozarządowych ❖ Elbląskie Centrum Integracji Społecznej Stowarzyszenie Elbląg Europa ❖ Bursztynowy Port - Alternatywny Ośrodek Kultury ❖ Centrum Współpracy Transgranicznej ❖ Święto Chleba w Elblągu ❖ Elbląg Rocks Europa ❖ HipHop Gallery Jam ❖ Wikingowie z Truso w Elblągu Centrum Spotkań Europejskich „Światowid" w Elblągu ❖ Rozbudowa, przebudowa i remont Teatru im. Aleksandra Sewruka oraz Centrum Spotkań Europejskich Światowid w Elblągu
Tryb wyboru projektów	Tryb konkursowy
Typ beneficjentów	❖ jednostki samorządu terytorialnego, ich związki i stowarzyszenia, ❖ jednostki organizacyjne jednostek samorządu terytorialnego, ❖ organizacje pozarządowe, ❖ kościoły i związki wyznaniowe, ❖ wspólnoty mieszkaniowe i spółdzielnie mieszkaniowe.

System preferencji dla wybranych obszarów	Zgodnie ze Szczegółowym Opisem Osi Priorytetowych Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Warmińsko-Mazurskiego na lata 2014-2020
Minimalne i maksymalne wartości projektów	Zgodnie ze Szczegółowym Opisem Osi Priorytetowych Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Warmińsko-Mazurskiego na lata 2014-2020
Wskaźniki produktu	Zgodnie ze Szczegółowym Opisem Osi Priorytetowych Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Warmińsko-Mazurskiego na lata 2014-2020

Priorytet inwestycyjny UE	2c. Wzmocnienie zastosowań TIK dla e-administracji, e-uczenia się, e-włączenia społecznego, e-kultury i e-zdrowia 3a. Promowanie przedsiębiorczości, w szczególności poprzez ułatwianie gospodarczego wykorzystywania nowych pomysłów oraz sprzyjanie tworzeniu nowych firm, w tym również poprzez inkubatory przedsiębiorczości 9b. Wspieranie rewitalizacji fizycznej, gospodarczej i społecznej ubogich społeczności i obszarów miejskich i wiejskich
Obszary objęte interwencją	Zgodnie ze Szczegółowym Opisem Osi Priorytetowych Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Warmińsko-Mazurskiego na lata 2014-2020
Typy przedsięwzięć	❖ Renowacja i rewitalizacja przestrzeni zabytkowych i o wysokiej wartości historyczno-kulturalnej poprzez wprowadzanie nowych funkcji kulturalnych, społecznych i gospodarczych ❖ Tworzenie sieci przestrzeni parkowo-rekreacyjnych ❖ Przystosowanie terenów zdegradowanych do wykorzystania na cele publiczne, gospodarcze i mieszkaniowe ❖ Aktywizacja społeczno-zawodowa osób mieszkających na rewitalizowanych i odnawianych obszarach
Projekty w formule ZIT	-
Projekty komplementarne poza formułą ZIT, ale na obszarze objętym ZIT	Gmina Milejewo: ❖ Rewitalizacja terenów EOF oraz budowa nowego procesu - pozyskanie i wparcie inwestora w subregionie. ❖ Milejewo - Zagospodarowanie inwestycyjne rewitalizowanych terenów gminy na Centrum Logistyczno-Produkcyjne ❖ Zagospodarowanie terenów rekreacyjnych i centrów poszczególnych miejscowości w Gminie Milejewo ❖ Budowa nowych i doposażenie funkcjonujących placów zabaw na terenie Gminy Milejewo Gmina Tolkmicko: ❖ Rewitalizacja miasta Tolkmicka: a) przebudowa starych uliczek z infrastrukturą podziemną i naziemną b) odbudowa budynku dworca PKP c) remont bosmanatu w porcie w Tolkmicku d) renowacja prywatnych kamieniczek ❖ Rewitalizacja kolei nadzalewowej: Elbląg-Kaliningrad ❖ Rewitalizacja i standaryzacja portów i przystani nadzalewowych Gmina Elbląg: ❖ Odrestaurowanie zabytkowego budynku przy ul. Żeromskiego 2B w Elblągu ❖ Przystosowanie zdegradowanego terenu w miejscowości Czechowo pod budownictwo jednorodzinne Gmina Miasto Elbląg: ❖ Rewitalizacja kompleksu budynków Szpitala, parku wraz drogami i parkingami wewnętrznymi i parkanem ❖ Rewitalizacja Parków Miejskich Maksa Ashmanna w Kaliningradzie i Parku Dolinka w Elblągu ❖ Rewitalizacja obszaru Starego Miasta ❖ Adaptacja Biblioteki Elbląskiej – obiektu dziedzictwa kulturowego o potencjale turystycznym ❖ Rewitalizacja Wyspy Spichrzów ❖ Miejska sieć przestrzeni parkowo–rekreacyjnych ❖ Modernizacja obiektów sportowych i rekreacyjnych w Elblągu ❖ Z muzeum w przyszłość. Modernizacja Muzeum Archeologiczno-Historycznego w Elblągu ❖ Kompleksowa rewitalizacja dawnego klasztoru dominikanów – obecnie Centrum Sztuki Galeria EL Centrum Sztuki Galeria EL: ❖ Remont gotyckich okien wraz z licem murów zabytkowej siedziby Galerii EL Gmina Młynary: ❖ Rewitalizacja przestrzeni publicznej w Młynarach służąca aktywizacji społeczności lokalnej

Pozostałe propozycje projektów realizowanych na obszarze ZIT	-
Projekty komplementarne z obszaru EOF nieobjętego ZIT	Gmina Frombork: ❖ Rewitalizacja przestrzeni publicznej Starego Miasta i skweru miejskiego we Fromborku ❖ Zagospodarowanie przestrzeni publicznej w strefach uzdrowiskowych. Gmina Rychliki: ❖ Renowacja i rewitalizacja istniejących obiektów zabytkowych Gmina Miasto Braniewo: ❖ Rewitalizacja Miasta Braniewa - modernizacja ogrodu zoologicznego z rekonstrukcją dawnych obwarowań miejskich ❖ Rewitalizacja Miasta Braniewa - rewitalizacja zabytkowych budynków Braniewa ❖ Rewitalizacja Miasta Braniewa – rekonstrukcja dawnych obwarowań miejskich przy ulicy Kromera z budową skateparku Gmina Wilczęta: ❖ Zagospodarowanie centrum wsi Wilczęta Gmina Pasłęk: ❖ Rewitalizacja budynków mieszkalnych w obrębie Starego Miasta ❖ Kompleksowa rewitalizacja Starego Miasta w Pasłęku ❖ Poprawa dostępu i jakości usług w obrębie Placu Grunwaldzkiego w Pasłęku Powiat braniewski: ❖ Rewitalizacja kompleksu obiektów Zespołu Szkół Budowlanych w Braniewie Gmina Godkowo: ❖ Zagospodarowanie przestrzeni publicznej w Godkowie "Zielony amfiteatr"
Tryb wyboru projektów	Konkursowy
Typ beneficjentów	Zgodnie ze Szczegółowym Opisem Osi Priorytetowych Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Warmińsko-Mazurskiego na lata 2014-2020
System preferencji dla wybranych obszarów	Zgodnie ze Szczegółowym Opisem Osi Priorytetowych Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Warmińsko-Mazurskiego na lata 2014-2020
Minimalne i maksymalne wartości projektów	Zgodnie ze Szczegółowym Opisem Osi Priorytetowych Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Warmińsko-Mazurskiego na lata 2014-2020
Wskaźniki produktu i rezultatu	Zgodnie ze Szczegółowym Opisem Osi Priorytetowych Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Warmińsko-Mazurskiego na lata 2014-2020

7.2. ANALIZA WYBORU NAJISTOTNIEJSZYCH INWESTYCJI DLA ROZWOJU GOSPODARCZEGO ELBLĄSKIEGO OBSZARU FUNKCJONALNEGO

Analiza wyboru najistotniejszych inwestycji dla rozwoju gospodarczego EOF została wykonana metodą wielokryterialną.

Pod uwagę wzięto wszystkie przedsięwzięcia wskazane w Strategii, tj.:

a) projekty w formule ZIT;
b) projekty poza formułą ZIT, ale na obszarze objętym ZIT;
c) projekty z obszaru EOF, nie objętego ZIT.

Wszystkie przedsięwzięcia uszeregowano wg następujących grup tematycznych:

a) transport – 62 projekty;
b) infrastruktura techniczna, w tym energetyka, OZE, ochrona środowiska – 44 projekty;
c) zdrowie i infrastruktura społeczna – 16 projektów;

d) kultura, sport, rekreacja, turystyka – 69 projektów;
e) teleinformatyka, instytucje publiczne – 9 projektów;
f) edukacja i społeczeństwo obywatelskie – 55 projektów;
g) rewitalizacja – 23 projekty;
h) rozwój gospodarczy – 7 projektów.

To właśnie ostatnia grupa projektów wpływa bezpośrednio na rozwój gospodarczy. Projekty z pozostałych grup tematycznych mają oczywiście pośredni wpływ na rozwój gospodarczy. Dlatego też do dalszych analiz przyjęto projekty z ostatniej grupy tematycznej. Wśród tych projektów znajdują się:

1	Gmina Miasto Elbląg	Poprawa powiązań komunikacyjnych dzielnicy Zatorze (strefy przedsiębiorczości Elbląskiego Obszaru Funkcjonalnego) z centrum Miasta Elbląga poprzez budowę wiaduktu w ciągu ulicy Lotniczej i Skrzydlatej wraz z drogami dojazdowymi i dostosowaniem istniejących elementów sieci drogowej
2	Gmina Miasto Elbląg	Rozbudowa Elbląskiego Parku Technologicznego w tym doposażenie laboratoriów EPT o stanowiska badawcze w zakresie: kryminalistyki, badań materiałowych (rewitalizacja terenów powojskowych)
3	Gmina Miasto Elbląg	Budowa nowego nabrzeża przy ul. Radomskiej, przedłużenie terminala składowo-przeładunkowego
4	Gmina Miasto Elbląg	Budowa obrotnicy dla statków w Elblągu
5	Gmina Miasto Elbląg	Budowa bocznicy kolejowej i terminalu nr 2 w Elblągu
6	Klaster ICT Amber/ Rada Klastrów	Wzmocnienie rozwoju technologicznego subregionu elbląskiego przez profesjonalizacje i rozwój usług klastrów
7	Grupa Elbląskich Klastrów	Przyjmujemy sąsiada – budowa funkcji wzmacniających międzynarodowy charakter EOF

Wszystkie powyższe przedsięwzięcia są bezpośrednio ukierunkowane na rozwój gospodarczy Elbląskiego Obszaru Funkcjonalnego. W celu wyboru najkorzystniejszego przedsięwzięcia z w/w listy dokonano doboru brzegowych korzyści i kosztów ekonomicznych.

Wśród nich znalazły się:

a) liczba nowych podmiotów gospodarczych;
b) liczba nowych miejsc pracy;
c) reinwestowane środki finansowanie na obszarze EOF;
d) mniejsze wydatki na pomoc społeczną;
e) wzrost wpływów do budżetu miasta.

Jednocześnie podczas wyboru optymalnego rozwiązania, wzięto pod uwagę także koszty samego przedsięwzięcia, jak również jego koszty eksploatacyjne.

Poniżej przedstawiono szczegółowe dane w tym zakresie (do wyliczeń przyjęto 5% stopę dyskonta):

Koszty inwestycyjne i eksploatacyjne

Poprawa powiązań komunikacyjnych dzielnicy Zatorze (strefy przedsiębiorczości Elbląskiego Obszaru Funkcjonalnego) z centrum Miasta Elbląga poprzez budowę wiaduktu w ciągu ulicy Lotniczej i Skrzydlatej wraz z drogami dojazdowymi i dostosowaniem istniejących elementów sieci drogowej	2015	2016	2017	2018	2019	2020	SUMA
Szacunkowe koszty inwestycyjne	0,00	3 000 000,00	4 000 000,00	13 000 000,00	13 000 000,00	0,00	33 000 000,00
Współczynnik dyskonta	1,00	0,95	0,91	0,86	0,78	0,75	
Zdyskontowane koszty inwestycyjne	0,00	2 850 000,00	3 640 000,00	11 180 000,00	10 140 000,00	0,00	27 810 000,00
Koszty eksploatacyjne przedsięwzięcia	0,00	0,00	200 000,00	200 000,00	200 000,00	200 000,00	800 000,00
Współczynnik dyskonta	1,00	0,95	0,91	0,86	0,78	0,75	
Zdyskontowane koszty eksploatacyjne przedsięwzięcia	0,00	0,00	182 000,00	172 000,00	156 000,00	150 000,00	660 000,00

Rozbudowa Elbląskiego Parku Technologicznego w tym doposażenie laboratoriów EPT o stanowiska badawcze w zakresie: kryminalistyki, badań materiałowych (rewitalizacja terenów powojskowych)	2015	2016	2017	2018	2019	2020	SUMA
Szacunkowe koszty inwestycyjne	0,00	5 000 000,00	10 000 000,00	10 000 000,00	0,00	0,00	25 000 000,00
Współczynnik dyskonta	1,00	0,95	0,91	0,86	0,78	0,75	
Zdyskontowane koszty inwestycyjne	0,00	4 750 000,00	9 100 000,00	8 600 000,00	0,00	0,00	22 450 000,00
Koszty eksploatacyjne przedsięwzięcia	0,00	0,00	0,00	1 600 000,00	1 600 000,00	1 600 000,00	4 800 000,00
Współczynnik dyskonta	1,00	0,95	0,91	0,86	0,78	0,75	
Zdyskontowane koszty eksploatacyjne przedsięwzięcia	0,00	0,00	0,00	1 376 000,00	1 248 000,00	1 200 000,00	3 824 000,00

Budowa nowego nabrzeża przy ul. Radomskiej, przedłużenie terminala składowo-przeładunkowego	2015	2016	2017	2018	2019	2020	SUMA
Szacunkowe koszty inwestycyjne	0,00	0,00	7 500 000,00	7 500 000,00	0,00	0,00	15 000 000,00
Współczynnik dyskonta	1,00	0,95	0,91	0,86	0,78	0,75	
Zdyskontowane koszty inwestycyjne	0,00	0,00	6 825 000,00	6 450 000,00	0,00	0,00	13 275 000,00
Koszty eksploatacyjne przedsięwzięcia	0,00	0,00	0,00	342 500,00	342 500,00	342 500,00	1 027 500,00
Współczynnik dyskonta	1,00	0,95	0,91	0,86	0,78	0,75	
Zdyskontowane koszty eksploatacyjne przedsięwzięcia	0,00	0,00	0,00	294 550,00	267 150,00	256 875,00	818 575,00

Budowa obrotnicy dla statków w Elblągu	2015	2016	2017	2018	2019	2020	SUMA
Szacunkowe koszty inwestycyjne	0,00	0,00	0,00	2 500 000,00	2 500 000,00	0,00	5 000 000,00
Współczynnik dyskonta	1,00	0,95	0,91	0,86	0,78	0,75	
Zdyskontowane koszty inwestycyjne	0,00	0,00	0,00	2 150 000,00	1 950 000,00	0,00	4 100 000,00
Koszty eksploatacyjne przedsięwzięcia	0,00	0,00	0,00	112 000,00	112 000,00	112 000,00	336 000,00
Współczynnik dyskonta	1,00	0,95	0,91	0,86	0,78	0,75	
Zdyskontowane koszty eksploatacyjne przedsięwzięcia	0,00	0,00	0,00	96 320,00	87 360,00	84 000,00	267 680,00

Budowa bocznicy kolejowej i terminalu nr 2 w Elblągu	2015	2016	2017	2018	2019	2020	SUMA
Szacunkowe koszty inwestycyjne	0,00	0,00	0,00	30 000 000,00	30 000 000,00	40 000 000,00	100 000 000,00
Współczynnik dyskonta	1,00	0,95	0,91	0,86	0,78	0,75	
Zdyskontowane koszty inwestycyjne	0,00	0,00	0,00	25 800 000,00	23 400 000,00	30 000 000,00	79 200 000,00
Koszty eksploatacyjne przedsięwzięcia	0,00	0,00	0,00	0,00	2 180 000,00	2 180 000,00	4 360 000,00

Współczynnik dyskonta	1,00	0,95	0,91	0,86	0,78	0,75	
Zdyskontowane koszty eksploatacyjne przedsięwzięcia	0,00	0,00	0,00	0,00	1 700 400,00	1 635 000,00	3 335 400,00
Wzmocnienie rozwoju technologicznego subregionu elbląskiego przez profesjonalizacje i rozwój usług klastrów	2015	2016	2017	2018	2019	2020	SUMA
Szacunkowe koszty inwestycyjne	0,00	500 000,00	500 000,00	500 000,00	0,00	0,00	1 500 000,00
Współczynnik dyskonta	1,00	0,95	0,91	0,86	0,78	0,75	
Zdyskontowane koszty inwestycyjne	0,00	475 000,00	455 000,00	430 000,00	0,00	0,00	1 360 000,00
Koszty eksploatacyjne przedsięwzięcia	0,00	0,00	0,00	0,00	50 000,00	50 000,00	100 000,00
Współczynnik dyskonta	1,00	0,95	0,91	0,86	0,78	0,75	
Zdyskontowane koszty eksploatacyjne przedsięwzięcia	0,00	0,00	0,00	0,00	39 000,00	37 500,00	76 500,00

Przyjmujemy sąsiada – budowa funkcji wzmacniających międzynarodowy charakter EOF	2015	2016	2017	2018	2019	2020	SUMA
Szacunkowe koszty inwestycyjne	0,00	650 000,00	650 000,00	650 000,00	0,00	0,00	1 950 000,00
Współczynnik dyskonta	1,00	0,95	0,91	0,86	0,78	0,75	
Zdyskontowane koszty inwestycyjne	0,00	617 500,00	591 500,00	559 000,00	0,00	0,00	1 768 000,00
Koszty eksploatacyjne przedsięwzięcia	0,00	0,00	0,00	0,00	100 000,00	100 000,00	200 000,00
Współczynnik dyskonta	1,00	0,95	0,91	0,86	0,78	0,75	
Zdyskontowane koszty eksploatacyjne przedsięwzięcia	0,00	0,00	0,00	0,00	78 000,00	75 000,00	153 000,00

Korzyści i koszty społeczne

Poprawa powiązań komunikacyjnych dzielnicy Zatorze (strefy przedsiębiorczości Elbląskiego Obszaru Funkcjonalnego) z centrum Miasta Elbląga poprzez budowę wiaduktu w ciągu ulicy Lotniczej i Skrzydlatej wraz z drogami dojazdowymi i dostosowaniem istniejących elementów sieci drogowej	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	SUMA
Liczba nowych podmiotów	0,00	1,00	5,00	5,00	5,00	5,00	3,00	3,00	3,00	2,00	1,00	33,00
Liczba nowych miejsc pracy	0,00	5,00	25,00	25,00	25,00	25,00	15,00	15,00	15,00	10,00	5,00	165,00
Reinwestowane środki finansowe na obszarze EOF	0,00	0,00	500 000,00	500 000,00	500 000,00	500 000,00	500 000,00	500 000,00	500 000,00	500 000,00	500 000,00	4 500 000,00
Mniejsze wydatki na pomoc społeczną	0,00	2 500,00	12 500,00	12 500,00	12 500,00	12 500,00	7 500,00	7 500,00	7 500,00	5 000,00	2 500,00	82 500,00
Wzrost wpływów do budżetu miasta z tytułu podatków (PIT, CIT, nieruchomości)	0,00	42 000,00	210 000,00	210 000,00	210 000,00	210 000,00	126 000,00	126 000,00	126 000,00	84 000,00	42 000,00	1 386 000,00

Rozbudowa Elbląskiego Parku Technologicznego w tym Doposażenie laboratoriów EPT o stanowiska badawcze w zakresie: kryminalistyki, badań materiałowych (rewitalizacja terenów powojskowych)	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	SUMA
Liczba nowych podmiotów	0,00	1,00	2,00	4,00	4,00	6,00	6,00	6,00	4,00	3,00	3,00	39,00
Liczba nowych miejsc pracy	0,00	2,00	4,00	8,00	8,00	12,00	12,00	12,00	8,00	6,00	6,00	78,00
Reinwestowane środki finansowe na obszarze EOF	0,00	0,00	100 000,00	100 000,00	100 000,00	100 000,00	100 000,00	100 000,00	100 000,00	100 000,00	100 000,00	900 000,00
Mniejsze wydatki na pomoc społeczną	0,00	1 000,00	2 000,00	4 000,00	4 000,00	6 000,00	6 000,00	6 000,00	4 000,00	3 000,00	3 000,00	39 000,00

Wzrost wpływów do budżetu miasta z tytułu podatków (PIT, CIT, nieruchomości)	0,00	12 600,00	25 200,00	50 400,00	50 400,00	75 600,00	75 600,00	75 600,00	50 400,00	37 800,00	37 800,00	491 400,00

Budowa nowego nabrzeża przy ul. Radomskiej, przedłużenie terminala składowo-przeładunkowego	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	SUMA
Liczba nowych podmiotów	0,00	0,00	0,00	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00	8,00
Liczba nowych miejsc pracy	0,00	0,00	0,00	3,00	3,00	3,00	3,00	3,00	3,00	3,00	3,00	24,00
Reinwestowane środki finansowe na obszarze EOF	0,00	0,00	0,00	0,00	150 000,00	150 000,00	150 000,00	150 000,00	150 000,00	150 000,00	150 000,00	1 050 000,00
Mniejsze wydatki na pomoc społeczną	0,00	0,00	0,00	1 500,00	1 500,00	1 500,00	1 500,00	1 500,00	1 500,00	1 500,00	1 500,00	12 000,00
Wzrost wpływów do budżetu miasta z tytułu podatków (PIT, CIT, nieruchomości)	0,00	0,00	0,00	42 000,00	42 000,00	42 000,00	42 000,00	42 000,00	42 000,00	42 000,00	42 000,00	336 000,00

Budowa obrotnicy dla statków w Elblągu	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	SUMA
Liczba nowych podmiotów	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Liczba nowych miejsc pracy	0,00	0,00	0,00	1,00	1,00	1,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	3,00
Reinwestowane środki finansowe na obszarze EOF	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Mniejsze wydatki na pomoc społeczną	0,00	0,00	0,00	500,00	500,00	500,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	1 500,00
Wzrost wpływów do budżetu miasta z tytułu podatków (PIT, CIT, nieruchomości)	0,00	0,00	0,00	10 000,00	20 000,00	20 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	50 000,00

Budowa bocznicy kolejowej i terminalu nr 2 w Elblągu	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	SUMA
Liczba nowych podmiotów	0,00	0,00	0,00	0,00	2,00	2,00	2,00	0,00	0,00	0,00	0,00	6,00
Liczba nowych miejsc pracy	0,00	0,00	0,00	0,00	10,00	10,00	10,00	2,00	2,00	2,00	2,00	38,00

Reinwestowane środki finansowe na obszarze EOF	0,00	0,00	0,00	0,00	250 000,00	250 000,00	250 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	750 000,00
Mniejsze wydatki na pomoc społeczną	0,00	0,00	0,00	0,00	5 000,00	5 000,00	5 000,00	1 000,00	1 000,00	1 000,00	1 000,00	19 000,00
Wzrost wpływów do budżetu miasta z tytułu podatków (PIT, CIT, nieruchomości)	0,00	0,00	0,00	0,00	100 000,00	110 000,00	120 000,00	130 000,00	140 000,00	200 000,00	250 000,00	1 050 000,00
Wzmocnienie rozwoju technologicznego subregionu elbląskiego przez profesjonalizacje i rozwój usług klastrów	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	SUMA
Liczba nowych podmiotów	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Liczba nowych miejsc pracy	0,00	0,00	1,00	2,00	2,00	2,00	2,00	2,00	2,00	2,00	2,00	17,00
Reinwestowane środki finansowe na obszarze EOF	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Mniejsze wydatki na pomoc społeczną	0,00	0,00	500,00	1 000,00	1 000,00	1 000,00	1 000,00	1 000,00	1 000,00	1 000,00	1 000,00	8500,00
Wzrost wpływów do budżetu miasta z tytułu podatków (PIT, CIT, nieruchomości)	0,00	0,00	10 000,00	11 000,00	12 000,00	13 000,00	14 000,00	15 000,00	20 000,00	25 000,00	30 000,00	150 000,00

Przyjmujemy sąsiada – budowa funkcji wzmacniających międzynarodowy charakter EOF	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	SUMA
Liczba nowych podmiotów	0,00	0,00	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00	0,00	0,00	0,00	0,00	5,00
Liczba nowych miejsc pracy	0,00	0,00	2,00	3,00	3,00	3,00	3,00	3,00	3,00	3,00	3,00	26,00
Reinwestowane środki finansowe na obszarze EOF	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Mniejsze wydatki na pomoc społeczną	0,00	0,00	1 000,00	1 500,00	1 500,00	1 500,00	1 500,00	1 500,00	1 500,00	1 500,00	1 500,00	13 000,00
Wzrost wpływów do budżetu miasta z tytułu podatków (PIT, CIT, nieruchomości)	0,00	0,00	10 000,00	11 000,00	12 000,00	13 000,00	14 000,00	15 000,00	20 000,00	25 000,00	30 000,00	150 000,00

Podsumowanie analizy:

Podsumowanie	Zdyskontowane koszty inwestycyjne	Zdyskontowane koszty eksploatacyjne przedsięwzięcia	Liczba nowych podmiotów	Liczba nowych miejsc pracy	Reinwestowane środki finansowe na obszarze EOF	Mniejsze wydatki na pomoc społeczną	Wzrost wpływów do budżetu miasta z tytułu podatków (PIT, CIT, nieruchomości)
Poprawa powiązań komunikacyjnych dzielnicy Zatorze (strefy przedsiębiorczości Elbląskiego Obszaru Funkcjonalnego) z centrum Miasta Elbląga poprzez budowę wiaduktu w ciągu ulicy Lotniczej i Skrzydlatej wraz z drogami dojazdowymi i dostosowaniem istniejących elementów sieci drogowej	27 810 000,00	660 000,00	33,00	165,00	4 500 000,00	82 500,00	1 386 000,00
Rozbudowa Elbląskiego Parku Technologicznego w tym Doposażenie laboratoriów EPT o stanowiska badawcze w zakresie: kryminalistyki, badań materiałowych (rewitalizacja terenów powojskowych)	22 450 000,00	3 824 000,00	39,00	78,00	900 000,00	39 000,00	491 400,00
Budowa nowego nabrzeża przy ul. Radomskiej, przedłużenie terminala składowo-przeładunkowego	13 275 000,00	818 575,00	8,00	24,00	1 050 000,00	12 000,00	336 000,00
Budowa obrotnicy dla statków w Elblągu	4 100 000,00	267 680,00	0,00	3,00	0,00	1 500,00	50 000,00
Budowa bocznicy kolejowej i terminalu nr 2 w Elblągu	79 200 000,00	3 335 400,00	6,00	38,00	750 000,00	19 000,00	1 050 000,00
Wzmocnienie rozwoju technologicznego subregionu elbląskiego przez profesjonalizacje i rozwój usług klastrów	1 360 000,00	76 500,00	0,00	17,00	0,00	8 500,00	150 000,00
Przyjmujemy sąsiada – budowa funkcji wzmacniających międzynarodowy charakter EOF	1 768 000,00	153 000,00	5,00	26,00	0,00	13 000,00	150 000,00

Z powyższych analiz wynika, iż przedsięwzięcie pod nazwą „Poprawa powiązań komunikacyjnych dzielnicy Zatorze (strefy przedsiębiorczości Elbląskiego Obszaru Funkcjonalnego) z centrum Miasta Elbląga poprzez budowę wiaduktu w ciągu ulicy Lotniczej i Skrzydlatej wraz z drogami dojazdowymi i dostosowaniem istniejących elementów sieci drogowej" (przedsięwzięcie nr 1) wykazuje najwyższe korzyści społeczne.

Tym samym można uznać, że przy odpowiednich nakładach inwestycyjnych i eksploatacyjnych realizacja przedsięwzięcia może przynieść największe oczekiwane wymierne rezultaty w postaci:

- stworzonych nowych podmiotów gospodarczych,

- stworzonych nowych miejsc pracy.

Powyższe rezultaty mogą pozytywnie wpłynąć na politykę społeczną miasta, a także budżet miasta.

Przedsięwzięcie jest ponadto jednym z najważniejszych kompleksowych planowanych działań w zakresie rozwoju infrastruktury drogowej stymulujących rozwój gospodarczy, przestrzenny i społeczny Elbląga i Elbląskiego Obszaru Funkcjonalnego. Realizacja inwestycji skomunikuje strefę przedsiębiorczości Elbląskiego Obszaru Funkcjonalnego, położoną przy ul. Lotniczej, z siecią dróg publicznych oraz w kompleksowy sposób usprawni istniejące powiązania pomiędzy drogami publicznymi w bezpośrednim sąsiedztwie tej strefy. Tereny strefy przedsiębiorczości EOF położone są wzdłuż drogi krajowej Nr 7 (w przyszłości drogi ekspresowej S7), w bliskim sąsiedztwie drogi ekspresowej S22. Obszar ten ma duży potencjał rozwojowy (dostęp do sieci kolejowej, lotniska sportowego, oferta inwestycyjna obejmująca kompleks nieruchomości przy ul. Lotniczej).

Inwestycja w sposób bezkolizyjny połączy te tereny również z centrum miasta oraz skomunikuje strefę przedsiębiorczości Elbląskiego Obszaru Funkcjonalnego z drogami ekspresowymi S7 oraz S22.

Poprawa powiązań komunikacyjnych dzielnicy Zatorze podniesie niewątpliwie atrakcyjność inwestycyjną terenów strefy przedsiębiorczości Elbląskiego Obszaru Funkcjonalnego. Obszar dzielnicy Zatorze charakteryzuje się obecnie dużym nasyceniem przedsiębiorstw z branży usługowej: głównie firmy spedycyjne, budowlane i napraw samochodowych, przedsiębiorstw handlowych różnych branż oraz firm produkcyjnych: produkcja mebli i akcesoriów meblowych. Na terenie dzielnicy znajduje się ponadto baza logistyczna transportu publicznego, Wojewódzki Ośrodek Ruchu Drogowego, szkoły nauki jazdy. Skomunikowanie terenu wpłynie więc na poprawę warunków prowadzenia działalności dla około 100 przedsiębiorstw, których działalność wykracza poza teren miasta, oddziałując tym samym na teren Elbląskiego Obszaru Funkcjonalnego.

Biorąc pod uwagę powyższe czynniki rekomenduje się w pierwszej kolejności realizację przedsięwzięcia nr 1.

8. ZINTEGROWANE INWESTYCJE TERYTORIALNE

8.1. PODSTAWA PRAWNA

Koncentracja na obszarach funkcjonalnych w polityce spójności UE w perspektywie finansowej 2014-2020, przejawia się m.in. ustanowieniem nowego instrumentu – Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych (ang. integrated territorial investments). Definiowane są one jako zintegrowane działania, mające służyć rozwiązywaniu problemów występujących w miejskich obszarach funkcjonalnych. Wsparcie dla nich ma być programowane za pomocą strategii rozwoju obszarów miejskich bądź innych strategii lub paktów terytorialnych.

Instrument ZIT został umocowany w dwóch unijnych aktach prawnych, do których należą:

- Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. ustanawiające wspólne przepisy, dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności, Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich oraz Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz ustanawiające przepisy ogólne, dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności i Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz uchylające rozporządzenie Rady (WE) nr 1083/2006;
- Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1301/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. w sprawie Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego przepisów szczególnych dotyczących celu „Inwestycje na rzecz wzrostu i zatrudnienia" oraz w sprawie uchylenia rozporządzenia (WE) nr 1080/2006.

Warunki brzegowe dla wsparcia w ramach instrumentu ZIT zawiera Umowa Partnerstwa z dnia 21 maja 2014 r., zawarta pomiędzy Polską a Komisją Europejską, określająca zasady programowania perspektywy finansowej na lata 2014-2020. Potwierdza ona obowiązek przygotowania strategii definiującej zakres wsparcia w ramach instrumentu ZIT dla miejskich obszarów funkcjonalnych. Wskazuje jednocześnie trzy cele wdrażania tego instrumentu:

- Promowanie partnerskiego modelu współpracy różnych jednostek administracyjnych na miejskich obszarach funkcjonalnych.
- Zwiększenie efektywności podejmowanych interwencji poprzez realizację zintegrowanych projektów odpowiadających w sposób kompleksowy na potrzeby i problemy miast i obszarów powiązanych z nimi funkcjonalnie.
- Zwiększanie wpływu miast i obszarów powiązanych z nimi funkcjonalnie na kształt i sposób realizacji działań wspieranych na ich obszarze w ramach polityki spójności.

Pierwszym dokumentem określającym wytyczne dla realizacji ZIT w Polsce były Zasady realizacji Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych w Polsce, ogłoszone w lipcu 2013 r. przez Ministerstwo Rozwoju Regionalnego (obecnie Ministerstwo Infrastruktury i Rozwoju; dalej wytyczne MIR). Zgodnie z tym dokumentem w ramach ZIT realizowane miały być wzajemnie powiązane i komplementarne projekty służące wykorzystaniu wspólnych atutów i rozwiązywaniu wspólnych problemów obszarów funkcjonalnych miast wojewódzkich, które zostały wskazane jako adresat instrumentu ZIT. Wytyczne MIR określiły także podstawowe wymogi formalne, które muszą zostać spełnione, aby możliwe było wdrażanie ZIT na danym obszarze. Należy do nich przede wszystkim powołanie „Związku ZIT" (poprzez zawiązanie zinstytucjonalizowanej formy partnerstwa) oraz opracowanie *Strategii Rozwoju Elbląskiego Obszaru Funkcjonalnego/Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnyc*h identyfikującej problemy oraz określającej kierunki interwencji. Wytyczne MIR wyznaczyły także obszary tematyczne, przewidziane do objęcia wsparciem w ramach instrumentu ZIT, z zaznaczeniem, że ostateczne decyzje co do zakresu wsparcia w formule ZIT zapadną po negocjacjach tzw. kontraktów terytorialnych oraz ustaleniu zawartości wszystkich programów operacyjnych. Z możliwości tej skorzystał Zarząd Województwa Warmińsko-Mazurskiego przyjmując w dniu 22 października 2013 r. Model Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych (ZIT) w Regionalnym Programie Operacyjnym Województwa Warmińsko-Mazurskiego na lata 2014-2020.

W RPO WiM 2014-2020 występują:

- Zintegrowane Inwestycje Terytorialne (ZIT) - w rozumieniu art. 7 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego I Rady (UE) nr 1301/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. w sprawie Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego i przepisów szczególnych dotyczących celu „Inwestycje na rzecz wzrostu i zatrudnienia" oraz w sprawie uchylenia rozporządzenia (WE) nr 1080/2006 – na terenie Olsztyna i jego obszarze funkcjonalnym,
- Zintegrowane inwestycje terytorialne"(bis) - ZIT'' (bis) – na terenie Elbląga i Ełku oraz ich obszarów funkcjonalnych. Instrument ZIT"(bis) nie jest instrumentem ZIT w rozumieniu ustawy z 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014-2020.

W dniu 09 kwietnia 2014 r. zostało podpisane porozumienie administracyjne w sprawie powołania Związku Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych w Elbląskiego Obszaru Funkcjonalnego, które stanowiło jeden z warunków realizacji ZIT w ramach RPO WiM 2014-2020. Obszar ZIT dla Elbląskiego Obszaru Funkcjonalnego objął swoim zasięgiem: Gminę Miasto Elbląg, Gminę Elbląg, Gminę Milejewo, Gminę Młynary, Gminę Tolkmicko oraz dodatkowo Powiat Elbląski (w obszarze gmin: Gminy Elbląg, Gminy Milejewo, Gminy Młynary, Gminy Tolkmicko). W zakresie Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych dla EOF liderem jest samorząd Miasta Elbląga.

Mapa 10. Obszar ZIT w ramach Elbląskiego Obszaru Funkcjonalnego

Źródło: Opracowanie własne.

Podstawowym aktem prawnym regulującym kwestie wdrażania ZIT w Polsce jest ustawa z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie 2014-2020 (tzw. ustawa wdrożeniowa) , która uszczegółowiła regulacje określone w Umowie Partnerstwa oraz nadała moc prawną zapisom wytycznych MIR. Zintegrowane Inwestycje Terytorialne są instrumentem umiejscowionym w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Warmińsko-Mazurskiego na lata 2014-2020, współfinansowanym ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego oraz Europejskiego Funduszu Społecznego. Zgodnie z tzw. ustawą wdrożeniową strategia ZIT może być także realizowana przy wsparciu krajowych programów operacyjnych, przede wszystkim Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2014-2020 (PO IŚ).
W celu spełnienia warunków formalnych dla uruchomienia instrumentu ZIT na terenie EOF (Mapa 10) władze poszczególnych miast i gmin zawiązały w dniu 09 kwietnia 2014 r. Porozumienie administracyjne w sprawie powołania Związku Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych w ramach Elbląskiego Obszaru Funkcjonalnego w perspektywie finansowej UE 2014 - 2020 (Porozumienie Związku ZIT EOF) .

8.2. TERYTORIALNY WYMIAR WSPARCIA

8.2.1. ZAŁOŻENIA DELIMITACJI

Planując terytorialny wymiar wsparcia przyjęto następujące założenia:

1. Część działań dotyczyła będzie całego Elbląskiego Obszaru Funkcjonalnego. Wyznaczenie obszaru funkcjonalnego, samo w sobie, decyduje o koncentracji środków oraz o terytorializacji celów. Uznano, że dla równomiernego rozwoju obszaru istotne jest podjęcie również działań horyzontalnych wyspecjalizowanych zgodnie z potencjałem EOF;
2. Część obszarów wsparcia identyfikowana będzie na poziomie gminy a część na poziomie miejscowości;
3. Wyznaczone zostaną potencjalne strefy koncentracji projektów, realizowanych zgodnie z wyznaczonymi celami strategicznymi.

Obszar ZIT dla elbląskiego obszaru funkcjonalnego został wyznaczony na obszarze OSI Ośrodki Subregionalne – Elbląg. Obszar ten obejmuje rdzeń EOF – miasto Elbląg – oraz strefę zewnętrzną EOF – Gminę Elbląg, Gminę Milejewo, Miasto i Gminę Tolkmicko, Miasto i Gminę Młynary oraz Powiat Elbląski (w obszarze gmin: Gminy Elbląg, Gminy Milejewo, Gminy Młynary, Gminy Tolkmicko).
Wybór ten jest podyktowany zapisami Strategii rozwoju społeczno-gospodarczego województwa warmińsko-mazurskiego do roku 2025, które wskazują na te gminy jako obszar koncentracji interwencji w najbliższych latach.
Realizacja ZIT na tym obszarze będzie zatem służyć realizacji celu głównego Strategii województwa, którym jest spójność ekonomiczna, społeczna i przestrzenna Warmii i Mazur z regionami Europy. Elbląg jako ośrodek subregionalny, wyposażony w infrastrukturę miejską o wysokich standardach, specjalizować się będzie w rozwoju nowoczesnych technologii oraz współpracować z gospodarką

morską obszaru bałtyckiego i obwodem kaliningradzkim Federacji Rosyjskiej. Miasto powinno pełnić funkcje gospodarcze, edukacyjne i kulturowe dla północno-zachodniej części województwa.

8.2.2. TYPY OBSZARÓW WSPARCIA

Wyznaczono następujące typy obszarów wsparcia:

1. **Cały Elbląski Obszar Funkcjonalny** – dla projektów horyzontalnych, znaczących dla zintegrowanego rozwoju całości oraz dla problemów, które dotykają wielu miejsc w EOF,
2. **Obszar centralny – Elbląg** – wyznaczony, jako ośrodek pełniący ponadlokalne (subregionalne) funkcje dla całego obszaru. W związku z powyższym, niektóre inwestycje będą realizowane głównie w mieście, co jest warunkiem rozprzestrzeniania się ważnych czynników rozwojowych na cały obszar – np. wiedzy, czy powiązań międzynarodowych.
3. **Otoczenie Elbląga** – miasto Elbląg jako lider obszaru charakteryzuje się dobrymi wskaźnikami dostępu do rożnego rodzaju infrastruktury technicznej i organizacyjnej. Dlatego wyznaczono obszar otaczający miasto, jako ten wymagający dodatkowych inwestycji.
4. **Gminy miejskie** – zgodnie z kryterium administracyjnym,
5. **Gminy wiejskie** – zgodnie z kryterium administracyjnym,
6. **Tereny lokalizacji zabytków znajdujących się pod ochroną konserwatora** – przede wszystkim obszary gmin wiejskich, niebędące terenami zurbanizowanymi, zazwyczaj branymi pod uwagę przy realizacji projektów rewitalizacyjnych, na których ze względu na specyficzną historię obszaru znajdują się cenne zabytki, takie jak założenia pałacowe, czy urbanistyczne.
7. **Gminy leżące wzdłuż wybranych szlaków komunikacyjnych** – zgodnie z logiką wytyczania OSI na poziomie regionalnym przyjęto założenie o wytyczaniu osi rozwojowych wzdłuż najważniejszych szlaków komunikacyjnych,
8. **Gminy leżące nad Zalewem Wiślanym, rzekami i zbiornikami wodnymi** – jest to charakterystyczna grupa gmin, wyróżniająca się potencjałem w zakresie rozwoju „ekonomii wody”.

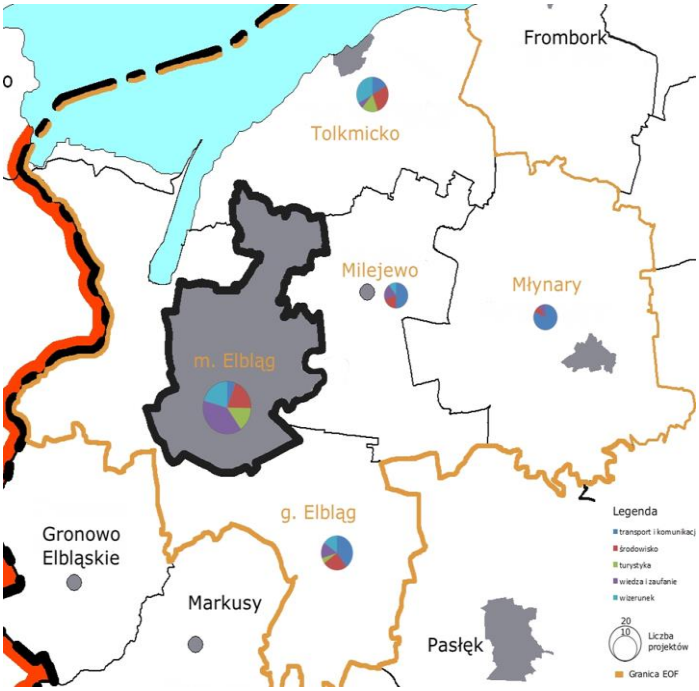
8.2.3. STREFY KONCENTRACJI PROJEKTÓW

Na potrzeby stworzenia tej Strategii zinwentaryzowano pomysły na projekty wśród organizacji będących jej potencjalnie najważniejszymi odbiorcami – samorządów terytorialnych, organizacji społecznych, organizacji zrzeszających przedsiębiorców, organizacji nauki i rozwoju technologicznego.

Na podstawie tej inwentaryzacji powstały strefy koncentracji projektów na obszarze ZIT, które będą w ramach Strategii realizowane w pierwszej kolejności (Mapa 11). Strefy wyznaczają obszary największego potencjału i największej potrzeby w realizacji projektów dla rozwoju Elbląskiego Obszaru Funkcjonalnego.

Wyznaczenie stref nie oznacza jednak, że projekty w ramach określonych typów działań nie mogą być realizowane w innych miejscach EOF. Pokazują one raczej logikę głównych kierunków inwestycyjnych w pierwszych latach realizacji Strategii.

Mapa 11. Projekty wynikające ze Strategii Rozwoju Elbląskiego Obszaru Funkcjonalnego/Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych

Źródło: opracowanie własne.

9. ZASADY I TRYB WYBORU PROJEKTÓW PRZEWIDZIANYCH DO REALIZACJI W FORMULE ZIT

Punktem wyjścia do określenia celów i identyfikacji przedsięwzięć strategicznych w ramach Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych dla EOF jest Strategia rozwoju społeczno-gospodarczego województwa warmińsko-mazurskiego do roku 2025, uchwalona 25 czerwca 2013 r. przez Sejmik Województwa Warmińsko-Mazurskiego. W Strategii rozwoju społeczno-gospodarczego województwa warmińsko-mazurskiego do roku 2025 wyznaczono obszar strategicznej interwencji – OSI Ośrodki Subregionalne (Elbląg i Ełk), które mają być podstawowym obszarem realizacji ZIT obok ośrodka wojewódzkiego Miasta Olsztyna.

Obszar ZIT dla elbląskiego obszaru funkcjonalnego (EOF) został wyznaczony na obszarze OSI Ośrodki Subregionalne - Elbląg. Obszar ten obejmuje rdzeń EOF – miasto Elbląg – oraz strefę zewnętrzną EOF – miasta i gminy leżące w bezpośrednim sąsiedztwie miasta Elbląga. Wybór ten jest podyktowany zapisami Strategii rozwoju społeczno-gospodarczego województwa warmińsko-mazurskiego do roku 2025, które wskazują na te gminy jako obszar koncentracji interwencji w najbliższych latach.

Zgodnie ze strategią regionu polityka rozwoju województwa będzie koncentrowała się na podejmowaniu działań ukierunkowanych na:

- wzrost konkurencyjności gospodarki poprzez rozwój inteligentnych specjalizacji regionu, podnoszenie innowacyjności w firmach oraz dążenie do zwiększenia liczby miejsc pracy i aktywności zawodowej mieszkańców,
- wzrost aktywności społecznej poprzez rozwój kapitału społecznego oraz poprawę dostępności i jakości usług publicznych (edukacyjnych, zdrowotnych, kulturalnych), a także podniesienie bezpieczeństwa publicznego,
- wzrost liczby i jakości powiązań sieciowych poprzez doskonalenie administracji oraz intensyfikację współpracy międzyregionalnej,
- tworzenie i rozwój nowoczesnej infrastruktury rozwoju poprzez rozbudowę i modernizację infrastruktury transportowej i ochrony środowiska oraz dostosowanie do potrzeb sieci nośników energii.

Zgodnie z modelem Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych w Regionalnym Programie Operacyjnym Warmia i Mazury na lata 2014 – 2020 kierunki interwencji do realizacji w ramach Strategii EOF są wybrane tak aby:

- były one zintegrowane i służyły kompleksowemu rozwiązywaniu problemów miasta oraz jego obszaru funkcjonalnego,
- projekty i przedsięwzięcia były powiązane z rdzeniem EOF (rozwiązują problemy generowane przez miasto – rdzeń zarówno na jego terenie, jak i na obszarze całego EOF),
- przedsięwzięcia mają znaczenie dla całego obszaru EOF.

Dla obszaru Elbląskiego Obszaru Funkcjonalnego zostały określone obszary wsparcia, cele, priorytety i działania, które mają doprowadzić do wzrostu funkcji subregionalnej Elbląga i jego obszaru funkcjonalnego. Dla EOF została przeprowadzona diagnoza a także opracowana strategia rozwoju. Jednym z instrumentów realizacji tej strategii są Zintegrowane Inwestycje Terytorialne w ramach EOF.

9.1. OBSZARY WSPARCIA W RAMACH ZIT ORAZ OGÓLNE ZASADY INTEGRACJI INTERWENCJI W ODNIESIENIU DO ŚRODKÓW EFS I EFRR

Wytyczne Ministerstwa Infrastruktury i Rozwoju wskazują następujące kierunki interwencji do realizacji w ramach ZIT:

- rozwój zrównoważonego, sprawnego transportu łączącego miasto i jego obszar funkcjonalny,
- przywracanie funkcji społeczno-gospodarczych zdegradowanych obszarów miejskiego obszaru funkcjonalnego,
- poprawa stanu środowiska przyrodniczego na obszarze funkcjonalnym miasta,
- wspieranie efektywności energetycznej oraz promowanie strategii niskoemisyjnych,
- wzmacnianie rozwoju funkcji symbolicznych budujących międzynarodowy charakter i ponadregionalną rangę miejskiego obszaru funkcjonalnego oraz poprawa dostępu i jakości usług publicznych w całym obszarze funkcjonalnym,
- wzmacnianie badań, rozwoju technologicznego oraz innowacji.

Wsparcie w ramach ZIT dla EOF uzasadnione zostało w Strategii województwa warmińsko – mazurskiego potrzebą wzmocnienia konkurencyjności województwa poprzez rozwój ośrodków subregionalnych oraz ich obszarów funkcjonalnych
Przedsięwzięcia realizowane w ramach ZIT Elbląskiego Obszaru Funkcjonalnego muszą przyczyniać się do osiągnięcia rezultatów wskazanych w Strategii dla OSI Ośrodki subregionalne *„Elbląg jako ośrodek subregionalny, wyposażony w infrastrukturę miejską o wysokich standardach, specjalizować się będzie w rozwoju nowoczesnych technologii oraz współpracować z gospodarką morską obszaru bałtyckiego i obwodem kaliningradzkim. Miasto powinno pełnić funkcje gospodarcze, edukacyjne i kulturowe dla północno-zachodniej części województwa”*.
Te cele to:

- wzrost funkcji subregionalnych Elbląga (gospodarczych, społecznych, w tym edukacyjnych, kulturowych i medycznych),
- wzrost konkurencyjności gospodarczej w kraju i za granicą,
- podniesienie poziomu kapitału społecznego,
- wzrost różnorodności i dopasowania oferty edukacyjnej do potrzeb rynku,

- rewitalizacja społeczno-gospodarcza,
- intensyfikacja współpracy międzynarodowej i międzyregionalnej,
- wykształcenie wyrazistych funkcji społeczno-gospodarczych miasta.

Na bazie wyznaczonych celów i priorytetów w *Strategii Rozwoju Elbląskiego Obszaru Funkcjonalnego/Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnyc*h, kierunków interwencji wynikających z wytycznych Ministerstwa Infrastruktury i Rozwoju oraz celów wskazanych w Strategii dla OSI Ośrodki subregionalne, Związek ZIT w ramach EOF określił następujące obszary wsparcia:

1. **Wspieranie efektywności energetycznej oraz promowanie strategii niskoemisyjnych.**
2. **Rozwój zrównoważonego, sprawnego transportu łączącego miasto i jego obszar funkcjonalny**
3. **Przywracanie funkcji społeczno-gospodarczych zdegradowanych obszarów miejskiego obszaru funkcjonalnego.**
4. **Wzmacnianie rozwoju funkcji symbolicznych budujących międzynarodowy charakter i ponadregionalną rangę miejskiego obszaru funkcjonalnego oraz poprawa dostępu i jakości usług publicznych w całym obszarze funkcjonalnym.**

Poniżej zaprezentowano uzasadnienie dla wyboru obszarów oraz propozycję osi priorytetowych Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Warmińsko-Mazurskiego na lata 2014-2020, w których obszary te będą mogły być realizowane.

9.1.1. WSPIERANIE EFEKTYWNOŚCI ENERGETYCZNEJ ORAZ PROMOWANIE STRATEGII NISKOEMISYJNYCH

Miasto Elbląg świadczy usługi dla całego obszaru funkcjonalnego, dlatego też bardzo ważna jest wydolność miejskiego systemu transportowego. Rozwinięty system transportowy sprzyja podniesieniu stopnia zintegrowania i dostępności komunikacyjnej poszczególnych dzielnic i obszarów funkcjonalnych miast.
W dobie ograniczania transportu samochodowego w centrach miast i rozwoju transportu publicznego istotnym jest wspieranie rozwiązań zmniejszających ilość zużywanej energii.
Infrastruktura rowerowa jest w obszarze Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych EOF słabo rozwinięta. Poza poprawą warunków poruszania się rowerzystów po mieście, istotne jest również tworzenie zintegrowanych sieci dróg rowerowych, łączących się ze szlakami rowerowymi przechodzącymi przez gminy wiejskie na terenie ZIT EOF.
Zgodnie z zapisami Umowy Partnerstwa przedmiotem interwencji w tym obszarze będą inwestycje drogowe związane ze zrównoważoną mobilnością, w tym poprawiające warunki ruchu dla transportu publicznego i niezmotoryzowanego.

Budowa i przebudowa dróg będzie widziana w kontekście zmian w mobilności miejskiej, prowadzących do zmniejszenia emisji CO_2 i innych zanieczyszczeń uciążliwych dla środowiska i mieszkańców obszaru ZIT EOF.
W związku z tym, iż na obszarze Gminy Miasto Elbląg planuje się do realizacji inwestycje związane z mobilnością miejską w ramach PI 4e opracowany został Plan Gospodarki Niskoemisyjnej dla miasta Elbląga. Plan przyjęto Uchwałą nr VIII/106/2015 Rady Miejskiej w Elblągu z dnia 25 czerwca 2015r. w sprawie uchwalenia „Planu gospodarki niskoemisyjnej dla Miasta Elbląga".

Plan gospodarki niskoemisyjnej (PGN) zawiera inwentaryzację emisji CO_2 związaną z wykorzystaniem energii na terenie miasta. Określa także stan istniejący w zakresie racjonalnej gospodarki energetycznej. W PGN wyznaczono cel w postaci redukcji emisji możliwej do osiągnięcia w roku 2020 i zaproponowano system monitoringu efektów wdrażania przedsięwzięć.
Realizacja zadań wyznaczonych w PGN została zaplanowana do 2020 roku i ma na celu:
- poprawę jakości powietrza oraz redukcję emisji CO_2,
- redukcję zużycia energii finalnej poprzez podniesienie efektywności energetycznej,
- zwiększenie udziału energii pochodzącej z odnawialnych źródeł energii a także poprawę jakości powietrza zgodnie z Programem ochrony powietrza dla strefy miasta Elbląg, w której stwierdzony został ponadnormatywne poziom stężenia benzoalfapirenu.

Plan zawiera listę działań mających prowadzić do osiągnięcia założonych celów w zakresie redukcji emisji gazów cieplarnianych, zwiększenia udziału odnawialnych źródeł energii oraz zmniejszenia zużycia energii.
Działania są pogrupowane wg sektorów:

- Użyteczność publiczna/infrastruktura komunalna
- Mieszkalnictwo
- Handel, usługi, przedsiębiorstwa
- Transport
- Gospodarka odpadami

Warunkiem realizacji wszystkich działań przedstawionych w niniejszym planie są możliwości techniczne, organizacyjne i finansowe ich przeprowadzenia. Decyzja co do ostatecznej realizacji przedsięwzięć będzie podejmowana w zależności od pozyskania środków zewnętrznych na ich realizację. Minimalny cel miasta Elbląg w zakresie ograniczenia emisji to utrzymanie zeroemisyjnego wzrostu gospodarczego i zaspokajania potrzeb społeczeństwa.

Poprzez realizację działań polegających na budowie i przebudowie dróg w obszarze funkcjonalnym Elbląga związanych ze zrównoważona mobilnością wpłyną na korzyści społeczne poprzez zwiększenie atrakcyjności komunikacji publicznej jako alternatywy dla komunikacji indywidualnej, postrzeganie miasta jako stawiającego na transport zrównoważony.

Wpływ gminy na wybór przez mieszkańców danego rodzaju transportu jest dość ograniczony. Mimo to istnieje duży wachlarz działań promocyjnych, które mogą bezpośrednio wpływać na zachowania

i decyzje podejmowane przez mieszkańców/kierowców. Promocja transportu ekologicznego może przebiegać np. w oparciu o pełnienie roli wzorca, wykorzystującego nowoczesne i ekologiczne rozwiązania. Ponadto istotne dla lokalnych władz jest promowanie środków transportu innych niż samochodowy.

Komunikacja publiczna powinna stać się prostszym i tańszym sposobem podróżowania w obszarze miasta w stosunku do transportu indywidualnego do czego przyczynić się mogą działania inwestycyjne zmierzające do rozwoju systemu transportu publicznego. Działania realizowane w zakresie transportu publicznego mają również na celu zmniejszenie negatywnego oddziaływania tego sektora na środowisko oraz zwiększenie atrakcyjności komunikacji publicznej jako alternatywy dla komunikacji indywidualnej, zmniejszenie liczby pojazdów osobowych zwłaszcza w godzinach szczytowego natężenia ruchu. Celem jest także popularyzacja transportu rowerowego wśród mieszkańców jako zdrowej, ekonomicznej i ekologicznej alternatywy.

Proponuje się, żeby przedsięwzięcia w tym zakresie były realizowane w ramach:

- ✓ **Osi 4. Efektywność energetyczna (priorytet inwestycyjny 4e – EFRR)**

Kryteria wyboru przedsięwzięć wg obszaru wsparcia

Tryb konkursowy – wybór projektów do dofinansowania nastąpi na podstawie metodyki i kryteriów zatwierdzonych przez Komitet Monitorujący zgodnie z art. 110 rozporządzenia ogólnego. Procedury i kryteria, zgodnie z art. 125, ust. 3 ww. rozporządzenia będą zapewniać, że operacje przyczynią się do osiągnięcia celów szczegółowych i rezultatów odpowiednich priorytetów, będą niedyskryminujące i przejrzyste oraz uwzględniać będą zasady określone w art. 7 dotyczącym promowania równości mężczyzn i kobiet oraz niedyskryminacji, a także w art. 8 dotyczącym zrównoważonego rozwoju.

Inwestycje w transport miejski w PI 4e będą przyczyniać się do niskoemisyjności i zrównoważenia mobilności w miastach. Będą one wynikać z przygotowanych przez samorządy planów dotyczących przechodzenia na bardziej ekologiczne i zrównoważone systemy transportowe w miastach. Funkcję takich dokumentów mogą pełnić plany w zakresie gospodarki niskoemisyjnej lub *Strategia Rozwoju Elbląskiego Obszaru Funkcjonalnego/Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych*, lub plany mobilności miejskiej. Dokumenty te powinny określać lokalne uwarunkowania oraz kierunki planowanych interwencji i w zależności od zidentyfikowanych potrzeb odnosić się lub wskazywać adekwatne obowiązujące dokumenty w zakresie np.: zbiorowego transportu pasażerskiego, transportu niezmotoryzowanego, wykorzystania inteligentnych systemów transportowych (ITS), logistyki miejskiej, bezpieczeństwa ruchu drogowego w miastach, wdrażania nowych wzorców użytkowania czy promocji ekologicznie czystych i energooszczędnych pojazdów (czyste paliwa i pojazdy).

Warunki brzegowe wyboru operacji:

- współfinansowane inwestycje będą komplementarne z inwestycjami realizowanymi we właściwych krajowych programach operacyjnych. W przypadku miast wojewódzkich

i obszarów powiązanych z nimi funkcjonalnie instrumentem koordynacji jest *Strategia Rozwoju Elbląskiego Obszaru Funkcjonalnego/Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnyc*h;

- Inwestycje w drogi lokalne lub regionalne będą finansowane jedynie, jako niezbędny i uzupełniający element projektu w zakresie systemu zrównoważonej mobilności miejskiej. Samodzielne projekty dotyczące wyłącznie infrastruktury drogowej nie uzyskają dofinansowania;
- projekty powinny spełniać warunki określone we wspólnej interpretacji Ministerstwa Rozwoju i Komisji Europejskiej postanowień Umowy Partnerstwa dotyczących zrównoważonej i intermodalnej mobilności miejskiej w ramach PI 4e;
- projekty powinny wpisywać się w lokalne strategie niskoemisyjne lub dokumenty spełniające ich wymogi;
- w miastach posiadających transport szynowy (tramwaje) preferowany będzie rozwój tej gałęzi transportu zbiorowego;
- w przypadku, gdy z planów lub dokumentów strategicznych albo z analizy kosztów i korzyści odnoszących się do zrównoważonej mobilności miejskiej wynika potrzeba zakupu autobusów, dozwolony jest zakup pojazdów spełniających normę emisji spalin EURO VI. Priorytetowo będzie jednak traktowany zakup pojazdów o alternatywnych systemach napędowych (elektrycznych, hybrydowych, biopaliwa, napędzanych wodorem, itp.);
- zakupowi niskoemisyjnego taboru powinny towarzyszyć inwestycje w niezbędną dla właściwego funkcjonowania zrównoważonej mobilności infrastrukturę;
- preferowane będą projekty z zakresu integracji różnych form transportu zbiorowego funkcjonujących na terenach miejskich i podmiejskich;
- projekty powinny przyczyniać się do zmniejszenia emisji CO_2 i innych zanieczyszczeń uciążliwych dla środowiska i mieszkańców aglomeracji oraz zwiększać efektywność energetyczną systemu transportowego.

9.1.2. ROZWÓJ ZRÓWNOWAŻONEGO, SPRAWNEGO TRANSPORTU ŁĄCZĄCEGO MIASTO I JEGO OBSZAR FUNKCJONALNY

Zagadnienie nawiązuje do kluczowych problemów miejskich obszarów funkcjonalnych, które nie ominęły również obszaru elbląskiego. Przesłanką sformułowania tego celu jest chęć przeciwdziałania fragmentacji infrastruktury transportowej, która może prowadzić do zmniejszania dostępności komunikacyjnej wybranych obszarów, a tym samym do obniżania jakości życia.

Cechą charakterystyczną miejskich obszarów funkcjonalnych jest przemieszczanie się większości mieszkańców w kierunku centrum. Zaburzenie dostępności komunikacyjnej centrum ma wpływ na jakość życia oraz na poziom rozwoju gospodarczego całego obszaru. Rozwój nowoczesnego, miejskiego obszaru funkcjonalnego wymaga jednak stworzenia pełnej sieci powiązań, czyli uzupełnienia

koncentrycznego układu infrastruktury (decydującego o dostępności transportowej centrum), powiązaniami komunikacyjnymi pomiędzy pozostałymi węzłami sieci osadniczej. Wydajna sieć umożliwia odciążenie komunikacyjne centrum – mieszkańcy mogą z równą swobodą podróżować po całym obszarze, co sprzyja dywersyfikacji kierunków w jakich poszukują źródeł utrzymania, ale również wyrównywaniu dostępności komunikacyjnej do centrum. Dlatego kluczowym kryterium realizacji tego celu jest stworzenie zintegrowanego systemu komunikacyjnego złożonego z różnych rodzajów transportu – drogowego, kolejowego, wodnego i lotniczego. W ramach wymienionych kategorii założono również rozwój transportu zbiorowego dostosowanego do zidentyfikowanych potrzeb.

W tym celu zaplanowano także tworzenie powiązań z siecią transportową TEN-T. Jest to kierunek myślenia wynikający z głównych założeń rozwojowych Unii Europejskiej. Włączenie EOF w infrastrukturę transeuropejską umożliwi budowanie ponadnarodowych funkcji tego obszaru.

Obszar zrównoważonego transportu ma wyraźne znaczenie dla realizacji celów rozwojowych OSI Ośrodki subregionalne Elbląg, ponieważ wpływa na wzrost funkcji subregionalnych Elbląga (m.in. poprawia dostępność komunikacyjną do węzła transportowego, jakim jest dla subregionu miasto-rdzeń), wzrost konkurencyjności gospodarczej w kraju i za granicą (szczególnie dzięki zwiększeniu mobilności pracowników) oraz sprzyja wykształceniu się wyrazistych funkcji społeczno-gospodarczych miasta (zwłaszcza jako rynku pracy, ośrodka kulturalnego i edukacyjnego).

Proponuje się, żeby przedsięwzięcia w tym zakresie były realizowane w ramach:

- ✓ **Osi 7. Infrastruktura transportowa (priorytet inwestycyjny 7b – EFRR). Przywracanie funkcji społeczno-gospodarczych zdegradowanych obszarów miejskiego obszaru funkcjonalnego.**

Kryteria wyboru przedsięwzięć wg obszaru wsparcia

Tryb konkursowy – wybór projektów do dofinansowania nastąpi na podstawie metodyki i kryteriów zatwierdzonych przez Komitet Monitorujący zgodnie z art. 110 rozporządzenia ogólnego. Procedury i kryteria, zgodnie z art. 125, ust. 3 ww. rozporządzenia będą zapewniać, że operacje przyczynią się do osiągnięcia celów szczegółowych i rezultatów odpowiednich priorytetów, będą niedyskryminujące i przejrzyste oraz uwzględniać będą zasady określone w art. 7 dotyczącym promowania równości mężczyzn i kobiet oraz niedyskryminacji, a także w art. 8 dotyczącym zrównoważonego rozwoju.

Warunki brzegowe wyboru operacji:

- przedsięwzięcia na drogach lokalnych w Elblągu i na jego obszarze funkcjonalnym uzyskają wsparcie, jeśli wynikają ze *Strategii rozwoju Obszaru Funkcjonalnego Elbląga* obejmującej Strategię Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych;
- terytorialny obszar realizacji projektów ograniczony jest do miejskiego obszaru funkcjonalnego Elbląga określonego w *Planie zagospodarowania przestrzennego województwa warmińsko-mazurskiego* (obszar węższy niż OSI Ośrodki subregionalne);

- realizowane będą tylko inwestycje polegające na budowie lub przebudowie drogi lokalnej zapewniającej konieczne bezpośrednie połączenie Elbląskiego Obszaru Funkcjonalnego z co najmniej jednym z wymienionych poniżej elementów infrastruktury transportowej:
  1. z siecią TEN-T (droga krajowa S7 lub S22) przez węzeł wraz z budową węzła lub przez węzeł już istniejący albo przez element punktowy sieci. Przy czym, budowana lub przebudowywana droga nie może być pośrednią składową układu drogowego, chyba że:
  - na wcześniejszym fragmencie ciągu drogowego pomiędzy odcinkiem proponowanym a siecią TEN-T została już przeprowadzona/jest obecnie prowadzona budowa/przebudowa drogi w odpowiednim zakresie,
  - ciąg jest ciągiem jednorodnym (ta sama droga lokalna rozpoczynająca się, kończąca lub przebiegająca przez węzeł) lub prowadząca do elementu punktowego sieci.
  Taki odcinek drogi można realizować tylko do najbliższego skrzyżowania z drogą krajową lub wojewódzką.
  2. z innymi sieciami TEN-T: kolejowymi, portami lotniczymi, morskimi i rzecznymi,
  3. z przejściami granicznymi, portami lotniczymi, morskimi, terminalami towarowymi, centrami lub platformami logistycznymi zlokalizowanymi poza siecią TEN-T (w tym stacjami kolejowymi i terenami inwestycyjnymi).
- dofinansowane przedsięwzięcia muszą przyczyniać się do poprawy bezpieczeństwa ruchu drogowego, w tym postulatów zawartych w Narodowym Programie Bezpieczeństwa Ruchu Drogowego 2013-2020 i krótkoterminowych programach realizacyjnych;
- inwestycje nie będą obejmowały prac remontowych (w tym obejmujących jedynie wymianę nawierzchni), jak również nie będą dotyczyły bieżącego utrzymania ww. infrastruktury.

9.1.3. PRZYWRACANIE FUNKCJI SPOŁECZNO-GOSPODARCZYCH ZDEGRADOWANYCH OBSZARÓW MIEJSKIEGO OBSZARU FUNKCJONALNEGO

Obszar ten będzie realizowany dwutorowo – po pierwsze, uporządkowane zostaną zdegradowane i niewykorzystane przestrzenie publiczne oraz inwestycyjne. Zostaną im nadane nowe funkcje poprzez rewitalizację fizyczną, społeczną i gospodarczą. Wpłynie to na postrzeganie całego obszaru funkcjonalnego oraz na jego wewnętrzną integrację. Po drugie, podjęte zostaną działania na rzecz budowy i promocji wspólnego wizerunku regionu. Działania te również będą miały dwutorowy charakter – na rzecz wizerunku turystyczno-rekreacyjnego oraz gospodarczego. Rewitalizacja może mieć duże znaczenie dla podniesienia poziomu kapitału społecznego, który w EOF wykazuje pewne braki (niska aktywność społeczna mimo dość dobrze rozwiniętego sektora pozarządowego) i należy wspierać jego rozwój. Ponadto wprost pomoże to osiągnąć efekt, jakim jest rewitalizacja społeczno-gospodarcza tego obszaru.

W tym obszarze na terenie Elbląskiego Obszaru Funkcjonalnego planuje się do realizacji zintegrowane przedsięwzięcie w zakresie zagospodarowania zdegradowanych obszarów miejskich na potrzeby stworzenia kompleksu sportowo-rekreacyjnego pn. EUROPARK. Kompleksowa rewitalizacja tego obszaru – wskazanego również w Lokalnym Programie Rewitalizacji – przewiduje przywrócenie mu funkcji społecznych, zakłada również aktywizację społeczną poprzez działania miękkie skierowane do społeczności lokalnej. Przedsięwzięcie dotyczące rewitalizacji otwartego kąpieliska miejskiego jest kluczową inwestycją w obszarze ZIT bis Elbląg w zakresie rewitalizacji obszarów miejskich pod potrzeby wypoczynku i rekreacji. W wyniku jego realizacji na bazie obszarów zdegradowanych powstanie wkomponowana w istniejącą zabudowę oraz wpisująca się w kontekst przyrodniczy i społeczny rewitalizowanego obszaru publiczna przestrzeń przyjazna mieszkańcom Elbląskiego Obszaru Funkcjonalnego, w tym w szczególności mieszkańcom ZIT bis Elbląg.

Pierwszym etapem rewitalizacji obszarów zdegradowanych, skoncentrowanych terytorialnie w obszarze planowanego kompleksu sportowo-rekreacyjnego EUROPARK, była budowa krytego basenu – Centrum Rekreacji Wodnej „Dolinka", zrealizowana w 2015 r. z dofinansowaniem funduszy unijnych (RPO WiM 2007-2013). Rewitalizacja otwartego kąpieliska (planowana do realizacji w ramach RPO WiM 2014-2020), sąsiadującego od strony zachodniej bezpośrednio z budynkiem CRW Dolinka, to kolejny etap tworzenia Europarku. Od strony wschodniej naturalną granicą otwartego kąpieliska jest rzeka Kumiela oddzielająca teren kąpieliska od terenów zielonych i ogródków działkowych, od północy teren ten graniczy z boiskami sportowo-rekreacyjnymi, zaś od południa – z kolejnym elementem Europarku – atrakcyjnym rekreacyjnie Parkiem Dolinka, którego rewitalizacja zakładana jest ze wsparciem środków Programu Współpracy Transgranicznej Polska – Rosja 2014-2020.

Obszar Europarku leży na styku z parkiem krajobrazowym Wysoczyzny Elbląskiej i obejmuje również wzgórza: Gęsią Górę i Górę Chrobrego. Góra Chrobrego to całoroczny obiekt rekreacyjny zrealizowany ze środków prywatnych oferujący zimą atrakcje takie jak: stok narciarski, snowpark i snowtubbing, latem zaś park linowy oraz boules. Góra Gęsia to punkt widokowy o funkcji wypoczynkowej wyposażony z pomocą środków Budżetu Obywatelskiego w taras widokowy z zadaszeniem oraz miejsca dla spotkań mieszkańców. Teren ten wraz z wymienionymi powyżej obszarami poddawanymi rewitalizacji tworzy w Elblągu – mieście stanowiącym rdzeń Elbląskiego Obszaru Funkcjonalnego – atrakcyjną dla mieszkańców EOF kilkunastohektarową przestrzeń Europarku przeznaczoną pod potrzeby rekreacji, sportu i wypoczynku.

Proponuje się, aby przedsięwzięcia w tym zakresie były realizowane w ramach:

- ✓ **Osi 8. Obszary wymagające rewitalizacji (priorytet inwestycyjny 9b – EFRR)**

Kryteria wyboru przedsięwzięć wg obszaru wsparcia

Tryb konkursowy – wybór projektów do dofinansowania nastąpi na podstawie metodyki i kryteriów zatwierdzonych przez Komitet Monitorujący zgodnie z art. 110 rozporządzenia ogólnego. Procedury i kryteria, zgodnie z art. 125, ust. 3 ww. rozporządzenia będą zapewniać, że operacje przyczynią się do osiągnięcia celów szczegółowych i rezultatów odpowiednich priorytetów, będą niedyskryminujące

i przejrzyste oraz uwzględniać będą zasady określone w art. 7 dotyczącym promowania równości mężczyzn i kobiet oraz niedyskryminacji, a także w art. 8 dotyczącym zrównoważonego rozwoju.

Warunki brzegowe wyboru operacji:

- wsparcie otrzymają wyłącznie projekty wynikające z programów rewitalizacji (obszary rewitalizowane będą wyznaczane z uwzględnieniem kryteriów przestrzennych, ekonomicznych oraz społecznych, ze szczególnym uwzględnieniem stopnia nasilenia problemów społecznych na danym obszarze, głównie związanych z deprywacją materialną i społeczną mieszkańców danego obszaru, wynikającą m.in. ze znacznego oddalenia od rynku pracy czy niewystarczającego dostępu do dobrej jakości niedrogich usług publicznych); programy rewitalizacji muszą znajdować się w Wykazie pozytywnie zweryfikowanych programów rewitalizacji prowadzonym przez Instytucję Zarządzającą RPO WiM;
- uzyskanie dofinansowania w ramach działania 8.2 uwarunkowane jest złożeniem przez Wnioskodawcę oświadczenia o złożeniu wniosku o dofinansowanie z EFS w ramach RPO WiM 2014-2020 dla projektu/projektów komplementarnych do realizowanego przez Wnioskodawcę, które zostały uzgodnione w programie rewitalizacji (lub zawarciem porozumienia z innym podmiotem, który zobowiąże się do zrealizowania projektu finansowanego z EFS w ramach RPO WiM 2014-2020). Brak realizacji tego wymogu oznaczać będzie brak możliwości dofinansowania projektu w ramach działania 8.2 lub, jeśli takie dofinansowanie zostało przyznane – konieczność jego zwrotu. Konieczność zwrotu dofinansowania w ramach działania 8.2 dotyczy również przypadku, gdy złożony zostanie wniosek o dofinansowanie w ramach EFS, ale projekt nie uzyska dofinansowania lub nie zostanie zrealizowany;
- co najmniej jeden projekt społeczny (finansowany z EFS w ramach RPO WiM 2014-2020) musi pozostawać w ścisłym powiązaniu z infrastrukturą powstającą w ramach jednego projektu finansowanego z EFRR w ramach RPO WiM 2014-2020, o którym mowa w punkcie 6 (typy projektów), tj. realizacja projektu społecznego powinna odbywać się z wykorzystaniem infrastruktury finansowanej ze środków EFRR w ramach osi 8 Obszary wymagające rewitalizacji RPO WiM 2014-2020;
- wyklucza się budowę obiektów – z wyłączeniem (w wyjątkowo w uzasadnionych wypadkach) odtwarzania historycznej zabudowy;
- w przypadku wprowadzania funkcji kulturalnych maksymalny kwota wydatków kwalifikowalnych projektu ubiegającego się o dofinansowanie nie może przekroczyć 2 mln EUR;
- wszystkie planowane przedsięwzięcia muszą uwzględniać konieczność dostosowania infrastruktury i wyposażenia do potrzeb osób niepełnosprawnych.

Preferowane będą projekty:

✓ będące kontynuacją lub komplementarne do przedsięwzięć wspartych w ramach RPO Warmia i Mazury 2007-2013;

- ✓ realizowane w partnerstwie;
- ✓ zapewniające dodatkowe korzyści z punktu widzenia energooszczędności;
- ✓ przygotowywane w oparciu o formułę konkursu architektonicznego, architektoniczno-urbanistycznego lub urbanistycznego;
- ✓ przyczyniające się do powstawania nowych miejsc pracy;
- ✓ wynikające z inicjatywy społeczności lokalnych.

9.1.4. WZMACNIANIE ROZWOJU FUNKCJI SYMBOLICZNYCH BUDUJĄCYCH MIĘDZYNARODOWY CHARAKTER I PONADREGIONALNĄ RANGĘ MIEJSKIEGO OBSZARU FUNKCJONALNEGO ORAZ POPRAWA DOSTĘPU I JAKOŚCI USŁUG PUBLICZNYCH W CAŁYM OBSZARZE FUNKCJONALNYM

Realizacja przedsięwzięć w tym zakresie przyczyni się do osiągnięcia oczekiwanych efektów interwencji: do wzrostu funkcji subregionalnych Elbląga, wzrostu konkurencyjności EOF w kraju i za granicą, podniesienia poziomu kapitału społecznego, wzrostu różnorodności i dopasowania oferty edukacyjnej do potrzeb rynku, rewitalizacji społeczno-gospodarczej oraz wykształcenia się wyrazistych funkcji społeczno-gospodarczych miasta. Dla realizacji tego celu założono istotność oddziaływania na podstawową infrastrukturę społeczną i zdrowotną oraz na wzmacnianie potencjału służb publicznych działających na rzecz środowisk wykluczonych i zagrożonych wykluczeniem.

Zgodnie z zapisami Umowy Partnerstwa przyjętej przez Komisję Europejską, działania w sektorze zdrowia będą realizowane zgodnie z Policy Paper dla ochrony zdrowia oraz Planem działań w sektorze zdrowia.

Zaplanowano ponadto oddziaływanie na jakość usług edukacyjnych i szkoleniowych dla umożliwienia mieszkańcom EOF wyrównanego poziomu dostępu do tych usług oraz możliwości kształcenia się przez całe życie.

Proponuje się, aby przedsięwzięcia w tym zakresie były realizowane w ramach:

- ✓ **Osi 2. Kadry dla gospodarki (priorytet inwestycyjny 10i – EFS)**

Kryteria wyboru przedsięwzięć wg obszaru wsparcia

Tryb konkursowy – wybór projektów do dofinansowania nastąpi na podstawie metodyki i kryteriów zatwierdzonych przez Komitet Monitorujący zgodnie z art. 110 rozporządzenia ogólnego. Procedury i kryteria, zgodnie z art. 125, ust. 3 ww. rozporządzenia będą zapewniać, że operacje przyczynią się do osiągnięcia celów szczegółowych i rezultatów odpowiednich priorytetów, będą niedyskryminujące i przejrzyste oraz uwzględniać będą zasady określone w art. 7 dotyczącym promowania równości mężczyzn i kobiet oraz niedyskryminacji, a także w art. 8 dotyczącym zrównoważonego rozwoju.

W ramach instrumentu ZIT bis Elbląg przewiduje się wsparcie wszystkich szkół kształcenia ogólnego znajdujących się na obszarze ZIT.

Warunki brzegowe wyboru operacji:

- operacje będą odpowiadać specyfice i potrzebom regionu, a także będą uzasadnione trendami demograficznymi.

✓ **Osi 2. Kadry dla gospodarki (priorytet inwestycyjny 10iv – EFS)**

Kryteria wyboru przedsięwzięć wg obszaru wsparcia

Tryb konkursowy – wybór projektów do dofinansowania nastąpi na podstawie metodyki i kryteriów zatwierdzonych przez Komitet Monitorujący zgodnie z art. 110 rozporządzenia ogólnego. Procedury i kryteria, zgodnie z art. 125, ust. 3 ww. rozporządzenia będą zapewniać, że operacje przyczynią się do osiągnięcia celów szczegółowych i rezultatów odpowiednich priorytetów, będą niedyskryminujące i przejrzyste oraz uwzględniać będą zasady określone w art. 7 dotyczącym promowania równości mężczyzn i kobiet oraz niedyskryminacji, a także w art. 8 dotyczącym zrównoważonego rozwoju.

Warunki brzegowe wyboru operacji:

- w odniesieniu do modernizacji/dopasowania metod i treści kształcenia do zapotrzebowania rynku pracy niezbędnym warunkiem będzie porozumienie pomiędzy szkołą kształcącą w danym zawodzie a pracodawcą lub grupą pracodawców, na potrzeby których dany kierunek kształcenia będzie tworzony bądź modernizowany;
- tworzeniu nowych kierunków nauczania winno również towarzyszyć wygaszanie starych, na których absolwentów znacząco zmniejsza się zapotrzebowanie;
- preferencje w zakresie tworzenia nowych kierunków będą miały kierunki służące rozwojowi inteligentnych specjalizacji województwa;
- projekty związane z zakupem sprzętu lub infrastruktury (w ramach cross-financingu) w szkołach i placówkach edukacyjnych będą finansowane wyłącznie, jeżeli zostanie zagwarantowana trwałość inwestycji z EFS.

✓ **Osi 9. Dostęp do wysokiej jakości usług (priorytet inwestycyjny 9a – EFRR)**

Kryteria wyboru przedsięwzięć wg obszaru wsparcia

Tryb konkursowy – wybór projektów do dofinansowania nastąpi na podstawie metodyki i kryteriów zatwierdzonych przez Komitet Monitorujący zgodnie z art. 110 rozporządzenia ogólnego. Procedury i kryteria, zgodnie z art. 125, ust. 3 ww. rozporządzenia będą zapewniać, że operacje przyczynią się do osiągnięcia celów szczegółowych i rezultatów odpowiednich priorytetów, będą niedyskryminujące

i przejrzyste oraz uwzględniać będą zasady określone w art. 7 dotyczącym promowania równości mężczyzn i kobiet oraz niedyskryminacji, a także w art. 8 dotyczącym zrównoważonego rozwoju.

Warunki brzegowe wyboru operacji:

- dofinansowanie otrzymają projekty zgodne z Planem działań w sektorze zdrowia, uzgodnionym przez Komitet Sterujący i jeśli zasadność ich realizacji wynika z map potrzeb. Wsparcie ukierunkowane będzie na grupy chorób, stanowiących główne przyczyny niezdolności do pracy i umieralności wśród mieszkańców obszaru (choroby nowotworowe, układu krążenia, układu kostno-stawowo-mięśniowego, psychiczne, od-kleszczowe, układu oddechowego). Projekty będą wybierane zgodnie z kryteriami wyboru opartymi na rekomendacjach określonych w Planie działań;

- wydatki ponoszone w ramach projektów na infrastrukturę dla opieki szpitalnej (w tym na ich przygotowanie) mogą być certyfikowane po wprowadzeniu map potrzeb w dziedzinie medycyny oraz rodzaju świadczeń zbieżnym tematycznie z zakresem danego projektu;

- w drodze wyjątku od warunku określonego w punkcie wyżej, inwestycje w infrastrukturę na potrzeby opieki koordynowanej służące wzmocnieniu podstawowej opieki zdrowotnej, ambulatoryjnej opieki specjalistycznej (AOS) oraz środowiskowych form opieki (zarówno w kontekście deinstytucjonalizacji oraz tworzenia środowiskowych form opieki) mogą być współfinansowane od razu po przyjęciu przez Komitet Sterujący Planu działań, pod warunkiem, że diagnoza lub dane w dostępnych rejestrach umożliwiają weryfikację zasadności ich realizacji. Preferencyjnie traktowane będą projekty wspierające przeniesienie akcentów z usług wymagających hospitalizacji na rzecz POZ i AOS, jak również wspierające rozwój opieki koordynowanej, z uwzględnieniem środowiskowych form opieki;

- inwestycje polegające na dostosowaniu istniejącej infrastruktury do obowiązujących przepisów są niekwalifikowane, chyba że ich realizacja jest uzasadniona z punktu widzenia poprawy efektywności (w tym kosztowej) i dostępu do świadczeń opieki zdrowotnej;

- promowane będą projekty:

  - efektywne kosztowo i realizowane przez podmioty, które wykazują największą efektywność finansową,

  - przewidujące działania konsolidacyjne i inne formy współpracy podmiotów leczniczych,

  - a także działania w zakresie reorganizacji i restrukturyzacji wewnątrz podmiotów leczniczych, w celu maksymalizacji wykorzystania infrastruktury, w tym sąsiadującej, oraz stopnia jej dostosowania do istniejących deficytów;

W każdym przypadku warunkiem wsparcia inwestycji jest posiadanie umowy na świadczenie usług opieki zdrowotnej finansowanych w ramach publicznego systemu ubezpieczeń zdrowotnych. W przypadku poszerzenia działalności podmiotu wykonującego działalność leczniczą, wymagane

będzie zobowiązanie do posiadania umowy na udzielanie świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych najpóźniej w kolejnym okresie kontraktowania świadczeń po zakończeniu realizacji projektu.

Podsumowując, w ramach wybranych i wymienionych powyżej obszarów wsparcia proponuje się następujące osi priorytetowe RPO WiM 2014-2020 i typy przedsięwzięć dla Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych miejskiego obszaru Funkcjonalnego Elbląga:

Europejski Fundusz Społeczny:

1. Oś 2. Kadry dla gospodarki

Typ przedsięwzięć:

- ✓ kształcenie kompetencji kluczowych uczniów (nauki ścisłe, w tym: ICT, matematyczno-przyrodniczych, języków obcych) oraz postaw/umiejętności niezbędnych na rynku pracy (kreatywności, innowacyjności, pracy zespołowej),
- ✓ tworzenie warunków dla nowoczesnego nauczania – tzw. nauczanie eksperymentalne, w tym wyposażenie pracowni matematyczno-przyrodniczych,
- ✓ zapewnienie zindywidualizowanego podejścia do uczniów o specjalnych potrzebach edukacyjnych.

2.Oś 2. Kadry dla gospodarki

Typ przedsięwzięć:

- ✓ Programy współpracy szkół i placówek prowadzących kształcenie zawodowe z otoczeniem społeczno-gospodarczym (pracodawcami /organizacjami pracodawców, przedsiębiorcami /organizacjami przedsiębiorców, instytucjami rynku pracy, szkołami wyższymi) między innymi poprzez:

- organizację kształcenia praktycznego (staże/praktyki) dla uczniów i słuchaczy w rzeczywistych warunkach pracy,
- wyposażenie uczniów i słuchaczy w dodatkowe umiejętności, kompetencje i kwalifikacje zawodowe, w tym kompetencje miękkie pożądane na rynku pracy,
- tworzenie klas patronackich w szkołach,
- organizowanie kursów przygotowawczych (dla uczniów/słuchaczy) na studia we współpracy ze szkołami wyższymi,
- unowocześnienie/dostosowanie oferty kształcenia i szkolenia do potrzeb rynku pracy,
- tworzenie nowych zawodów na użytek specyficznych zdiagnozowanych potrzeb firm z regionu (szczególnie w obszarach inteligentnych specjalizacji),
- doposażenie/wyposażenie bazy dydaktycznej szkół i placówek prowadzących kształcenie zawodowe,
- doskonalenie umiejętności, kompetencji lub kwalifikacji nauczycieli szkół i placówek prowadzących kształcenie zawodowe, w tym nauczycieli zawodu i instruktorów praktycznej nauki zawodu.

- ✓ Kształtowanie u uczniów i słuchaczy szkół prowadzących kształcenie zawodowe kompetencji kluczowych i umiejętności uniwersalnych niezbędnych na rynku pracy (umiejętności

matematyczno-przyrodniczych, umiejętności posługiwania się językami obcymi (w tym język polski dla cudzoziemców i osób powracających do Polski oraz ich rodzin), ICT, umiejętności rozumienia, kreatywności, innowacyjności, przedsiębiorczości, krytycznego myślenia, rozwiązywania problemów, umiejętności uczenia się, umiejętności pracy zespołowej w kontekście środowiska pracy).

Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego:

1. Oś 4. Efektywność energetyczna

Typ przedsięwzięć:

- ✓ Budowa, przebudowa dróg w obszarze funkcjonalnym Elbląga związanych ze zrównoważoną mobilnością miejską (jako element Strategii ZIT bis), w tym m.in.:
- budowa, przebudowa torowisk tramwajowych wraz z trakcją tramwajową, niezbędną infrastrukturą towarzyszącą, i urządzeniami technicznymi;
- budowa, przebudowa lub remont elementów funkcjonalnych i wyposażenia drogi tj.: zjazdy, zatoki autobusowe, obiekty inżynierskie, miejsca postojowe i inne niezbędne urządzenia drogowe;
- budowa, przebudowa lub remont urządzeń bezpieczeństwa ruchu drogowego w tym m. in. : sygnalizacji świetlnej, barier ochronnych, oznakowania, ogrodzeń,
- budowa lub remont osłon przeciwolśnieniowych lub ekranów akustycznych;
- budowa lub remont chodników (wyłącznie w przypadku budowy, przebudowy lub remontu drogi, jako część projektu);
- budowa lub remont przejść dla pieszych, jak również wszelkie inne prace infrastrukturalne pozwalające zwiększyć bezpieczeństwo pieszych, rowerzystów czy zwierząt;
- budowa, przebudowa lub remont ciągów pieszo-rowerowych, ścieżek i dróg rowerowych (jako część projektu) wraz z niezbędną infrastrukturą towarzyszącą i urządzeniami technicznymi;
- budowa lub przebudowa oświetlenia;
- budowa, przebudowa lub remont infrastruktury drogowej przyczyniającej się do ochrony środowiska (itp. urządzenia odwadniające w tym kanalizacja deszczowa, zbiorniki retencyjne, przepusty, sączki, zbiorniki odparowujące, separatory dla wód opadowych);
- budowa/ przebudowa kanalizacji teletechnicznej;
- przebudowa infrastruktury kolidującej.

2. Oś 7. Infrastruktura transportowa

Typ przedsięwzięć:

- ✓ budowa, przebudowa dróg lokalnych w miejskim obszarze funkcjonalnym Elbląga obejmująca m.in.:

- wzmocnienie nawierzchni w klasie nośności od 80 do 115KN/oś,
- budowę/przebudowę nienormatywnych obiektów inżynierskich,
- budowę/przebudowę infrastruktury towarzyszącej, m.in.: chodników, przejść dla pieszych, zatok autobusowych, skrzyżowań, zjazdów, sygnalizacji świetlnej, barier ochronnych lub ogrodzeń, ciągów i ścieżek rowerowych, wag drogowych,
- korektę łuków poziomych i pionowych,
- poprawę oznakowania poziomego i pionowego,
- wyprofilowanie poboczy i rowów odwadniających,
- budowę/przebudowę kanalizacji deszczowej,
- przebudowę infrastruktury kolidującej,
- wycinkę kolidujących drzew.

3. Oś 8. Obszary wymagające rewitalizacji

Typ przedsięwzięć:

Zintegrowane przedsięwzięcia dotyczące wszystkich aspektów rewitalizacji danego obszaru obejmujące zagospodarowanie zdegradowanych obszarów miejskich w celu przywrócenia lub nadania im nowych funkcji społecznych ((w tym kulturalnych, edukacyjnych (z wyłączeniem form szkolnych) i rekreacyjnych) oraz gospodarczych (z wyłączeniem miejsc noclegowych), w tym:

- ✓ przebudowa, modernizacja lub adaptacja istniejących obiektów (wyjątkowo w uzasadnionych wypadkach odtwarzanie historycznej zabudowy) wraz z zakupem wyposażenia wpływającego na unowocześnienie obiektów (wyłącznie jako element projektu inwestycyjnego);
- ✓ budowa lub przebudowa dróg stanowiących drogę wewnętrzną obszaru rewitalizowanego przyczyniająca się do gospodarczej i fizycznej rewitalizacji i regeneracji obszarów miejskich lub miejskich obszarów funkcjonalnych, wyłącznie jako element ww. projektów.

4. Oś 9. Dostęp do wysokiej jakości usług

Typ przedsięwzięć:

- ➢ Doposażenie placówek medycznych w nowoczesny sprzęt i aparaturę medyczną.
- ➢ Budowa, rozbudowa, modernizacja obiektów ochrony zdrowia (w tym, w zakresie dostosowania infrastruktury do potrzeb osób starszych i niepełnosprawnych) – inwestycje w obiekty i zakupy wyposażenia.
- ➢ Zastosowanie TIK (oprogramowanie, sprzęt) – wyłącznie jako element projektów powyżej.

Zgodnie ze Szczegółowym Opisem Osi Priorytetowych Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Warmińsko-Mazurskiego na lata 2014-2020.

Poniżej w Tabeli 13 przedstawiono zestawienie osi priorytetowych i priorytetów inwestycyjnych w ramach proponowanych przedsięwzięć dla ZIT Elbląskiego Obszaru Funkcjonalnego, zaś w Tabeli 14 typy beneficjentów.

Tabela 13. Zestawienie osi priorytetowych i priorytetów inwestycyjnych (PI)

L.p.	Oś	PI	Fundusz
1.	2 Kadry dla gospodarki	10i	EFS
2.		10iv	EFS
3.	4 Efektywność energetyczna	4e	EFRR
4.	7 Infrastruktura transportowa	7b	EFRR
5.	8 Obszary wymagające rewitalizacji	9b	EFRR
6.	9 Dostęp do wysokiej jakości usług	9a	EFRR

Tabela 14. Typy beneficjentów

L.p.	Oś	Typ przedsięwzięć	Typy beneficjentów
1.	Oś 2 Kadry dla gospodarki	✓Kształcenie kompetencji kluczowych uczniów (nauki ścisłe, w tym: ICT, matematyczno-przyrodniczych, języków obcych) oraz postaw/umiejętności niezbędnych na rynku pracy (kreatywności, innowacyjności, pracy zespołowej) oraz działań z obszaru doradztwa zawodowego, - tworzenie warunków dla nowoczesnego nauczania - tzw. nauczanie eksperymentalne, w tym wyposażenie pracowni matematyczno-przyrodniczych, - zapewnienie zindywidualizowanego podejścia do uczniów o specjalnych potrzebach edukacyjnych ✓Programy współpracy szkół i placówek prowadzących kształcenie zawodowe z otoczeniem społeczno-gospodarczym (pracodawcami /organizacjami pracodawców, przedsiębiorcami /organizacjami przedsiębiorców, instytucjami rynku pracy, szkołami wyższymi) między innymi poprzez: - organizację kształcenia praktycznego (staże/praktyki) dla uczniów i słuchaczy w rzeczywistych warunkach pracy, - wyposażenie uczniów i słuchaczy w dodatkowe umiejętności, kompetencje i kwalifikacje zawodowe, w tym kompetencje miękkie pożądane na rynku pracy, - tworzenie klas patronackich w szkołach, - organizowanie kursów przygotowawczych (dla uczniów/słuchaczy) na studia we współpracy ze szkołami wyższymi, - unowocześnienie/dostosowanie oferty kształcenia i szkolenia do potrzeb rynku pracy, - tworzenie nowych zawodów na użytek specyficznych zdiagnozowanych potrzeb firm z regionu (szczególnie w obszarach inteligentnych specjalizacji), - doposażenie /wyposażenie bazy dydaktycznej szkół i placówek prowadzących kształcenie zawodowe, - doskonalenie umiejętności, kompetencji lub kwalifikacji nauczycieli szkół i placówek prowadzących kształcenie zawodowe, w tym nauczycieli zawodu i instruktorów praktycznej nauki zawodu. ✓Kształtowanie u uczniów i słuchaczy szkół prowadzących kształcenie zawodowe kompetencji kluczowych i umiejętności uniwersalnych niezbędnych na rynku pracy (umiejętności matematyczno-przyrodniczych, umiejętności posługiwania się językami obcymi (w tym język polski dla cudzoziemców i osób powracających do Polski oraz ich rodzin), ICT, umiejętności rozumienia, kreatywności, innowacyjności, przedsiębiorczości, krytycznego myślenia, rozwiązywania problemów, umiejętności uczenia się, umiejętności pracy zespołowej w kontekście środowiska pracy).	wszystkie podmioty, zgodnie ze Strategią ZIT bis Elbląg – z wyłączeniem osób fizycznych nie prowadzących działalności gospodarczej

L.p.	Oś	Typ przedsięwzięć	Typy beneficjentów
3.	Oś 4 Efektywność energetyczna	- budowa, przebudowa dróg w obszarze funkcjonalnym Elbląga związanych ze zrównoważoną mobilnością miejską (jako element Strategii ZIT bis)	- jednostki samorządu terytorialnego i ich jednostki organizacyjne, w tym w porozumieniu z innymi podmiotami, związki i stowarzyszenia jednostek samorządu terytorialnego w mieście realizacji strategii ZIT bis, jego obszarze funkcjonalnym lub/i na obszarze realizacji ZIT bis
4.	Oś 7 Infrastruktura transportowa	- budowa, przebudowa dróg lokalnych w miejskim obszarze funkcjonalnym Elbląga	- jednostki samorządu terytorialnego, ich związki i stowarzyszenia, - jednostki organizacyjne jednostek samorządu terytorialnego.
5.	Oś 8 Obszary wymagające rewitalizacji	Zintegrowane przedsięwzięcia dotyczące wszystkich aspektów rewitalizacji danego obszaru obejmujące zagospodarowanie zdegradowanych obszarów miejskich w celu przywrócenia lub nadania im nowych funkcji społecznych ((w tym kulturalnych, edukacyjnych (z wyłączeniem form szkolnych) i rekreacyjnych) oraz gospodarczych (z wyłączeniem miejsc noclegowych), w tym: ✓ przebudowa, modernizacja lub adaptacja istniejących obiektów (wyjątkowo w uzasadnionych wypadkach odtwarzanie historycznej zabudowy) wraz z zakupem wyposażenia wpływającego na unowocześnienie obiektów (wyłącznie jako element projektu inwestycyjnego); ✓ budowa lub przebudowa dróg stanowiących drogę wewnętrzną obszaru rewitalizowanego (definicja: słownik terminologiczny) przyczyniająca się do gospodarczej i fizycznej rewitalizacji i regeneracji obszarów miejskich lub miejskich obszarów funkcjonalnych, wyłącznie jako element ww. projektów.	- jednostki samorządu terytorialnego, ich związki i stowarzyszenia, - jednostki organizacyjne jednostek samorządu terytorialnego, - organizacje pozarządowe, - kościoły i związki wyznaniowe, - wspólnoty mieszkaniowe i spółdzielnie mieszkaniowe.
6.	Oś 9 Dostęp do wysokiej jakości usług	- doposażenie placówek medycznych w nowoczesny sprzęt i aparaturę medyczną; - budowa, rozbudowa, modernizacja obiektów ochrony zdrowia (w tym, w zakresie dostosowania infrastruktury do potrzeb osób starszych i niepełnosprawnych) – inwestycje w obiekty i zakupy wyposażenia; - zastosowanie TIK (oprogramowanie, sprzęt) – wyłącznie jako element projektów powyżej. Zgodnie ze Szczegółowym Opisem Osi Priorytetowych Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Warmińsko-Mazurskiego na lata 2014-2020.	- jednostki samorządu terytorialnego, ich związki i stowarzyszenia, - jednostki organizacyjne jednostek samorządu terytorialnego, - samodzielne publiczne zakłady opieki zdrowotnej (tj. działające w publicznym systemie ochrony zdrowia), - przedsiębiorcy, - lekarze i pielęgniarki, którzy wykonują swój zawód w ramach działalności leczniczej i udzielają świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych z wyłączeniem podmiotów kwalifikujących się do wsparcia w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko - wyłączenie to nie dotyczy szpitali ponadregionalnych posiadających oddziały geriatryczne oraz z wyłączeniem podmiotów spoza obszaru ZIT bis Elbląga.

Źródło: opracowanie własne.

9.2. KRYTERIA STRATEGICZNE I SZCZEGÓŁOWE WYBORU PRZEDSIĘWZIĘĆ WG OBSZARÓW WSPARCIA W EOF

W niniejszym podrozdziale wskazane zostały kryteria ogólne, szczegółowe, jak i strategiczne wyboru projektów w trybie konkursowym według obszarów wsparcia w formule ZIT.

Projekty realizowane w formule ZIT będą podlegały ocenie w oparciu o następujące kryteria:
- **kryteria strategiczne ZIT** - kryteria zaproponowane przez Związek ZIT i uzgodnione z IZ RPO związane z realizacją założeń strategicznych ZIT;
- **kryteria merytoryczne** - kryteria programowe o charakterze merytorycznym (jakościowe), właściwe dla poszczególnych Priorytetów RPO WiM 2014-2020 i związane ze specyfiką obszaru tematycznego, w którym są realizowane, przyjmowane przez Komitet Monitorujący RPO;
- **kryteria formalne** - kryteria o charakterze formalnym, przyjmowane przez Komitet Monitorujący RPO.

Kryteria strategiczne wyboru projektów w trybie konkursowym będą obejmować co najmniej zgodność zgłaszanych projektów ze „Strategią Rozwoju Elbląskiego Obszaru Funkcjonalnego/Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych" tj. przynajmniej pod względem stopnia realizacji wskaźników strategii, komplementarności projektu oraz oddziaływania/zasięgu terytorialnego projektu.

Stopień realizacji wskaźnika – kryterium pozwala na najbardziej miarodajną oraz obiektywną ocenę stopnia realizacji przez projekt celów *Strategii Rozwoju Elbląskiego Obszaru Funkcjonalnego/Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnyc*h (ocena wskaźników produktu, jak i rezultatu bezpośredniego) i będzie najsilniej punktowane.

Zasięg terytorialny projektu – przy ocenie strategicznej będą także premiowane projekty, które dotyczą jak największego obszaru objętego strategią ZIT. Weryfikację powyższego umożliwiają kryteria dotyczące oddziaływania terytorialnego efektów projektu czy zasięgu terytorialnego projektu – w zależności od specyfiki działania.

Ocena komplementarności projektu - ma na celu określenie zintegrowania projektu z innymi przedsięwzięciami zrealizowanymi/realizowanymi bądź planowanymi do realizacji w ramach ZIT, z uwzględnieniem komplementarności projektów finansowanych ze środków EFRR oraz EFS. Można ją uzupełnić także o takie kwestie jak potencjał rozwojowy projektów, czyli możliwość ich kontynuowania, uzupełniania lub rozwinięcia przez wnioskodawcę poprzez realizację kolejnych przedsięwzięć, realizowanych z różnych źródeł a wpisujący się w *Strategię Rozwoju Elbląskiego Obszaru Funkcjonalnego/Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnyc*h.

1. WSPIERANIE EFEKTYWNOŚCI ENERGETYCZNEJ ORAZ PROMOWANIE STRATEGII NISKOEMISYJNYCH

Kryteria ogólne:

- Zgodność przedsięwzięć z:
  - Strategią Rozwoju Elbląskiego Obszaru Funkcjonalnego/Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych,
  - Strategią rozwoju miasta/gminy,
  - Strategią rozwoju lub planu rozwoju transportu publicznego,
  - Planem niskoemisyjnym,
  - Programem ścieżek rowerowych
- Zintegrowany charakter przedsięwzięcia.
- Przedsięwzięcie rozwiązuje problemy obszaru/wzmacnia potencjał obszaru.
- Powiązanie z miastem-rdzeniem EOF.
- Wpływ na rozwój ekonomiczny obszaru.
- Wpływ na rozwój społeczny obszaru.
- Wpływ na poprawę stanu środowiska obszaru.

Kryteria szczegółowe:

- Niskoemisyjny transport miejski przyjazny środowisku.

2. ROZWÓJ ZRÓWNOWAŻONEGO, SPRAWNEGO TRANSPORTU ŁĄCZĄCEGO MIASTO I JEGO OBSZAR FUNKCJONALNY

Kryteria ogólne:

- Zgodność przedsięwzięć z:
  - Strategią Rozwoju Elbląskiego Obszaru Funkcjonalnego/Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych,
  - Strategią rozwoju miasta/gminy,
  - Strategią rozwoju lub planem rozwoju transportu publicznego,
  - Planem niskoemisyjnym gminy/miasta,
  - Programem ścieżek rowerowych gminy/miasta.
- Zintegrowany charakter przedsięwzięcia.
- Przedsięwzięcie rozwiązuje problemy obszaru/wzmacnia potencjał obszaru.
- Powiązanie z miastem-rdzeniem EOF.
- Wpływ na rozwój ekonomiczny obszaru.
- Wpływ na rozwój społeczny obszaru.

Kryteria szczegółowe:

- Infrastruktura drogowa mająca kluczowe znaczenie dla EOF wiążąca regionalny system transportowy z siecią dróg krajowych i z siecią TEN-T.
- Drogi lokalne zwiększające dostępność przestrzenną obszarów o niskim poziomie dostępności komunikacyjnej, usprawniające połączenia z rdzeniem EOF.
- Drogi wyprowadzające ruch drogowy z miast w kierunku sieci dróg krajowych oraz TEN-T.
- Drogi lokalne jako element wsparcia rozwoju transportu miejskiego.
- Przebudowa drogi jako element przebudowy infrastruktury miejskiej w celu ograniczenia ruchu samochodowego w centrach miast.

3. PRZYWRACANIE FUNKCJI SPOŁECZNO-GOSPODARCZYCH ZDEGRADOWANYCH OBSZARÓW MIEJSKIEGO OBSZARU FUNKCJONALNEGO

Kryteria ogólne:

- Zgodność przedsięwzięć z:
  - Strategią Rozwoju Elbląskiego Obszaru Funkcjonalnego/Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych,
  - Strategią rozwoju miasta/gminy,
  - Lokalnym Programem Rewitalizacji miasta/gminy,
  - Strategią lub Programem rozwiązywania problemów społecznych w mieście/gminie.
- Zintegrowany charakter przedsięwzięcia.
- Przedsięwzięcie rozwiązuje problemy obszaru/wzmacnia potencjał obszaru.
- Powiązanie z miastem-rdzeniem EOF.
- Wpływ na rozwój ekonomiczny obszaru.
- Wpływ na rozwój społeczny obszaru.

Kryteria szczegółowe:

- Aktywizacja społeczno-zawodowa osób w szczególnie trudnej sytuacji życiowej i zawodowej m.in. środowisk dzieci i młodzieży, długotrwale bezrobotnych, kobiet, osób 50+, niepełnosprawnych, zależnych i zagrożonych wykluczeniem.
- Wspieranie przedsiębiorczości.
- Integracja grup zagrożonych wykluczeniem.
- Tworzenie i rozwój podmiotów ekonomii społecznej.
- Przywrócenie lub nadanie nowych funkcji zdegradowanym budynkom dla celów m.in. kulturalnych, społecznych i gospodarczych.
- Rewitalizacja i rozwój przestrzeni publicznych.
- Działania infrastrukturalne mające na celu rozwiązywanie zdiagnozowanych problemów społecznych.

- Ochrona zabytków.

4. WZMACNIANIE ROZWOJU FUKCJI SYMBOLICZNYCH BUDUJĄCYCH MIĘDZYNARODOWY CHARAKTER I PONADREGIONALNĄ RANGĘ MIEJSKIEGO OBSZARU FUNKCJONALNEGO ORAZ POPRAWA DOSTĘPU I JAKOŚCI USŁUG PUBLICZNYCH W CAŁYM OBSZARZE FUNKCJONALNYM

Kryteria ogólne:

- Zgodność przedsięwzięć z:
  - Strategią Rozwoju Elbląskiego Obszaru Funkcjonalnego/Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych,
  - Strategią rozwoju miasta/gminy,
  - Strategią lub Programem rozwiązywania problemów społecznych w mieście/gminie.
- Zintegrowany charakter przedsięwzięcia.
- Przedsięwzięcie rozwiązuje problemy obszaru/wzmacnia potencjał obszaru.
- Powiązanie z miastem-rdzeniem EOF.
- Wpływ na rozwój ekonomiczny obszaru.
- Wpływ na rozwój społeczny obszaru.
- Poprawa dostępu do usług publicznych.

Kryteria szczegółowe:

- Dostosowanie szkolnictwa do potrzeb regionalnego rynku pracy i inteligentnych specjalizacji.
- Upowszechnianie współpracy szkół zawodowych z ich otoczeniem społeczno-gospodarczym (pracodawcy, instytucje rynku pracy, szkoły wyższe).
- Budowanie kompetencji w zakresie matematyki, informatyki i nauk przyrodniczych jako podstawy do uczenia się przez całe życie.
- Tworzenie i rozwój centrów kształcenia zawodowego i ustawicznego.
- Wspieranie osób dorosłych w podnoszeniu swoich umiejętności, kompetencji w celu nabycia nowych, podwyższenia lub zmiany kwalifikacji zawodowych.
- Rozwój elektronicznych usług publicznych i zwiększenie dostępu do nich.
- Ukierunkowanie na choroby stanowiące główne przyczyny niezdolności do pracy i umieralności.
- Poprawa dostępności do bazy szpitalnej w zakresie dziedzin deficytowych.
- Wzrost konkurencyjności i innowacyjności regionu.
- Wzrost atrakcyjności turystycznej i efektywna promocja produktów turystycznych.

9.3. WPŁYW PLANOWANYCH PRZEDSIĘWZIĘĆ NA OSIĄGANIE ZAKŁADANYCH WSKAŹNIKÓW RPO WIM 2014-2020

Realizacja projektów w ramach typów działań wybranych przez Związek ZIT EOF Elbląga przyczyni się do osiągnięcia niemal wszystkich wskaźników w ramach wybranych priorytetów Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Warmińsko-Mazurskiego 2014-2020 (Tabela 15)

Tabela 15. Wpływ planowanych przedsięwzięć na osiąganie zakładanych wskaźników RPO WiM 2014-2020

Cel strategiczny ZIT/Priorytet ZIT/ Oś priorytetowa RPO/Poddziałanie RPO/Działanie RPO	Projekt	Nazwa wskaźnika	Typ wskaźnika P/RS/RB[32]	Jednostka miary	Wartość bazowa	Rok bazowy	Wartość docelowa (2023)	Częstotliwość pomiaru	Źródło
Inwestowanie w kształcenie, szkolenie oraz szkolenie zawodowe na rzecz zdobywania umiejętności i uczenia się przez całe życie poprzez rozwój infrastruktury edukacyjnej i szkoleniowej / Priorytet Inwestycyjny 10i Ograniczenie i zapobieganie przedwczesnemu kończeniu nauki szkolnej oraz zapewnianie równego dostępu do dobrej jakości wczesnej edukacji elementarnej oraz kształcenia podstawowego, gimnazjalnego i ponadgimnazjalnego, z uwzględnieniem formalnych, nieformalnych i pozaformalnych ścieżek kształcenia umożliwiających ponowne podjęcie kształcenia i szkolenia/Podziałanie 2.2.2.	Projekty realizowane w obszarze **„EOF podnosi jakość edukacji”**	Liczba nauczycieli, którzy uzyskali kwalifikacje lub nabyli kompetencje po opuszczeniu programu	**RB**	**%**	**0**	**2015**	**90**	**Rocznie**	**SL 2014**
		Liczba uczniów, którzy nabyli kompetencje kluczowe po opuszczeniu programu	**RB**	**%**	**0**	**2015**	**90**	**Rocznie**	**SL 2014**
		Liczba szkół, w których pracownie przedmiotowe wykorzystują doposażenie do prowadzenia zajęć edukacyjnych	**RB**	**%**	**0**	**2015**	**90**	**Rocznie**	**SL 2014**
		Liczba uczniów objętych wsparciem w zakresie rozwijania kompetencji kluczowych w programie	**P**	**osoba**	**0**	**2015**	**3100**	**Rocznie**	**SL 2014**

[32] P – wskaźnik produktu; RS – wskaźnik rezultatu strategicznego; RB – wskaźnik rezultatu bezpośredniego.

Podniesienie jakości oferty edukacyjnej ukierunkowanej na rozwój kompetencji kluczowych uczniów – projekty ZIT bis Elbląg		Liczba nauczycieli objętych wsparciem w programie	**P**	**osoba**	**0**	**2015**	**170**	**Rocznie**	**SL 2014**
		Liczba szkół, których pracownie przedmiotowe zostały doposażone w programie	**P**	**sztuka**	**0**	**2015**	**43**	**Rocznie**	**SL 2014**
Inwestowanie w kształcenie, szkolenie oraz szkolenie zawodowe na rzecz zdobywania umiejętności i uczenia się przez całe życie poprzez rozwój infrastruktury edukacyjnej i szkoleniowej /Priorytet Inwestycyjny 10iv Lepsze dostosowanie systemów kształcenia i szkolenia do potrzeb rynku pracy, ułatwianie przechodzenia z etapu kształcenia do etapu zatrudnienia oraz wzmacnianie systemów kształcenia i szkolenia zawodowego i ich jakości, w tym poprzez mechanizmy prognozowania umiejętności, dostosowania programów nauczania oraz tworzenia i rozwoju systemów uczenia się poprzez praktyczną naukę zawodu realizowaną w ścisłej współpracy	Projekty realizowane w obszarze **„EOF inwestuje w młodzież”**	Liczba nauczycieli kształcenia zawodowego oraz instruktorów praktycznej nauki zawodu, którzy uzyskali kwalifikacje lub nabyli kompetencje po opuszczeniu programu.	**RB**	**%**	**0**	**2015**	**80**	**Rocznie**	**SL 2014**
		Liczba szkół i placówek kształcenia zawodowego wykorzystujących doposażenie zakupione dzięki EFS	**RB**	**%**	**0**	**2015**	**80**	**Rocznie**	**SL 2014**
		Liczba uczniów, którzy nabyli kompetencje kluczowe lub umiejętności uniwersalne po opuszczeniu programu	**RB**	**%**	**0**	**2015**	**80**	**Rocznie**	**SL 2014**
		Liczba nauczycieli kształcenia zawodowego oraz instruktorów praktycznej nauki zawodu objętych wsparciem w programie	**P**	**osoba**	**0**	**2015**	**80**	**Rocznie**	**SL 2014**

z pracodawcami / Poddziałanie 2.4.2 Rozwój kształcenia i szkolenia zawodowego - projekty ZIT bis Elbląg		Liczba szkół i placówek kształcenia zawodowego doposażonych w sprzęt i materiały dydaktyczne niezbędne do realizacji kształcenia zawodowego	**P**	**sztuka**	**0**	**2015**	**9**	**Rocznie**	**SL 2014**
		Liczba uczniów szkół i placówek kształcenia zawodowego uczestniczących w stażach i praktykach u pracodawców	**P**	**osoba**	**0**	**2015**	**470**	**Rocznie**	**SL 2014**
		Liczba osób uczestniczących w pozaszkolnych formach kształcenia w programie	**P**	**osoba**	**0**	**2015**	**470**	**Rocznie**	**SL 2014**
		Liczba uczniów objętych wsparciem w zakresie rozwijania kompetencji kluczowych lub umiejętności uniwersalnych w programie	**P**	**osoba**	**0**	**2015**	**15**	**Rocznie**	**SL 2014**

Stworzenie wysokiej jakości systemu transportu i komunikacji / Wspieranie efektywności energetycznej oraz promowania strategii niskoemisyjnych/Oś Priorytetowa 4 Efektywność energetyczna/ Poddziałanie 4.4.2 Poprawa mobilności miejskiej w miejskim obszarze funkcjonalnym Elbląga – ZIT bis	Projekty realizowane w obszarze **„EOF zrównoważona mobilność”**	Długość nowych lub przebudowanych linii komunikacji miejskiej	**P**	**km**	**0**	**2015**	**1,7**	**Rocznie**	**SL 2014**
Promowanie zrównoważonego transportu i usuwanie niedoborów przepustowości w działaniu najważniejszej infrastruktury sieciowej/ Priorytet inwestycyjny 7b. Zwiększanie mobilności regionalnej poprzez łączenie węzłów drugorzędnych i trzeciorzędnych z infrastrukturą TEN-T, w tym z węzłami multimodalnymi/ Poddziałanie 7.2.2. Infrastruktura drogowa w miejskim obszarze funkcjonalnym Elbląga – ZIT bis	Projekty realizowane w obszarze **„EOF dobrze skomunikowany”**	Całkowita długość nowych dróg	**P**	**km**	**0**	**2015**	**2,8 (według WLWK* - 1,0)**	**Rocznie**	**SL 2014**
		a) długość wybudowanych dróg powiatowych (na obszarze miasta Elbląg)	**P**	**km**	**0**	**2015**	**1,0 (według WLWK* - 1,0)**	**Rocznie**	**SL 2014**
		b) długość wybudowanych dróg powiatowych (na obszarze powiatu elbląskiego)	**P**	**km**	**0**	**2015**	**1,8 (według WLWK* - 0,0)**	**Rocznie**	**SL 2014**
		Całkowita długość przebudowanych lub zmodernizowanych dróg	**P**	**km**	**0**	**2015**	**6,75 (według WLWK* - 8,55)**	**Rocznie**	**SL 2014**

		a) długość przebudowanych dróg powiatowych (na obszarze miasta Elbląg)	**P**	**km**	**0**	**2015**	**0,8 (według* WLWK - 0,8)**	**Rocznie**	**SL 2014**
		b) długość przebudowanych dróg powiatowych (na obszarze powiatu elbląskiego)	**P**	**km**	**0**	**2015**	**5,95 (według* WLWK - 7,75)**	**Rocznie**	**SL 2014**
/Priorytet Inwestycyjny 9a Inwestycje w infrastrukturę zdrowotną i społeczną, które przyczyniają się do rozwoju krajowego, regionalnego i lokalnego, zmniejszania nierówności w zakresie stanu zdrowia, promowanie włączenia społecznego poprzez lepszy dostęp do usług społecznych, kulturalnych i rekreacyjnych oraz przejścia z usług instytucjonalnych do usług na poziomie społeczności lokalnych/ Poddziałanie 9.1.2. Infrastruktura ochrony zdrowia w miejskim obszarze funkcjonalnym Elbląga - ZIT bis	Projekty realizowane w obszarze **„EOF inwestuje w infrastrukturę zdrowotną”**	Liczba wspartych podmiotów leczniczych	**P**	**sztuka**	**0**	**2015**	**4**	**Rocznie**	**SL 2014**
		Nakłady inwestycyjne na zakup aparatury medycznej	**P**	**euro**	**0**	**2015**	**5 450 000 zł** **1 286 000 euro**	**Rocznie**	**SL 2014**
		Nakłady inwestycyjne na budowę/ modernizację infrastruktury zdrowotnej	**P**	**euro**	**0**	**2015**	**49 070 000 zł** **11 580 000 euro**	**Rocznie**	**SL 2014**

Promowanie włączenia społecznego, walka z ubóstwem i wszelką dyskryminacją/Priorytet Inwestycyjny 9b Wspieranie rewitalizacji fizycznej, gospodarczej i społecznej ubogich społeczności na obszarach miejskich i wiejskich/Działanie 8.2 Rewitalizacja miejskiego obszaru funkcjonalnego Elbląga – ZIT bis	Projekty realizowane w obszarze **„EOF rewitalizuje przestrzenie publiczne”**	Liczba obiektów infrastruktury zlokalizowanych na rewitalizowanych obszarach	**P**	**sztuka**	**0**	**2015**	**6**	**Rocznie**	**SL 2014**

* Wartość wskaźnika zgodnie z definicją z WLWK (definicja KE) - Źródło: The Programming Period 2014-2020 – Guidance document on monitoring and evaluation - European Regional Development Fund andCohesion Fund - Concepts and Recommendations (October 2013)

9.4. STRATEGICZNE PROJEKTY O CHARAKTERZE KOMPLEMENTARNYM MOŻLIWE DO REALIZACJI W FORMULE POZA ZIT

Poniższa tabela przedstawia projekty komplementarne do projektów realizowanych w formule ZIT, możliwe do realizacji poza formułą ZIT (na obszarze objętym ZIT w ramach Elbląskiego Obszaru Funkcjonalnego).

Tabela 16. Projekty komplementarne do projektów realizowanych w formule ZIT

Komplementarność względem Osi i typu przedsięwzięcia	Wnioskodawca	Nazwa projektu
Oś 2. Kadry dla gospodarki Typ przedsięwzięć: - poprawa jakości kształcenia w szkołach/placówkach oświatowych prowadzących kształcenie ogólne i specjalne, działania z obszaru doradztwa zawodowego oraz orientacji zawodowej (w tym niezbędne doposażenie bazy dydaktycznej i naukowej oraz kontynuacja wdrażania założeń rządowego programu „Cyfrowa szkoła").	Gmina Miasto Elbląg	Kompleksowa modernizacja energetyczna elbląskich placówek oświatowych
		Rozwój infrastruktury sportowej przy elbląskich placówkach oświatowych
		STARTUP HOUSE – Inkubacja przedsiębiorstw w Elblągu
		Platforma startowa dla nowych pomysłów – Hub of Talents
	Powiat elbląski	Wyrównywanie szans edukacyjnych uczniów o utrudnionym dostępie do edukacji oraz zmniejszenie różnic w jakości usług edukacyjnych uczniów szkół podstawowych, gimnazjów i szkół ponadgimnazjalnych na obszarze Elbląskiego Obszaru Funkcjonalnego
		Rozbudowa Liceum Plastycznego w Gronowie Górnym
	Gmina Elbląg	Zielona Szkoła w Nowakowie
	Gmina Tolkmicko	Termomodernizacja budynków użyteczności publicznej w Tolkmicku
	Gmina Milejewo	Budowa OZE w budynku Szkoły Podstawowej w Milejewie
		Termomodernizacja budynków użyteczności publicznej
	Elbląska Uczelnia Humanistyczno-Ekonomiczna	Wykorzystywanie nowoczesnych technologii w pracy nauczyciela
Oś 2. Kadry dla gospodarki Typ przedsięwzięć: - programy współpracy szkół i placówek prowadzących kształcenie zawodowe z otoczeniem społeczno-gospodarczym (pracodawcami/ organizacjami pracodawców, instytucjami	Gmina Miasto Elbląg	Rozbudowa Elbląskiego Parku Technologicznego w tym Doposażenie laboratoriów EPT o stanowiska badawcze w zakresie: kryminalistyki, badań materiałowych (rewitalizacja terenów powojskowych)
		Utworzenie Elbląskiego Centrum Edukacji Zawodowej, Rozbudowa Centrum Kształcenia Praktycznego w Elblągu – dostosowanie kształcenia i szkolnictwa zawodowego do potrzeb rynku pracy
	Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa w Elblągu	Budowa Centrum Doskonalenia Kompetencji Społecznych dla PWSZ w Elblągu

rynku pracy oraz uczelniami wyższymi).	Elbląska Uczelnia Humanistyczno-Ekonomiczna	Dostosowanie programu kształcenia do potrzeb rynku pracy w zakresie opieki paliatywnej
		Zarządzanie turystyką i hotelarstwem
	Gmina Tolkmicko	Program wychowania morskiego w EOF
Oś 4. Efektywność energetyczna Typ przedsięwzięć: - budowa, przebudowa dróg w obszarach funkcjonalnych miast związanych ze zrównoważoną mobilnością	Gmina Miasto Elbląg	Poprawa zrównoważonej mobilności mieszkańców Elbląga
		Budowa wiaduktu leżącego nad linią kolejową w ciągu ulicy Lotniczej i Skrzydlatej w Elblągu
		Budowa systemu ścieżek rowerowych w Elblągu: Fromborska-Zajazd-Krasny Las
		Budowa dróg dojazdowych do wiaduktu w ciągu ulicy Lotniczej i Skrzydlatej w Elblągu
		Budowa drogi powiatowej klasy G - obwodnicy wschodniej miasta Elbląg - Etap I: od ul. Wschodniej bis do ul. Sybiraków
		Budowa bocznicy kolejowej i terminalu nr 2 w Elblągu
	Gmina Tolkmicko	Budowa przyczółka promowego z polem portowym i drogą dojazdową w porcie morskim w Tolkmicku
		Budowa traktu nadzalewowego: Kamionek Wielki – Kadyny przez: Kuptę, Nadbrzeże, Suchacz, Pęklewo
	Gmina Milejewo	Modernizacja drogi wojewódzkiej 504
		Modernizacja drogi wojewódzkiej 509
		Przebudowa drogi gminnej w msc. Kamiennik Wielki, gm. Milejewo
		Podniesienie atrakcyjności turystycznej regionu, poprzez przebudowę drogi powiatowej nr 1131N na odcinku: skrzyżowanie drogi wojewódzkiej nr 504 – Jagodnik – Ogrodniki o długości 4,2 km
		Przebudowa drogi gminnej w miejscowości Huta Żuławska, gm. Milejewo
		Przebudowa drogi gminnej w miejscowości Majewo, gm. Milejewo
		Modernizacja drogi gminnej w miejscowości Piastowo
		Modernizacja drogi gminnej w miejscowości Zalesie
		Przebudowa parkingu w miejscowości Milejewo
	Gmina Elbląg	Budowa drogi w miejscowości Gronowo Górne - łącznik drogi powiatowej ul. Opalowej z ul. Kryształową i ul. Agatową
		Przebudowa drogi zbiorczej powiatowej nr 1109 N od m. Nowakowo do ujścia rzeki "Elbląg" w m. Batorowo oraz przebudowa odcinka drogi dojazdowej gminnej od "Złotej Wyspy" wraz z budową wieży widokowej i miejsc parkingowych
		Budowa mostów na rzece Elbląg i Kanale Jagiellońskim wraz z układem komunikacyjnym
		Budowa drogi zbiorczej w m.Gronowo Górne - łącznik drogi powiatowej nr 11337 N - ulica Opalowa do drogi gminnej nr 101027 N ul. Agatowa przy projektowanym węźle komunikacyjnym "Terkawka" na drodze krajowej nr S-22

	Gmina Młynary	Przebudowa dróg gminnych w obszarach zabudowanych w miejscowościach Nowe Monasterzysko i Włóczyska gm. Młynary
		Remont drogi gminnej nr 107004N Zastawno – Sokolnik – Nowe Monasterzysko wraz z przebudową mostu na rzece Baudzie – I etap
		Remont drogi gminnej nr 107004N Zastawno – Sokolnik – Nowe Monasterzysko wraz z przebudową mostu na rzece Baudzie – II etap
		Remont drogi gminnej nr 107010N Sąpy-Warszewo
		Remont drogi gminnej Nr 107013N drog. woj. nr 505 – Ojcowa Wola – droga gminna nr 107015N
		Remont drogi gminnej nr 107004N Zastawno –Warszewo
		Remont drogi nr 107003N Nowe Monasterzysko – Stare Monasterzysko
		Remont drogi nr 107003N Stare Monasterzysko – Błudowo
		Remont drogi nr 107021N Młynarska Wola – Granica Gminy (Stare Siedlisko) II- etap
		Budowa obwodnicy Młynar w ciągu drogi wojewódzkiej nr 509
Oś 7. Infrastruktura transportowa Typ przedsięwzięć: - budowa, przebudowa dróg w obszarze funkcjonalnym Elbląga.	Gmina Miasto Elbląg	Poprawa zrównoważonej mobilności mieszkańców Elbląga
		Budowa wiaduktu leżącego nad linią kolejową w ciągu ulicy Lotniczej i Skrzydlatej w Elblągu
		Budowa systemu ścieżek rowerowych w Elblągu: Fromborska-Zajazd-Krasny Las
		Budowa dróg dojazdowych do wiaduktu w ciągu ulicy Lotniczej i Skrzydlatej w Elblągu
		Budowa drogi powiatowej klasy G - obwodnicy wschodniej miasta Elbląg - Etap I: od ul. Wschodniej bis do ul. Sybiraków
		Budowa bocznicy kolejowej i terminalu nr 2 w Elblągu
		Poprawa mobilności miejskiej poprzez rozbudowę systemu ścieżek rowerowych w miejskim obszarze funkcjonalnym Elbląga – ZIT bis
	Powiat elbląski, Gminy EOF, GME	Opracowanie i realizacja programu rozwoju turystyki w obszarze Zalewu Wiślanego
	Powiat elbląski	Rozbudowa drogi powiatowej nr 1185N na odcinku Śliwica-Barzyna-Rychliki od km 4+270 do km 9+597
		Rozbudowa drogi powiatowej Nr 1103N - odc. Helenowo-Wikrowo-Jegłownik dł. 4,7 km
		Przebudowa przepustu na rz. Topólka w km 21+691 drogi pow. nr 1119N na odc. Stankowo- Marwica, msc. Marwica
		Remont drogi powiatowej nr 1136N DW 503-Łęcze- Elbląg na odc. od km 0+000 do km 2+840 i od km 3+270 do km 4+759
		Przebudowa drogi powiatowej nr 1137N na odcinku Nowina-Przezmark
		Rozbudowa drogi powiatowej nr 1103N- odc. Stare Dolno-Powodowo o dł. 3,1 km
		Przebudowa drogi powiatowej nr 1121N odc. Dr. kraj. Nr 22-Raczki Elbląskie- Tropy dł. 4,2 km

	Gmina Milejewo	Modernizacja drogi wojewódzkiej 504
		Modernizacja drogi wojewódzkiej 509
		Podniesienie atrakcyjności turystycznej regionu, poprzez przebudowę drogi powiatowej nr 1131N na odcinku: skrzyżowanie drogi wojewódzkiej nr 504 – Jagodnik – Ogrodniki o długości 4,2 km
		Przebudowa drogi gminnej w msc. Kamiennik Wielki, gm. Milejewo
		Przebudowa drogi gminnej w miejscowości Huta Żuławska, gm. Milejewo
		Przebudowa drogi gminnej w miejscowości Majewo, gm. Milejewo
		Modernizacja drogi gminnej w miejscowości Piastowo
		Modernizacja drogi gminnej w miejscowości Zalesie
		Przebudowa parkingu w miejscowości Milejewo
	Gmina Tolkmicko	Budowa przyczółku promowego z polem portowym i drogą dojazdową w Tolkmicku
		Budowa drogi nadzalewowej: Kamionek Wielki - Kadyny przez: Kuptę, Nadbrzeże, Suchacz, Pęklewo
	Gmina Elbląg	Budowa drogi w miejscowości Gronowo Górne - łącznik drogi powiatowej ul. Opalowej z ul. Kryształową i ul. Agatową
		Przebudowa drogi zbiorczej powiatowej nr 1109 N od m. Nowakowo do ujścia rzeki "Elbląg" w m. Batorowo oraz przebudowa odcinka drogi dojazdowej gminnej od "Złotej Wyspy" wraz z budową wieży widokowej i miejsc parkingowych.
		Budowa drogi zbiorczej w m. Gronowo Górne - łącznik drogi powiatowej nr 11337 N - ulica Opalowa do drogi gminnej nr 101027 N ul. Agatowa przy projektowanym węźle komunikacyjnym "Terkawka" na drodze krajowej nr S-22
		Budowa infrastruktury turystycznej w Raczkach Elbląskich przy największej naturalnej depresji w Polsce
	Gmina Elbląg/Gmina Miasto Elbląg/Powiat Elbląski	Budowa mostów na rzece Elbląg i Kanale Jagiellońskim wraz z układem komunikacyjnym
	Gmina Młynary	Przebudowa dróg gminnych w obszarach zabudowanych w miejscowościach Nowe Monasterzysko i Włóczyska gm. Młynary
Oś 8. Obszary wymagające rewitalizacji Typ przedsięwzięć: Zintegrowane przedsięwzięcia dotyczące wszystkich aspektów rewitalizacji danego obszaru obejmujące zagospodarowanie zdegradowanych obszarów	Gmina Miasto Elbląg	Rewitalizacja Parków Miejskich Maksa Ashmanna w Kaliningradzie i Parku Dolinka w Elblągu
		Miejska sieć przestrzeni parkowo – rekreacyjnych
		Rewitalizacja obszaru Starego Miasta
		Rozbudowa Elbląskiego Parku Technologicznego w tym Doposażenie laboratoriów EPT o stanowiska badawcze w zakresie: kryminalistyki, badań materiałowych (rewitalizacja terenów powojskowych)
		Rewitalizacja Wyspy Spichrzów

miejskich w celu przywrócenia lub nadania im nowych funkcji społecznych ((w tym kulturalnych, edukacyjnych (z wyłączeniem form szkolnych) i rekreacyjnych) oraz gospodarczych (z wyłączeniem miejsc noclegowych), w tym: -przebudowa, modernizacja lub adaptacja istniejących obiektów (wyjątkowo w uzasadnionych wypadkach odtwarzanie historycznej zabudowy) wraz z zakupem wyposażenia wpływającego na unowocześnienie obiektów (wyłącznie jako element projektu inwestycyjnego); - budowa lub przebudowa dróg stanowiących drogę wewnętrzną obszaru rewitalizowanego (definicja: słownik terminologiczny) przyczyniająca się do gospodarczej i fizycznej rewitalizacji i regeneracji obszarów miejskich lub miejskich obszarów funkcjonalnych, wyłącznie jako element ww. projektów.		Adaptacja Biblioteki Elbląskiej – obiektu dziedzictwa kulturowego o potencjale turystycznym
		Z muzeum w przyszłość. Modernizacja Muzeum Archeologiczno-Historycznego w Elblągu
		Kompleksowa rewitalizacja dawnego klasztoru dominikanów – obecnie Centrum Sztuki Galeria EL
	Powiat elbląski	Zachowanie dziedzictwa kulturowego menonitów
		Zagospodarowanie turystyczne wybrzeża Zalewu Wiślanego
	Gmina Milejewo	Milejewo - Zagospodarowanie inwestycyjne rewitalizowanych terenów gminy na Centrum Logistyczno-Produkcyjne
	Gmina Tolkmicko	Oś turystyczna - Suchacz - Kadyny - Nowinka a) Obóz kaprów w Suchaczu, b) Pole karawaningowe w Kadynach, c) Park archeologiczny w Nowince
		Rewitalizacja miasta Tolkmicka: a) przebudowa starych uliczek z infrastrukturą podziemną i naziemną b) odbudowa budynku dworca PKP c) remont bosmanatu w porcie morskim w Tolkmicku d) renowacja prywatnych kamieniczek
		Rewitalizacja i standaryzacja portów i przystani morskich południowego brzegu Zalewu Wiślanego
		Budowa stadionu wielofunkcyjnego w Tolkmicku
		Budowa basenu miejskiego w Tolkmicku
		Inscenizacja bitwy morskiej na Zalewie Wiślanym
	Gmina Elbląg	Przystosowanie zdegradowanego terenu w miejscowości Czechowo pod budownictwo jednorodzinne
	Elbląskie Stowarzyszenie Wspierania Inicjatyw Pozarządowych	Elbląskie Centrum Integracji Społecznej
	Stowarzyszenie Elbląg Europa	Bursztynowy Port - Alternatywny Ośrodek Kultury
		Centrum Współpracy Transgranicznej
		Święto Chleba w Elblągu
		Elbląg Rocks Europa
		HipHop Gallery Jam
		Wikingowie z Truso w Elblągu
	Szpital Miejski im. św. Jana Pawła II w Elblągu	Rewitalizacja kompleksu budynków Szpitala, parku wraz drogami i parkingami wewnętrznymi i parkanem
		Informatyzacja w celu integracji dwóch systemów oraz wdrożenie nowych e-usług
		Kompleksowa modernizacja energetyczna obiektów Szpitala
	Centrum Sztuki Galeria El	Remont gotyckich okien wraz z licem murów zabytkowej siedziby Galerii EL
		Jazzbląg Festiwal
	Biblioteka Elbląska im. Cypriana Norwida	Elbląska Jesień Literacka
		Letnie Ogrody Polityki

Oś 9. Dostęp do wysokiej jakości usług Typ przedsięwzięć: - infrastruktura ochrony zdrowia w obszarze funkcjonalnym Elbląga.	Elbląska Uczelnia Humanistyczno-Ekonomiczna	Pielęgniarstwo kierunkiem nadal aktualnym
	Szpital Miejski św. Jana Pawła II w Elblągu	Rewitalizacja kompleksu budynków Szpitala, parku wraz drogami i parkingami wewnętrznymi i parkanem
		Wdrożenie e-usług w Szpitalu Miejskim św. Jana Pawła II w Elblągu
		Rozbudowa i dostosowanie Zakładu Opiekuńczo-Leczniczego do obowiązujących przepisów wraz z zakupem niezbędnego sprzętu
		Kompleksowa modernizacja energetyczna obiektów Szpitala
	Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej Centrum Rehabilitacji w Elblągu	Termomodernizacja budynku SP ZOZ Centrum Rehabilitacji w Elblągu z wykorzystaniem odnawialnych źródeł energii
	Wojewódzki Szpital Zespolony w Elblągu	Modernizacja Szpitalnego Oddziału Ratunkowego w Wojewódzkim Szpitalu Zespolonym w Elblągu
		Doposażenie sprzętowe Szpitalnego Oddziału Ratunkowego w Wojewódzkim Szpitalu Zespolonym w Elblągu
		Modernizacja infrastruktury techniczno-energetycznej w Wojewódzkim Szpitalu Zespolonym w Elblągu
		Kompleksowa informatyzacja Wojewódzkiego Szpitala Zespolonego w Elblągu – dostosowanie do ogólnopolskiego systemu informacji medycznej do platformy P1 i P2

Źródło: opracowanie własne

10. MATRYCA LOGICZNA STRATEGII INWESTYCYJNEJ ZIT EOF W RAMACH RPO WIM 2014-2020

Cel ZIT	Priorytet ZIT	Działania ZIT	Oś priorytetowa/ Działanie/ Poddziałanie RPO	Cel tematyczny UE	Priorytet inwestycyjny UE	Wsparcie UE oraz z budżetu państwa (w EUR)	Środki własne na dofinansowanie (w EUR)	Udział wsparcia UE w całości środków PO	
								EFS %	EFRR %
Cel 1 **Stworzenie wysokiej jakości systemu transportu i komunikacji** **Cel 2** **Wzrost jakości infrastruktury ochrony środowiska i**	1. Wspieranie efektywności energetycznej oraz promowanie strategii niskoemisyjnych	**-** budowa, przebudowa dróg w obszarze funkcjonalnym Elbląga związanych ze zrównoważoną mobilnością miejską (jako element Strategii ZIT " (bis).	Oś 4. Efektywność energetyczna	Poprawa zrównoważonej mobilności mieszkańców w miastach województwa i ich obszarach	4e Promowanie strategii niskoemisyjnych dla wszystkich rodzajów terytoriów, w szczególności dla obszarów miejskich, w tym wspieranie zrównoważonej, multimodalnej mobilności miejskiej i działań adaptacyjnych mających oddziaływanie łagodzące na zmiany klimatu	**2 000 560 (UE)** **266 741 (budżet państwa)**	**400 112**		**0,17**
	2. Rozwój zrównoważonego, sprawnego transportu	Budowa, przebudowa dróg lokalnych w obszarze funkcjonalnym Elbląga	Oś 7. Infrastruktura transportowa	Poprawa wewnętrznej dostępności transportowej	7b Zwiększenie mobilności regionalnej poprzez łączenie węzłów drugorzędnych i trzeciorzędnych z	**4 000 000 (UE)**	**800 000**		**0,33**

wiedzy na temat zagrożeń	łączącego miasto i jego obszar funkcjonalny			województwa warmińsko-mazurskiego	infrastrukturą TEN-T, w tym z węzłami multimodalnymi	**533 333 (budżet państwa)**			
Cel 4 **Wzrost aktywności i integracji społecznej** **Cel 5** **Budowa wspólnego wizerunku**	3. Przywracanie funkcji społeczno-gospodarczych zdegradowanych obszarów miejskiego obszaru funkcjonalnego 4. Wzmacnianie rozwoju funkcji symbolicznych budujących międzynarodowy charakter i ponadregionalną rangę miejskiego obszaru funkcjonalnego oraz poprawę dostępu i jakości usług publicznych w całym obszarze funkcjonalnym	Zintegrowane przedsięwzięcia dotyczące wszystkich aspektów rewitalizacji danego obszaru obejmujące zagospodarowanie zdegradowanych obszarów miejskich w celu przywrócenia lub nadania im nowych funkcji społecznych ((w tym kulturalnych, edukacyjnych (z wyłączeniem form szkolnych) i rekreacyjnych) oraz gospodarczych (z wyłączeniem miejsc noclegowych), w tym: ✓przebudowa, modernizacja lub adaptacja istniejących obiektów (wyjątkowo w uzasadnionych wypadkach odtwarzanie historycznej zabudowy) wraz z zakupem wyposażenia wpływającego na unowocześnienie obiektów (wyłącznie jako element projektu inwestycyjnego);	Oś 8. Obszary wymagające rewitalizacji	Lepsza jakość życia społeczności zamieszkujących obszary problemowe	9b wspieranie rewitalizacji fizycznej, gospodarczej i społecznej ubogich społeczności na obszarach miejskich i wiejskich	**9 630 898 (UE)** **1 195 622 (budżet państwa)**	**1 623 978**		**0,78**

		✓budowa lub przebudowa dróg stanowiących drogę wewnętrzną obszaru rewitalizowanego (definicja: słownik terminologiczny) przyczyniająca się do gospodarczej i fizycznej rewitalizacji i regeneracji obszarów miejskich lub miejskich obszarów funkcjonalnych, wyłącznie jako element ww. projektów.							
Cel 3 **Wzrost dobrobytu poprzez wykorzystanie wiedzy i nowoczesnych technologii** **Cel 4** **Wzrost aktywności i integracji społecznej**	4. Wzmacnianie rozwoju funkcji symbolicznych budujących międzynarodowy charakter i ponadregionalną rangę miejskiego obszaru funkcjonalnego oraz poprawę dostępu i jakości usług publicznych w całym obszarze funkcjonalnym	**-** kształcenie kompetencji kluczowych uczniów (nauki ścisłe, w tym: ICT, matematyczno-przyrodniczych, języków obcych) oraz postaw/umiejętności niezbędnych na rynku pracy (kreatywności, innowacyjności, pracy zespołowej) oraz działań z obszaru doradztwa zawodowego, - tworzenie warunków dla nowoczesnego nauczania – tzw. nauczanie eksperymentalne, w tym wyposażenie pracowni	Oś 2. Kadry dla gospodarki	Zwiększenie dostępności i jakości edukacji przedszkolnej w województwie	10i Ograniczenie i zapobieganie przedwczesnemu kończeniu nauki szkolnej oraz zapewnienie równego dostępu do dobrej jakości wczesnej edukacji elementarnej oraz kształcenia podstawowego, gimnazjalnego i ponadgimnazjalnego, z uwzględnieniem formalnych, nieformalnych i poza formalnych ścieżek kształcenia umożliwiających ponowne podjęcie kształcenia i szkolenia	**5 186 983 (UE)** **610 234** **(budżet państwa)**	**305 116**	**0,42**	

		matematyczno-przyrodniczych, - zapewnienie zindywidualizowanego podejścia do uczniów o specjalnych potrzebach edukacyjnych.							
		✓Programy współpracy szkół i placówek prowadzących kształcenie zawodowe z otoczeniem społeczno-gospodarczym (pracodawcami/organizacjami pracodawców, przedsiębiorcami/organizacjami przedsiębiorców, instytucjami rynku pracy, szkołami wyższymi) między innymi poprzez: - organizację kształcenia praktycznego (staże/praktyki) dla uczniów i słuchaczy w rzeczywistych warunkach pracy, - wyposażenie uczniów i słuchaczy w dodatkowe umiejętności, kompetencje i kwalifikacje zawodowe, w tym kompetencje miękkie pożądane na rynku pracy,		Zwiększenie zatrudnialności uczniów szkół i placówek prowadzących kształcenie zawodowe, w szczególności poprzez poprawę jakości kształcenia zawodowego	10iv Lepsze dostosowanie systemów kształcenia i szkolenia do potrzeb rynku pracy, ułatwiane przechodzenia z etapu kształcenia do etapu zatrudnienia oraz wzmacnianie systemów kształcenia i szkolenia zawodowego i ich jakości, w tym poprzez mechanizmy prognozowania umiejętności, dostosowania programów nauczania oraz tworzenia i rozwoju systemów uczenia się poprzez praktyczną naukę zawodu realizowana w ścisłej współpracy z pracodawcami	**5 186 982 (UE)** **305 117** **(budżet państwa)**	**610 233**	**0,42**	

		- tworzenie klas patronackich w szkołach, - organizowanie kursów przygotowawczych (dla uczniów/słuchaczy) na studia we współpracy ze szkołami wyższymi, - unowocześnienie /dostosowanie oferty kształcenia i szkolenia do potrzeb rynku pracy, - tworzenie nowych zawodów na użytek specyficznych zdiagnozowanych potrzeb firm z regionu (szczególnie w obszarach inteligentnych specjalizacji), - doposażenie/wyposażenie bazy dydaktycznej szkół i placówek prowadzących kształcenie zawodowe, - doskonalenie umiejętności, kompetencji lub kwalifikacji nauczycieli szkół i placówek prowadzących kształcenie zawodowe, w tym nauczycieli zawodu i instruktorów praktycznej nauki zawodu. Kształtowanie u uczniów i słuchaczy szkół prowadzących kształcenie							

		zawodowe kompetencji kluczowych i umiejętności uniwersalnych niezbędnych na rynku pracy (umiejętności matematyczno-przyrodniczych, umiejętności posługiwania się językami obcymi (w tym język polski dla cudzoziemców i osób powracających do Polski oraz ich rodzin), ICT, umiejętności rozumienia, kreatywności, innowacyjności, przedsiębiorczości, krytycznego myślenia, rozwiązywania problemów, umiejętności uczenia się, umiejętności pracy zespołowej w kontekście środowiska pracy).							
		- Doposażenie placówek medycznych w nowoczesny sprzęt i aparaturę medyczną. - Budowa, rozbudowa, modernizacja obiektów ochrony zdrowia (w tym, w zakresie dostosowania infrastruktury do potrzeb osób starszych i niepełnosprawnych) – inwestycje w obiekty i zakupy wyposażenia.	Oś 9. Dostęp do wysokiej jakości usług	Podniesienie jakości i skuteczności usług zdrowotnych	9a Inwestycje w infrastrukturę zdrowotną i społeczną, które przyczynią się do rozwoju krajowego, regionalnego i lokalnego, zmniejszania nierówności w zakresie stanu zdrowia oraz przejścia z usług instytucjonalnych do usług na poziomie społeczności lokalnych	**10 871 014**	**1 918 414**		**0,88**

		- Zastosowanie TIK (oprogramowanie, sprzęt) – wyłącznie jako element projektów powyżej. Zgodnie ze Szczegółowym Opisem Osi Priorytetowych Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Warmińsko-Mazurskiego na lata 2014-2020.							

11. PLAN FINANSOWY ZINTEGROWANYCH INWESTYCJI TERYTORIALNYCH

ZIT Elbląskiego Obszaru Funkcjonalnego są planowane do realizacji w trybie konkursowym (preferowanym przez Komisję Europejską) w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Warmińsko-Mazurskiego na lata 2014-2020, a projekty komplementarne do ZIT w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2014-2020, Programu Operacyjnego Inteligentny Rozwój 2014-2020 oraz Programu Operacyjnego Polska Wschodnia 2014-2020. We wszystkich obszarach wsparcia zakłada się zastosowanie dotacji bezzwrotnych. Maksymalny poziom dofinansowania dla każdej osi priorytetowej EFRR i EFS wynosi 85%. Finansowanie realizacji ZIT bazuje również na środkach własnych gmin ZIT, stanowiących wkład własny w projektach.

W Tabeli 11 przedstawiona jest zakładana wartość wsparcia w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego oraz Europejskiego Funduszu Społecznego w podziale na poszczególne priorytety.

Tabela 17. Zakładana wartość wsparcia EFRR/EFS w podziale na poszczególne priorytety inwestycyjne

Priorytet Inwestycyjny	Fundusz	Wsparcie UE (euro)	Dofinansowanie z budżetu państwa (euro)	Wkład własny (euro)- jst i poszczególnych beneficjentów	Finansowanie ogółem (euro)	Poziom dofinansowania
PI 10i	EFS	5 186 983	610 234	305 116	6 102 333	95%
PI 10iv	EFS	5 186 982	305 117	610 233	6 102 332	90%
PI 4e	EFRR	2 000 560	266 741	400 112	2 667 413	85%
PI 7b	EFRR	4 000 000	533 333	800 000	5 333 333	85%
PI 9a	EFRR	10 871 014	-	1 918 414	12 789 428	85%
PI 9b	EFRR	9 630 898	1 195 622	1 623 978	12 450 498	85%
		36 876 437	**2 911 047**	**5 657 853**	**45 820 853**	

Źródło: opracowanie własne.

12. ZGODNOŚĆ STRATEGII ROZWOJU ELBLĄSKIEGO OBSZARU FUNKCJONALNEGO/ZINTEGROWANYCH INWESTYCJI TERYTORIALNYCH Z KRAJOWYMI I UNIJNYMI DOKUMENTAMI STRATEGICZNYMI I PLANISTYCZNYMI

Strategia Rozwoju Elbląskiego Obszaru Funkcjonalnego/Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych jest spójna z dokumentami strategicznymi wyższego rzędu: Strategią Europa 2020, Umową Partnerstwa, Strategią Rozwoju Kraju, Krajową Strategią Rozwoju Regionalnego, a także Strategią rozwoju społeczno-gospodarczego województwa warmińsko-mazurskiego do roku 2025.
Wszystkie cele strategiczne *Strategii Rozwoju Elbląskiego Obszaru Funkcjonalnego/Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnyc*h są zbieżne z priorytetami Strategii Europa 2020.
W największym zakresie cele Strategii wpisują się w priorytet dotyczący rozwoju zrównoważonego. Zagadnienia te ujęte są wieloaspektowo, począwszy od zwiększenia mobilności mieszkańców na skutek poprawy systemu transportu i komunikacji, przez wzrost dbałości o stan środowiska przyrodniczego a na zwiększaniu konkurencyjności obszaru w oparciu o gospodarkę opartą na wiedzy skończywszy.

Tabela 18. Cele strategiczne EOF a Strategia Europa 2020

Strategia Rozwoju Elbląskiego Obszaru Funkcjonalnego/Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych (cele strategiczne)	Strategia Europa 2020 (priorytety strategiczne)		
	Rozwój inteligentny	Rozwój zrównoważony	Rozwój sprzyjający włączeniu społecznemu
Stworzenie wysokiej jakości systemu transportu i komunikacji		✓	✓
Wzrost jakości infrastruktury ochrony środowiska i wiedzy na temat zagrożeń		✓	
Wzrost dobrobytu poprzez wykorzystanie wiedzy i nowoczesnych technologii	✓	✓	
Wzrost aktywności i integracji społecznej			✓
Budowa wspólnego wizerunku EOF	✓		

Źródło: opracowanie własne.

*Strategia Rozwoju Elbląskiego Obszaru Funkcjonalnego/Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnyc*h przyczyni się też do realizacji Umowy Partnerstwa. Wszystkie cele Strategii są zgodne z celami głównymi tego dokumentu. W największym stopniu wpisują się w cel związany ze zwiększaniem konkurencyjności gospodarki (realizowany przez cztery cele strategiczne Strategii). Poprawa spójności

społecznej i terytorialnej będzie realizowana wieloaspektowo, zarówno poprzez realizację miękkich działań zwiększających integrację społeczną, jak i inwestycji infrastrukturalnych poprawiających dostępność komunikacyjną. W ramach podnoszenia sprawności i efektywności planowane są działania zwiększające zastosowania technologii informacyjno-komunikacyjnych w usługach publicznych, ale także działania służące ogólnej poprawie jakości obsługi w administracji publicznej.

Tabela 19. Cele strategiczne EOF a Umowa Partnerstwa

Strategia Rozwoju Elbląskiego Obszaru Funkcjonalnego/Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych (cele strategiczne)	**Umowa Partnerstwa (cele główne)**		
	Zwiększenie konkurencyjności gospodarki	**Poprawa spójności społecznej i terytorialnej**	**Podniesienie sprawności i efektywności państwa**
Stworzenie wysokiej jakości systemu transportu i komunikacji	✓	✓	
Wzrost jakości infrastruktury ochrony środowiska i wiedzy na temat zagrożeń	✓		
Wzrost dobrobytu poprzez wykorzystanie wiedzy i nowoczesnych technologii	✓		✓
Wzrost aktywności i integracji społecznej	✓	✓	
Budowa wspólnego wizerunku EOF			✓

Źródło: opracowanie własne.

W Umowie Partnerstwa zostały również określone elementy i kryteria obowiązkowe, jakie musi spełniać *Strategia Rozwoju Elbląskiego Obszaru Funkcjonalnego/Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnyc*h. Dokument ten w zakresie ZIT spełnia wszystkie wskazane kryteria.

Tabela 20. Elementy i kryteria obowiązkowe Strategii Rozwoju Elbląskiego Obszaru Funkcjonalnego/Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych

Elementy i kryteria obowiązkowe Strategii Rozwoju Elbląskiego Obszaru Funkcjonalnego/Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych	**Spełnienie warunku przez Strategię w zakresie ZIT**
Spójność z krajowymi i unijnymi dokumentami strategicznymi oraz planistycznymi	✓
Wyznaczony obszar wsparcia *Strategii Rozwoju Elbląskiego Obszaru Funkcjonalnego/Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnyc*h	✓
Syntetyczna diagnoza obszaru wsparcia	✓

Wymiar terytorialny wsparcia	✓
Cele rozwojowe do realizacji w ramach ZIT	✓
Priorytety	✓
Zasady wyboru projektów oraz lista przedsięwzięć do realizacji w formule ZIT	✓
Lista strategicznych przedsięwzięć o charakterze komplementarnym możliwych do realizacji w formule poza ZIT	✓
Wpływ planowanych przedsięwzięć na osiąganie zakładanych wskaźników	✓
Odniesienie do instrumentów finansowych	✓
Plan finansowy	✓
System wdrażania	✓
Sprawozdanie z przebiegu prac i zaangażowania partnerów z obszaru funkcjonalnego	✓

Źródło: opracowanie własne.

Strategia wykazuje również dużą spójność ze Strategią Rozwoju Kraju 2020.

W największym stopniu przyczyni się do realizacji celu „Konkurencyjna gospodarka" oraz „Spójność społeczna i terytorialna". Trzeci cel *Strategii Rozwoju Elbląskiego Obszaru Funkcjonalnego/Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnyc*h będzie natomiast realizował pierwszy cel SRK „Sprawne i efektywne państwo".

Tabela 21. Cele strategiczne EOF a Strategia Rozwoju Kraju 2020

Strategia Rozwoju Elbląskiego Obszaru Funkcjonalnego/Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych (cele strategiczne)	**Strategia Rozwoju Kraju 2020 (obszary strategiczne)**		
	Sprawne i efektywne państwo	**Konkurencyjna gospodarka**	**Spójność społeczna i terytorialna**
Stworzenie wysokiej jakości systemu transportu i komunikacji		✓	✓
Wzrost jakości infrastruktury ochrony środowiska i wiedzy na temat zagrożeń		✓	
Wzrost dobrobytu poprzez wykorzystanie wiedzy i nowoczesnych technologii	✓	✓	
Wzrost aktywności i integracji społecznej			✓
Budowa wspólnego wizerunku EOF		✓	✓

Źródło: opracowanie własne.

Spośród 9 zintegrowanych strategii Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego w największym stopniu uwzględnia wymiar terytorialny, a w szczególny sposób odnosi się do miast wojewódzkich i subregionalnych wraz z ich obszarami funkcjonalnymi (cel 1 KSRR). Tym samym *Strategia Rozwoju Elbląskiego Obszaru Funkcjonalnego/Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnyc*h w największym stopniu przyczynia się do realizacji tegoż właśnie celu. Niemniej jednak z uwagi na duże zróżnicowanie EOF a także obecność obszarów wymagających rewitalizacji Strategia przyczyni się też do realizacji celu 2 KSRR, czyli budowania spójności terytorialnej i przeciwdziałania marginalizacji obszarów problemowych. Ostatni cel KSRR „tworzenie warunków dla skutecznej, efektywnej i partnerskiej realizacji działań rozwojowych ukierunkowanych terytorialnie" będzie realizowany przez 5 cel strategiczny *Strategii Rozwoju Elbląskiego Obszaru Funkcjonalnego/Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnyc*h dotyczący budowy wspólnego wizerunku obszaru funkcjonalnego.

Tabela 22. Cele strategiczne EOF a Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2010-2020. Regiony, Miasta, Obszary Wiejskie

Strategia Rozwoju Elbląskiego Obszaru Funkcjonalnego/Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych (cele strategiczne)	**Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2010-2020 (cele polityki regionalnej)**		
	Wspomaganie wzrostu konkurencyjności regionów	**Budowanie spójności terytorialnej i przeciwdziałanie marginalizacji obszarów problemowych**	**Tworzenie warunków dla skutecznej, efektywnej i partnerskiej realizacji działań rozwojowych ukierunkowanych terytorialnie**
Stworzenie wysokiej jakości systemu transportu i komunikacji	✓	✓	
Wzrost jakości infrastruktury ochrony środowiska i wiedzy na temat zagrożeń	✓		
Wzrost dobrobytu poprzez wykorzystanie wiedzy i nowoczesnych technologii	✓		
Wzrost aktywności i integracji społecznej	✓	✓	
Budowa wspólnego wizerunku EOF	✓		✓

Źródło: opracowanie własne.

*Strategia Rozwoju Elbląskiego Obszaru Funkcjonalnego/Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnyc*h przyczyni się również do realizacji celów Strategii rozwoju społeczno-gospodarczego województwa warmińsko-mazurskiego do roku 2025. Poszczególne cele strategii wojewódzkiej będą praktycznie w takim samym stopniu realizowane przez cele *Strategii Rozwoju Elbląskiego Obszaru Funkcjonalnego/Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnyc*h.

Tabela 23. Cele strategiczne EOF a Strategia rozwoju społeczno-gospodarczego województwa warmińsko-mazurskiego do roku 2025

Strategia Rozwoju Elbląskiego Obszaru Funkcjonalnego/Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych (cele strategiczne)	**Strategia rozwoju społeczno-gospodarczego województwa warmińsko-mazurskiego do roku 2025 (cele strategiczne)**			
	Wzrost konkurencyjności gospodarki	**Wzrost aktywności społecznej**	**Wzrost liczby i jakości powiązań sieciowych**	**Nowoczesna infrastruktura rozwoju**
Stworzenie wysokiej jakości systemu transportu i komunikacji				✓
Wzrost jakości infrastruktury ochrony środowiska i wiedzy na temat zagrożeń				✓
Wzrost dobrobytu poprzez wykorzystanie wiedzy i nowoczesnych technologii	✓		✓	
Wzrost aktywności i integracji społecznej		✓		
Budowa wspólnego wizerunku EOF	✓		✓	

Źródło: opracowanie własne.

Strategia Rozwoju Elbląskiego Obszaru Funkcjonalnego/Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych przewiduje działania w zakresie priorytetu inwestycyjnego *4e Promowanie strategii niskoemisyjnych dla wszystkich typów obszarów, w szczególności na obszarach miejskich, w tym wspieranie zrównoważonego transportu miejskiego oraz podejmowania odpowiednich działań adaptacyjnych i mitygacyjnych*, które znajdują swoje uzasadnienie w Planie gospodarki niskoemisyjnej dla Miasta Elbląga.

13. SYSTEM WDRAŻANIA I MONITOROWANIA STRATEGII ROZWOJU ELBLĄSKIEGO OBSZARU FUNKCJONALNEGO /ZINTEGROWANYCH INWESTYCJI TERYTORIALNYCH

13.1. WDRAŻANIE STRATEGII

Strategia Rozwoju Elbląskiego Obszaru Funkcjonalnego/Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych jest odpowiedzią na wyzwania, jakie niesie za sobą nowa perspektywa finansowa Unii Europejskiej na lata 2014-2020. Programowanie rozwoju przyjmuje coraz wyraźniej charakter terytorialny, skoncentrowany na zagadnieniach, problemach, ale również wskazujące potrzebę współpracy wielu instytucji i organizacji w celu realizacji zamierzeń rozwojowych.

Strategia powinna ułatwić realizację ważnych przedsięwzięć na terenie EOF/ZIT, finansowanych głównie ze środków publicznych, adresowanych do administracji publicznej, ale również innych beneficjentów. Głównym źródłem finansowania Strategii będzie RPO WiM 2014-2020. Strategia będzie realizowana z uwzględnieniem dokumentów strategicznych uchwalonych na poziomie poszczególnych samorządów, województwa, kraju i na poziomie europejskim.

W celu zwiększenia współpracy i zaangażowania gmin zlokalizowanych w elbląskim obszarze funkcjonalnym w zarządzaniu środkami strukturalnymi Unii Europejskiej w ramach perspektywy finansowej 2014-2020 oraz efektywne wykorzystanie środków unijnych w ramach Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych został zawiązany Związek ZIT w ramach EOF oraz zostało zawarte Porozumienie administracyjne pomiędzy:

1. Gminą Miasto Elbląg,
2. Gminą Elbląg,
3. Gminą Milejewo,
4. Gminą Młynary,
5. Gminą Tolkmicko,
6. Powiatem Elbląskim (w obszarze gmin: Gminy Elbląg, Gminy Milejewo, Gminy Młynary, Gminy Tolkmicko).

Liderem Związku ZIT EOF jest Gmina Miasto Elbląg. Prezydentowi Elbląga powierzono koordynację działań zmierzających do wdrożenia *Strategii Rozwoju Elbląskiego Obszaru Funkcjonalnego/Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnyc*h polegających na:

- ✓ koordynacji pracy Stron Porozumienia,
- ✓ zbieraniu i opracowywaniu materiałów wyjściowych do *Strategii Rozwoju Elbląskiego Obszaru Funkcjonalnego/Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnyc*h,
- ✓ reprezentowaniu Stron Porozumienia w kontaktach z instytucjami zewnętrznymi w sprawach związanych z wdrażaniem *Strategii Rozwoju Elbląskiego Obszaru Funkcjonalnego/Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnyc*h.

System wdrażania instrumentu ZIT na terenie Elbląskiego Obszaru Funkcjonalnego tworzą:

Komitet Sterujący ZIT

W skład Komitetu Sterującego wchodzą przedstawiciele Stron Porozumienia, tj. Gminy Miasto Elbląg, Gminy Elbląg, Gminy Milejewo, Gminy Młynary, Gminy Tolkmicko oraz Powiatu Elbląskiego.

Przewodniczącym Komitetu Sterującego jest Prezydent Miasta Elbląga, który kieruje jego pracami.

W przypadku nieobecności przewodniczącego, pracami Komitetu Sterującego kieruje upoważniony przez niego Zastępca Prezydenta Miasta Elbląga.

Komitet Sterujący ZIT posiada kompetencje do podejmowania decyzji związanych z wyborem projektów, programowaniem, wdrażaniem, finansowaniem oraz sprawozdawczością.

Do zadań Komitetu Sterującego należy:

- ✓ zatwierdzanie *Strategii Rozwoju Elbląskiego Obszaru Funkcjonalnego/Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych* oraz jej zmian,
- ✓ przedkładanie *Strategii Rozwoju Elbląskiego Obszaru Funkcjonalnego/Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych* do pozytywnego zaopiniowania IZ RPO WiM 2014-2020,
- ✓ ogólny nadzór nad realizacją *Strategii Rozwoju Elbląskiego Obszaru Funkcjonalnego/Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych*,
- ✓ powołanie panelu ekspertów ZIT (organ opiniujący i doradczy),
- ✓ w zakresie projektów w formule ZIT:
  - udział w programowaniu RPO WiM 2014-2020 w zakresie ZIT,
  - opiniowanie kryteriów wyboru projektów, harmonogramu ogłaszania konkursów, dokumentów konkursowych,
  - wydawanie rekomendacji projektom realizowanym w formule ZIT,
  - udział w pracach/posiedzeniach Komitetu Monitorującego RPO WiM 2014-2020,
  - zatwierdzanie innych dokumentów wymaganych przez IZ RPO WiM 2014-2020,
  - przedkładanie sprawozdań z realizacji *Strategii Rozwoju Elbląskiego Obszaru Funkcjonalnego/Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych* (projektów w formule ZIT).

Decyzje Komitetu Sterującego podejmowane będą w drodze uchwał. Głosowanie Komitetu Sterującego odbywać się będzie zgodnie z zasadą co najmniej dwóch głosów za, z zastrzeżeniem, że Gmina Miasto Elbląg jako lider porozumienia musi głosować za podjęciem takiej uchwały. Komitet Sterujący będzie mógł przekazać do zaopiniowania Panelowi Ekspertów ZIT projekty dokumentów, stanowiących podstawę do podejmowania merytorycznych decyzji.

Panel Ekspertów ZIT

Komitet Sterujący ZIT w ramach EOF powołuje **Panel Ekspertów ZIT**, który jest organem doradczym i opiniującym. Do podstawowych zadań należy wydawanie opinii dokumentów przedstawianych przez KS ZIT oraz doradztwo dla KS ZIT.

W skład Panelu Ekspertów ZIT powołanych przez Komitet Sterujący ZIT wchodzą m.in.:

- ✓ eksperci – specjaliści w ramach poszczególnych dziedzin objętych Strategią rozwoju EOF/ZIT i programem realizacji ZIT,
- ✓ eksperci – z zakresu analizy ekonomicznej i finansowej,
- ✓ eksperci – z zakresu ochrony środowiska,
- ✓ eksperci – z zakresu rozwoju lokalnego i regionalnego.

Biuro ds. ZIT

Obsługę merytoryczną i administracyjną Związku ZIT w ramach EOF prowadzi Biuro ds. Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych. Biuro te usytuowane jest w strukturze Urzędu Miasta Elbląga i w ramach funkcjonowania stosuje regulaminy wewnętrzne Urzędu Miasta Elbląga. Pracodawcą dla pracowników Biura jest Urząd Miasta w Elblągu, reprezentowany przez Prezydenta Miasta Elbląga.

Najważniejsze zadania Biura ds. ZIT:

- ✓ prowadzenie biura ZIT, realizacja projektu dofinansowanego z pomocy technicznej na funkcjonowanie biura oraz rozliczanie kosztów, sprawozdawczości do IZ RPO WiM 2014-2020,
- ✓ obsługa merytoryczna i administracyjna Komitetu Sterującego ZIT,
- ✓ przygotowanie projektów dokumentów wymaganych przez IZ RPO WiM 2014-2020,
- ✓ udział w opiniowaniu SzOOP, dokumentów konkursowych i harmonogramu ogłaszania konkursów, kryteriów wyboru i innych dokumentów związanych z wdrażaniem ZIT RPO WiM 2014-2020,
- ✓ uczestniczenie w procesie wydawania rekomendacji,
- ✓ udział w prowadzeniu przez IZ RPO WiM 2014-2020 działań informacyjnych i promocyjnych
- ✓ monitorowanie i sprawozdawczość *Strategii Rozwoju Elbląskiego Obszaru Funkcjonalnego/Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnyc*h oraz inne zadania wspierające wdrażanie ZIT zlecane przez Komitet Sterujący,
- ✓ przygotowanie projektu sprawozdań z realizacji *Strategii Rozwoju Elbląskiego Obszaru Funkcjonalnego/Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnyc*h,
- ✓ współpraca z samorządami i innymi podmiotami na rzecz wdrażania instrumentu ZIT,
- ✓ realizacja innych zadań nałożonych przez IZ RPO WiM 2014-2020 i KS ZIT.

Włączenie przedstawicieli społeczności lokalnych jest realizowane od czasu pierwszych spotkań zespołów roboczych przygotowujących projekt strategii. Działania te będą kontynuowane podczas realizacji strategii.

W procedurach zarządzania uwzględniono następujące zasady:

1. **Zasadę partycypacji podmiotów lokalnych w procesie**

Zapewnienie partycypacji podmiotów lokalnych w procesie wdrażania *Strategii Rozwoju Elbląskiego Obszaru Funkcjonalnego/Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnyc*h następuje w następujący sposób:
- Na etapie przygotowania Strategii prowadzone były konsultacje i spotkania z udziałem wszystkich zainteresowanych jednostek samorządu terytorialnego wchodzących w skład Związku ZIT,

- Na etapie wdrażania *Strategii Rozwoju Elbląskiego Obszaru Funkcjonalnego/Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnyc*h podejmowane będą działania włączające przedstawicieli społeczności lokalnych poprzez: stworzenie ciała opiniodawczo-doradczego, upowszechnianie idei partnerskiego rozwoju EOF, upowszechniania informacji dotyczących wdrażania Strategii na stronach internetowych wszystkich gmin członkowskich Związku ZIT, informowanie społeczności EOF o planowanych zintegrowanych projektach terytorialnych oraz informowanie o efektach tych projektów, promowanie partnerskiego podejścia do rozwoju EOF poprzez wskazywanie na znaczenie ZIT dla rozwoju wszystkich gmin wchodzących w skład ZIT bis Elbląg oraz poprawy życia mieszkańców obszaru, monitorowanie i badanie opinii publicznej, włączenie badań opinii publicznej do procesu ewaluacji strategii i działań Związku ZIT, pozyskiwanie propozycji rozwiązań i pomysłów dotyczących zintegrowanych inwestycji terytorialnych.

2. **Zasadę współpracy z instytucją zarządzającą RPO WiM**

Zasady współpracy z Instytucją Zarządzającą RPO WiM wynikają z treści RPO, a szczegółowe procedury koordynacji działań zostaną ustalone w drodze porozumienia pomiędzy Związkiem ZIT, a Instytucją Zarządzającą RPO, czyli Zarządem Województwa Warmińsko-Mazurskiego.
Szczegóły współpracy, w tym:
- Zasady sprawozdawczości i monitoringu (dot. środków przeznaczonych na ZIT, środków dodatkowo przekazanych z alokacji podstawowej RPO)

- Relacje pomiędzy Komitetem Sterującym ZIT a Komitetem Monitorującym RPO (dot. sposobu procedowania i przepływu informacji)

- Zasady dot. korzystania przez Związek ZIT ze środków pomocy technicznej zostaną doprecyzowane w trakcie dalszych prac nad uzyskaniem pełnej zdolności operacyjnej Związku ZIT i będą wynikały z zaleceń i rekomendacji IZ i /lub MIR.

W wyniku prac nad systemem wdrażania ZIT w naszym regionie, a w szczególności udziału Związku ZIT w wyborze projektów, ustalono, iż udział ten będzie miał dwa etapy:

1. Związek ZIT będzie udzielał rekomendacji projektom realizowanym w formule ZIT. Rekomendacja taka będzie warunkiem obligatoryjnym wyboru projektu - jej brak (jako załącznika do wniosku o dofinansowanie) będzie powodem odrzucenia wniosku. Sposób udzielania rekomendacji zostanie szczegółowo określony w Regulaminie wydawania rekomendacji.

2. Związek ZIT opracuje kryteria wyboru ekspertów, którzy będą oceniać wnioski w ramach komisji oceny projektów (ocena w dziedzinie „zgodność ze *Strategią Rozwoju Elbląskiego Obszaru Funkcjonalnego/Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych*").

13.2. MONITORING I AKTUALIZACJA STRATEGII ROZWOJU ELBLĄSKIEGO OBSZARU FUNKCJONALNEGO/ ZINTEGROWANYCH INWESTYCJI TERYTORIALNYCH

MONITORING

Postępy w realizacji Strategii objęte będą monitoringiem. Pomiar realizacji *Strategii Rozwoju Elbląskiego Obszaru Funkcjonalnego/Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnyc*h jest dokonywany za pomocą wskaźników przypisanych w RPO WiM na lata 2014-2020 poszczególnym Priorytetom Inwestycyjnym Unii Europejskiej, do których należą:

» wskaźniki rezultatu,
» wskaźniki produktu,
» wskaźniki dla ram wykonania RPO WiM 2014-2020.

Monitoring będzie prowadzony przez Biuro ds. Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych przy współpracy z komórką organizacyjną właściwą ds. rozwoju tj. Departamentem Strategii i Rozwoju. Raz do roku w terminie do 30 czerwca będzie przygotowywało sprawozdanie z realizacji Strategii i przedstawiało do zatwierdzenia Komitetowi Sterującemu. Sprawozdanie będzie przedkładane do publicznej wiadomości.

Biuro ds. ZIT będzie również prowadziło monitoring w zakresie projektów realizowanych w formule ZIT. Coroczne sprawozdanie będzie przygotowywane zgodnie z wytycznymi IZ RPO WiM 2014-2020. Sprawozdanie będzie przedkładane do zatwierdzenia przez Komitet Sterujący i przekazywane IZ RPO WiM.

Cała Strategia, lub jej część dotycząca ZIT, będzie mogła zostać poddana zewnętrznej ewaluacji (*on-going, ex-post*) w celu oceny efektów i jakości prowadzonych działań.

AKTUALIZACJA STRATEGII

Należy uwzględnić system aktualizacji strategii jako integralne działanie systemu ze względu na długookresowy charakter planowania, zmiany społeczno-gospodarcze, prawne, organizacyjne itp. Aktualizację *Strategii Rozwoju Elbląskiego Obszaru Funkcjonalnego/Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnyc*h będzie opracowywało Biuro ds. Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych Urzędu Miejskiego w Elblągu we współpracy z Departamentem Strategii i Rozwoju i IZ RPO w zależności od potrzeb zgłoszonych przez Komitet Sterujący Związku ZIT.

Biuro Związku ZIT po opracowaniu dokumentu aktualizacji Strategii złoży wniosek do Komitetu Sterującego o przyjęcie projektu przygotowanego dokumentu i przedłoży Strategię ZIT, uwzględniającej zmiany do IZ RPO celem ponownego wydania przez nią opinii w zakresie możliwości finansowania ZIT" (bis) w ramach RPO WiM 2014-2020.
Kolejno aktualizacja Strategii zostanie przekazana do uchwalenia przez Rady Miast/Gmin, które podejmują uchwały o przyjęciu przedmiotowego opracowania bądź jego odrzuceniu.

Aktualizacja Strategii w zakresie ZIT będzie dokonywana w oparciu o wytyczne IZ RPO WiM na lata 2014-2020.

14. STRATEGICZNA OCENA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

Dla „Strategii rozwoju Elbląskiego Obszaru Funkcjonalnego", zgodnie z art. 46 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2008 r. nr 199, poz. 1227 z późn. zm.) przeprowadzono strategiczną ocenę oddziaływania na środowisko. Link do prognozy: http://um-elblag.samorzady.pl/art/id/34966.

Dokument podlegał uzgodnieniu z właściwymi organami (Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny, Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska) oraz podaniu do publicznej wiadomości (na wymagany ustawowo okres: 17.11.2014 r. – 10.12.2014 r.). Ponadto w dniu 08.12.2014 r. w ramach konsultacji społecznych dokumentu odbyło się otwarte spotkanie informacyjne z mieszkańcami.

Sporządzona w ramach strategicznej OOŚ „Prognoza oddziaływania na środowisko dla projektu dokumentu »Strategia rozwoju Elbląskiego Obszaru Funkcjonalnego«" wykazała, że projekt dokumentu jest zgodny z zasadą zrównoważonego rozwoju oraz że w wyniku realizacji postanowień projektu dokumentu przewiduje się poprawę stanu środowiska i stanu sanitarnego, szczególnie w zakresie: zmniejszenia emisji hałasu drogowego, poprawy jakości powietrza, poprawy jakości wód powierzchniowych, poprawy jakości krajobrazu.
Przeprowadzona w prognozie analiza celów projektu *Strategii Rozwoju Elbląskiego Obszaru Funkcjonalnego/Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych* wykazała zgodność z celami, także środowiskowymi, zapisanymi w dokumentach strategicznych wyższego szczebla: regionalnych, krajowych oraz międzynarodowych. Realizacja celów zapisanych w Strategii przyczyni się do osiągnięcia równowagi w wymiarze społecznym, gospodarczym i środowiskowym, przy zachowaniu nadrzędnej zasady zrównoważonego rozwoju. Dokonana ocena stanu jakości środowiska Elbląskiego Obszaru Funkcjonalnego potwierdza natomiast konieczność podjęcia działań szczególnie w zakresie jakości powietrza, gospodarki wodno-ściekowej i ochrony przyrody. Zły stan środowiska na terenie EOF dotyczy głównie jakości powietrza oraz wód. Potrzebne są także działania mające na celu ochronę cennych przyrodniczo obszarów, zwłaszcza ze względu na planowany rozwój sieci drogowej (w przypadku nowych dróg) mogący przyczyniać się do fragmentacji siedlisk.

Strategia Rozwoju Elbląskiego Obszaru Funkcjonalnego/Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych umożliwia realizację szerokiego wachlarza przedsięwzięć – zarówno inwestycji infrastrukturalnych, jak i projektów społecznych, mających na celu poprawę jakości życia mieszkańców w tym obszarze. Ocenie możliwych oddziaływań na środowisko poddano typy przedsięwzięć zapisane w Strategii. Stopień i zakres oddziaływania zależeć będzie przede wszystkim od lokalizacji danego przedsięwzięcia – czy będzie ono realizowane na terenach zurbanizowanych, przekształconych antropogenicznie czy obszarach użytkowanych rolniczo lub tez na obszarach cennych przyrodniczo i chronionych, gdzie negatywny zakres oddziaływania może być największy.

Określenie zmian stanu środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem w odniesieniu do typów projektów zaplanowanych w Strategii, przy braku informacji o sposobie realizacji poszczególnych przedsięwzięć, jest utrudnione. Biorąc jednak pod uwagę, że większość zamierzeń inwestycyjnych przewidywanych do realizacji w ramach Strategii wymagać będzie przeprowadzenia postępowań w sprawie oceny oddziaływania na środowisko w odniesieniu do konkretnych, lokalnych warunków środowiskowych, przyjęto, że na tym etapie wystarczające będzie wskazanie typów oddziaływań, które mogą pojawić się w związku z realizacją celów.

Realizacja celów Strategii nie naruszy integralności obszarów Natura 2000 z uwagi na fakt, że działania podejmowane będą z uwzględnieniem restrykcyjnych procedur lokalizacyjnych i administracyjnych, zwłaszcza starannie prowadzonych ocen oddziaływania na środowisko oraz poprzez stosowanie technologii BAT. Podejmowane w ramach realizacji Strategii działania pośrednio przyniosą jednak pozytywny efekt ekologiczny na stan środowiska oraz cenne siedliska przyrodnicze, zwłaszcza w kontekście działań podejmowanych w związku z ochroną powietrza atmosferycznego, ochroną wód i zapewnieniem właściwego planowania przestrzennego obwarowanego odpowiednimi zakazami i nakazami.

Z analizy zaproponowanych przedsięwzięć inwestycyjnych wynika wprost, że realizacja niektórych z nich wyeliminuje lub znacząco ograniczy główne zagrożenia dla obszarów naturalnych, zdefiniowane przy ich wyznaczaniu i zapisane w Standardowych Formularzach Danych dla specjalnych obszarów ochrony (OSO), proponowanych obszarów mających znaczenie dla Wspólnoty (POZW), obszarów mających znaczenie dla Wspólnoty (OZW) oraz specjalnych obszarów ochrony (SOO). Zaliczyć do nich należy uporządkowanie gospodarki ściekowej na terenie gminy, wyeliminowanie zaśmiecania i pozostawiania odpadów w nieprzeznaczonych do tego miejscach, zapewnienie właściwego planowania przestrzennego (miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego) ograniczającego ekspansywną zabudowę związaną z niekontrolowanym rozwojem turystyki. Etap realizacji niektórych zadań (inwestycji infrastrukturalnych), dla których ramy wyznacza Strategia typu: inwestycje drogowe, modernizacje ulic, rozbudowa systemów ciepłowniczych i gazowych, budowa sieci wodociągowych, czy kanalizacyjnych mogą powodować krótkotrwałe, jednak całkowicie odwracalne oddziaływanie na zdrowie mieszkańców.

W analizie oddziaływania poszczególnych celów na komponenty środowiska wykazano nieznaczne oddziaływania niekorzystne, związane głównie z fazą realizacji inwestycji. Przedsięwzięcia infrastrukturalne mogą powodować krótkotrwałe negatywne oddziaływania w trakcie prowadzonych prac, całkowicie odwracalne po ich zakończeniu. Dotyczy to takich niedogodności jak wzmożony hałas oraz emisja zanieczyszczeń do powietrza związana ze zwiększonym ruchem kołowym pojazdów obsługujących budowy, chwilowo niekorzystnie wpływać na takie komponenty środowiska jak rośliny, drobne zwierzęta, lokalny klimat, powietrze, krajobraz, powierzchnię ziemi czy ludzi.

Oddziaływania niekorzystne stałe będą skutkiem realizacji nowych dróg, linii kolejowych czy ścieżek rowerowych oraz takiego zagospodarowania terenu, które wiąże się z nieodwracalnymi przekształceniami terenu i zmianą sposobu użytkowania.

Analiza zapisów Strategii wskazuje na potencjalne zagrożenia dla obszarów cennych przyrodniczo, zwłaszcza obszarów Natura 2000 dlatego wskazano działania zapobiegawcze, pozwalające uniknąć wystąpienia negatywnych oddziaływań.

Tworzenie dogodnych warunków dla rozwoju inwestycyjnego EOF może wiązać się z występowaniem konfliktów o przestrzeń z obszarami o cennej różnorodności biologicznej oraz obszarami cennymi krajobrazowo i kulturowo. Oddziaływania negatywne mogą wystąpić jeśli strefy inwestycyjne będą niewłaściwie zlokalizowane, bez uwzględnienia w należyty sposób warunków środowiskowych.

Wspieranie rozwoju turystyki i promocja oferty turystycznej może przyczynić się do zachwiania równowagi ekologicznej siedlisk i ostoi narażonych przez cały rok na ingerencje człowieka. Wzmożony ruch turystyczny może bezpośrednio negatywnie wpłynąć na obszary cenne przyrodniczo, a także na tereny nieobjęte formami ochrony przyrody. Może być także przyczyną zanieczyszczeń bytowych w wodach podziemnych i powierzchniowych.

Dlatego, istotnym na etapie planowania i realizacji inwestycji jest rozważanie rozwiązań umożliwiających wybór najmniej uciążliwego dla środowiska wariantu, który zakłada jak najmniej niekorzystnych dla środowiska działań oraz minimalizowanie negatywnych skutków.

Przy zachowaniu wymagań, wynikających z przepisów prawa, realizacja projektów inwestycyjnych generalnie nie będzie miała trwałego negatywnego wpływu na środowisko. Przyczyni się natomiast efektywnie do poprawy jego stanu.

Prognoza wymienia szereg rozwiązań mających na celu ograniczenie lub kompensacje przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, np. nasadzenia drzew i roślinności, rekompensujących wcześniejsze ich wycinki, zabezpieczenie techniczne sprzętu i placu budowy, stosowanie odpowiednich technologii, materiałów i rozwiązań konstrukcyjnych, dostosowanie terminów prac do terminów rozrodu, wegetacji, okresów lęgowych, prowadzenie monitoringu przedrealizacyjnego i inwentaryzacji przyrodniczej zwłaszcza w przypadku elektrowni wiatrowych oraz obiektów i linii przesyłowych i dystrybucyjnych sąsiadujących z terenami przyrodniczo cennymi i siedliskami gatunków chronionych, sprawdzenia czy materiały lub prefabrykaty użyte do budowy posiadają certyfikaty, sprawdzenie, czy używane do budowy maszyny i inne urządzenia techniczne są sprawne.

Prognoza wskazuje także skutki niepodjęcia realizacji Strategii i szacuje zmiany w środowisku w przypadku braku realizacji proponowanych projektów. Jak pokazuje praktyka często bardzo mylnie przyjmuje się, że niepodejmowanie działań, ma charakter prośrodowiskowy.

Tymczasem częste są sytuacje, gdy planowane działania pozwalają na porządkowanie niepoprawnie działającej, przestarzałej infrastruktury, co skutkuje długofalowym efektem ekologicznym i finalnie Brak realizacji proponowanych w Strategii przedsięwzięć prowadzić może do szeregu negatywnych zjawisk np. takich jak: brak poprawy stanu jakości powietrza w zakresie dotrzymania standardów jakości powietrza, postępujący wzrost powierzchni terenów zdegradowanych, nasilający się hałas komunikacyjny, spowolniony lub niemożliwy proces osiągania dobrego stanu wód, poprzez brak rozbudowy systemów oczyszczania ścieków, spowolnienie rozwoju gospodarczego, obciążenia finansowe budżetów gmin związane z nałożonymi karami za niewypełnienie zobowiązań unijnych

w wymaganych terminach, obniżanie walorów krajobrazowych i rekreacyjnych obszaru, utrata ruchu turystycznego, spadek przychodów firm usługowych (hotele, sklepy, gastronomia), spadek liczby mieszkańców wynikający z emigracji do innych bardziej przyjaznych lokalizacji, pogorszenie jakości życia mieszkańców.

Negatywne skutki mogą wystąpić także w sferze społecznej. Niezrealizowanie projektów odnoszących się bezpośrednio do edukacji społeczności i rozwoju gospodarki obszaru (tworzenie nowych miejsc pracy, ułatwienie dostępu do podnoszenia kwalifikacji, akcje edukacyjno-informacyjne, programy edukacyjne dla szerokiego przekroju wiekowego) może pośrednio doprowadzić do pogorszenia się stanu środowiska przyrodniczego. Społeczeństwo uboższe, gorzej wykształcone przejawia często postawy antyekologiczne (dewastacja zasobów przyrody), a brak perspektyw na polepszenie lub zmianę sytuacji będzie tylko pogłębiać patologiczne zachowania.

Zaniechanie realizacji celów związanych z ugruntowaniem tożsamości mieszkańców, celów dążących do wykreowania silnego, emocjonalnego związku z miejscem, w którym żyją, będzie się objawiało zahamowaniem estetyzacji i brakiem zainteresowania uczestnictwem we wspólnym decydowaniu o otaczającym środowisku.

Najbardziej widoczne będą negatywne skutki związane z brakiem realizacji projektów dotyczących rozwoju infrastruktury technicznej tj. wzrost zanieczyszczenia wód (brak kanalizacji sanitarnej, brak kontroli obiektów turystycznych) i powietrza (wstrzymanie rozwoju sieci przesyłowych, niedrożny układ komunikacyjny). Równie poważne skutki może wywołać brak realizacji projektów w obszarze infrastruktury społecznej, w zakresie jakości zdrowia i życia mieszkańców. Niepodejmowanie działań mających na celu rozwój programów prozdrowotnych i upowszechniania dostępu do specjalistycznych usług medycznych negatywnie wpłynie na zdrowie mieszkańców.

Z punktu widzenia środowiska przyrodniczego i zdrowia ludzi korzystnym jest zrealizowanie projektów zapisanych w Strategii. Presja społeczna na zagospodarowywanie coraz to nowych terenów oraz sytuacja społeczno- gospodarcza obecnie panująca w Polsce nie pozwoli na uniknięcie konfliktów społecznych i instytucjonalnych związanych z realizacją Strategii. Należy zatem wcześniej opracować plany działań, umożliwiające stabilny, zrównoważony rozwój EOF.

Większość podejmowanych przedsięwzięć będzie miała charakter oddziaływań pozytywnych średnio- i długoterminowych oraz stałych (choć poprzedzonych oddziaływaniem negatywnym związanym z etapem realizacji).

Należy przyjąć, że sygnatariusze Porozumienia na rzecz EOF kierując się zasadą zrównoważonego rozwoju, dokonali wyboru takich założeń, które umożliwią efektywne wdrażanie Strategii z zachowaniem zasad ochrony środowiska, a zaproponowane projekty zostały wybrane jako optymalne rozwiązania.

ZAŁĄCZNIK 1 RAPORT Z KONSULTACJI SPOŁECZNYCH STRATEGII ROZWOJU ELBLĄSKIEGO OBSZARU FUNKCJONALNEGO/ ZINTEGROWANYCH INWESTYCJI TERYTORIALNYCH

RAPORT Z KONSULTACJI SPOŁECZNYCH DLA PRZEDSIĘWZIĘCIA

Opracowania dokumentu

Strategia Rozwoju Elbląskiego Obszaru Funkcjonalnego/Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych

CEL PRZEPROWADZENIA KONSULTACJI

Celem przeprowadzenia konsultacji było poinformowanie mieszkańców Elbląga oraz mieszkańców Elbląskiego Obszaru Funkcjonalnego o przygotowywanym projekcie Strategii *Rozwoju Elbląskiego Obszaru Funkcjonalnego/Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych.*
Konsultacje dały mieszkańcom Elbląga oraz mieszkańcom EOF możliwość zapoznania się z projektem dokumentu, a także możliwość zgłaszania pytań i uwag pozwalających na opracowanie *Strategii Rozwoju Elbląskiego Obszaru Funkcjonalnego/Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych* w sposób najbardziej odpowiadający ich potrzebom.

PRZEBIEG KONSULTACJI

Ogłoszenia o konsultacjach społecznych projektu Strategii rozwoju EOF/Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych w formule otwartych spotkań z mieszkańcami zamieszczane były w formie artykułów płatnych na stronach portali internetowych: www.dziennikelblaski.pl oraz www.braniewiak.pl na okres 7 dni na stronie głównej obu portali oraz w wydaniu gazety Dziennik Elbląski.

Ponadto informacje o spotkaniach dla mieszkańców znajdowały się na stronie internetowej Urzędu Miejskiego w Elblągu pod linkiem: http://www.elblag.eu/index.php?option=com_content&view=article&id=7863:przyjd-na-otwarte-spotkanie-w-sprawie-strategii-elblskiego-obszaru-funkcjonalnego&catid=3:mieszkacy&Itemid=4 oraz na stronach internetowych Partnerów Projektu, jak też na stronach lokalnych portali internetowych.

W dniach 22.05. – 05.06. projekt Strategii Rozwoju Elbląskiego Obszaru Funkcjonalnego/Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych wraz z formularzem konsultacyjnym, umożliwiającym nanoszenie uwag, dostępny był na stronie internetowej Urzędu Miejskiego w Elblągu pod linkiem: http://um-elblag.samorzady.pl/art/id/37028 oraz na stronach internetowych Partnerów Projektu.

Konsultacje społeczne odbyły się w 2 formach:
1. Forma pośrednia:
a) przekazanie formularza konsultacyjnego Prezydentowi Miasta Elbląga
b) przekazanie opinii/formularza konsultacyjnego przy pomocy narzędzi teleinformatycznych.

W terminie od 22.05.2015 r. do 05.06.2015 r. wpłynęły 2 formularze konsultacyjne – z wnioskami o dokonanie zmian w projekcie dokumentu.

2. Forma bezpośrednia – 2 spotkania konsultacyjne:
1) 08.06.2015 r. o godz. 16.00 w Urzędzie Miejskim w Braniewie, sala konferencyjna odbyło się otwarte spotkania konsultacyjne z mieszkańcami oraz innymi zainteresowanymi podmiotami z Elbląskiego Obszaru Funkcjonalnego. W spotkaniu wzięło udział 11 osób.

Zgłoszono uwagi, polegającą na:

- wpisaniu w analizę SWOT jako szansę dla Elbląskiego Obszaru Funkcjonalnego - Bliskość międzynarodowych korytarzy transportowych (sieć TEN-T);
- wpisaniu w tabeli Priorytetu 2.3 WDRAŻANIE NOWOCZESNYCH TECHNOLOGII W ENERGETYCE projektów komplementarnych z obszaru EOF – Gminy Miejskiej Braniewo tj.:
  - Modernizacja systemu ciepłowniczego Miasta Braniewa
  - Modernizacja źródeł ciepła
  - Podniesienie efektywności energetycznej systemu ciepłowniczego
  - Rozbudowa miejskiej sieci ciepłowniczej
  - Połączenie systemów ciepłowni miejskich w Braniewie
  - Modernizacja źródeł ciepła w oparciu o technologie odnawialne i kogeneracyjne
  - Zmniejszenie emisji ciepłowni miejskich w Braniewie

2) 09.06.2015 r. o godz. 16.00 w Ratuszu Staromiejskim przy ul. Stary Rynek 25, w sali konferencyjnej A na poziomie -1 odbyło się otwarte spotkanie konsultacyjne z mieszkańcami oraz innymi zainteresowanymi podmiotami z Elbląskiego Obszaru Funkcjonalnego.
W spotkaniu wzięło udział 8 osób.
W wyniku konsultacji zgłoszono 2 wnioski dot. zmian w przedmiotowym dokumencie (formularze przesłane przez Starostwo Powiatowe oraz Gminę Elbląg). Dodatkowo w okresie trwania konsultacji Departament Strategii i Rozwoju Urzędu Miasta w Elblągu, koordynujący cały proces trwania konsultacji dokonał w projekcie strategii zmian, wynikających z uwag Instytucji Zarządzającej RPO WiM 2014-2020 – Urzędu Marszałkowskiego Woj. warmińsko-Mazurskiego.

Zestawienie uwag wraz z uzasadnieniem ich przyjęcia lub odrzucenia zostało zamieszczone poniżej w formie tabelarycznej i stanowi Załącznik Nr 1 do niniejszego Protokołu.

Załącznik Nr 1

Uwagi zgłoszone podczas konsultacji społecznych dotyczących *Strategii Rozwoju Elbląskiego Obszaru Funkcjonalnego/Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych*, przeprowadzonych w dniach od 22.05.2015 r. do 05.06.2015 r. oraz w dniach 08-09.06.2015 r.

Lp.	Data zgłoszenia	Instytucja	Część dokumentu, do której odnosi się zapis (rozdział, podrozdział, strona)	Zgłaszający	Uzasadnienie	Rozstrzygnięcie
Uwagi zgłoszone na formularzu online						
1.	02.06.2015 r.	Starostwo Powiatowe w Elblągu	**Rozdział 8, str. 48 –** jest „Zintegrowane Inwestycje Terytorialne w ramach EOF mają być realizowane w pięciu obszarach". Uwaga – należy to uściślić.	Gabriela Effenberg	Załączony wykaz obejmuje 6 obszarów.	**Zapis zmieniony zgodnie z uzasadnieniem**
2.	02.06.2015 r.	Starostwo Powiatowe w Elblągu	**Rozdział 8, str. 49 –** Pkt 3 i 4 oraz nazwa przedsięwzięcia w tabeli. W typach przedsięwzięć przywołuje się obszary funkcjonalne Olsztyna, Elbląga i Ełku.	Gabriela Effenberg	Uwaga – odnosić te zapisy tylko do Elbląga zwłaszcza, że te punkty odnoszą się tylko do EOF. Usunąć z zapisu Olsztyn i Ełk.	**Zapis zmieniony zgodnie z uzasadnieniem**
3.	02.06.2015 r.	Starostwo Powiatowe w Elblągu	**Strona 49 do 74 -** Nazwy priorytetów ujętych od strony 49 do 74 nie pokrywają z tytułami celów ujętymi na stronach 44-47	Gabriela Effenberg	Uwaga - należy stosować to samo nazewnictwo bez jakichkolwiek zmian lub korekt.	**Zapis zmieniony zgodnie z uzasadnieniem**
4.	02.06.2015 r.	Starostwo Powiatowe w Elblągu	**Strona 49 do 74**	Gabriela Effenberg	Lista wszystkich projektów powinna znaleźć się w **załączniku** do strategii z podziałem na projekty podstawowe/priorytetowe w ramach danego priorytetu i projekty rezerwowe. Tabela mało czytelna, nieprzejrzysta.	**Uwagi nie uwzględniono.** Przeniesienie tabeli do załącznika zburzyłoby koncepcję dokumentu. Ponadto projekty strategiczne są do realizacji przez ZIT wojewódzkie wybierane są w trybie pozakonkursowym. W przypadku ZIT bis tryb wyboru

					Tabela nie wskazuje, które to projekty są strategiczne, istotne dla realizacji strategii.	projektów jest konkursowy i nie jest wymagane wskazywanie projektów strategicznych.
5.	02.06.2015 r.	Starostwo Powiatowe w Elblągu	**Str. 74 do 83**	Gabriela Effenberg	1.Wybrane najistotniejsze inwestycje – 7 nie odpowiadają założeniom rozwojowym całego EOF i nie odnoszą się do środków przyznanych w ramach ZIT. Załączone (tabele) koszty inwestycyjne i eksploatacyjne oraz korzyści i koszty społeczne są mało zrozumiałe dla obywateli. Czemu one mają służyć ? 2. Brak podsumowania wyników analiz. Strategia musi być prosta i czytelna. W wykazie brak jest zadań związanych z rewitalizacją obszaru, edukacją.	**Ad.1 Uwagi nie uwzględniono.** Wybrane inwestycje wpisują się w cele strategiczne EOF tj. 1. Stworzenie wysokiej jakości systemu transportu i komunikacji. 2. Wzrost dobrobytu poprzez wykorzystanie wiedzy i nowoczesnych technologii, budowa wspólnego wizerunku EOF. **Ad2. Zapis zmieniony zgodnie z uzasadnieniem**
6.	02.06.2015 r.	Starostwo Powiatowe w Elblągu	**Str. 84 do 95**	Gabriela Effenberg	Proponowany zakres wsparcia w formule ZIT winien wskazywać propozycje projektów do realizacji w kontekście przyznanych środków na poszczególne osie priorytetowe.	**Uwagi nie uwzględniono.** Ze względu na konkursowy nabór wniosków w formule ZIT - w strategii ograniczono zapisy dot. wyboru wniosków tylko do wskazanych przedsięwzięć do poszczególnych priorytetów inwestycyjnych.
7.	02.06.2015 r.	Starostwo Powiatowe w Elblągu	**Str. 106-107 Finansowanie Biura ds. ZIT**	Gabriela Effenberg	Usunąć ten punkt z dokumentu. Zasady finansowania Biura ds. ZIT określać winno stosowne porozumienie pomiędzy partnerami. Ponadto dokument strategiczny nie	**Zapis został zmieniony zgodnie z uzasadnieniem.**

					powinien określać kwot na funkcjonowanie biura. To partnerzy w zależności od sytuacji i potrzeb winni sprecyzować w odrębnym dokumencie jak biuro ma funkcjonować.	
8.	02.06.2015 r.	Starostwo Powiatowe w Elblągu	**Rozdział 5, Tabela 1 str. 40 Potencjał EOF w zakresie regionalnych inteligentnych specjalizacji** Dot. Regionalne specjalizacje – żywność wysokiej jakości. Żywność wysokiej jakości dopisać: Instytut Technologiczno-Przyrodniczy w Falentach Żuławski Ośrodek Badawczy w Elblągu.	Gabriela Effenberg	Ośrodek prowadzi badania na obszarze Żuław i województwa ściśle wiążące się z poprawą jakości żywności	**Zapis zmieniony zgodnie z uzasadnieniem.**
9.	05.06.2015 r.	Urząd Gminy Elbląg	**str. 166**	Zygmunt Tucholski	W Janowie jest elektrownia wiatrowa o mocy 1,5 MW (a nie 2,5MW), obecnie realizowana kolejna o mocy 1MW.	**Nie uwzględniono.** Uwagi nieuzasadnione, ponieważ nie dotyczą przedmiotowego projektu dokumentu.
10.	05.06.2015 r.	Urząd Gminy Elbląg	**Str. 174, 260**	Zygmunt Tucholski	Zadanie: rozbudowa i przebudowa oczyszczalni ścieków w m. Lisów została zrealizowana	**Nie uwzględniono.** Uwagi nieuzasadnione, ponieważ nie dotyczą przedmiotowego projektu dokumentu.
11.	05.06.2015 r.	Urząd Gminy Elbląg	**Str. 201**	Zygmunt Tucholski	Propozycja zapisu: Strategia Zrównoważonego Rozwoju Gminy Elbląg nie wykracza poza 2015r., resztę wykreślić.	**Nie uwzględniono.** Uwagi nieuzasadnione, ponieważ nie dotyczą przedmiotowego projektu dokumentu.
Uwagi zgłoszone poza trybem online – w formie pisma złożonego do Urzędu Miasta w Elblągu						
Brak uwag.						
Uwagi zgłoszone na otwartym spotkaniu z mieszkańcami w Braniewie dnia 08.06.2015 r. w ramach konsultacji społecznych						

12.	08.06.2015 r.	**mieszkaniec Braniewa**	**Dot. analizy SWOT**		Należy wpisać w analizę SWOT jako szansę dla Elbląskiego Obszaru Funkcjonalnego - Bliskość międzynarodowych korytarzy transportowych (sieć TEN-T)	**Zapis zmieniony**
13.	08.06.2015 r.	**mieszkaniec Braniewa**	**Dot. tabeli Priorytetu 2.3 WDRAŻANIE NOWOCZESNYCH TECHNOLOGII W ENERGETYCE projektów komplementarnych z obszaru EOF**		Należy wpisać w tabeli Priorytetu 2.3 WDRAŻANIE NOWOCZESNYCH TECHNOLOGII W ENERGETYCE projektów komplementarnych z obszaru EOF – Gminy Miejskiej Braniewo tj.: - Modernizacja systemu ciepłowniczego Miasta Braniewa - Modernizacja źródeł ciepła - Podniesienie efektywności energetycznej systemu ciepłowniczego - Rozbudowa miejskiej sieci ciepłowniczej - Połączenie systemów ciepłowni miejskich w Braniewie - Modernizacja źródeł ciepła w oparciu o technologie odnawialne i kogeneracyjne - Zmniejszenie emisji ciepłowni miejskich w Braniewie.	**Zapis zmieniony**